m 497

VERSLAG
DER
GEMEENTE SOERABAJA
OVER HET JAAR
1927

KONINKLIJK INSTITUUT VOOR TAAL-, LAND- en VOLKENKUNDE
8-10-1987

DRUKKERIJ E. FUHRI & Co. SOERABAIA.

19872622

INHOUD.

	Bladzijde.
HOOFDSTUK I. (Gebied der Gemeente)	7
HOOFDSTUK II. (Bevolking)	13
HOOFDSTUK III. (Verkiezingen)	16
HOOFDSTUK IV. (Bestuur der Gemeente)	18
Samenstelling v. d. Raad	18
College van B. en W.	20
Verdeeling der Werkzaamheden	21
Burgemeester	23
Raadscommissiën	24
Voornaamste behandelde onderwerpen	26
Verordeningen	30
Behandelde stukken	36
Besluiten Gemeenteraad	37
Vergunningen	37
Grondverhuur	37
Auto-, rijwiel- en hondenbelasting	37
Personeel in dienst der Gemeente	38
Raadhuis der Gemeente	54
HOOFDSTUK V. (Geldmiddelen)	56
HOOFDSTUK VI. (Bureau van Statistiek)	64
HOOFDSTUK VII. (Gemeentelijke Controledienst)	74
Behandelde stukken	75
Overtredingen enz.	76
HOOFDSTUK VIII. (Inkoopkantoor en Magazijn)	77
Magazijnsdienst	81
HOOFDSTUK IX. (Onderwijs)	86
Inrichtingen	86
Commissies	88
Verslag der B. A. S.	90
HOOFDSTUK X. (Subsidie en onderstand).	110
HOOFDSTUK XI. (Gemeentelijke Brandweer).	112

Bladzijde.

HOOFDSTUK XII. (Gemeentelijk Bureau voor Arbeidsbemiddeling en Beroepskeuze) 117
HOOFDSTUK XIII. (Volkshuisvesting) 124
Statuten der N. V. Volkshuisvesting 128
HOOFDSTUK XIV. (Veterinaire Dienst) 145
HOOFDSTUK XV. (Europ. Begraafplaatsen) 149
HOOFDSTUK XVI. (Publieke Werken) 150
Bouw- en Woningtoezicht 150
Gemeente Werken 150
HOOFDSTUK XVII. (Gemeente Bedrijven) 200
Gemeente Waterleiding 200
Pasarbedrijf 244
Reinigingsdienst 255
Plantsoendienst 259
Het Slachthuis 266
Woningbedrijf 269
Grondbedrijf 282
Werkplaats 313

SOERABAJA, December 1928.

Aan den Gemeenteraad
van
SOERABAJA.

Wij hebben de eer U hierbij aan te bieden een kort overzicht van de verrichtingen van het Gemeentebestuur gedurende het jaar 1927, alsmede de verslagen en overzichten der verschillende Gemeente-instellingen en Diensten.

Het ligt in de bedoeling van ons college, na de periode, waarin om bezuinigingsredenen van het uitgeven van het Gemeenteverslag werd afgezien, in den vervolge het jaarverslag weder geregeld te doen verschijnen.

Burg. en Weth. v. Soerabaja.

VERSLAG
DER
GEMEENTE SOERABAJA
OVER HET JAAR 1927.

HOOFDSTUK I.

I. GEBIED DER GEMEENTE.

1. Instelling der Gemeente Soerabaja.

Met ingang van 1 April 1906 werd de bepaling van het eerste lid van art. 68a van het Reglement op het Beleid der Regeering van Nederlandsch-Indië (sindsdien vervangen door art. 121 van de Wet op de Staatsinrichting van Nederlandsch-Indië) toepasselijk verklaard op het gedeelte van de Residentie Soerabaja, uitmakende de hoofdplaats Soerabaja, aan welk gebiedsdeel de naam werd gegeven van: de Gemeente Soerabaja.

2. Grenzen der Gemeente.

Aangezien de groote expansie der Gemeente dit noodzakelijk maakte werden de grenzen der Gemeente Soerabaja, aanvankelijk vastgesteld bij Staatsblad 1911 No. 257, omvattende een oppervlakte van ongeveer 53 vierk. K. M., bij Staatsblad 1924 No. 26 herzien en de oppervlakte der Gemeente diensvolgens gebracht op ongeveer 63 vierk. K. M.

De grenzen der Gemeente Soerabaja zijn:

Ten Noorden: de lijn getrokken door de witte lichtboeien No. 10 van het Wester- en No. 7 van het Oostervaarwater van Soerabaja, tot de punten, waar zij de West- en Oostgrens der Gemeente snijdt.

Ten Westen: de meridiaan van het punt waar de rechteroever van de kali Anak de kustlijn van straat Madoera ontmoet, vanaf het snijpunt van deze lijn met de Noordgrens der Gemeente

Soerabaja tot aan bedoeld ontmoetingspunt met de kustlijn; van laatstgenoemd punt de bedoelde rechteroever stroomopwaarts tot aan den dam ten Noorden van desa Genting; vanuit dit punt in een rechte lijn naar den linkeroever van de genormaliseerde kali Greges, ter plaatse waar de kali Doepak uitmondt; van hieruit de bedoelde linkeroever Zuidwaarts tot waar hij zich in Oostelijke richting ombuigt langs de Noordelijke grens van het land Patemon; daarna deze grens in Westelijke richting tot het snijpunt met de Oostelijke grens van het voormalige land Simo; vervolgens laatstgenoemde grens tot het punt waar zij zich omstreeks 550 M. ten Zuiden van den ouden Griseeschen weg naar het Westen ombuigt; van hieruit de Oostkant van den desaweg, die van Simo naar de desa Poetat loopt, tot op het punt, waar zij zich ter hoogte van desa Poetat naar het Westen ombuigt; vanuit dit hoekpunt een rechte lijn naar het Zuidwestelijke hoekpunt van de Europeesche begraafplaats Kembang Koening; van hieruit in een rechte lijn in Zuidelijke richting tot het snijpunt met een lijn, welke ten Westen van den ouden Griseeschen weg op een afstand van 60 M. uit de as van den weg hieraan evenwijdig loopt; vanaf dit punt de laatstbedoelde lijn in ongeveer Zuidelijke richting tot het ontmoetingspunt met de Noordzijde van de trambaan Wonokromo-Sepandjang;

Ten Zuiden: van laatstgenoemd punt in een rechte lijn naar den Zuidwestelijken hoek van het Gemeenteland Ngagel; de Zuidgrens van het laatstgenoemde land tot aan haar snijpunt met een lijn, welke ten Zuiden van den weg langs den rechteroever van het Wonokromokanaal op een afstand van 60 M. uit de as van dien weg hieraan evenwijdig loopt; vanaf dit punt de bedoelde lijn in Oostelijke richting tot het ontmoetingspunt met een lijn, welke Oostwaarts van de brug Pandjangdjiwo over het Wonokromokanaal, op een afstand van 60 M. uit de Noord-Zuid loopende as van de brug met deze as evenwijdig loopt;

Ten Oosten: vanaf laatstgenoemd punt de bedoelde lijn tot den linkeroever van het Wonokromokanaal en van hieruit eene lijn, welke op 60 M. Oostwaarts van de as van den weg naar desa Djodjoran met deze as evenwijdig loopt, tot aan de Zuidgrens van genoemde desa; vanuit dit punt in een rechte lijn naar het Zuid-oostelijke hoekpunt van desa Tambangbojo-Kidoel, ver-

volgens langs de Oostelijke grens van laatstgenoemde desa en van desa Tambangbojolor tot den Noordoostelijken hoek hiervan vanuit dit hoekpunt in een rechte lijn naar het Zuidoostelijke hoekpunt van desa Gading, vervolgens de Oostelijke grens van deze desa tot het punt waar zij den Noordkant van den desaweg, die de Noordelijke begrenzing van het kampongterrein vormt, snijdt; vanuit dit punt genoemde wegkant Westwaarts tot het ontmoetingspunt met den Oostkant van den weg naar Kedoeng Tjowek; vanuit dit punt eene rechte lijn naar het snijpunt van den linkeroever van de Djeblokkanleiding met den linkeroever van de irrigatieleiding, welke in Westelijke richting langs de Noordgrens van de begraafplaatsen ten Noorden van den weg Kendjeran stroomt; daarna de bedoelde oever Westwaarts tot het snijpunt met de Oostelijke onteigeningsgrens van het spoorwegemplacement Sidotopo; vervolgens deze grens Noordwaarts tot haar ontmoetingspunt met den rechteroever van de Kaliondoleiding; verder deze oever tot het snijpunt met de kustlijn van straat Madoera en ten slotte de meridiaan van dit snijpunt tot aan het snijpunt met de Noordgrens der Gemeente Soerabaja.

3. Geographische ligging der Gemeente.

De Gemeente bevindt zich op 7°, 14', 10" Z.Br. en 112°, 44', 22" O.L. van Greenwich.

Het gebied der Gemeente, omvattend een deel van de Afdeeling Soerabaja, bestaat uit staatsdomein (gronden waar Inlanders het bezitsrecht uitoefenen en onbebouwde terreinen) in vollen eigendom afgestane perceelen (particuliere landerijen en gewone eigendomsgronden) en uit bij de Gemeente in beheer gegeven pleinen, parken enz.

5. Wapen der Gemeente.

Het wapen van Soerabaja werd vastgesteld bij Raadsbesluit ddo. 3 Juni 1920, No. 2248.

De omschrijving van het wapen luidt als volgt:

„Van azuur (blauw) met een haai van zilver,

„de kop omlaag en de staart naar rechts opgebogen,

„waaronder een omgewende krokodil van hetzelfde, de kop „naar rechts omhoog en de staart naar boven gekruld;

„Stedekroon van goud,

„Schildhouders: twee roodgetongde en genagelde gouden „leeuwen,

„Spreuk: Soera-ing-baja".

II. INDEELING DER GEMEENTE.

1. In stemdistricten.

Als gevolg van de wijziging der eischen van kiesbevoegdheid viel een groote toename van het aantal kiezers te constateeren, waarom een uitbreiding van het aantal stemdistricten wenschelijk werd geoordeeld.

Bij raadsbesluit ddo. 3 Januari 1927 No. (J. C. 1927 No. 7) werd de Gemeente, tot dan toe verdeeld in drie stemdistricten, onderverdeeld in vier stemdistricten.

De grenzen werden als volgt vastgesteld:

Stemdistrict I: begrensd:

Ten Noorden: door de wegen Doepak, Tambaän, Pasarbesar Wetan, Djagalan, Kalianjar, Ngaglik en het verlengde van dezen weg tot de oostgrens der gemeente;

Ten Oosten: door de oostgrens der gemeente van desa Plosbogen tot desa Manjar-Sabrangan;

Ten Zuiden: door de wegen Banjoeoerip, Reinierszboulevard, Tamarindelaan, Kepoetran, voorts over de Kalimas, Goebeng Boulevard, Celebesstraat en het verlengde van dezen weg tot de oostgrens der gemeente;

Ten Westen: door de westgrens der gemeente van de Banjoeoeripleiding tot de Doepakleiding.

Stemdistrict II: begrensd:

Ten Noorden: door den Grisseeschenweg, den Westerbuitenweg, noordwaarts langs den Westerbuitenweg over de Kalimas, Citadelweg, Pegirianweg over de Pegirianrivier, noordwaarts langs Karang Tembok tot Wonosari en oostwaarts over het S. S.-emplacement Sidotopo tot aan de oostgrens der gemeente;

Ten Oosten: door de oostgrens der gemeente tot desa Plosbogen;

Ten Zuiden: door de noordgrens van stemdistrict I;

Ten Westen: door de westgrens der gemeente van de Doepakleiding tot den Grisseeschenweg.

Stemdistrict III begrensd:

Ten Noorden: door de noordgrens der gemeente;

Ten Oosten: door de oostgrens der gemeente van de kust tot desa Kedoengmangoe;

Ten Zuiden: door de noordgrens van stemdistrict II;

Ten Westen: door de westgrens der gemeente van de Doepakleiding tot de kust.

Stemdistrict IV begrensd:

Ten Noorden: door de zuidgrens van stemdistrict I;

Ten Oosten: door de oostgrens der gemeente;

Ten Zuiden: door de zuidgrens der gemeente;

Ten Westen: door de westgrens der gemeente vanaf de sluis Goenoengsarie tot de Banjoeoeripleiding.

Het Hoofdbureau werd gehouden in stembureau I.

De practijk wees uit dat, inzonderlijk voor wat betreft de groep onderdanen-Nederlanders, de indeeling der stemdistricten herziening behoefde ter erlanging van een betere, meer gelijkelijke verdeeling der kiezers over de vier districten. Deze herziening was op het einde van verslagjaar in voorbereiding.

2. Ten behoeve van Gemeentediensten.

Ten behoeve van de verschillende diensttakken werd de Gemeente Soerabaja als volgt ingedeeld:

a. Reinigingsdienst.

Verdeeld in 2 afdeelingen, nl. boven- en benedenstad; elke afdeeling is verdeeld in 5 secties en deze in totaal in 17 districten.

b. Gemeentewerken.

Verdeeld in 3 secties t.w.: beneden-, midden- en bovenstad.

c. Waterleiding.

Verdeeld in 4 secties Oost (beoosten de Soerabajarivier en de Kali Mas) en vier secties West.

d. Contrôledienst.

Verdeeld in 2 afdeelingen nl. boven- en benedenstad, elke afdeeling is onderverdeeld in 3 secties, welke gezamenlijk 28 wijken uitmaken.

HOOFDSTUK II.

BEVOLKING.

a. Bevolkingsregistratuur.

1. Invoering van het Bevolkingsregister.

Sedert 1 Januari 1919 bezit de Gemeente Soerabaja een Bevolkingsregister. Het werd ingesteld bij Verordening van den Gemeenteraad ddo. 28 October 1918 (J. C. 1919 No. 9).

De bevolkingsregisters worden gehouden voor:

a. Europeanen en met dezen gelijkgestelden;
b. Chineezen voor zoover niet met Europeanen gelijkgegesteld;
c. Andere Vreemde Oosterlingen, voor zoover niet met Europeanen gelijkgesteld.

Een bevolkingsregistratuur voor de Inlandsche bevolking is nog niet ingesteld. De instelling daarvan is vrijwel onmogelijk gemaakt door het gemis van een Burgerlijken Stand voor- en verplichte naamsaanneming door deze bevolkingsgroep.

b. Stand der bevolking.

1. Bevolkingssterkte.

De stand der bevolking bedroeg op het einde van verslagperiode:

Totaal Bevolking der Gemeente Soerabaja in 1927 op ultimo der maand.

BEVOLKINGS-GROEPEN	Geslacht	Jan.	Feb.	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Oct.	Nov.	Dec.
Europeanen	Mannen	12863	12788	12609	12588	12529	12448	12351	12307	12394	12394	12448	12435
	Vrouwen	11357	11326	11241	11274	11253	11190	11141	11175	11273	11259	11321	11347
		24220	**24114**	**23850**	**23862**	**23782**	**23638**	**23492**	**23482**	**23667**	**23653**	**23769**	**23782**
Chineezen	Mannen	21591	21636	21684	21789	21947	22096	22266	22390	22400	22469	22513	22595
	Vrouwen	11933	11962	12012	12038	12137	12184	12226	12289	12312	12396	12452	12482
		33524	**33598**	**33696**	**33827**	**34084**	**34280**	**34492**	**34679**	**34712**	**34865**	**34965**	**35077**
Arabieren	Mannen	2192	2192	2189	2189	2193	2196	2204	2199	2200	2206	2215	2215
	Vrouwen	1842	1843	1843	1848	1848	1854	1854	1847	1847	1856	1859	1863
		4034	**4035**	**4032**	**4037**	**4041**	**4050**	**4058**	**4046**	**4047**	**4062**	**4074**	**4078**
Vreemde Oosterlingen	Mannen	801	804	808	807	807	804	805	809	809	807	806	804
	Vrouwen	200	203	202	202	202	202	202	206	204	204	204	204
		1001	**1007**	**1010**	**1009**	**1009**	**1006**	**1007**	**1015**	**1013**	**1011**	**1010**	**1008**
Totaal	Mannen	37447	37420	37290	37373	37476	37544	37626	37705	37803	37876	37982	38049
	Vrouwen	25332	25334	25298	25362	25440	25430	25423	25517	25636	25715	25836	25896
	Totaal	**62779**	**62754**	**62588**	**62735**	**62916**	**62974**	**63049**	**63222**	**63439**	**63591**	**63818**	**63945**
Aantal Inlanders volgens volkstelling December 1926													188977
												Totaal Generaal	**252.922**

Algemeen Overzicht van den Stand der Bevolking te Soerabaja, gedurende het tijdvak 1920 — 1927.

JAREN	EUROPEANEN			CHINEEZEN			ARABIEREN			Vr. OOSTERLINGEN			INLANDERS			TOTALE BEVOLKING		
	M.	V.	Totaal	M.	V.	Totaal	M.	V.	Totaal	M.	V.	Totaal	M.	V.	Totaal	M.	V.	Totaal
1920	10.162	8.552	**18.714**	10.566	7.454	**18.020**	1.272	1.321	**2.593**	112	53	**165**	70.288[1]	78.123[1]	**148.411[1]**	92.400	95.503	**187.903**
1921	10.610	8.914	**19.524**	14.284	8.992	**23.206**	1.624	1.531	**3.155**	257	106	**363**	6.904[2]	77.765[2]	**146.810[2]**	95.820	97.238	**193.058**
1922	10.920	9.185	**20.105**	17.858	9.737	**27.595**	1.791	1.619	**3.410**	380	124	**504**	70.000	78.000	**148.000**	100.949	98.665	**199.614**
1923	11.271	9.584	**20.855**	20.190	10.463	**30.653**	1.950	1.689	**3.639**	504	140	**644**	70.500	78.500	**149.000**	104.415	100.376	**204.791**
1924	11.921	10.232	**22.153**	21.002	11.003	**32.005**	2.075	1.743	**3.818**	678	169	**847**	71.000	79.000	**150.000**	106.676	102.147	**208.823**
1925	12.507	10.807	**23.314**	21.429	11.439	**32.868**	2.130	1.792	**3.922**	700	170	**870**	95.330	101.495	**196.825[3]**	132.096	125.703	**257.799**
1926	12.972	11.400	**24.372**	21.513	11.857	**33.370**	2.194	1.846	**4.040**	790	191	**981**	83.487[4] (+ 12.599 Inl. kinderen).	92.891[4]	**188.977[4]**	120.956 (+ 12.599 Inl. kinderen.)	118.185	**251.740**

[1]) Volkstelling November 1920, gehouden door de Regeering van Ned.-Indië.

[2]) Opgave v/d Plaatselijken Gezondheidsdienst te Soerabaja.

[3]) Uitkomsten Volkstelling Mei 1925, gehouden door den Plaatselijken Gezondheidsdienst te Soerabaja.

[4]) Uitkomsten Gemeentelijke Volkstelling December 1926.

N. B. Voor nadere bijzonderheden omtrent den loop der bevolking, worde hierbij verwezen naar het Jaarnummer 1927 van de Statistische Berichten der Gemeente Soerabaja.

HOOFDSTUK III.

VERKIEZINGEN.

1. Kiezerslijst.

Door de Commissie tot vaststelling van de Kiezerslijst 1927/1928, waarin met den Burgemeester, die ambtshalve als voorzitter dezer commissie optrad, zitting hadden de heeren Bach Kolling, Oster, Soerjowidikdo en Tan Tjiang Ling, werd op de vergadering van 31 Maart 1927 het aantal kiezers voor de verschillende bevolkingsgroepen gesteld op:

Groep onderdanen-Nederlanders	4361	kiezers
inheemsche onderd. niet Ned.	935	id.
uitheemsche id. id. id.	2425	id.

of in totaal 7721 kiezers, tegen 7289 kiezers voor de periode 1926/1927. Laatstbedoelde Kiezerslijst was de eerste opgemaakt ingevolge de nieuwe Kiesordonnantie Gemeenteraden (Stbl. 1925 No. 673) waarbij het kiezerscorps wordt onderverdeeld naar de bevolkingsgroepen. De verlaging van de eischen van kiesbevoegdheid bracht met zich een niet onbelangrijke vermeerdering van het aantal kiezers, hetgeen moge blijken uit den navolgenden staat:

Jaar	Totaal aantal kiezers
1924/25	3027
1925/26	3331
1926/27	7289
1927/28	7721

2. Stemdistricten.

Aangezien de toename van het aantal kiezers ingevolge de wijziging der eischen van kiesbevoegdheid zeer groot was, werd besloten het aantal van drie stemdistricten waarin de Gemeente Soerabaja verdeeld was, uit te breiden tot **vier.**

De desbetreffende verordening werd afgekondigd in het extra

bijvoegsel van de Javasche Courant dd. 25 Januari 1927 No. 7. Voor wat betreft de grenzen van de stemdistricten worde verwezen naar hoofdstuk I.

Op de vergadering van den Gemeenteraad dd. 24 Augustus 1927 werden de leden van de stembureaux benoemd.

3. Verkiezingen.

Het aantal verkiezingen, gehouden in 1927 en de daarbij betoonde belangstelling van de zijde der kiezers moge blijken uit het navolgende overzicht:

Datum der verkiezing alsmede die der stemming	Aantal vacatures	Zonder stemming		Met stemming	Aantal kiezers		
		Verkiezing bij enkele candidaatstelling	Benoeming door de Regeering		Volgens de kiezerslijst	Bij de stemming	Bij de herstemming
I. Tusschentijdsche vacatures							
a. Europeesche leden							
1. 23 Februari	3			3	4361	742	
2. 13 April	1			1	4361	553	
3. 1 September	1			1	4361	1110	
4. 29 October	1			1	4361	859	1000
b. Chin. leden 4 Oct.	1	1					
c. Inl. leden 20 Aug.	1	1					

HOOFDSTUK IV.

BESTUUR DER GEMEENTE.

Samenstelling van den Gemeenteraad.

De Gemeenteraad, welke sedert 1927 uit 27 leden bestaat, te weten 15 onderdanen Nederlanders, 8 Inlandsche onderdanen en 4 uitheemsche onderdanen, bestond op 1 Januari 1927 uit de volgende leden:

Onderdanen Nederlanders:

H. Bach Kolling
Ds. D. F. Bartlema
H. de Bont
R. la Fontaine
Ir. H. van Galen Last
Mr. A. van Gennep
M. A. A. van Mook
Dr. W. M. Naessens
Ir. A. C. A. F. J. Nessel van Lissa
Mr. V. W. Ch. Ploegman
J. G. Roggeveen
D. L. Rosenquist
F. J. Stemmerik
Mr. J. J. Tichelaar
Ir. E. D. Wermuth

Inlandsche onderdanen niet Nederlanders:

M. Ng. Askaboel
R. Moebanoe Kartodirdjo
M. Moewalladi
M. Prawirodirdjo
Mr. Dr. R. Ng. Soebroto
Dr. R. Soerjatin
M. Ng. Soerjowidikdo
R. P. Tjokrokoesoemo

Uitheemsche onderdanen niet-Nederlanders:

Ko Hong An
Liem Thwan Tik
Lie Ping An
Tan Tjiang Ling

In den loop van het jaar 1927 hielden op lid van den Gemeenteraad te zijn de heeren:

Namen der Raadsleden:	Redenen:
Onderd. Nederl.	
van Galen Last	Vertrek
Ir. Nessel van Lissa	Vertrek
la Fontaine	Vertrek
M. A. A. van Mook	Ontslag gevraagd
J. G. Roggeveen	Vertrek
H. de Bont	Ontslag gevraagd
Inl. onderd. niet Nederl.	
Moebanoe Kartodirdjo	Vertrek
Uitheemsche onderd. niet Nederl.	
Ko Hong An	Vertrek

In hun plaats werden verkozen de heeren:

Namen der Raadsleden:	Datum	
Onderd. Nederl.		
Ir. C. H. P. Jagtman	13 April 1927	II
H. J. Steenwinkel	29 October 1927	IV
A. Bos	23 Februari 1927	I
W. H. J. N. van Buuren	23 Februari 1927	I
H. J. Osten	23 Februari 1927	I
C. P. J. van Koetsveld	1 September 1927	III
Inl. Onderd. niet Nederl.		
M. Prawirodinoto	20 Augustus 1927	
Uith. onderd. niet Nederl.		
Mr. Ong Liang Kok	4 October 1927	

Voorzitterschap.

Het voorzitterschap van den Gemeenteraad werd gedurende verslagjaar uitgeoefend door Burgemeester Ir. G. J. Dijkerman.

Vergaderingen.

In totaal werden gedurende het jaar 1927 24 openbare vergaderingen gehouden.

De Vergaderingen van den Gemeenteraad werden uitsluitend in den namiddag gehouden, waarvan 12 in de Loge „De Vriendschap" op Toendjoengan, 7 in de Sociëteit „Concordia" op Tegalsarie en 5 in het Raadhuis.

De eerste vergadering in het nieuwe Raadhuis had een plechtig karakter. Zij had op 30 November 1927 plaats. Zij werd o.m. bijgewoond door den Resident van Soerabaja, den Marine Commandant, den Garnizoen Commandant, den Regent en talrijke andere genoodigden. Na afloop der plechtige raadszitting had een receptie plaats.

COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS.

1. **Instelling van het College;**
2. **Samenstelling.**

Op 1 Januari 1927 bestond het College van B. en W. uit de heeren:

Ir. G. J. Dijkerman,	Burgemeester
Mr. A. van Gennep	Wethouders
D. L. Rosenquist	

Nadat bij de begrootingsbehandeling van het loopende jaar van verschillende kanten uit den Raad de wenschelijkheid van de aanstelling van een derden wethouder was betoogd, werd op de vergadering van 16 Maart deze aangelegenheid aan de orde gesteld. Hoewel de benoeming eerst zou kunnen ingaan wanneer de machtiging van de Regeering zou zijn verkregen om het ambt van derden wethouder in te stellen werd daartoe reeds overgegaan om den candidaat in de gelegenheid te stellen over de aanvaarding van zijn ambt te beslissen en te voren overleg te kunnen plegen over de regeling van zijn positie. Door den Raad werd met

algemeene stemmen het lid Mr. R. Ng. Soebroto tot 3den wethouder gekozen. Bij Gemeenteblad van 12 Juli werd de machtiging daartoe door de Regeering verleend. In de samenstelling van het College kwam verder geen verandering, zoodat dit op ultimo verslagjaar bestaat uit de heeren:

Ir .G. J. Dijkerman,	Burgemeester
Mr. A. van Gennep	Wethouders
D. L. Rosenquist	
Mr. R. Ng. Soebroto	

3. Toelage der Wethouders.

De toelage van elk der Wethouders voor hunne werkzaamheden, welke tot nu toe f 400.— per maand had bedragen, werd in het begin van verslagjaar in verband met de vele werkzaamheden aan de functie verbonden, gesteld op f 750.— terwijl tevens de transporttoelage van f 100.— werd gebracht op f 150.—.

4. Verdeeling der werkzaamheden.

Gedurende verslagjaar werden de werkzaamheden als volgt onder de leden van het College verdeeld:

A. Burgemeester:

alle zaken voortvloeiende uit of rakende:

1e de verordening op het tijdelijk in gebruik afstaan van openbare wegen, pleinen, enz.;
2e de Algemeene Soerabajasche Politieverordening;
3e verkeersverordening;
4e verordening op de los- en laadplaatsen;
5e verordening op de Bevolkingsboekhouding;
6e zedelijkheidsverordeningen;
7e ordonnantiën of reglementen, waarvan de uitvoering geheel of gedeeltelijk in zelfbestuur aan de Gemeentebesturen is opgedragen;
8e verordening op het Inkoopkantoor en Magazijn;
9e Gemeentelijk Bureau voor Arbeidsbemiddeling en Beroepskeuze;
10e wapenverordening;
11e verordening op de Europeesche begraafplaatsen;

12e den dienst van Dienstgroep I voor zoover deze onder letter C van dit besluit niet aan een Wethouder zijn opgedragen;

13e de ambtenaarsvoorschriften voor zoover betreft het personeel werkzaam bij Dienstgroep I, met uitzondering evenwel van het personeel werkzaam op het ontvangerskantoor, bij de Centrale Bedrijfsadministratie en de Contrôle der Financiën.

B. Wethouder voor Technische Zaken (de heer Mr. A. van Gennep).

alle zaken voortvloeiende uit of rakende:

1e den dienst van Publieke Werken;

2e de Brandweer;

3e de Bouw- en rooigeldenverordeningen;

4e de Taxiverordening;

5e de Ambtenaarsvoorschriften voor zoover betreft het personeel werkzaam bij Dienstgroep II;

C. Wethouder voor de Financien en de Bedrijven (de heer D. L. Rosenquist).

alle zaken voortvloeiende uit of rakende:

1e het finantieel beleid- en de financieele administratie;

2e den dienst der Gemeente-Bedrijven (met uitzondering van den Veterinairen dienst);

3e de verschillende belastingverordeningen;

4e de verschillende verordeningen regelende de heffing van retributiën voor zoover een en ander niet aan anderen is opgedragen;

5e de verordening op het maken van reclame;

6e de verordening op de inrichtingen voor aan- en afvoer van water;

7e het Gemeentelijk Onderwijs;

8e de armenzorg;

9e de ambtenaarsvoorschriften voor zoover betreft het personeel werkzaam bij Dienstgroep III (met uitzondering van den Veterinairen Dienst en het personeel werkzaam bij Dienstgroep I voor letter A sub 13e.)

D. Wethouder voor Hygiënische- en Kampongzaken (de heer Mr. R. Ng. Soebroto).

alle zaken voortvloeiende uit of rakende:

1e de Hygiëne;
2e de Kampongzorg;
3e het slachthuis (met uitzondering van bedrijfszaken);
4e de Verordening op het vervoeren en begraven van dierenlijken;
5e de Stalhoudersverordening;
6e de Melkverordening;
7e de Bakkersverordening;
8e de Drankverordening;
9e de Siroopverordening;
10e de Verordening op het gebruik der ziekenauto's;
11e de Verordening op de Inlandsche begraafplaatsen;
12e de Ambtenaarsvoorschriften voor zoover betreft het personeel van den Veterinairen dienst.

5. Burgemeester.

De Burgemeester Ir. G. J. Dijkerman werd benoemd bij besluit van Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië ddo. 23 October 1920 en aanvaardde de functie in de openbare raadsvergadering ddo. 27 October 1920.

De bezoldiging van den Burgemeester is geregeld bij Ordonnantie. Voor de Gemeente Soerabaja bedroeg het salaris van den Burgemeester f 1500.— per maand vermeerderd met f 50.— standplaatstoelage en f 300.— representatiekosten. Van deze bedragen betaalt de Gemeente aan het Gouvernement terug 50% vermeerderd met 15% van de maandwedde voor pensioen en verlof. De transporttoelage voor den Burgemeester is vastgesteld op f 250.— per maand.

6. Plv. Burgemeester.

Ingevolge art. 25 f lid 1 der Locale Raden Ordonnantie wordt door den Gouverneur-Generaal bepaald, wie den Burgemeester bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis vervangt. De praktijk wees uit dat de mogelijkheid zich kan voordoen dat burgemeester en vervanger gelijktijdig afwezig zijn, zoodat

alsdan in de vervanging niet is voorzien. In analogie met de desbetreffende bepalingen in de Nederlandsche Gemeentewet werd, waar de bovenaangehaalde bepaling uit de L. R. O. niet uitdrukkelijk de benoeming van een met name te noemen persoon door den Gouverneur-Generaal voorschrijft, in overweging gegeven den Burgemeester van Soerabaja bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis te doen vervangen door een wethouder, aan te wijzen door het College van B. en W.

In het Regeeringsbesluit ddo. 23 Juli 1925 No. 25 werd aangegeven dat dit diende te geschieden door den „oudsten" wethouder, waarmede, blijkens nadere mededeeling van den Adviseur voor de Decentralisatie ddo. 7 September 1925 No. 1168/Z/Dn werd bedoeld „de oudste wethouder in leeftijd".

7. Gemeente Secretaris.

Sinds 1 Augustus 1924 treedt als Secretaris van den Gemeenteraad op de heer G. Hoeneveld.

8. Raadscommissiën.

Gedurende verslagjaar werden B. en W. door de navolgende commissies, in het belang van de uitvoering hunner taak bijgestaan:

I. Raads-Commissiën.

a. Technische Commissie:

Voorzitter: Wethouder Mr. A. van Gennep.
Leden: H. Bach Kolling;
H. van Galen Last;
Ir. R. Nessel van Lissa;
Tan Tjiang Ling.

Bij het vertrek van den heer Ir. Nessel van Lissa werd de heer Ir. C.P.H. Jagtman tot lid van de Technische Commissie benoemd.

In de vacature ontstaan door het vertrek van den heer H. van Galen Last werd gedurende verslagjaar niet voorzien.

b. Bedrijven Commissie:

Voorzitter: Wethouder D. L. Rosenquist.
Leden: Mr. R. Ng. Soebroto;
dr. Soerjatin;
F. J. Stemmerik;
Ir. E. D. Wermuth.

In de samenstelling dezer Commissie kwam gedurende verslagjaar geen wijziging.

c. Gezondheidscommissie (in den aanvang van 1927 ingesteld).

Voorzitter:	Wethouder Mr. R. Ng. Soebroto.
Leden:	Dr. Moewalladie;
	Dr. Naessens;
	C. J. P. van Koetsveld;
	Lie Ping An.

d. Commissie voor de Bezwaarschriften:

Voorzitter:	Wethouder D. L. Rosenquist.
Leden:	Mr. V. W. Ch. Ploegman;
	A. Bos.

e. Commissie voor de samenstelling van de Kiezerslijst.

Voorzitter:	Ir. G. J. Dijkerman.
Leden:	M. B. Soerjowidikdo;
	H. Bach Kolling;
	Tang Tjiang Ling.

f. De Commissie voor Begrootingsonderzoek tevens bestudeering van Gemeente Verordening was aan het einde van het jaar als volgt samengesteld:

Afdeeling I.	Afdeeling II.	Afdeeling III.
L. J. Steenwinkel	Mr. J. J. Tichelaar	Ir. E. D. Wermuth
H. Bach Kolling	Ir. C. H. P. Jagtman	Alb. Bos
Mr. A. van Gennep	Mr. R. Ng. Soebroto	Ds. D. F. Bartlema
Dr. W. M. Naessens	F. J. Stemmerik	Mr. V.W.Ch.Ploegman
H. J. Osten	W.H.J.N.v. Buuren	D. L. Rosenquist
Prawirodinoto	C.P.J.v. Koetsveld	M.Ng. Soerjowidikdo
M. Prawirodirdjo	M. Moewalladi	Dr. R. Soerjatin
R.P.Tjokrokoesoemo	M. Ng. Askaboel	Liem Thwan Tik
Tan Tjiang Ling	Lie Ping An	Mr. Ong Liang Kok

II. Andere Commissies:

g. Commissie voor Overleg (Ingevolge de Ambtenaarsverordening):

Voorzitter:	D. L. Rosenquist	
Leden:	A. Bos	
	Mr. J. J. Tichelaar	Leden raadsleden.
	Ir. E. D. Wermuth	
	Mr. R. Ng. Soebroto	
	Ir. J. T. Bethe	
	v. d. Els	Leden ambtenaren.
	Soeparlam	
	Soeprapto	

(Voor onderwijs-commissies zie onder desbetreffende hoofdstukken).

VOORNAAMSTE BEHANDELDE ONDERWERPEN.

Hieronder volgt een overzicht in chronologische volgorde van de voornaamste in den Gemeenteraad behandelde onderwerpen in 1927 met vermelding tevens van de daarop betrekking hebbende Gemeentebladen.

3 Januari 1927. Verkiezing van leden voor den Volksraad.
Het voorstel inzake overdracht reservoir en leiding Kasri aan het Gewest Pasoeroean (G. B. 1926 No. 322).
Vaststelling der verordening tot wijziging der verordening op de waterverstrekking (G. B. 1928 No. 326);
Vaststelling der verordening ter verdeeling der Gemeente Soerabaja in stemdistricten (G. B. 1926 No. 327).

26 Januari 1927. Voorstel inzake verzoek der Schoolvereeniging Tiong Hwa Hwee Kwan om afstand grond te Simolawang (G. B. 1927 No. 2);
Voorstellen betrekking hebbende op de aanstelling Adjunct Veearts (G. B. 1927 No. 9);
Voorstel inzake het verzoek van den heer C. G. van den Steen betreffende den bouw van een schouwburg (G. B. 1927 No. 10);

Wijziging van tarieven voor vervoer van zieken per Gemeentelijke Ziekenauto (G. B. 1927 No. 11).
Voorstel inzake aankoop regenmeters (G. B. 1927 No. 14).

3 Februari 1927. Voorstel inzake benoeming Commissarissen der N. V. Volkshuisvesting Soerabaja (G. B. 1927 No. 18);
Benoeming 4 leden in het Bestuur der Mij. „Tot Nut van het Algemeen";
Voorstel inzake wenschelijkheid tot instelling eener Commissie voor bestudeering van het afwateringsvraagstuk in verband met de plannen tot demping der Pegirian-rivier (G. B. 1927 No. 22);
Vaststelling verordening tot wijziging der Soerabajasche Logement- en Drankverordening (G. B. 1927 No. 35);
Voorstel tot het aangaan van een overeenkomst met den Architect Citroen (G. B. 1927 No. 37).

4 Februari 1927. Behandeling. Begrooting der Gemeente voor het jaar 1927.

9 Februari 1927. Behandeling idem.

10 Februari. Behandeling idem.
Voorstel inzake overname plaatselijke gezondheidsdienst door de Gemeente (G. B. 1927 No. 44);
Vaststelling verordening tot wijziging Algemeene Soerabajasche Politieverordening (G. B. 1927 No. 49);
Aanvulling Europeesche Begraafplaatsen-verordening (G. B. 1927 No. 50);
Voorstel inzake het richten van een verzoekschrift aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië tot toekenning van eene vergoeding in verband met de der gemeente bij de Hinder Ordonnantie opgelegde taak (G. B. 1927 No. 52).

16 Maart 1927. Voorstel inzake het karakter van de Gemeente Burger Avond School (G. B. 1927 No. 55);
Benoeming van een derden Wethouder.

30 Maart 1927. Voorstel inzake aankoop land Darmo ten behoeve volkshuisvesting (G. B. 1927 No. 80).

7 April 1927. Voorstel Mr. Ploegman c.s. inzake land Darmo (G. B. 1927 No. 94);
Voorstel inzake aanvulling verordening tot regeling van het toezicht op de Stalhouderijen en op rust- en voederplaatsen (G. B. 1927 No. 72);
Voorstel inzake deelname aan de Eerste Hygiënische Tentoonstelling te Bandoeng (G. B. 1927 No. 91).

27 April 1927. Voorstel tot besluiten tot aflossing der 7½% leening 1921, groot pro presto f 4.873.000.— en tot het aangaan van een nieuwe leening groot f 6.500.000.—.

11 Mei 1927. Voorstel inzake bouw veepasser Karangtembok (G. B. 1927 No. 95);
Voorstel inzake bouw van een vuilverbrandingsoven (G. B. 1927 No. 103);
Vaststelling verordening tot bepaling van den datum van inwerkingtreding der Soerabajasche Slachtverordening (G.B. 1927 No. 110).

8 Juni 1927. Voorstel inzake bepaling van den gasprijs voor het tijdvak 1 Juli 1927—1 Juli 1928 (G. B. 1927, No. 116);
Voorstel inzake bestuurskosten der Gemeente Soerabaja.

16 Juni 1927. Formatie voorstellen voor de dienstgroepen I, II en III (G. B. 1927 No. 130);
Interpellatie Mr. Ploegman inzake toelatingseisch B. A. S. en onteigening Kepoetran Kidoel;
Interpellatie Ds. Bartlema inzake plaatsing van ijshuisjes.

20 Juli 1927. Voorstel inzake opheffing van dessa's binnen het gebied der Gemeente Soerabaja en overdracht van het beheer daarvan aan de Gemeente (G. B. 1927 No. 166);
Voorstel benoeming van een Administrateur ter Secretarie (G. B. 1927 No. 181);
Voorstel inzake benoeming van een ingenieur ten behoeve van het bureau van sociale aangelegenheden (G. B. 1927 No. 180).

27 Juli 1927. Voorstel tot aankoop van machines ter verdere mechaniseering der boekhouding (G. B. 1927 No. 192);

Voorstel inzake aankoop grond te Oendaän (G. B. 1927 No. 193).

24 Augustus 1927. Wijziging Commissie-verordening (G. B. 1927 No. 205);
Vaststelling nieuw B. A. S. reglement (G. B. 1927 No. 204).

12 October 1927. Voorstel inzake verbetering der wegen Boeboetan en Wonokromo (G. B. 1927 No. 211);
Voorstel inzake bouw garages en rijwielbewaarplaatsen Raadhuis (G. B. 1927 No. 222);
Voorstel inzake overneming wegen en pompstation op het land Darmo van de O. J. S. (G. B. 1927 No. 223);
Voorstel tot aanleg van een plantsoen op het Cannaplein (G. B. 1927 No. 236);
Voorstel inzake bouw langgars in de kampongs Ambengan en Djimerto (G. B. 1927 No. 234).

30 November 1927. Aanvaarding van verschillende geschenken voor het Raadhuis (G. B. 283).

7 December 1927. Voorstel inzake vaststelling Verordening tot heffing van opcenten op de hoofdsom van de verponding (G. B. 1927 No. 285);
Voorstel tot wijziging van de Vermakelijkheidsverordening (G. B. 1927 No. 240);
Voorstel inzake regeling voorschottenverleening aan gemeente Ambtenaren (G. B. 1927 No. 243);
Voorstel inzake aanleg van een Inlandsche Begraafplaats met mandoerswoning op het land Ngagel (G. B. 1927 No. 257);
Voorstel tot benoeming van leden van de gezondsheidscommissie (G. B. 1927 No. 263).

14 December 1927. Benoeming Adviseur voor Inlandsche Zaken.

28 December 1927. Voorstel inzake verbreeding wegen Lemahpoetro en Kaliasin (G. B. 1927 No. 309);
Voorstel tot aankoop van een perceel te Krembangan, voor pasar van de fa. E. Dunlop & Co. (G. B. 1927 No. 313);
Verordening tot wijziging der Vervoermiddelen Belasting Verordening.

30 December 1927. Voortzetting verordening tot wijziging der Vervoermiddelen verordening.

Voorstel inzake subsidie-aanvraag ten behoeve uitbreiding van personeel in verband met de uitvoering van de Hinder-Ordonnantie (G. B. 1927 No. 293).

VERORDENINGEN.

In 1927 kwamen de volgende verordeningswijzigingen, of nieuwe verordeningen tot stand.

Wijziging vervoermiddelen belastingverordening. G. B. 261.
Vaststelling verordening tot heffing van opcenten op de hoofdsom van de verponding. G. B. 285.
Wijziging Vermakelijkheidsbelastingverordening. G. B. 240.
Wijziging Soerabajasche Verkeersverordening. G. B. 271.
Vaststelling verordening op het begraven en bewaren van lijken. G. B. 213.
Aanvulling Soerabajasche Politieverordening. G. B. 216.
Wijziging Commissieverordening. G. B. 205.
Vaststelling Taxiverordening. G. B. 178.
Vaststelling Verordening op Particuliere Ziekeninrichtingen. G. B. 184.
Wijziging Ambtenaarsverordening. G. B. 132.
Wijziging inkomstenbelastingverordening. G. B. 133.
Vaststelling verordening tot bepaling inwerkingtreding Soerabajasche Slachtverordening. G. B. 110.
Wijziging Soerabajasche Logement en Drankverordening. G. B. 35.
Aanvulling verordening tot regelen van het toezicht op de Stalhouderijen en op rust- en voederplaatsen. G. B. 72.
Vaststelling verordening tot wijziging Soerabajasche Algemeene Politie-Verordening. G. B. 49.
Aanvulling Soerabajasche Begraafplaatsenverordening. G. B. 50.
Vaststelling verordening tot overdracht van bevoegdheden toekomende aan den Gemeenteraad op het College van B. & W. G. B. 212 en 228.

Op 31 December 1927, waren de volgende verordeningen van kracht.

STRAFVERORDENINGEN.

1. Verordening op het tijdelijk in gebruik van afstaan

openbare wegen, straten, pleinen, parken en andere terreinen in de Gemeente Soerabaja.

2. Verordening op de waterverstrekking uit de gemeentelijke drinkwaterleiding te Soerabaja.

3. Verordening houdende verbodsbepalingen tegen het dragen van wapenen in de gemeente Soerabaja.

4. Verordening op het verkoopen van drinkwater in de gemeente Soerabaja.

5. Verordening op de Brandweer in de gemeente Soerabaja.

6. Verordening op de heffing en invordering van een hondenbelasting in de gemeente Soerabaja.

7. Verordening op het verkeer op de openbare wegen in de Gemeente Soerabaja.

8. Verordening tot overdracht aan het College van Burgemeester en Wethouders van bevoegdheden, bemoeiïngen en verrichtingen uit te oefenen door den gemeenteraad ingevolge art. 3 lid 4 der Petroleumopslagordonnantie (Staatsblad 1927 No. 199) en het Gouv. besluit van 11 Mei 1927 No. 3 (Stbl. 1927 No. 200).

9. Algemeene Soerabajasche Politieverordening.

10. Verordening krachtens art. 3, art. 5 en art. 21 lid 2 van het Motorreglement.

11. Verordening op het Pasarwezen in de Gemeente Soerabaja.

13. Verordening tot regeling van den verkoop van sterken en anderen alcoholhoudenden drank in het klein en op het houden van logementen in de gemeente Soerabaja.

14. Verordening op het bouwen en sloopen in de gemeente Soerabaja.

15. Verordening tot heffing en invordering eener belasting op het houden van openbare vermakelijkheden in de gemeente Soerabaja.

16. Verordening op het slachten en keuren van vee en op het keuren van - en den handel in vleesch in de gemeente Soerabaja.

18. Verordening tot regeling van het toezicht in de residentie Soerabaja op de stoomvaartuigen van minder dan 25 M^3 netto inhoud.

24. Keur tot instandhouding van de goede orde op de buitenpleinen en de toegangen tot het nieuwe station van den staatsspoorweg te Goebeng.

25. Keur tot instandhouding van de goede orde op de buitenpleinen en de toegangen tot het nieuwe station van den staatsspoorweg te Soerabaja.

26. Keur tot instandhouding van de goede orde op den weg en den toegang tot het tramstation van de Nederlandsch-Indische Spoorweg Maatschappij te Kawatan.

32. Verordening tot heffing van eene belasting op het gebruikmaken der wegen met vervoermiddelen in de gemeente Soerabaja.

33. Verordening op de inrichtingen bestemd voor aan- en afvoer van water in de gemeente Soerabaja.

34. Verordening tot heffing eener gemeentelijke inkomstenbelasting.

35. Verordening tot het heffen van een recht op het gebruik maken der gemeentelijke los- en laadplaatsen.

37. Verordening op het vervoer en begraven van dierenlijken in de gemeente Soerabaja.

38. Verordening op het maken van reclame in de gemeente Soerabaja.

39. Verordening tot instelling eener bevolkingsboekhouding voor Europeanen en met dezen en met Inlanders gelijkgestelde personen in de gemeente Soerabaja.

40. Verordening houdende verklaring, welke der door den Gemeenteraad van Soerabaja vastgestelde verordeningen en der binnen zijn ressort van kracht zijnde, door het Hoofd van Gewestelijk bestuur vastgestelde reglementen en keuren van politie tegen welker overtreding straf is bedreigd, nog zullen gelden.

41. Verordening tot het tegengaan van uitlokking tot het plegen van ontucht.

42. Verordening tot regeling van het toezicht op de stalhouderijen en op rust- en of voederplaatsen in de gemeente Soerabaja.

43. Verordening tot regeling van het oprichten en houden van bakkerijen in de gemeente Soerabaja en den verkoop van brood, beschuit en gebak.

44. Verordening regelende het geven van namen aan straten, wegen, pleinen en dergelijke voor het publiek toegankelijke plaatsen, andere dan die door den Gemeenteraad zijn vastgesteld.

45. Verordening tot het heffen van een recht op het hebben van voorwerpen of werken op of boven den openbaren weg in de gemeente Soerabaja.

46. Verordening op het beheer der gemeentelijke begraafplaatsen bestemd tot het begraven van lijken van Mohamedaansche Inlanders in de gemeente Soerabaja.

47. Verordening tot het tegengaan van de verandering van bestemming van geheel of gedeeltelijk tot bewoning bestemde gebouwen.

48. Verordening op den handel in en den verkoop van melk en op den handel in melkvee.

49. Verordening tot het heffen van een belasting van Naamlooze vennootschappen, Commanditaire vennootschappen op aandeelen, vennootschappen onder firma, Onderlinge Verzekeringsmaatschappijen, vereenigingen of stichtingen, welke een beroep of bedrijf uitoefenen en coöperatieve vereenigingen.

51. Verordening op het in zindelijken staat houden van gebouwen en erven en het verzamelen en wegvoeren van afval en vuil binnen de gemeente Soerabaja.

52. Verordening regelende de vervaardiging en den verkoop van siropen in de gemeente Soerabaja en het daarop uit te oefenen toezicht.

53. Verordening krachtens artikel 5 en artikel 11 van het reglement op het maken en verkrijgbaarstellen van ijs en koolzuurhoudende wateren ingevolge de ordonnantie dd 26 October 1922 No. 85 (Stbl. No. 678/1922).

54. Verordening voor het personenvervoer met huurautomobielen (taxi's) binnen de gemeente Soerabaja.

55. Verordening tot regeling der sluiting van huizen van ontucht in de gemeente Soerabaja.

56. Verordening tot het toezicht op stoomvaartuigen van minder dan 25 M^3. netto inhoud en uitsluitend gebezigd voor de vaart op rivieren en binnenwateren.

57. Verordening krachtens artikel 2 lid 1 der Hinder Ordonnantie (Stbl. 1926 No. 226) (melkerijen).

58. Verordening krachtens artikel 2 lid 1 der Hinder Ordonnantie (Stbl. 1926 No. 226) (stalhouderijen.)

ANDERE VERORDENINGEN.

Verordening op het beheer der begraafplaatsen voor Europeanen en met dezen gelijkgestelde personen, alsmede voor Christenen van anderen landaard, hunne echtgenooten en kinderen, weduwen en weezen in de gemeente Soerabaja.

Verordening regelende de wijze waarop de van gemeentewege te verrichten bekendmakingen zullen geschieden in de gemeente Soerabaja.

Verordening op de heffing van legesgelden in de gemeente Soerabaja.

Verordening tot heffing en invordering van rooigelden in de gemeente Soerabaja.

Verordening tot heffing en invordering van een belasting onder den naam van vergunnings- en verlofsrecht in de gemeente Soerabaja.

Verordening op de eedaflegging in de gemeente Soerabaja.

Verordening regelende de boekhouding en de geldelijke administratie van sommige gemeente bedrijven en inrichtingen (art. 5 Stbl. 1910 no. 260).

Instructie voor de ambtenaren ter secretarie der gemeente Soerabaja.

Instructie voor den directeur der gemeentewerken in de gemeente Soerabaja.

Instructie voor den commies en het verder administratief personeel der gemeentewerken in de gemeente Soerabaja.

Instructie voor den architect, de technische ambtenaren, de opzichters, de opnemers, de teekenaars en verder technisch personeel van den dienst der gemeentewerken in de gemeente Soerabaja.

Instructie voor den directeur der gemeentelijke waterleiding van de gemeente Soerabaja.

Instructie voor de technische ambtenaren, de opzichters, den opnemer en teekenaars der gemeentelijke waterleiding van de gemeente Soerabaja.

Instructie voor den boekhouder, den assistent-boekhouder, den kassier, den betaalmeester,den magazijnmandoer en het verder administratief personeel der gemeentelijke waterleiding van de gemeente Soerabaja.

Verordening ter verdeeling der gemeente Soerabaja in stemdistricten.

Verordening regelende het beheer en de administratie van het Grondbedrijf der Gemeente Soerabaja.

Verordening regelende de uitgifte in erfpacht van gronden door de gemeente Soerabaja.

Verordening tot het heffen van een belasting op het maken van reclame in de gemeente Soerabaja (ingevolge art. 7 der Reclame verordening).

Verordening omtrent markten (passers) door bijzondere personen gehouden in de gemeente Soerabaja.

Verordening regelende het beheer en de administratie van het hypotheekbedrijf der gemeente Soerabaja.

Verordening tot vaststelling van het formulier van het dwangschrift tot invordering van de belasting op het gebruikmaken der wegen met vervoermiddelen in de gemeente Soerabaja.

Verordening regelende het beheer en de administratie van het verzekeringsfonds der gemeente Soerabaja.

Verordening regelende de instelling van een inkoopkantoor ten behoeve der gemeente Soerabaja.

Verordening op het magazijnbeheer ingevolge art. 4 lid 2 der inkoopverordening.

Reglement op het beheer der werkplaats.

Reglement van Orde voor de vergaderingen van Burgemeester en Wethouders van Soerabaja.

Verordening tot vaststelling en regeling van werkwijze en taak van vaste raadscommissies.

Reglement van Orde voor de vergaderingen van den Gemeenteraad van Soerabaja.

Verordening op het magazijnbeheer.

Verordening tot instelling van een gemeentelijk bureau voor arbeidsbemiddeling en beroepskeuze.

Verordening tot regeling van het diensttransport en toekenning van vergoedingen daarvoor aan ambtenaren in dienst der gemeente Soerabaja.

Verordening regelende de administratie van sommige gemeente bedrijven en inrichtingen (art. 5 Stbl. 1910 no. 260).

Verordening tot het vervroegen van het aanvangsuur der te houden stemmingen voor den gemeenteraad van Soerabaja.

Verordening op het heffen van een retributie voor het gebruikmaken van de zieken-auto's der gemeente Soerabaja.

Verordening regelende de heffing van rechten voor het gebruik van het openbare slachthuis te Soerabaja.

Verordening tot het heffen van opcenten op de hoofdsom van de verponding (stb. 1912 No. 31 zooals dit nader is of zal worden gewijzigd en aangevuld) in de gemeente Soerabja.

BEHANDELDE STUKKEN.

a. Algemeen:

Bij den Algemeenen Dienst kwamen gedurende het verslagjaar in 13792 stukken, terwijl van die afdeeling uitgingen 6211 stukken; in totaal werden behandeld 20003 stukken.

Hiervan waren bestemd voor den Gemeenteraad ter kennisneming 245 stukken.

Naar de voornaamste rubrieken verdeeld waren de aantallen betreffende:

	ingekomen	uitgegaan
Oprichting warongs	1984	177
Andere hinder-ordonnantie-aangelegenheden	971	73
Grondhuren	601	121
Eigendoms- en beheersaanvragen	456	411
Grondhuren	601	121
Inkomstenbelasting	374	577
Wegenbelasting	270	253
Drankbelasting	240	23
Andere stukken betreffende belasting	718	352
Geldmiddelen	392	231
Processen-verbaal	998	—

Politiezaken, opslagen vuurwerk, petroleum-opslag-ordonnantie	364	173
Toestand wegen	337	311
Vleeschhouwerijen	115	4
Rioleering	191	185
Bouwverordening	428	226
Overtr. bouwverord.	700	73
Verkoop gronden	111	61
Aankoop gronden	248	186

b. Door het College van B. en W.

Door het College van Burgemeester en Wethouders werden behandeld 6402 aangelegenheden, waaronder 2602 door B. en W. of den Burgemeester genomen besluiten.

Besluiten Gemeenteraad.

Door den Gemeenteraad werden genomen 383 besluiten.

Vergunningen.

Krachtens de Soerabajasche Logement- en Drank-Verordening werden verleend:

Drankvergunningen (tijdelijke)	21
idem	28
Verlof verkoop alkoholhoudende dranken	48
Vergunning voor Logement	27
idem Restaurant	15

Ingetrokken werden 6 vergunningen.

Grondverhuur.

Afstand van grond, krachtens de Verordening op het tijdelijk in gebruik afstaan van Openbare Wegen, straten, pleinen, parken en andere terreinen in de Gemeente Soerabaja, had 136 maal plaats.

Ingetrokken werden 37 desbetreffende besluiten.

Auto- en rijwielbelasting, hondenbelasting.

Gedurende 1927 werden afgegeven 22360 rijwielplaatjes, 3780 hondenpenningen en 4907 auto- en motorrijwiel-plaatjes.

PERSONEEL

Lijst van personeel in Dienst der Gemeente (op 31 Dec. 1927).

Naam	Rang
DIENSTGROEP I.	
G. Hoeneveld	Secretaris
W. H. J. J. Passtoors	Administrateur
Th. W. van Kempen	Gegr. Referendaris
H. Th. M. Taets van Amerongen	Stenotypist (Adj. Commies)
A. Algemeene Zaken.	
Mr. B. H. W. Th. Schattenkerk	Gegr. Referendaris
Mevr. J. Ch. Dickhut-Reynaert	Ongegr. Referendaris
J. F. Lapré	Adj. Referendaris
Tjoa Tjie Wan	A. Commies 1e kl.
A. Levy	,, ,, ,,
Th. W. van der Els	B. ,, ,,
Mej. C. H. Reynaert	,, ,, 2e kl.
Mej. C. M. Pletscher	,, ,, ,,
Mej. W. J. J. Quarles de Quarles	,, ,, ,,
W. van Vianen	,, ,, ,,
R. Soeherman	Adj. Commies
Mej. A. J. C. d'Ancona	Surnumerair
M. Sarkoen	Hoofdklerk
R. Moertodjo	2e Klerk
R. Selo	Hoofdtypist
M. Moh. Kajoen	Typist 1e kl.
R. M. Kartosoegondo	,, ,,
M. Awal	,, ,,
M. Roosbandi	3e Klerk
M. Soerachman	Typist 3e kl.
R. M. Soemito	Schrijver 2e kl.
R. Sastrosoetardjo	,, ,,
J. A. Myer	Concierge

Naam	Rang
Mej. A. A. E. de Bar	Telefoniste
R. Soemiatoen	Schrijfster
M. Atmodiwirjo	Hoofdoppasser
Siman	,,
Doel	Oppasser 1e kl.
Mardji	,, ,,
Toekimin	,, ,,
Saimin	,, ,,
Rachmat	,, 2e kl.
Soerdjono	,, ,,
Soediran	,, ,,
Toeginen	,, ,,
Senen	,, ,,
Soemardi	,, ,,
Dikoen	,, ,,
Tjitro	Taximandoer
Pa Tar	Tuinman
P. Midjan	,,
Wongso	,,
Kohidin	,,
Tiwar	Oppasser
Soepangat	,, 2e kl.
B. Financieele Contrôle.	
H. van Dijk	Controleur Financiën
B. Schansman	Adj. Referendaris
C. Afdeeling Financiën.	
J. Breeman	Hoofdambtenaar
G. A. Haholy	Adj. Referendaris
Mevr. L. J. C. Seelig-Buning	B. Commies 1e kl.
Mevr. F. E. Manuel	,, Adj. Commies
R. Soeparlam	,, ,, ,,

Naam	Rang
D. Centrale Bedrijfsadministratie	
C. van Schelven	Chef
S. A. de Bruin	Boekhouder 1e kl.
R. S. Doeve	,, 3e kl.
R. Soeprapto	,, ,,
Soewardjo	Hoofdklerk
Mej. L. Schmidgall	,,
Mej. J. W. van Staden	1e Klerk
R. Abdulkahar	,,
M. Soedarmo	3e Klerk
Soenarjan	,,
Soerodiwirjo	Hoofdschrijver
Ngadiran	,,
Poerbosoenjoto	,,
Partokoesomo	Schrijver 1e kl.
Soedibjo	,, ,,
R. Partohariono	,, 2e kl.
Dirdjosoebroto	,,
Arman	,,
Kirdjan	,,
Parmadi	,,
Prawiroatmodjo	,,
Sastroprawiro	,,
Prawirosoewito	,,
Koesoemodihardjo	,,
A. Agoes	,,
Soeparman	,,
Moeso	,,
Aloewie	,,
Wastarie	Hulpoppasser
E. Inkoopkantoor en Magazijn.	
C. E. Brugman	Chef
B. Th. M. Opdam	Magazijnmeester

Naam	Rang
A. F. H. Samson	B. Adj. Commies
M. E. C. Perret	,, ,, ,,
F. H. de Vries	,, ,, ,,
M. Soekardiman	,, ,, ,,
R. Sartono Wirjobroto	Typist 1e kl.
M. Prawirosoemarto	3e Klerk (Hulp Magazijnmeester)
M. Djoewarie	Schrijver 2e kl.
Wiriodinoto	,, ,,
Isnaeni	Hoofdmandoer (Mag. knecht)
Tarsoe	Waker
F. Ontvangerskantoor.	
A. M. Boers	Adj. Referendaris
M. E. Manuhutu	Boekhouder 1e kl.
H. A. Soute	B. Commies 1e kl.
D. A. Heldring	,, ,, 2e kl.
A. Fruneaux	,, ,, ,,
Moh. Jacoeb	Adj. Commies
J. L. H. Lutz	Boekhouder 3e kl.
Soebiono	3e Klerk
Moesajid	Hoofdschrijver
Anthonius	Schrijver 2e kl.
Soemantri	,, ,,
Amari	,, ,,
I. H. Tan	Hoofdkassier
Kwee Poo Sian	Kassier
Liem Sik Tjie	,,
Njoo Khee Bien	,,
Tan Lien Lok	,,
Ong Ing Loen	,,
Soedarno	Schrijver 2e kl.

Naam	Rang
Sahertian	Schrijver 2e kl.
Moersinggih	,, ,,
G. Afd. Belastingen en Bevolk.	
J. H. W. Pfeijffer	Referendaris
Ch. J. Mulholland	Adj. Referendaris
Mevr. J. Wüst-Verlinden	B. Commies 1e kl.
E. C. Kneefel	,, ,, ,,
Mej. S. P. von Franquemont	B. Adj. Commies
A. H. Gijsberts	,, ,, ,,
F. Lotz	,, ,, ,,
C. Pietersen	1e Klerk
S. T. Han	,, ,,
R. M. Alie	,, ,,
Moerdajat	2e Klerk
The Tjien An	,, ,,
L. P. Tismeer	,, ,,
Kertodihardjo	Hoofdschrijver
Mardjan	Schrijver 1e kl.
R. L. Soesidik	,, 2e kl.
Soebowonoto	,, ,,
Roestamhadji	,, ,,
Sastrosoedarmo	Hulpschrijver
H. Contrôledienst.	
M. B. Buissink	Chef
A. F. W. Pierie	Hoofdcontroleur
F. Dijkstra	,,
J. B. Wessels	Controleur 1e kl.
M. Th. A. Leidelmeijer	,, 1e kl.
A. Mirande	,, 1e kl.
P. Polijn	,, 2e kl.
R. Slamet	,, 2e kl.
R. Hardjosoetarto	,, 2e kl.
H. L. Davidsz	,, 2e kl.

Naam	Rang
V. G. Nierath	Controleur 2e kl.
Renesse v. Duivenbode	,, 2e kl.
M. H. van der Woey	,, 2e kl.
A. le Roy	,, 2e kl.
H. M. Brangert	,, 3e kl.
A. Vink	,, 3e kl.
H. F. L. Boltze	,, 3e kl.
M. Heyboer	,, 3e kl.
L. J. E. Emmels	,, 3e kl.
L. C. C. Gips	,, 3e kl.
W. F. Mamoto	,, 3e kl.
A. Varkevisser	,, 3e kl.
Soetarno	Hoofdschrijver
Soekadarisman	Typist 3e kl.
Kromomihardjo	Schrijver 2e kl.
R. M. Harijadi	,, 2e kl.
Moekmin	Oppasser 2e kl.
H. Roboth	Schrijver 1e kl.
Sarbi	Mandoer
Ng. Soemowidjojo	,,
Mardjan	Schrijver 2e kl.
I. Begraafplaats.	
J. J. de Vries	Hoofdopzichter
P. G. Lans	Opzichter 3e kl.
Teerkam	Schrijver 2e kl.
Jaseman	Metselaar
Bastam	,,
Markadi	,,
Kasir Karan	,,
Kasan	,,
Mokrim	,,
Sarim	,,
Mohamad	,,
Kartiman	Waker

Naam	Rang
Tahir	Waker
J. Arbeidsbureau.	
G. E. Le Rütte	Secretaris
J. C. Ditmarsch	Adm. Ambtenaar
C. H. Ham	,, ,,
H. J. Waworoentoe	3e Klerk
K. B. A. S.	
J. van Woerden	Directeur
R. van de Wint	Onderwijzer
A. W. Blokland	,,
A. J. P. Kouwenhoven	,,
D. W. Tussenbroek	,,
G. Bruyn	,,
G. Nolte	,,
B. van Es	,,
J. Huisman	,,
W. Ch. Verwoerdt	,,
S. Brotosoewarno	Hoofdschrijver
DIENSTGROEP II.	
F. C. Frumau	Directeur
A. Bouw- en Woningtoezicht.	
J. van der Horst	Chef Bouw- en Woningtoezicht
H. K. Heller	Technisch Ambtenaar 1e kl.
J. H. Pruim	,, ,, ,,
J. F. Valkenhoff	,, ,, ,,
Soebjakto	,, ,, ,,
R. Meerens	Rooimeester 2e kl.
M. Soewandi	Teekenaar 3e kl.
M. Soedjarwo	Hulpteekenaar

Naam	Rang
Saleh-Astro	Hoofdmandoer
Redjo	,,
Asmo-oentoeng	,,
Matdelan	,,
Sastrodidjojo	,,
Doelrakim	,,
Kertosoedjono	Mandoer 1e kl.
Minin-oetomo	,, ,,
Mangkoewinoto	,, ,,
Sastroredjo	,, ,,
M. Soekirno	,, ,,
G. J. J. Nijssen	Maandgelder
B. Administratie.	
J. A. van Eeden	B. Commies 1e kl.
J. F. A. E. van Kempen	Adm. Ambtenaar 3e kl.
Mej. W. F. Jansen	B. Adj. Commies (Stenotypiste)
M. Soemitro	3e Klerk
Ongko A.	,,
Soetopo	Schrijver 1e kl.
Tjokroloekito	Oppasser 2e kl.
C. Brandweer.	
P. J. de Vries	Commandant
J. van Kleef	Onder Commandant
H. G. Landré	Brandmeester
W. L. de Wit	,,
J. Engelken	,,
M. J. Kuipers	Adj. Brandmeester
J. Bomhoff	,, ,,
L. Verbeet	,, ,,
E. van Krieken	,, ,,
J. O. Hugli	,, ,,
Abdulsarip	Chauffeur 1e kl.

Naam	Rang
Kromosentono	Chauffeur 2e kl.
Niti	,, ,,
Boorham	,, ,,
Kasijoen	,, ,,
Ardjo	,, ,,
Poniroen	,, ,,
Domo	,, ,,
D. Woningtelling.	
B. W. Landzaat	Maandgelder
E. Technische dienst.	
Ir. R. Heida	Hoofd-Ingenieur
Ir. P. A. Arnold Bik	Ingenieur 2e kl.
J. Jansen	Technisch Ambtenaar 1e kl.
A. M. Franken	,, ,, ,,
J. C. Fleur	,, ,, ,,
J. M. Nijkamp	,, ,, ,,
B. I. Kloosterman	,, ,, ,,
A. Schomaker	,, ,, ,,
M. H. Nederpelt	,, ,, ,,
A. Schneidersmann	,, ,, 2e kl.
L. H. Schenkenberg v. Mierop	,, ,, 3e kl.
J. W. v. Blijenburgh	,, ,, ,,
F. A. Beyer	,, ,, ,,
A. Boelens	Adj. Landmeter
L. Panajutopulos	Opzichter 1e kl.
H. C. Neyndorff	,, 2e kl.
J. A. Barneveld Binkhuysen	,, ,,
E. Sagorilla	Werkbaas 1e k.
Soemarkoesmin	Opnemer 1e kl.
M. Ismanggoel	,, ,,
R. Hadisepoetro	Teekenaar 1e kl.
M. Soerowisastro	Opnemer 1e kl.
M. Sosrowardojo	,, ,,

Naam	Rang
M. Oedjang	Teekenaar 1e kl.
M. Widijosoenjoto	,, ,,
R. Soebangoen	Werkbaas 3e kl.
M. Ponidi	,, ,,
M. Hardjosoekarto	Teekenaar 2e kl.
Nitiwisastro	,, ,,
M. Soedjono	,, ,,
M. Iljas	Opnemer 2e kl.
M. Basiroen	,, ,,
M. Prawiroatmodjo	,, ,,
Assim-Katamsi	Teekenaar 3e kl.
M. Karno	Opnemer 3e kl.
M. Ardjoprawiro	Lichtdrukker
F. Fritzsche	Maandgelder
A. van den Heuvel	,,
J. W. de Groot	,,
F. A. Heil	,,
J. J. van Dongen	,,
J. O. Hugli	,,
L. G. V. Tupan	,,
F. Administratie.	
G. Leeuwendal	Administr. Ambtenaar 2e kl.
R. Soekarno	2e Klerk
M. Reksosepoetro	Schrijver 1e kl.
R. Ardjodipoetro	,, ,,
R. Tjokrowardojo	,, ,,
M. Soekarman	,, 2e kl.
M. Wirjoastro	,, ,,
Matrivai	Oppasser 2e kl.
DIENSTGROEP III.	
A. Alg. Beheer.	
J. Zwartveld	Directeur Bedrijven
C. C. van Zolingen	Administr. Ambtenaar 1e kl.

Naam	Rang
B. Grond- en Woningzaken.	
A. Latuperisa	Administr. ambtenaar 2e kl.
C. Veterinaire en Hygiënische Dienst.	
J. P. Fooy	Gemeente-veearts
J. J. Treffers	Opzichter 2e klas
P. Sahetapy	1e Klerk
R. B. Tjokroasmoro	Mantri
Notoardjo	,,
M. Samsoe	Laborant 1e klas
Santoso	Laboratorium-bediende
R. Samsoe	Keurmeester 1e kl.
Abdurradjak	,, ,,
M. Taman	,, ,,
R. Soemoadiwidjojo	,, 2e kl.
Goenardjo	,, 3e kl.
Ambijah	,, ,,
Moeljo	,, ,,
Ng. Ismaoen	,, ,,
R. Soewito	,, ,,
J. Tuin	Hoofdopzichter
Soerjadji	Adj. Gem. veearts
G. Smit	Opzichter
The Sioe Koen	Hulpkassier
D, Passarbedrijf.	
A. M. J. de Roock	Chef
E. C. Neijendorff	Adj. Chef
M. Djojodihardjo	Schrijver 1e kl.
M. Djoemadi	,, 2e kl.
Soetijo	Oppasser
Ch. N. L. Baier	Hoofd pasarchef 1e kl.
L. A. Abels	,, ,, ,,
F. W. Coenraad	,, ,, ,,

Naam	Rang
F. W. Neuendorff	Hoofd pasarchef 2e kl.
M. B. Ardjosepoetro	Pasarchef 1e kl.
M. Sastrodihardjo	,, ,, ,,
M. Prawiroatmodjo	,, ,, 2e kl.
Prawirowisastro	,, ,, ,,
M. Soemoprawiro	,, ,, ,,
Markasah	Hoofdmarktmeester
M. Soetadji	,,
Pranoto	,,
M. Ardjoamidjojo	,,
Kertoredjo	,,
Dimin	,,
M. Kartosoemodjo	Marktmeester
Sastrodimedjo	,,
Soemo A	,,
R. Prawiroamidjojo	,,
M. Soewandi	,,
Simin	,,
Ardjosarie	,,
Troenoasmoro	,,
R. Soemonegoro	,,
Martoredjo	,,
M. Kertowidjojo	,,
Soeirpan	,,
Sastrodiprodjo	,,
Abdoerachmat	,,
Djojodihardjo	,,
Sangadi	,,
Atmoredjo	,,
Pitono	,,
Moedjoko	,,
Moedjidan	,,
Saleh	,,
Siadi	,,
Moh. Boen	,,

Naam	Rang
Brahim	Marktmeester
Reksowidjojo	,,
Wiknjoatmodjo	,,
Soemo B	,,
Danoesoewito	,,
Soekirnan	,,
Warsomihardjo	,,
Soemekto	,,
Kartodikromo	,,
Soemodipoetro	,,
Darmoprawiro	,,
Ismail	,,
Marsoredjo	,,
Notodiredjo	,,
Soeprop	,,
Soemidjan	,,
M. Pragongso	,,
Amidin	Mandoer
Singodjojo	Waker
Brahim	,,
Pa Lan	,,
Pa Ija	,,
E. Reinigingsdienst.	
H. Laatsch	Chef
E. W. P. Niggebrugge	Adj. Chef
J. B. Marinusse	Opzichter 1e kl.
D. M. van Franquemont	,, 2e kl.
J. H. Wahl	Hoofdwerkbaas
A. F. Landrecht	Werkbaas 1e kl.
V. A. Scholtz	,, ,,
F. E. Hooper	,, ,,
H. Zijlstra	,, ,,
J. H. E. de Hart	,, 2e kl.
J. Th. W. Tokaya	,, ,,

Naam	Rang
L. Grunberg	Werkbaas 2e kl.
W. Mettler	,, ,,
P. Ch. H. Klaessen	,, ,,
R. Djaengrono	Hoofdmandoer
Bakri	,,
Salekan	Schrijver 1e kl.
M. Ng. Poerwohamidjojo	,, 2e kl.
P. J. J. Tismeer	Stalopziener
D. Schrijn	Hoofdopzichter Plantsoen
M. B. Prawirosoewito	Werkbaas 3e kl.
F. Werkplaats.	
E. van Krieken	Chef
Th. Rondeau	Werkbaas 2e kl.
R. Soenario	,, ,,
Hardiman	Schrijver 2e kl.
Soetimihardjo	,, ,,
Markidi	,, ,,
Prijotomo	,, ,,
G. Waterleiding.	
J. van Kleef	Chef Exploitatie
J. ten Oort	Techn. Ambt. 1e kl.
J. J. Th. Renaud	,, ,, ,,
M. J. Kuipers	,, ,, 2e kl.
P. L. Laagewaard	,, ,, ,,
F. Stomps	Machinist 1e kl.
Jhr. Th. J. F. Gevers	Opzichter 1e kl.
G. M. Kraamer	,, ,,
A. W. Bernhard	,, ,,
F. P. R. R. Voigt	,, ,,
C. Liddle	,, ,,
H. W. G. Joosten	,, 2e kl.
J. Lotz	,, 3e kl.
C. F. Burk	Onderopzichter

Naam	Rang
F. Rottmann	Werkbaas 3e kl.
J. O. Coenraad	,, ,,
Martoandojo	Onder-werkbaas
H. Nash	Hulpmachinist
M. B. Pringgowinoto	Opnemer 1e kl.
R. M. Ramelan	Hulpopnemer
Prawoto	Teekenaar 3e kl.
Kasman (a) Prawiroatmodjo	,, ,,
M. Soeparto	Hulpteekenaar
M. Mohadji	,,
Danoe	Hoofdmandoer
Nitiastro	,,
Ngadiman	,,
Sariban	Mandoer 2e kl.
Panggoeng	,, ,,
Talip	,, ,,
Samak	,, ,,
Baina	,, ,,
Samidin	,, ,,
Min	,, ,,
Mergoleksono	,, ,,
Parto	,, ,,
Samar	,, ,,
Mat	,, ,,
Soetodimedjo	,, ,,
Soekarman	Mandoer
Oentoeng	,,
Wariso	,,
Mangoen	,,
Niti	,,
Ngadiman	,,
J. H. A. Huiskes	Adm. Ambt. 2e kl.
H. J. J. Hennekam	,, ,, 3e kl.
J. C. Tieleman	,, ,, ,,
Moenodo	Hoofdschrijver

Naam	Rang
M. Ng. Atmoprawiro	Schrijver 1e kl.
Kadiroen	„ 2e kl.
R. Prawirosoekarto	„ „
Kasian	„ „
Soemodihardjo	„ „
Notodihardjo	„ „
Marsipan	„ „
Moeljo	„ „
Ratiman	„ „
Saroen	Oppasser
Isran	„
Tam	„
Basiman	Instrumentmaker
H. Schalk	Opzichter
G. M. Cramer	„
P. C. Dutrieux	„ 1e kl.
DIENSTGROEP IV.	
Ir. J. T. Bethe	Hoofd-Ingenieur
Ir. H. Veer	Ingenieur
N. Kosters	Referendaris
J. J. de Haas	Commies 1e kl.
Tan Hok Gie	2e Klerk
Sasmito Gambar	Schrijver 2e kl.
Atmodiprodjo	„ „

HET RAADHUIS DER GEMEENTE.

In de Gemeenteraadsvergadering van 30 November 1927 had de officieele ingebruikneming van het nieuwe Raadhuis plaats.

De grond, waarop het gebouw, onderdeel van een grooter plan, is gebouwd, werd voor f 192.000.— gekocht van het grondbedrijf.

Het werk werd gegund aan de Hollandsche Beton Maatschappij voor f 347.850, terwijl later voor meer werk nog f 30.154.31 werd betaald, en eveneens nog bedragen gevoteerd werden voor meubileering, installatie, enz., waarna nog garages en rijwielbewaarplaatsen werden bijgebouwd.

Het nieuwe Raadhuis, dat een oppervlakte beslaat van 2200 M^2, zoodat met de verdieping mede, over ruim 4000 M^2. oppervlak kan worden beschikt, heeft het onderling contact der verschillende diensten zeer bevorderd en is van grooten invloed op een snellere afdoening van zaken.

In het nieuwe gebouw zelf zijn ondergebracht: gelijkvloers: Contrôle-dienst; Bevolking en Belasting; Kas; Ontvangerskantoor, Centrale Bedrijfs Administratie, Inkoopkantoor, afd. Financiën en Contrôle-Financiën.

Verdieping: Kamers van den Burgemeester; de Wethouders; en den Secretaris met bijbehoorende spreekkamers; afd. Algemeene Zaken; Expeditie; Hoofd-Ingenieur in Algemeenen Dienst; Hoofd van den Dienst voor Sociale Aangelegenheden; Administrateur ter Secretarie; Adviseur voor Inl. Zaken; Bureau voor Statistiek, terwijl de Raadszaal zich op de verdieping, midden in het gebouw bevindt.

Na de overbrenging van de hierboven genoemde decenten van het oude Raadhuis naar het nieuwe, konden de verschillende Technische Diensten, als die van Publieke Werken en der bedrijven in het oude Raadhuis worden ondergebracht.

Ten behoeve van dit werk werd op 9 Januari 1926 de eerste betonnen proefpaal geslagen welke lang was 17 M., en voldoende stuit kreeg toen de bovenkant van den paal plm. 0.90 M. onder maaiveld was weggeslagen. Ook de twee volgende proefpalen hadden hetzelfde resultaat, zoodat alle palen welke op 17 M.

lengte aangemaakt werden naderhand moesten worden opgelascht.

Het geheele gebouw rust op 358 stuks betonpalen, waarop een stelsel van fundatiesloven en kolommen is geconstrueerd waartusschen metselwerk en raam- en deurkozijn zijn aangebracht welke de betonnen verdiepingsvloer en balken dragen, waarop weder kolommen zijn aangebracht welke de ijzeren kap dragen.

De plafonds van de verdieping bestaan uit betonbalken welke de eternietplafonds dragen. Boven de terrassen voor en achter zoomede in de raadzaal, zijn afgepleisterde gewapende plafonds aangebracht.

De dakbedekking van het hoofdgebouw bestaat uit sirappen, terwijl de diverse torens, toiletten en terrassen zijn afgedekt met betondaken.

Om het geheele gebouw is voor afvoer van het regenwater een betongoot breed 0.75 M. aangebracht.

HOOFDSTUK V.

GELDMIDDELEN.

De begrooting van 1927 werd bij Gemeenteraadsbesluit van 10 Februari 1927 No. 51 vastgesteld in uitgaven en ontvangsten voor wat den gewonen dienst betreft, op f 6.380.966,08 en voor wat aangaat den buitengewonen dienst op f 295.000.—. De goedkeuring van genoemd besluit had plaats bij besluit van den Gewestelijken Raad van Soerabaja van 8 Maart 1927 No. 21/R.

De voorloopige vaststelling van de begrootings-rekening van 1927 kan spoedig tegemoet worden gezien. Deze zal in uitgaaf en ontvangst sluiten voor wat betreft:

a. den gewonen dienst op resp. f 6.940.006,78 en f 7.055.739,26
b. „ buitengew. dienst op resp. „ 1.246.347,08 „ „ 1.649.048,85
c. „ leeningsdienst op resp. „ 6.812.875,10 „ „ 7.459.357,50

zoodat de voordeelige saldi bedragen:

a. voor den gewonen dienst	f 115.732,48
b. voor den buitengewonen dienst	„ 402.701,77
c. voor den leeningsdienst	„ 646.482,40

Overzicht van de Ontvangsten en Uitgaven van het dienstjaar 1927.

	GEWONE DIENST				BUITENGEWONE DIENST				LEENINGSDIENST			
	Ontvangsten		Uitgaven		Ontvangsten		Uitgaven		Ontvangsten		Uitgaven	
Voordeelige saldi dienst 1925	f 289.129	26	f —	—	f 78.330	33	f —	—	f —	—	f —	—
Beschikking over batig saldo 1926	„ 149.750	84	„ —	—	„ 448.249	24	„ —	—	„ 638.222	12	„ —	—
Beschikking over gewone middelen 1927	„ —	—	„ —	—	„ 702.845	22	„ —	—	„ —	—	„ —	—
Opbrengst leening 1927	„ —	—	„ —	—	„ —	—	„ —	—	„ 6.371.300	—	„ —	—
Ontvangsten 1927	„ 6.616.859	16	„ —	—	„ 419.624	06	„ —	—	„ 449.835	38	„ —	—
Beschikbaarstelling van gewone middelen t.b. van den buitengewonen dienst	„ —	—	„ 702.845	22	„ —	—	„ —	—	„ —	—	„ —	—
Uitgaven	„ —	—	„ 6.237.161	56	„ —	—	„ 1.246.347	08	„ —	—	„ 6.812.875	10
	f 7.055.739	26	f 6.940.006	78	f 1.649.048	85	f 1.246.347	08	f 7.459.357	50	f 6.812.875	10
	„ 6.940.006	78			„ 1.246.347	08			„ 6.812.875	10		
Voordeelige saldi 1927	f 115.732	48			f 402.701	77			f 646.482	40		
Nadeelige saldi 1927			—	—			—	—			—	—

Gewone dienst. Specificatie der ontvangsten.	1927	
	Oorspronkel. raming	Werkelijke ontvangsten
Retributiën	f 92.100.—	f 74.845.94
Belastingen	„ 1.065.000.—	„ 1.061.636.59
Regeeringsbijdragen	„ 552.270.—	„ 505.653.82
Huur transportmiddelen	„ —.—	„ —.—
Huur brandspuithuizen	„ 2.700.—	„ 1.105.—
Werken voor derden	„ 55.000.—	„ 35.760.46
Opbrengst kadaververwerking	„ 2.800.—	„ 5.019.54
Opbrengst Wasch- en badinr.	„ 40.000.—	„ 46.363.27
Opbrengst Ambulance-autodienst	„ 2.500.—	„ 4.608.25
Opbrengst beerputreiniging	„ 10.000.—	„ 9.487.50
Opbrengst vervoer Dierenlijken	„ 2.800.—	„ 2.485.—
Keurloonen	„ 2.400.—	„ 4.803.70
Ontvangsten taxikeuring	„ 14.000.—	„ 6.629.30
Ontvangsten Sted. Muziekcorps	„ 4.000.—	„ 2.260.—
Rooigelden	„ 25.000.—	„ 32.457.15
Ontvangsten Publ. Werken	„ 16.200.—	„ 9.925.71
„ Reinigingsdienst	„ 17.400.—	„ 25.009.80
„ Begraafplaatsen	„ 33.000.—	„ 43.727.34
„ Burgerambachtschool	„ 12.000.—	„ 11.539.25
„ Algemeen bedrijfsbeheer	„ 25.500.—	„ 27.785.95
„ Grondbedrijf	„ 150.000.—	„ 141.623.82
„ Woningbedrijf	„ 128.000.—	„ 143.821.58
„ Waterleiding	„ 1.469.288.—	„ 1.534.905.24
„ Pasarbedrijf	„ 450.000.—	„ 497.881.60
„ Werkplaats	„ 220.215.—	„ 467.725.16
„ Slachthuis	„ 113.500.—	„ 117.973.55
„ Verzekeringsfonds	„ 16.794.90	„ 19.882.25
Rente	„ 48.000.—	„ 45.765.90
Verrekeningen (pensioensvoorschr.)	„ 84.050.—	„ 90.107.98
Andere verrekeningen	„ 1.373.448.18	„ 1.643.613.29
Diversen	„ 3.000.—	„ 2.455.22
	f 6.030.966.08	f 6.616.859.16
Batig saldo 1925	„ 350.000.—	„ 289.129.26
Beschikking over batig saldo 1926	—.—	„ 149.750.84
	f 6.380.966.08	f 7.055.739.26

Gewone dienst. Specificatie der uitgaven.		1927 Oorspronkel. raming	1927 Werkelijke uitgaven
I	Bestuur van de Gemeente		
	a. Algemeene kosten	f 425.742.50	f 466.294.49
	b. Kosten ontvangersdienst	„ 81.222.50	„ 66.492.36
	c. Kosten Ambtenaarsverordening	„ 24.100.—	„ 119.734.44
	d. Kosten Pensioensvoorschriften	„ 176.050.—	„ 200.254.18
II	Centrale Bedrijfsadministratie	„ 56.454.—	„ 64.830.27
III	Inkoopbureau en magazijn	„ 300.000.—	„ 355.172.19
IV	Subsidiën	„ 54.750.—	„ 59.664.96
V	Openbare werken		
	a. Algemeene kosten	„ 285.000.—	„ 277.510.61
	b. Onderhoudswerken	„ 234.900.—	„ 147.581.81
	c. Werken voor derden	„ 50.000.—	„ 70.919.56
VI	Reinigings-, besproeiings- en plantsoendienst		
	a. Algemeene kosten	„ 70.000.—	„ 66.005.13
	b. Algemeene tractiekosten	„ 95.127.50	„ 74.493.31
	c. Reiniging	„ 218.393.30	„ 203.272.26
	d. Besproeiing	„ 5.000.—	„ 1.875.—
	e. Beerputreiniging	„ 8.622.—	„ 5.726.39
	f. Kadaververwerking en transport dierenlijken	„ 10.060.—	„ 8.437.67
	g. Plantsoendienst	„ 22.797.20	„ 19.415.15
VII	Openbare gezondheid	„ 29.400.—	„ 27.341.15
VIII	Veterinaire contrôle	„ 45.990.—	„ 48.478.12
IX	Begraafplaats	„ 42.668.—	„ 38.696.09
X	Straatverlichting	„ 14.000.—	„ 139.060.06
XI	Brandweer	„ 70.000.—	„ 67.579.14
XII	Onderwijs	„ 95.160.—	„ 116.197.41
XIII	Kunst en Wetenschap	„ 3.165.—	„ 30.542.50
XIV	Renten en aflossingen leeningen	„ 1.135.000.—	„ 1.100.470.60
XV	Bedrijven		
	a. Algemeen beheer	„ 25.500.—	„ 27.868.75
	b. Grondbedrijf	„ 292.285.—	„ 310.724.03
	c. Woningbedrijf	„ 165.295.—	„ 158.464.05
	d. Waterleiding	„ 1.169.003.08	„ 1.068.733.88
	e. Pasarbedrijf	„ 286.655.25	„ 256.125.46
	f. Werkplaats	„ 22.025.—	„ 472.379.25
	g. Slachthuis	„ 101.441.50	„ 93.189.97
	h. Verzekeringsfonds	„ 16.794.90	„ 19.882.25
XVI	Huurcommissie	„ 5.100.—	„ 4.246.90
XVII	Andere uitgaven		
	a. Subsidies aan de bedrijven	„ 8.400.—	„ 8.400.—
	b. Beschikbaarstelling van gewone middelen	„ 280.000.—	„ 702.845.22
	c. Diverse uitgaven	„ 29.100.—	„ 33.331.40
XVIII	Onvoorziene uitgaven	„ 71.089.35	„ 7.440.77
	Totale uitgaven gewone dienst	f 6.380.966.08	f 6.940.006.78
	Batig saldo 1927	„ —.—	„ 115.732.48
		f 6.380.966.08	f 7.055.739.26

Buitengewone dienst. Specificatie der ontvangsten.	1927 Oorspronkelijke raming	1927 Werkelijke ontvangst
Beschikking over gewone middelen voor buitengewone uitgaven	f 280.000.— mem.	f 702.845.22
Bijdragen voor aanleg particuliere wegen, enz.		„ 42.441.51
Restituties van voorschotten voor aanschaffing van transportmiddelen	„ 15.000.—	„ 13.772.50
Restitutie voorschot Soer. Ziekenverpleging	„ —.—	„ 6.000.—
Ontvangsten betonwerkplaats	mem.	„ 54.718.56
Ontvangsten asphaltmenginstallatie	mem.	„ 199.624.50
Ontvangsten der Waterleiding	„ —.—	„ 60.258.94
Andere ontvangsten	mem.	„ 42.808.05
	f 275.000.—	f 1.122.469.28
Batig saldo 1925	mem.	„ 78.330.33
Beschikking over een deel van saldo 1926	mem.	„ 448.249.24
	f 295.000.—	f 1.649.048.85

Buitengewone dienst. Specificatie der uitgaven.	1927 Oorspronkelijke raming	1927 Werkelijke uitgaven
Meubilair en lichtinstallatie nieuw Gemeentehuis		f 28.613.81
Aanleg gemeente wegen		„ 258.927.71
Aanleg particuliere wegen		„ 334.01
Bouw bruggen en duikers		„ 4.529.18
Aanleg spoelleidingen en -goten		„ 15.805.97
Uitvoering van het algemeene afwateringsplan		„ 97.756.67
Aanleg trottoirs		„ 45.849.10
Werken in verband met verbetering van rooilijnen		„ 40.352.—
Afkoop bezitsrechten en aankoop van perceelen voor verbetering rooilijnen		„ 109.593.51
Loodsen voor onderhoud werken P. W.		„ 35.519.03
Bouw verbrandingsovens		„ 829.35
Aanleg en verbetering van belten		„ 19.328.07
Gebouwen en loodsen voor den reinigingsdienst		„ 4.106.91
Aanleg plantsoenen		„ 6.331.83
Aankoop ambulance materieel		„ 3.800.—
Bouw bad- en waschinrichtingen		„ 51.967.60
Aanschaffing materieel brandweer		„ 4.676.43
Maken van brandputten		„ 1.807.18
Uitbreiding B. A. S.		„ 42.252.17
Inrichting georganiseerde B. A. S.		„ 16.457.64
Aankoop transportmiddelen voor gemeenteambtenaren		„ 24.362.20
Aankoop kunstvoorwerpen		„ 123.60
Aankoop overzetponten		„ 1.103.95
Kosten Leening 1928		„ 45.008.50
Exploitatie betonwerkplaats		„ 52.240.14
Exploitatie asphalt mengmachine		„ 154.598.44
Zware herstellingen asphalt mengmachine		„ 11.261.01
Waterleiding		„ 157.226.14
Werkplaats		„ 11.584.93
		f 1.246.347.08
Voordeelig saldo 1927		„ 402.701.77
		f 1.649.048.85

Leeningsdienst. Specificatie der ontvangsten.	1927 Oorspronkelijke raming	1927 Werkelijke ontvangst
Opbrengst obl. leening 1927		f 6.371.300.—
Ontvangsten Grondbedrijf	mem.	„ 211.858.38
Ontvangsten Woningbedrijf	mem.	„ 237.977.—
Beschikking over saldo leening 1926		f 6.821.135.38
		„ 638.232.12

Leeningsdienst. Specificatie der uitgaven.	1927 Oorspronkelijke raming	1927 Werkelijke uitgaven
Bouw Gemeentehuis		f 247.104.18
Aanleg rioleering Gemeentehuis		„ 77.043.53
Bouw slachthuis		„ 68.126.38
Werken op de begraafplaatsen		„ 726.21
Grondbedrijf		„ 422.423.42
Woningbedrijf		„ 417.254.50
Waterleiding		„ 676.429.56
Pasarbedrijf		„ 30.737.32
Aflossing restant Obl. leening 1921		„ 4.873.000.—
		f 6.812.875.10
Batig saldo		„ 646.482.40

Staat der Gemeenteschulden per ulto. December 1927.

OORSPRONKELIJK BEDRAG DER SCHULD.			Afgelost t/m Dec. 1927			Moet afgelost zijn in:	Renten ten honderd	Restant schuld op ulto. Dec. 1927			VERMELDING VAN:	
Jaar	Bedrag										Aanleiding en doel der leening	De middelen, tot aflossing aangewezen.
1906	f	2.362.848	34	f	515.743	12	1958	3,2	f	1.847.105	22	Voor de overname van de Gouvernements drinkwaterleiding te Soerabaja	Algemeene inkomsten
1916	„	3.000.000	—	„	937.000	—	1976	5	„	2.036.000	—	Voor het Grondbedrijf, de Waterleiding, het Passarbedrijf, het Slachthuis, de Begraafplaatsen, Rioleering, Verbetering verkeerstoestanden, Gemeentehuis, Bioscopegebouw.	Idem
1922	„	6.000.000	—	„	324.000	—	1962	6	„	5.676.000	—	Voor het Grondbedrijf, het Woningbedrijf, het Pasarbedrijf, de Begraafplaatsen, de Rioleering, Verbetering van verkeerstoestanden, Aanschaffing rollend materieel, Magazijn, Kadaververwerkings inrichting, Burger avondschool.	Idem
1927	„	6.500.000	—	„	—	—	1987	5	„	6.500.000	—	Voor het Grondbedrijf, het Woningbedrijf, de Waterleiding, het Slachthuis, het Gemeentehuis.	Idem

Staat der Gemeenteschulden per ulto. December 1927.

OORSPRONKELIJK BEDRAG DER SCHULD.			Afgelost t/m Dec. 1927		Moet afgelost zijn in:	Renten ten honderd	Restant schuld op ulto. Dec. 1927		VERMELDING VAN:	
Jaar	Bedrag								Aanleiding en doel der leening	De middelen, tot aflossing aangewezen.
1906	f 2.362.848	34	f 515.743	12	1958	3,2	f 1.847.105	22	Voor de overname van de Gouvernements drinkwaterleiding te Soerabaja	Algemeene inkomsten
1916	„ 3.000.000	—	„ 937.000	—	1976	5	„ 2.036.000	—	Voor het Grondbedrijf, de Waterleiding, het Passarbedrijf, het Slachthuis, de Begraafplaatsen, Rioleering, Verbetering verkeerstoestanden, Gemeentehuis, Bioscopegebouw.	Idem
1922	„ 6.000.000	—	„ 324.000	—	1962	6	„ 5.676.000	—	Voor het Grondbedrijf, het Woningbedrijf, het Pasarbedrijf, de Begraafplaatsen, de Rioleering, Verbetering van verkeerstoestanden, Aanschaffing rollend materieel, Magazijn, Kadaververwerkings inrichting, Burger avondschool.	Idem
1927	„ 6.500.000	—	„ —	—	1987	5	„ 6.500.000	—	Voor het Grondbedrijf, het Woningbedrijf, de Waterleiding, het Slachthuis, het Gemeentehuis.	Idem

OPBRENGST DER RETRIBUTIES.	1927	1926	1925	1924	1923	1922	1921	1920
Legesgelden	f 9.250.35	f 3.445.63	f 3.172.95	f 2.618.76	f 2.937.685	f 4.008.66	f 4.215.225	f 1.264.—
Verg. gebruik wegen, enz.	„ 27.739.16	„ 22.954.56	„ 20.546.37	„ 24.018.59	„ 22.576.81	„ 29.079.84	„ 23.408.24	„ 13.780.975
Bijdr. kosten onderz. logementen	„ 1.630.—	„ 2.090.—	„ 2.230.—	„ —.—	„ —.—	„ —.—	„ —.—	„ —.—
Opbr. Expl. reclamevakken	„ 3.318.—	„ 1.980.17	„ 699.18	„ 1.679.40	„ 1.901.60	„ 5.367.60	„ 7.046.84	„ 4.909.48
Vergunning empers	„ 8.080.05	„ 7.719.39	„ 8.737.02	„ 8.652.94	„ 7.344.32	„ 6.130.98	„ —.—	„ —.—
Verkochte huisnummerplaten	„ 122.70	„ 258.05	„ 394.80	„ 1.157.20	„ 1.026.80	„ 1.127.20	„ 888.80	„ 53.40
Verkochte wagennummerplaten	„ 814.80	„ 829.85	„ 903.30	„ 689.80	„ 1.178.10	„ 791.70	„ —.—	„ 101.60
Opbrengst overvaarten	„ 23.890.88	„ 22.000.—	„ 22.137.33	„ 14.200.99	„ —.—	„ —.—	„ —.—	„ —.—
	f 74.845.94	f 61.268.65	f 58.120.95	f 53.017.68	f 36.965.315	f 46.505.98	f 35.559.105	f 20.109.455

HOOFDSTUK VI.

BUREAU VAN STATISTIEK DER GEMEENTE SOERABAJA.

Bij het eerste Verslag van deze nieuwe instelling der Gemeente is het wellicht van belang een kort historisch overzicht te geven van de beweegredenen tot het instellen van het Gemeentelijk Statistisch Bureau en de ontwikkelingsgang van het Bureau.

De behoefte aan statistische gegevens deed zich bij elke Begrootingsbehandeling gevoelen, waarom in Juli 1924 principieel werd besloten tot het instellen, van een Gemeentelijk Statistisch Bureau.

Een en ander kwam officieel tot stand bij de Reorganisatie van de Gemeentediensten in **Januari 1925**, terwijl in de Raadsvergadering van **17 Juni 1925** bij het vaststellen der personeelsformatie de Afdeeling Statistiek als een afzonderlijke Afdeeling werd beschouwd.

De eerste bezigheden welke direct tot de voorbereidende maatregelen voor de Statistiek behoorden, waren het Bevolkingsbureau te doen aansluiten aan de Afdeeling Statistiek.

Immers tot het vormen van een behoorlijken grondslag voor de verdere ontwikkeling der Statistiek behoorde in de eerste plaats de Bevolkingsstatistiek in orde te zijn.

Verschillende Statistische kaarten werden daartoe aangelegd, zooals voor geboorten, sterfte, huwelijken, echtscheidingen, erkenningen etc., terwijl ook de geheele migratiestatistiek (vestiging en vertrek) tabellarisch werd ingericht.

Op de verschillende details dezer werkzaamheden toen ter tijd ten behoeve der Afdeeling Bevolking in verband met de Statistiek verricht, zal thans niet nader worden ingegaan. Slechts enkele bijzonderheden, die in nauw verband stonden tot de Statistiek zullen hier en daar worden vermeld.

Het Bureau der Statistiek ressorteerde aanvankelijk onder den Dienst der Gemeente-Secretarie.

Op **17 December 1927,** werd het Bureau van Statistiek, vooruitloopende op de beslissing van B. en W. ingedeeld bij de met ingang van **1 Januari 1928** nieuw ingestelde **Dienstgroep voor Sociale aangelegenheden,** (Statistiek, Inlandsche Zaken, Sociale Zaken), aan het hoofd waarvan geplaatst werd de Hoofd-Ingenieur in Algemeenen dienst.

In Augustus van Verslagjaar kwam de dienst der **Volks- en Woningtelling** onder leiding van den Chef van het Bureau van Statistiek.

De ambtenaren der Volks- en Woningtelling met buitenwerk belast werden bij Besluit van Burgemeester en Wethouders dd.19 December 1927 met ingang van **1 Januari 1928** overgeplaatst naar den Dienst der Publieke Werken.

In verband met de gestadige uitbreiding der werkzaamheden, werd de personeelsbezetting in Verslagjaar reeds niet voldoende geacht.

Waar de Gemeente zooals in den aanbiedingsbrief voor de Begrooting 1928 staat vermeld, op sociaal gebied zich gaat uitbreiden, is het te verwachten, dat ook het Bureau van Statistiek met betrekking tot de te verrichten werkzaamheden, in omvang zal toenemen.

Reeds spoedig werd, na overleg met wijlen Wethouder **Th. A. Faubel,** overwogen de mogelijkheid tot uitgifte van **Statistische Maandberichten.** De verschillende Administraties der Gemeentediensten die te voren nog weinig aan Statistischen arbeid hadden gedaan, bleken evenwel niet daarop te zijn ingericht, zoodat dit plan voorloopig moest worden opgegeven.

Inmiddels werd opdracht gegeven tot voorbereiding en verzamelen van gegevens benoodigd voor het samenstellen van graphieken geschikt voor expositie op de Jaarmarkt-tentoonstelling, die in September/October 1925 gehouden werd.

Expositie van Graphieken.

Hoewel de tijd voor de voorbereiding zeer kort was, konden niettemin de volgende graphieken, vanwege het Bureau van Statistiek op de Jaarmarkttentoonstelling 1925 geëxposeerd worden:

1e. Bevolking der Gemeente Soerabaja, naar Nationaliteit en Landaard 1850-1925.

2e. Bevolkingspyramide der Gemeente Soerabaja (Europeesche Bevolkingsgroep naar den Burgerlijken Staat) per 31 December 1924.
3e. Loop der Bevolking in de Gemeente Soerabaja, gedurende het jaar 1924.
4e. Bevolking der Gemeente Soerabaja naar den Godsdienst per 31 December 1924.
5e. Bevolking der Gemeente Soerabaja (Vreemdelingen) per 31 December 1924.
6e. Bevolking der Gemeente Soerabaja naar Nationaliteit en Landaard, uitgedrukt in % per 31 December 1924.
7e. Voertuigen te Soerabaja sedert 1917-1925.
8e. Ontvangsten der Gemeentelijke Inkomstenbelasting te Soerabaja in duizendtallen guldens op ultimo van elk dienstjaar, benevens het aantal aanslagen en het bedrag der vastgestelde kohieren per 31 December 1924.
9e. Bevolking der Gemeente Soerabaja vergeleken met die der voornaamste steden van Nederl.-Indië per 31 December 1924.
10e. Werkzaamheden van het Gemeentelijk Arbeidsbureau vanaf de oprichting Augustus 1925.

De expositie die zeer veel belangstelling genoot, zag zich een eerediploma toegekend.

STATISTISCHE BERICHTEN.

Bij den aanvang van 1927 werd overwogen in hoeverre het mogelijk was, zulks in navolging van de Gemeente Medan, maandelijksche **Dienstrapporten** uit te geven.

Naderhand is hierop teruggekomen en werd besloten tot het uitgeven van **Statistische Berichten.**

In verband met de financieele bezwaren tegen maandelijksche publicaties worden deze Berichten driemaandelijks gepubliceerd. Op 10 October 1927 No. 12 konden de eerste nummers dezer Statistische Berichten worden aangeboden.

Verschillende moeilijkheden moesten bij dit eerste werk worden overwonnen, aangezien het verzamelen van het benoodigde cijfermateriaal veel tijd vorderde en de bewerking daarvan niet gemakkelijk was.

In de Statistische Berichten werden hoofdzakelijk behandeld onderwerpen, betrekking hebbende op de Gemeentelijke Statistiek. Zooveel mogelijk werden daarin tevens cijfers van voorgaande jaren opgenomen, terwijl voorts in elk volgend nummer der Berichten, waar noodig, uitbreiding aan den inhoud werd gegeven.

Op verschillend gebied werden reeds talrijke gegevens gepubliceerd.

BEVOLKINGSSTATISTIEK.

De maandelijksche bewerking der statistieken van **geboorte, sterfte, vestiging** en **vertrek, huwelijk** en **echtscheiding** had op de gebruikelijke wijze plaats.

Voor de bewerking eener systematische Bevolkingsstatistiek wordt het zeer gewenscht geacht, dat de Burgerlijke Stand aan de Gemeente wordt overgedragen. Talrijke gegevens die daartoe vereischt worden zijn thans niet of heel lastig te verkrijgen.

De invulling der Statistische kaarten op het Bevolkingsbureau vereischt nog altijd veel zorg.

ARBEIDSSTATISTIEK.

In samenwerking met het Gemeentelijk Arbeidsbureau wordt door het Bureau van Statistiek eene uitvoerige Statistiek op de arbeidsbemiddeling aangehouden.

VERKEERSONGEVALLEN STATISTIEK.

Met een enkel woord dient hier gewag te worden gemaakt van de voorbereidingen, die in het Verslagjaar werden getroffen voor de totstandkoming eener systematische Verkeersongevallen Statistiek in deze Gemeente.

In overleg met de Afdeeling Voerwezen der Algemeene politie te Soerabaja werd in het Verslagjaar een model telkaart samengesteld, welke talrijke gegevens bevat, ten behoeve dezer Statistiek.

Het voordeel van deze kaart is, dat daarin niet behoeft te worden geschreven. De betrekkelijke vakjes worden slechts aangestreept, zoodat het gebruik der kaarten zeer eenvoudig is.

De kaarten worden door de Politie ingevuld en daarna op het Bureau van Statistiek bezorgd, alwaar de verdere bewerking plaats heeft.

Met de verzameling der gegevens kon eerst in September van het verslagjaar een aanvang worden gemaakt.

Waar van de Politie ook alle mogelijke medewerking terzake wordt ontvangen, is besloten, de Verkeersongevallen Statistiek als een afzonderlijke publicatie driemaandelijks uit te geven.

STATISTISCH JAARNUMMER.

Het **Statistisch Jaarnummer** was op het eind van Verslagjaar in bewerking. Daarin wordt een behoorlijk Jaaroverzicht der verschillende maandcijfers gegeven, terwijl voorts nog talrijke andere belangrijke gegevens aan dit nummer zullen worden toegevoegd.

De verschillende jaarcijfers, die aanvankelijk bestemd waren voor het uit te geven Jaarboek, zullen mede zooveel mogelijk in het Statistisch Jaarnummer worden opgenomen. Dit nummer zal in verband met het niet tijdig ontvangen der vereischte gegevens iets later verschijnen, dan in de bedoeling heeft gelegen.[1])

ANDERE STATISTIEKEN.

Voorts werden nog tal van andere statistieken bewerkt, zooals: de Statistiek der Schoolbevolking, Vermakelijkheden, Brandweer, Scheepvaart, Spaarbanken, Posterijen, Telegrafie, Telefonie, Besmettelijke ziekte, Kindersterfte, Accijnzen, Reizigersvervoer, Abattoir, Faillissementen, Rechtskundige Hulp, Armenzorg, Bouw- en Woningtoezicht, Bibliotheken, Kiezers, Electriciteitsverbruik etc. etc.

Al deze Statitistieken worden maandelijks bijgehouden, terwijl het cijfermateriaal wederom zooveel mogelijk werd uitgebreid met dat van voorgaande jaren.

9. VERSTREKTE INFORMATIES.

Talrijk ook waren in Verslagjaar de inlichtingen van verschillenden aard, die aan openbare diensten, vereenigingen of

[1]) Intusschen verschenen in Mei 1928.

particulieren werden verstrekt. Een zeer groot aantal inlichtingen werden door het Bureau mondeling of telefonisch gegeven.

In voorbereiding zijnde Statistieken.

1. Inkomsten Statistiek.

Bij de behandeling der Begrooting, dienstjaar 1927 werd de wenschelijkheid uitgesproken om naast de **Woning- en Bevolkingsstatistiek** een **Inkomsten Statistiek** in te stellen.

De behoefte aan een Inkomsten Statistiek bij de beoordeeling van verschillende vraagstukken, de Gemeentehuishouding rakende en verband houdende met den economischen welstand harer ingezetenen, doet zich steeds dringender gevoelen.

Bij schrijven dd. 26 October 1927 No. 35 werd hierop de aandacht van het College van B. en W. gevestigd en in overweging gegeven om zoo spoedig mogelijk een aanvang te doen maken met de instelling van een Inkomsten Statistiek.

De Gemeente zal met hare heterogene Bevolking in de eerste plaats eene statistiek hebben aan te leggen, gerangschikt naar de verschillende Bevolkingsgroepen en naar de klasse der verschillende belastbare inkomens.

Voor een eerste Inkomsten Statistiek werden door het Bureau van Statistiek de navolgende gegevens noodzakelijk geacht:

1e. Aantal aangeslagenen (belastingschuldigen) gerangschikt naar Nationaliteit of Landaard: Europeanen, Chineezen, Inlanders, Arabieren en Vreemde Oosterlingen.
2e. Aantal forensen (Woon- en Werkforensen).
3e. Aantal aangeslagenen, zoowel ingezetenen als forensen, gerangschikt naar de klasse van het belastbaar inkomen.
4e. Aantal suppletoire (Verhoogde) aanslagen.
5e. Aantal ingekomen bezwaarschriften:
    a. in behandeling bij den Gemeenteraad
    b. in beroep bij de inspectie van Financiën.
6e. Aantal verminderingen (verhoogingen):
    a. door den Gemeenteraad
    b. door Inspectie van Financiën

7e. Aantal ontheffingen:
   a. wegens vertrek uit de Gemeente
   b. wegens overlijden
   c. wegens staking beroep of bedrijf etc.
8e. Totaal bedrag van het belastbaar inkomen.
9e. Totaal bedrag der belasting.
10e. Totaal bedrag der verleende ontheffingen.
11e. Aantal uitgegeven dwangschriften etc.
12e. Aantal oninbare dan wel afgeschreven posten.
13e. Totaal bedrag der oninbare afgeschreven posten.

Voor een eerste eenvoudige Belasting Statistiek, die reeds dadelijk een behoorlijk overzicht geeft van de Inkomsten Belasting, worden bovenstaande gegevens absoluut noodzakelijk geacht.

Het ligt in de bedoeling dat deze statistiek vanaf **Januari 1928** zal worden aangelegd, aangezien de gegevens van voorgaande jaren niet dan met zeer veel moeite en tijd kunnen worden verkregen. Verwacht wordt dat in den loop van het jaar 1929 wanneer het vereischte grondmateriaal van de betrokken Administraties is ontvangen, de gegevens nader kunnen worden uitgewerkt.

2. AMBTENAREN STATISTIEK.

Met de bewerking der Ambtenaren Statistiek (Salarissen, Verzuim etc.) zal eveneens spoedig een aanvang dienen te worden gemaakt.

Overwogen zal worden in hoeverre het mogelijk is deze aan de hand der beschikbare gegevens te bewerken.

BIJZONDERE WERKZAAMHEDEN.

A. Volks- en Woningtelling. Woningstatistiek.

De leiding van den arbeid verbonden aan de Volkstelling en Woningstatistiek, werd medio Augustus van het verslagjaar opgedragen aan den Chef vvn het Bureau der Statistiek.

De werkzaamheden der Woningstatistiek omvatten hoofdzakelijk de Volks- en Woningtelling, waaronder begrepen de opname van de woningen en gebouwen in deze Gemeente en het maken van schetsteekeningen daarvan.

Voor dit werk was de stad in 24 secties verdeeld. Met betrekking tot de Woningtelling waren per Ultimo Augustus van Verslagjaar de werkzaamheden tot en met de derde sectie gereed gekomen.

De Woningtelling, die in Februari van Verslagjaar was aangevangen had o.m. ten doel de vaststelling van den Woningvoorraad op een oogenblik.

Daarbij kwamen drieërlei doeleinden in aanmerking nl.:

1e. de Woningruimte (aantal woningen met het aantal kamers en bewoners).

2e. de Woningvoorraad (ligging en aard der beschikbare woningen, hun huren, de wijze van bewoning en de samenwoning).

3e. de technische inrichting der woning (oppervlakte en hoogte der kamers, dakvorm, afvoer van huis-en hemelwater, inrichting der privaten, toetreding der buitenlucht etc.).

De gegevens in sub 3 genoemd, werden voornamelijk op verzoek van den Plaatselijken Gezondheidsdienst, die reeds in deze richting werkzaam bleek te zijn en op het behoud dezer gegevens veel prijs scheen te stellen, aan de woningtelling toegevoegd.

Verder werden inlichtingen gevraagd omtrent het materiaal, waarvan de woning was opgetrokken (permanent, semi-permanent, tijdelijk materiaal) krotten etc.

De Woningtelling zou tevens uitsluitsel geven over het aantal woningen in de verschillende huurgroepen, althans voor zoover het verkrijgen dier gegevens mogelijk zou zijn.

Ook werd nagegaan of de woning een huur- dan wel een eigen woning was, terwijl verder de Nationaliteit en/of Landaard van den huis- en/of grondeigenaar werd opgenomen. Het aantal onbewoonde woningen, dienstwoningen etc. werd eveneens genoteerd.

Aangezien op de begrooting dienstjaar 1927 (art.91) ten behoeve van de Woningstatistiek slechts uitgetrokken was een voorloopig bedrag van f 4500.— terwijl bleek, dat tot en met ultimo Augustus in Verslagjaar reeds een bedrag van f 6429.85 was uitgegeven, werd de aandacht van het College daarop gevestigd met verzoek tevens om nadere instructies, aangezien de omvang van het werk nog niet te overzien was.

Hierop werd mededeeling ontvangen, dat voorloopig op dezelfde wijze als tot dusverre was geschied, met bedoelde werkzaamheden moest worden voortgegaan.

Eind December 1927 waren in totaal 17268 woningen geteld en opgenomen.

BIBLIOTHEEK.

In verslagjaar werden door talrijke Statistische Bureaux verscheiden publicaties aan het Bureau toegezonden.

Op regelmatige toezending van Statistische Berichten en Jaarverslagen, uitgebracht door de diverse Gemeentediensten, Gouvernements- en andere instellingen, wordt door het Bureau zeer veel prijs gesteld, omdat voor de verzameling van Statistisch materiaal deze publicaties vaak van veel belang zijn.

Het aanknoopen en onderhouden van relaties met Statistische Bureaux hetwelk meestal gepaard gaat met uitwisseling van Statistische Berichten wordt zooveel mogelijk bevorderd.

Voor de Statistische Bibliotheek werden in Verslagjaar geen nieuwe boekwerken aangeschaft. Het gemis van een behoorlijke vakbibliotheek doet zich steeds meer gevoelen.

De Gemeente abonneerde zich ten behoeve van het Bureau van Statistiek op de volgende tijdschriften:

1e. **Wirtschaft und Statistik,**

2e. **Deutsches statistisches Zentralblatt.**

In het Verslagjaar werd nog aangevraagd „Economisch-Statistische Berichten."

Het stemt tot tevredenheid, dat de Statistische publicaties van het Bureau, in den korten tijd van haar bestaan, in vakkundige kringen overal gunstig werden ontvangen en dat talrijke personen en instellingen, zoowel hier te lande als in Nederland, op toezending daarvan steeds grooter prijs stellen.

Ook de samenwerking met de diverse Gouvernements-kantoren en particuliere instellingen, etc. liet in het Verslagjaar niets te wenschen over.

In het bijzonder genoot het Bureau van Statistiek de volle medewerking van de Politie, Douane, Handelsvereeniging, Gemeente-Spaarbank, Arbeidsbureau, Plaatselijken Gezondheidsdienst, Post- en Telegrafie, Telefoondienst, Gas Mij., Aniem,

O. J. S., Havendienst, en tal van andere instellingen en diensten ter plaatse.

Een woord van dank aan allen, die door de verstrekking van het vereischte cijfermateriaal of anderszins de taak van het Bureau hebben vergemakkelijkt, moge in dit Verslag mede op zijn plaats zijn.

HOOFDSTUK VII.

DE GEMEENTELIJKE CONTROLE-DIENST.

I Formatie op 1 Januari 1927:

1 chef
2 hoofdcontroleurs
3 sectie-controleurs 1e klasse
8 idem 2e klasse
10 idem 3e klasse
1 hoofdschrijver
2 schrijvers 1e klasse
1 typist

II Mutaties:

a. ontslagen 1 hoofdschrijver
1 schrijver 1e klasse

b. nieuw aangenomen 1 hoofdschrijver
1 schrijver 2e klasse
1 typist.

c. bevorderd 5 sectie-controleurs 3e kl. tot 2e kl.

d. verloven

1	Buitenl. verlof (ingaande 1-9-1927)	120 dg.
2	Binnenl. verlof wegens ziekte	95 ,,
3	Binnenl. verlof wegens langdurigen dienst	460 ,,
4	Militieverlof (herhalingsoefeningen)	21 ,,
5	Gewoon jaarl. verlof	469 ,,
6	Absent wegens ziekte niet genoemd onder 2	454 ,,
	Totaal	1619 dg.

GEMEENTE SOERABAJA.

Afdeeling Contrôle 1927.

Aantal behandelde verzoeken ingevolge de Hinder-Ordonnantie enz.

Uitsluitend Hinder-Ordonnantie

Omschrijving	Aantal
Apotheken en chemicaliënhandelaren	5
Bakkerijen	8
Bioscopen	7
Bierbrouwerijen	3
Cigarettenfabrieken	7
Ketjapfabriek	1
Koffermakerijen	4
Leerlooierijen	2
Limonadefabrieken	1
Logement- en Drankverordening	111
Melkerijen	1
Olieslagerij	1
Petroleum-ordonnantie	40
Reukwaterfabrieken	4
Tahoe- en kroepoekfabrieken	3
Tegelfabrieken	2
Vuurwerk (opslagplaatsen)	41
Vuurwerkfabrieken	2
Varkenskralen	2
Vleeschhouwerijen	39
Vleeschrookerijen	1
Voederplaatsen (paarden)	2
IJsfabrieken	1
Zeepfabrieken	3
Andere stukken Hinder-ordonnantie	1195
Grondhuur, contrôle mineraalwaterfabrieken, bakkerijen, behandeling klachten enz.	864
	2350

Uitsluitend Hinder-ordonnantie.

Warongs	747
Meubelmakerijen	125
Schoenmakerijen	73
Kleermakerijen	67
Blikslagerijen	15
Smederijen	8
Goudsmederijen	3
Glassnijderijen	5
Wasscherijen	10
Drukkerijen	9
Koperslagerijen	1
Koffiebranderijen	4
Reparatieinrichtingen	43
Andere inrichtingen	265
	Totaal 1375

Opgave van overtredingen enz. over het jaar 1927.

Aantal geconstateerde overtredingen	14330
Bij den Landrechter voorgebrachte zaken	2802
Veroordeelingen	2341
Vrijspraken	98
Gedeponeerd	170
Niet voor behandeling vatbaar verklaard	193

Totaal bedrag der aan opgelegde boeten f 4556.—

Uitgereikte stukken	Inkomstenbelasting	14598	
idem	Wegenbelasting	4907	
idem	Vennootschapbelasting	682	
idem	Drankbelasting	325	
idem	Dakoverst. en stoepen	922	21434

HOOFDSTUK VIII.

INKOOPKANTOOR EN MAGAZIJNSDIENST.

Over de maand Januari 1927 werd voor de eerste maal, sedert het Inkoopkantoor is ingesteld, opdracht gegeven om een maandverslag op te maken.

In dit verslag is de opzet, het doel en de werkwijze van het Inkoopkantoor uitvoerig beschreven, en de nadruk erop gelegd dat de opzet van het kantoor geweest is om zoo snel en goed mogelijk aan alle aanvragen te kunnen voldoen, en alle transacties die door het kantoor zijn afgesloten zoodanig vast te leggen, dat de daarop betrekking hebbende gegevens onmiddellijk geraadpleegd kunnen worden, wanneer dit noodig is.

Het rangschikken en overzichtelijk vastleggen van al die gegevens, zooals voor een volledig verslag noodig zou zijn, kan uit den aard der zaak slechts voor enkele artikelen worden gedaan. De personeels-formatie van het kantoor veroorlooft nu eenmaal niet om alle gegevens in overzichtelijke staten te verwerken, en de overweging heeft dan ook steeds gegolden, dat de daaraan verbonden kosten niet zouden opwegen tegen het nut dat men uit die overzichten zou kunnen trekken. Bovendien wordt een groot deel der gegevens reeds onder de Diensten verwerkt, ten wier behoeve de aanschaffingen hebben plaats gehad.

Waar het Inkoopkantoor ruim **700 artikelen** van den meest uiteenloopenden aard in behandeling krijgt, behoeft het zeker geen verder betoog meer dat, bij de bestaande formatie, geene gedetailleerde overzichten kunnen worden gemaakt.

De werkzaamheden van het kantoor nemen, sedert de oprichting, geleidelijk toe, wat reeds blijkt uit onderstaande opgave van het aantal ingekomen aanvraagbonnen van de Diensten, en het aantal uitgegane bestelbonnen aan de leveranciers Dit bedroeg:

Jaar	Aantal ingekomen aanvraagbonnen	Aantal uitgegeven bestelbonnen
1924	3928	3294
1925	3534	3539
1926	3997	4271
1927	4972	5535

Bij de beoordeeling van het aantal aanvraag-bonnen, dient wel rekening gehouden te worden met het feit, dat één aanvraagbon gewoonlijk aanvragen voor meerdere soorten van goederen of artikelen bevat; voor 1927 bevatten de 4972 aanvraagbonnen dan ook 11.667 aanvragen.

De gevraagde goederen zijn voor een deel in het Magazijn aanwezig, zoodat geen rechtstreeks verband bestaat tusschen het aantal aanvraagbonnen en uitgegane bestellingen.

Daar het niet mogelijk is alle artikelen afzonderlijk te bespreken, zullen slechts enkele korte opmerkingen over enkele soorten van goederen gemaakt worden. Het meeste belang had dit jaar weer het artikel: BOUWMATERIALEN, en speciaal de benoodigde materialen voor wegen-aanleg en -verbetering.

Hiervoor moeten in de eerste plaats worden genoemd de navolgende artikelen, waarvan de in 1927 aangekochte hoeveelheden hieronder vermeld staan:

Zand	32.288	M^3
Madoera steen	11.879	,,
Steenslag	10.400	,,
Asfalt	892.218	Kilo

terwijl verder vermeld dienen te worde::

Baksteenen	1.735.000	stuks
Kalk	6.302	picols
Tras	373.200	Kilo
Cement	12.193	vaten

Zand. Het gebruik hiervan was belangrijk hooger dan in vorige jaren, t.w. 18959 in 1926, en 16130 en 17056 in de beide daaraan voorafgaande jaren. In 1927 nam ook de Irrigatie, de Haven en een aantal particuliere bouwers, veel zand af, zoodat in enkele maanden van het jaar de leveringen niet zoo prompt

konden plaats hebben, als voor de talrijke „Spoed-"werken verlangd werd. Toch gelukte het, ondanks de vele spoed-aanvragen om de prijzen op het bestaande niveau te handhaven.

Er mag hier de aandacht op gevestigd worden dat in de laatste vier maanden van het jaar de zandwinning en aanvoer met grootere moeilijkheden gepaard gaat dan in de maanden daarvoor. Bij het geven van „Spoed"-opdrachten dient met deze omstandigheid terdege rekening gehouden te worden; zelfs ten koste van groote financieele opofferingen zijn in die periode de leveringen niet altijd met de gewenschte spoed uit te voeren.

Madoera-steen. Hoewel het gebruik in 1927 veel meer heeft bedragen dan in 1926 (11.879 M^3 tegen 6.751 M^3) bleef de prijs nog iets beneden die van 1926. Daar de Madoera kalksteen steeds minder van kwaliteit wordt, werd voornamelijk kalksteen van Sedajoe verwerkt.

Baksteenen. Ook hiervan was het gebruik bijna het dubbele van 1926. Ook de particuliere bouwers namen dit jaar veel baksteen af. Door het lang aanhouden van de West-moesson-regens verregende een groot aantal pas gevormde steenen in de steenbakkerijen bij Sepandjang. Doordat de prijzen sterk opliepen, kwam het voor verschillende werkjes goedkooper uit om een constructie in beton, inplaats van in baksteen toe te passen.

Steenslag. Doordat de installatie, waarover de contractanten beschikten, niet van voldoende capaciteit was, ging de levering niet zoo vlot als gewenscht was. Het contract werd per 1 Juli 1927 opgezegd en eene nieuwe inschrijving gehouden, waarbij gegadigden zich moesten verplichten de te bezigen installatie aan het oordeel der Gemeente te onderwerpen. Voor 1928 werd tot circa f 2.— per M^3 lager gecontracteerd dan voor het loopend jaar. De contractanten hebben voor 1927 op slot van zaken toch geheel aan hunne leverings verplichtingen voldaan.

Asfalt. In het laatst van het verslagjaar werd voor 1928 gecontracteerd circa 400 ton Amerikaansche asfalt tot f 76.66 (vorig jaar f 91.50) en eene ongeveer even groote hoeveelheid Ned. Ind. asfalt (B. P. M.) tot f 72.— per ton (vorig jaar f 81.50).

Cement. Behalve voor den Asfalt Plant (als bijmenging in het asfalt mengsel) werd geen Japansche cement gebruikt, zoodat de keus ging tusschen Europeesche en Padang cement. De Padang cement was gedurende enkele maanden wederom niet voorradig, en hield daarna hare prijzen op f 6.75 per vat; voor dien zelfden prijs werd kort daarop prima Duitsche cement aangeboden, welke het geheele jaar verkrijgbaar was. De Padang fabriek kwam in Mei met eene verpakking in papieren zakjes, waarmede proeven genomen zijn. De prijs van deze cement in zakken was f 0.30 lager dan per vat; hier tegenover staat echter dat de ijzeren vaten steeds grif verkocht konden worden. De Alsen cement fabriek te Hamburg bracht ongeveer gelijktijdig cement in goenie zakken ter markt. (1 vat gelijk aan 3 zakken).

Waterleiding-artikelen. De prijzen van buizen, fittings e.d. bleven vrij stationair. Meer en meer vereenigen zich de fabrieken van deze artikelen in één „Verband", zonder dat dit, tot nog toe, aanleiding heeft gegeven tot prijs-opdrijving.

Het Watermeter-verband, dat enkele jaren geleden uit elkaar is gevallen, is nog niet vernieuwd, zoodat ook de prijs der watermeters eene verdere daling te zien gaf.

De houtprijzen bleven stationair; eerst tegen het einde van het jaar trad eene stijging in.

Drukwerk en Kantoorbehoeften. De oprichting van tal van kleine drukkerijen deed concurrentie ontstaan op het gebied van klein drukwerk (eenvoudige formulieren etc.). De meesten dezer drukkerijen zijn echter niet voldoende geïnstalleerd om veel werk tegelijk onder handen te nemen, zoodat bij spoed-werk steeds gezocht moet worden naar eene drukkerij, die weinig of geen bestellingen heeft loopen.

Kantoor- en schrijfmachines. Voor het eerst werden enkele schrijfmachines door tusschenkomst van den Indischen Centralen Aanschaffingsdienst aangekocht. De I. C. A. heeft met de voornaamste importeurs contracten afgesloten, belangrijk lager dan de prijzen die de importeurs in détail trachten te maken; deze verlaagde prijzen gelden ook voor Locale ressorten, voor zoover die daarvan gebruik wenschen te maken. Het ligt in de

bedoeling om voor de aanschaffing van deze machines verder geregeld overleg te plegen met het Hoofd van den I. C. A. te Bandoeng, dat bereids zijne medewerking heeft toegezegd.

MAGAZIJNS-DIENST.

Deze dienst, hoewel geheel zelfstandig werkende, is in 1921 aan het Inkoopkantoor toegevoegd. Samenvoeging was noodig, omdat in de na-oorlogsjaren door diverse Diensten enorme voorraden van goederen zijn aangekocht en opgeslagen, zoodat het Inkoopkantoor zorg had te dragen dat eerst de oude voorraden werden opgebruikt, alvorens nieuwe bestellingen werden uitgevoerd. De voorraden in het Algemeen Magazijn zijn, blijkens den hierbij gevoegden restanten staat, dan ook reeds terug geloopen van ruim f 146.000.— tot f 59.000.—. Behalve eenige partijen rond-ijzer, ter waarde van ruim f 20.000.—, waarvoor nog geen emplooi is gevonden, en eenige incourante artikelen van minder belang, die voor afschrijving zullen worden voorgedragen, zijn de oude voorraden thans voor een groot deel verwerkt, en behoeft onder normale omstandigheden de magazijnsvoorraad niet meer dan circa f 25.000.— te bedragen.

Iets anders is het met het Waterleiding-Magazijn, waar tal van artikelen aanwezig moeten zijn, die niet altijd plaatselijk verkrijgbaar zijn. Toch wordt ook hier getracht de voorraden zoo laag mogelijk te houden.

In het vorig jaar werd gebroken met het, tot zoo lang gevolgd systeem om bij distributie der magazijnsgoederen den prijs met 10% te verhoogen. De goederen worden thans tegen boekwaarde verstrekt, terwijl de algemeene kosten van Inkoopkantoor en Magazijn ponds ponds gewijze over de Diensten worden verdeeld. Deze maatregel was dringend noodig, omdat het herhaaldelijk voorkwam dat de Magazijnsprijs inclusief de 10% belangrijk hooger was dan de prijzen in den kleinhandel. en de Diensten herhaaldelijk bezwaren maakten om Magazijnsgoederen in ontvangst te nemen. Het systeem was bovendien onbillijk, omdat directe leveringen van leverancier op eenig werk, door die 10% niet werden getroffen, doch het gevolg daarvan was dat goederen werden aangevraagd: „mits **niet** uit Magazijnsvoorraad" waaraan natuurlijk niet voldaan kon worden.

De gezamenlijke kosten van Inkoopkantoor en Magazijnsdienst worden thans in de begrooting direct over de Diensten verdeeld evenals dit met de kosten der Centrale Bedrijfsadministratie geschiedt.

Het gevolg van dezen maatregel is geweest dat daarmede alle bezwaren tegen afname van Magazijnsgoederen ondervangen waren. Tal van artikelen kunnen thans ook door de leveranciers in het Magazijn worden afgeleverd, dat zich dan verder belast met de bezorging op de verschillende werken, waar niet altijd personeel aanwezig is om de goederen in ontvangst te nemen. Als zoogenaamd „DOORVOER-MAGAZIJN" voldoet de Dienst aan eene lang gevoelde behoefte. Het aantal kwesties met leveranciers over goederen, die niet ontvangen zouden zijn, of die niet aan de gestelde eischen voldoen, is daarmede tot een minimum teruggebracht.

Als bijlage wordt hierbij gevoegd een staat van de bruto transporten, die de Magazijnsdienst heeft uitgevoerd, en van het aantal boekingen dat heeft plaats gehad. Ook de omzet in geld is hierop maandelijks aangegeven.

Waar het Magazijn slechts over één vrachtauto met aanhangwagen beschikt, toont deze vervoersstaat aan dat deze auto ten volle wordt uitgenut.

RESTANT-VOORRADEN OP 31 DECEMBER

IN HET ALGEMEENE MAGAZIJN.				IN HET WATEREIDING MAGAZIJN.			
Rest.	Ult. 1919	f	126483.22	Rest.	Ult. 1919	f	176363.99
„	„ 1920	„	152519.24	„	„ 1920	„	140133.86
„	„ 1921	„	146236.85	„	„ 1921	„	263155.92
„	„ 1922	„	106109.99	„	„ 1922	„	231377.23
„	„ 1923	„	102484.35	„	„ 1923	„	233775.68
„	„ 1924	„	92987.83	„	„ 1924	„	202175.17
„	„ 1925	„	77378.06	„	„ 1925	„	212700.70
„	„ 1926	„	69648.25	„	„ 1926	„	172067.47
„	„ 1927	„	59007.82	„	„ 1927	„	154252.45

BRUTO TRANSPORTEN EN AANTAL BOEKINGEN GEDURENDE 1927.

BRUTO Transporten en aantal

MAANDEN	Bruto Gewicht vervoerd in Kg.		Verdeeld over aantal zendingen.	Aantal verstrekkingsstaten in duplo.	Aantal boekingen verstrekking.	Aantal ontvangst staten in duplo	Aantal boekingen ontvangsten
Januari	197221	39	406	17	593	14	298
Februari	204454	79	396	21	751	21	250
Maart	230504	43	499	20	661	18	308
April	198825	67	375	16	561	15	203
Mei	338357	29	452	29	941	19	316
Juni	368595	78	462	28	780	20	295
Juli	421117	85	460	28	767	20	284
Augustus	425191	05	508	28	842	15	358
September	392639	93	466	23	692	14	285
October	351064	02	532	27	881	18	332
November	356990	54	443	23	692	14	267
December	291038	20	496	25	757	14	332
Totaal	3776000	94	5495	285	8918	202	3528

Bovendien nog gehaald of gelost in tonnen:
Cokes 14,70 ton Brandhout: 13480,84 pic. =
Steenkool 58,50 ton

Geldelijk Inkomsten en Uitgaven Centraal Magazijn

MAANDEN		Bijgekomen		Afgegaan	
Saldo 1-1-'27	5999643				
Januari		19447	06	11313	28
Februari		6412	38	16331	34
Maart		15057	79	15407	06
April		16657	91	9800	52
Mei		20305	67	25395	19
Juni		26547	61	28372	03
Juli		24730	90	21884	79
Augustus		24669	75	29865	39
September		14681	51	19955	49
October		21503	05	20964	37
November		19521	96	21198	95
December		14432	16	16421	53
		223967	75	236909	94

Waterleiding - Artikelen									
Aantal verstrekkingsstaten in duplo.	Aantal boekingen verstrekking.	Aantal ontvangststaten in duplo.	Aantal boekingen ontvangsten.	Totaal aantal verstrekkingsstaten in duplo.	Totaal aantal ontvangststaten in duplo.	Totaal aantal boekingen verstrekking	Totaal aantal boekingen ontvangsten	Totaal generaal aantal staten	Totaal generaal aantal boekingen
5	65	3	8	22	17	658	306	39	964
4	62	5	10	25	26	813	260	51	1073
4	31	1	3	24	19	692	311	43	1003
5	31	5	19	21	20	592	222	41	814
7	79	6	38	36	25	1020	354	61	1374
8	72	4	11	36	24	852	306	60	1158
7	55	3	19	35	23	822	303	58	1125
7	108	5	9	35	20	950	367	55	1317
8	92	8	16	31	22	784	301	53	1085
8	103	7	20	35	25	984	552	60	1336
7	76	4	15	30	18	768	282	48	1050
7	95	8	46	32	22	852	378	54	1230
77	869	59	214	362	261	9787	3742	623	13529

832576, 68 Kg.

Geldelijk Inkomsten en Uitgaven Magazijn Waterleiding artikelen

		Bijgekomen		Afgegaan	
Saldo 1-1-'27	17206747				
		485	80	2999	75
		10231	65	4856	06
		3908	66	2933	13
		9482	38	2083	86
		3943	61	5008	96
		2220	10	5180	33
		5016	21	4032	42
		2728	45	8727	83
		2435	86	8644	08
		1443	91	11201	81
		9557	80	12090	—
		8302	46	9871	75
		59756	89	77629	98

HOOFDSTUK IX.

I. ONDERWIJS-INRICHTINGEN IN DE GEMEENTE SOERABAJA

a. Openbaar Lager.

School	Plaats	Aantal Onderwijs-krachten.
1e School A	Reinierszboulevard	7
1e ,, B	Kepandjen	8
1e ,, C	Gang Butteweg	7
1e ,, D	Goebeng Boulevard	6
1e ,, E	Simpang	8
2e Eur. School	Patjarweg	3
3e ,, ,,	Passar Toerie	4
4e ,, ,,	Oedjoeng	4
5e ,, ,,	Wilhelminalaan	4
6e ,, ,,	Grisseesche Weg	7
1e Meisjesschool	Simpang	7
2e ,,	Kepandjen	3
1e Holl. Inl. School	Djoharlaan	7
2e ,, ,, ,,	Tembok Ior	8
3e ,, ,, ,,	Kemoeningweg	7
1e Holl. Chin. School	Grisseesche Weg	13
en filiaal	idem	
2e Holl. Chin. School	Passar Toerie	8
3e ,, ,, ,,	Simolawang	8
Holl. Chin. Meisjesschool	Oendaän Wetan	7
1e Muloschool	Praban	16
2e ,,	Ketabang Oost	16
Schakelschool	Kemoeningweg	2

b. Particulier Lager.

Broederschool	Lange Gatottan
Idem	Anita Boulevard
1e Zusterschool	Kepandjen
2e ,,	idem

Zusterschool	Koepang Boulevard	
Christ. Eur. School	Boeboetan	
Chr. istHoll. Chin. School	idem	
Christ. Muloschool	Embong Woenggoe	5
Part. Meisjesschool	Genteng	4
School met den Bijbel	Tegalsarie	4
Nat. Holl. Chin. School	Baliwerti	5
Kath. Muloschool v/d Vereen. Broederschool	Anita Boulevard	7
Holl. Inl. School v/d Vereen. Broederschool	Wonokromo	8
Holl. Inl. School „Het Javaansche Kind"	Kalisosok	7
Holl. Inl. School	Djagalan	7
Instituut Buys	Aloon[2] Tjontong	8
Neutraal Eur. School	Bongkaran	8
		7
		7
		77

c. Middelbaar Openbaar.

Hoogere Burger School	Ketabang H. B. S. straat
Idem, filiaal	Kemajoran
Koningin Emma School	Sawahan
Ned. Ind. Artsen School	Karang Mendjangan

d. Particulier.

Kath. Meisjes H. B. S.	Koepang Boulevard
Part. Meisjesschool	Genteng
Burger Avondschool	Boeboetan-Gemeentesch.

e. Inlandsch Lager Openbaar.

1e	Inl. School	Sidodadi-Tjantian	4
2e	„ „	Kaliondo	4
3e	„ „	Pregollan	6
4e	„ „	Soekodono	4
5e	„ „	Tembaän	5
6e	„ „	Groedo	4
7e	„ „	Genteng	4
8e	„ „	Patjarkling	5
9e	„ „	Kembang Koening	2
10e	„ „	Marinewerf	2

Inl. School	Rangkah	3
Inl. Meisjesvervolgschool	Genteng	2

f. Particulier.

R. A. Kartinischool	Plampitan	5
Prot. Zendingsschool	Pesapen	
Idem	Goebeng Djepit	
Inl. School	Wonoredjo.	

g. Lager Vak-Onderwijs.

Burger Ambachtsschool	Boeboetan
Industrieschool voor Meisjes	Gatottan

ONDERWIJS-COMMISSIES.

Eur. Schoolcommissie.

G. J. Dijkerman, Burgemeester, Voorzitter.
G. Hoeneveld, Gem. Secretaris, Secretaris.

Leden.

1	Mevr. S. J. Geerts-Ronner	Sumatrastraat 16
2	Mevr. R. Evers-Edgar	Palmenlaan 6
3	Mevr. J. Berends-Prins	Tagelsarie 64
4	Mevr. C. W. Bartlema-van Ginkel	Ketabang Ngemplak 13
5	Mevr. Liem Hong Khing	Suikerstraat 14
6	Mevr. Tan Tjiang Ling	Ketabang Kali 3
7	Regent van Soerabaja	Juliana Boulevard
8	R. M. H. Soejono	Palmenlaan 21
9	Pastoor Th. de Backere	Kepandjen Pastorie
10	Dr. A. Zijp, Dir. H. B. S.	Ambenganweg 39
11	J. van Woerden, Dir. B. A. S.	Tjempakastraat 10
12	Ir. M. G. van Overveldt, Dir. K. E. S.	Reinierszboulevard
13	F. Diephuis, Dir. Marine Etablissem.	Oedjoeng 11
14	Ds. B. Keers	Cannalaan 1
15	Ir. E. D. Wermuth	(met verlof)
16	Sn. T. Liem	Petjindilan 11
17	Lie Ping An	Ngaglik 19a

Inlandsche Schoolcommissie.

Voorzitter: Ir. G. J. Dijkerman, Burgemeester.
Secretaris: G. Hoeneveld, Gem. Secretaris.

Leden.

1	Regent van Soerabaja	Juliana Boulevard
2	Patih v. Soerabaja	Grogol
3	Wedono Djabakotta	Wonokromo
4	Ass. Wedono	Kranggan
5	,, ,,	Krembangan
6	,, ,,	Kapassan
7	,, ,,	Njamploengan
8	,, ,,	Koepang
9	,, ,,	Wonokromo
10	,, ,,	Soekolilo
11	M. Ng. Soerjowidikdo	Dinojotangsi Gang 1
12	M. Soendjoto	Grogol
13	Mevr. Soedirman	Plampitan 7
14	Mevr. Tjindarboemi	Kemoeningweg 64
15	M. Soekaris	Soekodono

H. B. S. - Commissie.

Voorzitter, Ir. G. J. Dijkerman
Secretaresse, W. J. J. Besse Quarles de Quarles.

Leden.

1	Th. F. H. Zurhake	Darmoboulevard
2	E. W. Schultz	Van Hogendorplaan
3	Mr. L. G. Krol	Boengkoelpark
4	H. Bach Kolling	Emb. Trengoelie

B. A. S. - Commissie.

Voorzitter, D. L. Rosenquist

Leden:

Ir. J. Th. Eschbach
M. Ng. Soerjowidikdo
H. Wamelink
A. A. L. van den Hoven van Genderen

VERSLAG VAN DE BURGERAMBACHTSSCHOOL VAN DE GEMEENTE SOERABAJA OVER HET JAAR 1927.

A. Onderwijzend personeel.

I. M u t a t i e s: Zie bijlage II.

Op 14 Januari leed de school een gevoelig verlies door het overlijden van den leerkracht Kl. Feenstra. Door zijn belangstelling in de leerlingen en de wijze waarop hij zijn taak verrichtte zal zijn aandenken bij zijn leerlingen in dankbare herinnering blijven.

Eervol ontslag werd verleend aan de leerkrachten van de Technische afd. met ingang van:

Ir. H. G. C. Cohen Stuart	1 Juli
Ir. W. L. Nugteren	id.
J. van Oosten	id.
W. C. 't Hart	id.
K. Bolk	1 Augustus
C. M. Schoewert	1 December
J. G. Slothouwer	id.

de leerkrachten van de Handels Afd.

F. H. W. Vliegen	1 Juni
Mr. W. van der Kraan	1 September
A. J. Zijderlaan	id.

Benoemd werden de heeren:
aan de Technische Afdeeling

A. J. P. Kouwenhoven	1 April
J. H. Apetz	1 Juli
J. B. Flenter	id.
W. J. van Bortel	id.
D. W. van Tusschenbroek	18 Juli
G. Bruyn	25 Juli
G. Nolte	26 Juli
B. van Es	1 Augustus
J. Huisman	1 November
W. Ch. Verwoerdt	1 December

Aan de Handels Afdeeling:

W. C. 't Hart	1 Juli

A. Troost	1 Juli
M. van Leeuwen	1 September
S. van Tuinen	id.

II. Aantal en bevoegdheden op 31 December. Zie bijlage III.
III. Taak der leerkrachten in 1927. Zie bijlage XIIIa en b.

B. Onderwijs.

I. Overzicht van de verdeeling in parallelklassen. Zie bijlage I.
II. Lesverdeeling der Technische Afdeeling. Zie bijlage XIV.
III. Leerplan der Technische Afdeeling. Zie bijlage XV.
IV. Boekenlijst der Technische Afdeeling. Zie bijlage XVI.

In het leerplan van de handelsafdeeling kwam geen wijziging.

Het ligt in de bedoeling den leerlingen van de derde klas der handels-afdeeling onderricht in machineschrijven te geven.

Met ingang van 1 Juli werd de Technische Afdeeling der school gesplitst in een dagschool en een avondschool. In verband met het geringe aantal aanmeldingen werd bij de avondschool geen eerste klas van de bouwkundige afdeeling gevormd.

C. Leerlingen.

I. Aantal leerlingen en mutaties. Zie bijlage IV.
II. Leeftijd der leerlingen. Zie bijlage VIII.
III. Schoolverzuim. Zie bijlage XI.
IV. Redenen der afschrijving. Zie bijlage V.
V. Totale studietijd der afgeschreven leerlingen. Zie bijlage VI.
VI. Bevordering. Zie bijlage VIII.
VII. Eindexamen. Zie bijlage IX.
VIII. Bestemming van de in het eindexamen geslaagden. Zie bijlage X.
IX. Gratis leerlingen. Zie bijlage XII.

D. Gebouwen.

Gedurende verslagjaar werden de gebouwen uitgebreid met één bankwerkerij, één smederij en twee teekenlokalen.

Burger ambachtsschool
Soerabaja.

Jaarverslag 1927.
Bijlage I.

Overzicht van de verdeeling der klassen in parallelafdeelingen.

	Op 1 Januari 1927								Op 31 December 1927							
	1e. kl.		2e. kl.		3e. kl.		totaal		1e. kl.		2e. kl.		3e. kl.		totaal	
	Burgerl. bouwk.	Werktuigkunde Handel.	Burgerl. bouwk.	Werktuigkunde Handel.	Burgerl. bouwk.	Werktuigkunde Handel.	Burgerl. bouwk.	Werktuigkunde Handel.	Burgerl. bouwk.	Werktuigkunde Handel.	Burgerl. bouwk.	Werktuigkunde Handel.	Burgerl. bouwk.	Werktuigkunde Handel.	Burgerl. bouwk.	Werktuigkunde Handel.
Burger avondschool,	2	2	2	1	2	1	1	1	1	4	5	4				
Burger ambachtsschool																
dagschool									2	2		1	2		1	1
avondschool.										1	3	1	1	1	1	1

	4 5		1 2		1 1		2 3	5

Burger ambachtsschool
Soerabaja

Jaarverslag 1927
Bijlage II.

Mutatie onder het onderwijzend personeel.

AANTAL																			
aanwezig op 1/1 '27		Gedurende het verslagjaar																aanwezig op 31/12 '27	
		ontslagen of ontheven								benoemd									
		Leerkrachten die de school verlieten		Leerkrachten die in andere betrekking aan de school verbonden bleven		met buitenlandsch verlof gegaan		Herbenoemd na terugkeer van buitenlandsch verlof		Leerkrachten die nog niet aan de school verbonden waren.		Leerkrachten die reeds (in andere betrekking) aan de school verbonden waren.					
v	t	v	t	v	t	v	t	v	t	v	t	v	t			v	t
4	20	1	9	—	1	1	—	—	—	7	6	—	1			9	17

v. = Leerkrachten die hun hoofdbetrekking aan de school hebben.
t. = „ „ „ „ elders hebben.

Burger ambachtsschool
Soerabaja.

Jaarverslag 1927.
Bijlage I.

Overzicht van de verdeeling der klassen in parallelafdeelingen.

	Op 1 Januari 1927												Op 31 December 1927											
	1e. kl.			2e. kl.			3e. kl.			totaal			1e. kl.			2e. kl.			3e. kl.			totaal		
	Burgerl. bouwk.	Werktuigkunde	Handel.	Burgerl. bouwk.	Werktuigkunde	Handel.	Burgerl. bouwk.	Werktuigkunde	Handel.	Burgerl. bouwk.	Werktuigkunde	Handel.	Burgerl. bouwk.	Werktuigkunde	Handel.	Burgerl. bouwk.	Werktuigkunde	Handel.	Burgerl. bouwk.	Werktuigkunde	Handel.	Burgerl. bouwk.	Werktuigkunde	Handel.
Burger avondschool,	2	2	2	1	2	1	1	1	1	4	5	4												
Burger ambachtsschool																								
dagschool													2	2		1	2		1	1		4	5	
avondschool.														1	3	1	1	1	1	1	1	2	3	5

Burger ambachtsschool
Soerabaja

Jaarverslag 1927
Bijlage II.

Mutatie onder het onderwijzend personeel.

aanwezig op 1/1 '27		Gedurende het verslagjaar										aanwezig op 31/12 '27	
		ontslagen of ontheven				met buitenlandsch verlof gegaan		Herbenoemd na terugkeer van buitenlandsch verlof		benoemd			
		Leerkrachten die de school verlieten		Leerkrachten die in andere betrekking aan de school verbonden bleven						Leerkrachten die nog niet aan de school verbonden waren.		Leerkrachten die reeds (in andere betrekking) aan de school verbonden waren.	
v	t	v	t	v	t	v	t	v	t	v	t	v	t	v	t
4	20	1	9	—	1	1	—	—	—	7	6	—	1	9	17

v. = Leerkrachten die hun hoofdbetrekking aan de school hebben.
t. = " " " " elders hebben.

AANTAL LEERLINGEN EN MUTATIES IN 1927

	Klasse	TECHNISCHE AFDEELING									HANDELSAFDEELING								Totaal generaal	
		Burg. Bouwk.				Werktuigk.				Totaal	E.		I.		C.		Totaal			
		E.	I.	C.	Tot.	E.	I.	C.	Tot.		J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.
Aanwezig op 1 Januari 1927	1	3	44	1	48	39	19	—	58	106	4	—	21	—	17	—	42	—	148	—
	2	3	29	—	32	41	9	1	51	83	5	—	7	2	12	—	24	2	107	2
	3	3	26	—	29	16	7	—	23	52	3	—	9	—	2	—	14	—	66	—
	tot.	9	99	1	109	96	35	1	132	241	12	—	37	2	31	—	80	2	321	2
Van 1 Januari 1927 t/m. Eind cursus 1926/27 — Afgeschreven	1	—	3	—	3	7	1	—	8	11	1	—	6	—	3	—	10	—	21	—
	2	—	2	—	2	6	1	—	7	9	1	—	—	—	2	—	3	—	12	—
	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—
	tot.	—	5	—	5	13	2	—	15	20	2	—	7	—	5	—	14	—	34	—
Van 1 Januari 1927 t/m. Eind cursus 1926/27 — Ingeschreven	1	—	—	—	—	3	—	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
	2	—	1	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
	3	—	—	—	—	2	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
	tot.	—	1	—	1	5	—	—	5	6	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—
Aanwezig bij het einde van den Cursus 1926/27 vóór de jaarlijksche bevordering	1	3	41	1	45	35	18	—	53	98	3	—	15	—	14	—	32	—	130	—
	2	3	28	—	31	35	8	1	44	75	4	—	7	2	10	—	21	2	96	2
	3	3	26	—	29	18	7	—	25	54	3	—	8	—	2	—	13	—	67	—
	tot.	9	95	1	105	88	33	1	122	227	10	—	30	2	26	—	66	2	293	2
Aanwezig na de bevordering (met inbegrip van de geslaagden in het eindexamen.)	1	1	12	—	13	14	2	—	16	29	1	—	3	—	5	—	9	—	38	—
	2	4	34	1	39	34	18	1	53	92	3	—	13	1	11	—	27	1	119	1
	3	4	49	—	53	40	13	—	53	106	6	—	14	1	10	—	30	1	136	1
	tot.	9	95	1	105	88	33	1	122	227	10	—	30	2	26	—	66	2	293	2
Gedurende de groote vacantie — Afgeschreven — Bevorderde leerlingen	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	2	—	1	—	1	—	1	—	1	2	—	—	1	—	—	—	1	—	3	—
	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	tot.	—	1	—	1	—	1	—	1	2	—	—	1	—	—	—	1	—	3	—
Gedurende de groote vacantie — Afgeschreven — Wegens verwerving v/h. einddiploma	3	3	23	—	26	16	5	—	21	47	3	—	6	—	2	—	11	—	58	—
Gedurende de groote vacantie — Afgeschreven — Niet bevorderde en niet in eindexamen geslaagde leerlingen	1	—	6	—	6	6	1	—	7	13	—	—	3	—	3	—	6	—	19	—
	2	1	2	—	3	2	—	1	3	6	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—
	3	—	—	—	—	2	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
	tot.	1	8	—	9	10	1	1	12	21	—	—	3	—	3	—	6	—	27	—
Gedurende de groote vacantie — Ingeschreven	1	4	39	2	45	46	23	2	71	116	8	—	56	—	25	—	89	—	205	—
	2	—	1	—	1	11	4	—	15	16	—	—	—	—	1	—	1	—	17	—
	3	—	2	—	2	3	1	—	4	6	—	—	—	—	1	—	1	—	7	—
	tot.	4	42	2	48	60	28	2	90	138	8	—	56	—	27	—	91	—	229	—
Aanwezig bij het begin van den Cursus 1927/28 — Dagschool	1	5	45	2	52	40	19	2	61	113										
	2	3	25	1	29	27	10	—	37	66										
	3	1	17	—	18	19	3	—	22	40										
	tot.	9	87	3	99	86	32	2	120	219										
Aanwezig bij het begin van den Cursus 1927/28 — Avondschool	1	—	—	—	—	14	5	—	19	19	9	—	56	—	27	—	92	—	111	—
	2	—	7	—	7	16	11	—	27	34	3	—	12	1	12	—	27	1	61	1
	3	—	11	—	11	6	6	—	12	23	3	—	8	1	9	—	20	1	43	1
	tot.	—	18	—	18	36	22	—	58	76	15	—	76	2	48	—	139	2	215	2
van 1 Juli '27 t/m. 31 December '27 — Afgeschreven — Dagschool	1	—	7	—	7	5	3	—	8	15										
	2	—	2	1	3	3	—	—	3	6										
	3	—	1	—	1	—	1	—	1	2										
	tot.	—	10	1	11	8	4	—	12	23										
van 1 Juli '27 t/m. 31 December '27 — Afgeschreven — Avondschool	1	—	—	—	—	2	—	—	2	2	4	—	19	—	5	—	28	—	30	—
	2	—	—	—	—	5	2	—	7	7	1	—	1	—	2	—	4	—	11	—
	3	—	2	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	—	1	—	3	—
	tot.	—	2	—	2	7	2	—	9	11	5	—	20	—	8	—	33	—	44	—
van 1 Juli '27 t/m. 31 December '27 — Ingeschreven — Dagschool	1	—	1	—	1	2	—	—	2	3										
	2	—	1	—	1	1	—	—	1	2										
	3	—	1	—	1	—	—	—	—	1										
	tot.	—	3	—	3	3	—	—	3	6										
van 1 Juli '27 t/m. 31 December '27 — Ingeschreven — Avondschool	1	—	—	—	—	1	2	—	3	3	1	—	4	—	1	—	6	—	9	—
	2	—	—	—	—	2	—	—	2	2	—	—	—	—	2	—	2	—	4	—
	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	tot.	—	—	—	—	3	2	—	5	5	1	—	4	—	3	—	8	—	13	—
Aanwezig op 31 December 1927 — Dagschool	1	5	39	2	46	37	16	2	55	101										
	2	3	24	—	27	25	10	—	35	62										
	3	1	17	—	18	19	2	—	21	39										
	tot.	9	80	2	91	81	28	2	111	202										
Aanwezig op 31 December 1927 — Avondschool	1	—	—	—	—	13	7	—	20	20	6	—	41	—	23	—	70	—	90	—
	2	—	7	—	7	13	9	—	22	29	2	—	11	1	12	—	25	1	54	1
	3	—	9	—	9	6	6	—	12	21	3	—	8	1	8	—	19	1	40	—

TOTALE STUDIETIJD VAN DE AFGESCHREVEN LEERLINGEN

Afgeschreven na een studietijd van:		Klasse	TECHNISCHE AFDEELING								Totaal	HANDELSAFDEELING							
			BURG. BOUWK.				WERKTUIGK.					E		I		C		Totaal	
			E	I	C	Tot.	E	I	C	Tot.		J	M	J	M	J	M	J	M
	Minder dan 1 jaar	1	—	6	—	6	9	2	—	11	18	5	—	25	—	10	—	40	—
		2	—	1	—	1	—	1	—	1	2	—	—	1	—	—	—	1	—
		3	—	2	—	2	1	1	—	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—
		tot.	—	9	—	9	10	4	—	14	23	5	—	26	—	10	—	41	
Burger-		1	—	3	—	3	4	—	—	4	7	—	—	3	—	1	—	4	—
	1—2 jaar	2	1	4	—	5	3	—	1	4	9	1	—	1	—	2	—	4	—
Ambachtsschool		3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		tot.	1	7	—	8	9	—	1	10	18	1	—	4	—	3	—	8	—
		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Techn. afdeeling van	2—3 jaar	2	—	—	—	—	4	1	—	5	5	1	—	—	—	1	—	2	—
		3	2	12	—	14	11	3	—	14	28	2	—	4	—	3	—	9	—
1 Januari 1927		tot.	2	12	—	14	15	4	—	19	33	3	—	4	—	4	—	11	—
t/m		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	3—4 jaar	2	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	1	—
30 Juni 1927		3	1	9	—	10	4	—	—	4	14	1	—	1	—	—	—	2	—
en		tot.	1	9	—	10	5	—	—	5	15	1	—	1	—	1	—	3	—
		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Handels-afd. van	4—5 jaar	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		3	—	—	—	—	2	—	—	2	2	—	—	2	—	—	—	2	—
1 Januari 1927		tot.	—	—	—	—	2	—	—	2	2	—	—	2	—	—	—	2	—
t/m		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	5—6 jaar	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31 December 1927		3	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		tot.	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		1	—	9	—	9	13	2	—	15	24	5	—	28	—	11	—	44	—
	Totaal	2	1	5	—	6	8	2	1	11	17	2	—	2	—	4	—	8	—
		3	3	23	—	26	18	5	—	23	49	3	—	7	—	3	—	13	—
		tot.	4	37	—	41	39	9	1	49	90	10	—	37	—	18	—	65	—
	Minder dan 1 jaar	1	—	5	—	5	5	3	—	8	13								
		2	—	—	—	—	—	—	—	—	—								
		3	—	—	—	—	—	—	—	—	—								
		tot.	—	5	—	5	5	3	—	8	13								
Burger-		1	—	2	—	2	—	—	—	—	2								
	1—2 jaar	2	—	2	1	3	2	—	—	2	5								
Ambachtsschool		3	—	—	—	—	—	—	—	—	—								
		tot.	—	4	1	5	—	—	—	—	7								
		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—								
	2—3 jaar	2	—	—	—	—	1	—	—	1	1								
		3	—	—	—	—	—	1	—	1	1								
		tot.	—	—	—	—	1	1	—	2	2								
		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—								
Dagschool	3—4 jaar	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—								
		3	—	1	—	1	—	—	—	—	1								
		tot.	—	1	—	1	—	—	—	—	1								
van 1 Juli 1927		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—								
	4—5 jaar	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—								
		3	—	—	—	—	—	—	—	—	—								
t/m		tot.	—	—	—	—	—	—	—	—	—								
		1	—	—	—	—	—	—	—	—	—								
31 December 1927	5—6 jaar	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—								
		3	—	—	—	—	—	—	—	—	—								
		tot.	—	—	—	—	—	—	—	—	—								
		1	—	7	—	7	5	3	—	8	15								
	Totaal	2	—	2	1	3	3	—	—	3	6								
		3	—	1	—	1	—	1	—	1	2								
		tot.	—	10	1	11	8	4	—	12	23								

GEMEENTELIJKE B. A. S.
SOERABAJA.

JAARVERSLAG 1927
BIJLAGE VIa.

TOTALE STUDIETIJD VAN DE AFGESCHREVEN LEERLINGEN

Afgeschreven na een studietijd van:		Klasse	TECHNISCHE AFDEELING								Totaal	HANDELSAFDEELING							
			BURG. BOUWK.				WERKTUIGK.					E		I		C		Totaal	
			E	I	C	Tot.	E	I	C	Tot.		J	M	J	M	J	M	J	M
Burger-Ambachtsschool	Minder dan 1 jaar	1	—	6	—	6	9	2	—	11	18	5	—	25	—	10	—	40	—
		2	—	1	—	1	—	1	—	1	2	—	—	1	—	—	—	1	—
		3	—	2	—	2	1	1	—	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—
		tot.	—	9	—	9	10	4	—	14	23	5	—	26	—	10	—	41	
	1—2 jaar	1	—	3	—	3	4	—	—	4	7	—	—	3	—	1	—	4	—
		2	1	4	—	5	3	—	1	4	9	1	—	1	—	2	—	4	—
		3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		tot.	1	7	—	8	9	—	1	10	18	1	—	4	—	3	—	8	—
Techn. afdeeling van 1 Januari 1927 t/m 30 Juni 1927	2—3 jaar	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		2	—	—	—	—	4	1	—	5	5	1	—	—	—	1	—	2	—
		3	2	12	—	14	11	3	—	14	28	2	—	4	—	3	—	9	—
		tot.	2	12	—	14	15	4	—	19	33	3	—	4	—	4	—	11	—
	3—4 jaar	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		2	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	1	—	1	—
		3	1	9	—	10	4	—	—	4	14	1	—	1	—	—	—	2	—
		tot.	1	9	—	10	5	—	—	5	15	1	—	1	—	1	—	3	—

VIII. BEVORDERING DER LEERLINGEN IN 1927.

IX. EINDEXAMEN.

	Klasse	TECHNISCHE AFDEELING								Totaal	HANDELS AFDEELING								Totaal generaal	
		Burg. bouwk.				Werktuigk.					E		I		C		Totaal			
		E	I	C	Tot.	E	I	C	Tot.		J	M	J	M	J	M	J	M	J	M
VIII. Van een aantal van	I	3	41	1	45	35	18	—	53		3	—	15	—	14	—	32	—		
	II	3	28	—	31	35	8	1	44		4	—	7	2	10	—	21	2		
Totaal		**6**	**69**	**1**	**76**	**70**	**26**	**1**	**97**		**7**	—	**22**	**2**	**24**	—	**53**	**2**		
Bevorderd	I	2	29	1	32	21	16	—	37		2	—	12	—	9	—	23	—		
	II	1	23	—	24	22	6	—	28		3	—	6	1	8	—	17	1		
Totaal		**3**	**52**	**1**	**56**	**43**	**32**	—	**65**		**5**	—	**18**	**1**	**17**	—	**40**	**1**		
IX Eindexamen in 1927																				
Geëxamineerd		3	26	—	29	18	7	—	25		3	—	8	—	2	—	13	—		
Geslaagd		3	23	—	26	16	5	—	21		3	—	6	—	2	—	11	—		
Afgewezen		—	3	—	3	2	2	—	4		—	—	2	—	—	—	2	—		

AFGESCHREVEN LEERLINGEN.

Afdeeling					Handelsafdeeling								Totaal Generaal	
Werktuigk.				Totaal	E		I		C		Totaal			
E	I	C	Tot.		J	M	J	M	J	M	J	M	J	M
2	—	—	2	2										
4	1	—	5	5										
—	—	—	—	1										
6	1	—	7	8										
—	—	—	—	—										
—	1	—	1	1										
—	—	—	—	—										
—	1	—	1	1										
—	—	—	—	—										
1	—	—	1	1										
—	—	—	—	1										
1	—	—	1	2										
—	—	—	—	—										
—	—	—	—	—										
—	—	—	—	—										
—	—	—	—	—										
—	—	—	—	—										
—	—	—	—	—										
—	—	—	—	—										
—	—	—	—	—										
—	—	—	—	—										
—	—	—	—	—										
—	—	—	—	—										
2	—	—	2	2										
5	2	—	7	7										
—	—	—	—	2										
7	2	—	9	11										

Gem. B. A. S.
Soerabaja.

Leeftijd der leerlingen op 31 December 1927.

Jaarverslag 1927
Bijlage VII.

Dagschool	Jonger dan 14 jaar			14 jaar			15 jaar			16 jaar			17 jaar			18 jaar			19 jaar			20 jaar			Ouder dan 20 jaar			Gemiddelde leeftijd			Totaal	Totaal aantal leerlingen
	E	I	C	E	I	C	E	I	C	E	I	C	E	I	C	E	I	C	E	I	C	E	I	C	E	I	C	E	I	C		
Burg. Bk.....																																
1e Kl.	—	—	—	—	4	—	—	7	—	1	13	—	3	11	2	—	3	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	17	16	17	16	46
2e Kl.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	4	—	—	9	—	2	6	—	1	3	—	—	1	—	—	—	—	18	17	—	17	27
3e Kl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	9	—	1	3	—	—	3	—	—	—	—	19	18	—	19	18
Totaal	—	—	—	—	4	—	—	8	—	1	17	—	3	22	2	2	18	—	3	7	—	—	4	—	—	—	—	18	17	17	17	91
Verktuigk.																																
1e Kl.	—	—	—	—	—	—	5	5	—	16	4	—	9	3	2	4	4	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	17	16	17	17	55
2e Kl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	7	1	—	7	5	—	6	3	—	3	—	—	—	—	—	18	18	—	18	35
3e Kl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	—	10	1	—	3	—	—	1	—	—	19	18	—	19	21
Totaal	—	—	—	—	—	—	5	5	—	18	5	—	16	4	2	16	10	—	18	4	—	6	—	—	2	—	—	18	17	17	18	111
Avondschool																																
Burg. Bk.....																																
2e Kl.	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	3	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	17	—	17	17
3e Kl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	3	—	—	1	—	—	2	—	—	20	—	20	9
Totaal	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	3	—	—	5	—	—	3	—	—	1	—	—	2	—	—	18	—	18	16
Verktuigk.																																
1e Kl.	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	1	—	3	1	—	3	4	—	2	1	—	—	—	—	1	—	—	17	18	—	18	20
2e Kl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	2	3	—	1	—	—	3	1	—	5	4	—	20	20	—	20	22
3e Kl.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	2	1	—	3	3	—	21	20	—	21	12
Totaal	—	—	—	—	—	—	2	—	—	4	2	—	3	1	—	6	9	—	3	1	—	5	2	—	9	7	—	19	19	—	19	54
Handel.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.	j. m.
1e Kl.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	5 —	1 —	1 —	4 —	10 —	1 —	7 —	4 —	3 —	7 —	4 —	1 —	4 —	3 —	— —	7 —	— —	— —	7 —	1 —	18 —	18 —	17 —	18 —	70 —
2e Kl.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	1 —	— —	— —	— —	1 —	— —	— —	3 —	1 —	3 —	4 —	1 —	3 1	1 —	— —	1 —	2 —	— —	3 —	1 —	18 —	19 19	18 —	19 19	25 1
3e Kl.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	1 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	5 —	2 —	2 —	— —	1 —	2 1	2 —	— —	3 —	1 —	19 —	20 19	19 —	20 19	19 1
Totaal. ..	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	6 —	1 —	1 —	5 —	11 —	1 —	7 —	7 —	4 —	10 —	13 —	4 —	9 1	4 —	1 —	10 1	4 —	— —	13 —	3 —	18 —	19 19	18 —	18 19	114 2

Burger ambachtsschool
Soerabaja.

Jaarverslag 1927
Bijlage III.

Aantal en bevoegdheden der leerkrachten op 31 December 1927.

	MIDDELB. ONDERWIJS								Akte krachtens wet lager onderwijs		Bekleedt een betrekking waarvoor geen wettelijke bevoegdheid vereischt is		Totaal		Aantal vacatures
	Akte M. O.		Off. Landmacht		Off. Zeemacht		Onvolledige bevoegdheid M. O.								
	v.	t.	v.	t.	v.	t.	v.	t.	v.	t.	v.	t.	v.	t.	
Teeknische afdeeling..	2	3	—	1	—	1	1	1	1	3	5	—	9	9	1
Handelsafdeeling	—	2	—	—	—	—	—	1	—	5	—	—	—	8	—

v. = Leerkrachten die hun hoofdbetrekking aan de school hebben.
t. = „ „ „ „ elders hebben.

Gemeentelijke B. A. S.
Soerabaja.

TOTALE STUDIETIJD VAN DE

	Afgeschreven na een Studietijd van:	Klasse	Technische			
			Burg. bouwk.			
			E	I	C	Tot.
BURGER-AMBACHTS-SCHOOL Techn. Afdeeling	Minder dan 1 jaar	1	—	—	—	—
		2	—	—	—	—
		3	—	1	—	1
		tot.	—	1	—	1
	1—2 jaar	1	—	—	—	—
		2	—	—	—	—
		3	—	—	—	—
		tot.	—	—	—	—
	2—3 jaar	1	—	—	—	—
		2	—	—	—	—
		3	—	1	—	1
		tot.	—	1	—	1
	3—4 jaar	1	—	—	—	—
		2	—	—	—	—
		3	—	—	—	—
		tot.	—	—	—	—
	4—5 jaar	1	—	—	—	—
		2	—	—	—	—
		3	—	—	—	—
		tot.	—	—	—	—
AVONDSCHOOL van 1 Juli t/m 31 December 1927	5—6 jaar	1	—	—	—	—
		2	—	—	—	—
		3	—	—	—	—
		tot.	—	—	—	—
	Totaal	1	—	—	—	—
		2	—	—	—	—
		3	—	2	—	2
		tot.	—	2	—	2

Burgerambachtsschool
Soerabaja.

Jaarverslag 1927
Bijlage X.

Bestemming van de in het eindexamen geslaagden en niet geslaagden (a).

BESTEMMING	AANTAL									TOTAAL			Totaal generaal
	Eur			Ind.			Chin.						
	Burg. bk.	Werktk.	Handel	Burg. bk.	Werktk.	Handel	Burg. bk.	Werktk.	Handel	Burg. bk.	Werktk.	Handel	
Verdere studie													
Herhalingsonderwijs				—(2)	—(2)	—(2)				—(2)	—(2)	—(2)	—(6)
Gouv. technische school ..				4						4			4
Betrekking													
Gemeentelijke, regentschaps-													
gewestelijke of Prov. werken				3						3			3
Staatsspoorwegen		1									1		1
Particuliere spoorwegen ..				1						1			1
Post- telegr. en tel. dienst..					2						2		2
Gouv. Marine.....		1									1		1
Part. Stoomvaart		2									2		2
Fabriek cultures.....		2									2		2
Andere particuliere lichamen		5		7	2					7	7		14
Klerk gouvernement.....						3						3	3
Handel.....			1			2						3	3
Onbekende bestemming (b).	3	5 (2)	2	8(1)	1	1			2	11 (1)	6 (2)	5	22 (3)
Totaal	3	16 (2)	3	23 (3)	5 (2)	6 (3)			2	26 (3)	21 (4)	11 (3)	58 (9)

(a) Het aantal niet geslaagden is vermeld (-) achter het aantal geslaagden.

(b) Hieronder mede gebracht het aantal abituriënten, van wie niets anders bekend is, dan dat zij bi de militie zijn ingelijfd.

Gratis leerlingen.

Klasse	Op 1/1 '27 (1)				Bij het einde van het schooljaar 1926/27.				Bevorderd werden				Bij het begin van het schooljaar 1927/28.				Op 31/12 '27			
	E.	I.	C.	Totaal	E.	I.	C.	Totaal	E.	I.	C.	Totaal	E.	I.	C.	Totaal	E.	I.	C:	Totaal
I	6	1	1	8	6	1	1	8	2	—	1	3	1	—	1	2	1	—	1	2
II	9	—	—	9	9	—	—	9	5	—	—	5	3	—	1	4	3	—	1	4
III	3	3	—	6	3	3	—	6	3	3	—	6	5	—	—	5	5	—	—	5
Totaal	18	4	1	23	18	4	1	23	10	3	1	14	9	—	2	11	9	—	2	11

(1) Verbeterde opgave,

TELIJKE B. A. S.
ERABAJA.

rgeravondschool van 1/1-'27 t/m. 30/6-'27.
rgerambachtsschool dagschool van 1/7-'27 t/m. 31/12-'27.
,, avondschool id. id.
ndelsafdeeling van 1/1-'27 t/m. 31/12-'27.

SCHOOLVERZUIM.

EELING	Aantal Schooldagen	VERZUIMD AANTAL SCHOOLDAGEN OVER HET GEHEELE JAAR																		PER MAAND IN % v/h. AANTAL SCHOOLDAGEN											
		Ongeoorloofd	Geoorloofd	Totaal	In procenten	WEGENS ZIEKTE						Wegens tijdelijke verwijdering als tuchtmaatregel.						OM ANDERE REDENEN						Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	October	November	December
						E.		I.		C.		E.		I.		C.		E.		I.		C.													
						J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.												
j. Bouwk.	19968	229	802	1031	5,1	35		277		—		—		—		—		4		120		5		6	5	4	6	6							
ktuigk.						301		120		9		1		—		—		117		39		3													
j. Bouwk.	22543	327	701	1028	4,6	19		229		1		—		—		—		14		71		—							3	4	4	6	4	6
ktuigk.						238		122		1		17		5		—		167		124		20													
j. Bouwk.	6954	165	467	632	9	—		94		—		—		—		—		—		68		—							4	10	10	11	9	14
ktuigk.						188		154		—		—		—		—		61		67		—													
Handel	14819	912	1161	2073	14	81	—	476	21	377	—	—	—	—		6	—	141		420	3	548	—	13	15	14	18	19	—	8	12	15	19	11	18

CHOOLVERZUIM

OVER HET GEHEELE JAAR

ns tijdelijke verwijdering als tuchtmaatregel.					OM A	
	I.		C.		E.	
M.	J.	M.	J.	M.	J.	M.
	—		—		4	
	—		—		117	
	—		—		14	
	5		—		167	
	—		—		—	
	—		—		61	
—	—		6	—	141	

Burgerambachtsschool van de Gemeente Soerabaja.

Bijlage XIIIa.

VERDEELING DER THEORETISCHE LESSEN IN 1927.

Namen	Vakken	Tijdperk	Aantal leerarenen
Technische Afdeeling 1e halfjaar			
Blokland, A. W.	Lijnteckenen en burg. bouwk.	1/1 t/m 15-5	13
		16/5 t/m 30-6	11
	Kennis van materialen	17/1 t/m 15-5	2
	Werkadministratie	id.	1
Bolk, A.	Kennis van Krachtwerktuigen	1/1 t/m 30/6	11
Bussink, R.	Nederlandsch	id.	8
Cohen Stuart, Ir. H. G. C.	Waterbouwk. en teekenen	id.	5
	Landmeten.	24-1 t/m 15/3	1*
		16-3 t/m 15-5	2*
		15-5 t/m 30-6	1*
Feenstra, K.	Lijnteekenen en burg. bouwk.	1-1 t/m 18-1	7
	Kennis van materialen	id.	2
	Werkadministratie	id.	1
	Landmeten	id.	1*
't Hart, W. C.	Nederlandsch	1-1 t/m 30-6	6
Nugteren, Ir. W. L.	Waterbouwk. en teekenen	id.	4
	Betonconstr. en kenn. v. werkt.	id.	1
van Oosten, J.	Natuurk. en electrotechn.	id.	7
van Ree, J. J. N.	Wiskunde	id.	8
Schoewert, C. M.	id.	id.	9
Slothouwer, J. G.	id.	id.	8
Trouw, W. J.	Nederlandsch	id.	6
van der Veen, K. W.	Werktuigk.	id.	3
	Kennis van Werktuigen	id.	1
	Kennis van materialen	id.	3
	Werktuigk. teekenen	id.	4
Vries, B. L.	id.	1-1 t/m 18-1	5
	Bouwkundig teekenen	19-1 t/m 30-6	5
Westendorp, A. J.	Wiskunde	1-1 t/m 30-6	8
van de Wint, R.	Werktuigk. teekenen	1-1 t/m 23-1	13
	id.	23-1 t/m 15-5	18
	id.	15-5 t/m 30-6	10
*) bovendien 1½ wek. lesuur p.	mnd. praktisch landmeten.		
Handels-afdeeling, geheele jaar.			
Huizinga, H.	Nederlandsch	1-1 t/m 31-12	2
	Engelsch	id.	6
van Katwijk, A. P.	Handelsrekenen	id.	6
van der Kraan, Mr. W.	Boekhouden	1-1 t/m 31-8	7
van Meir, J. B. E.	id.	1-1 t/m 30-6	6
		1-7 t/m 31-12	9
Vliegen, F. H. W.	Nederlandsch	1-1 t/m 31-5	7
Zijderlaan, A. J.	id.	1-1 t/m 30-6	5
	id.	1-7 t/m 31-8	8
	Handelsrekenen	1-1 t/m 30-6	3
IJsselstein, S. J.	Nederlandsch	1-1 t/m 30-6	3
	Handelsrekenen	1-1 t/m 30-6	3
		1-7 t/m 31-12	9
Troost, A.	Nederlandsch	1-7 t/m 31-12	8
van Leeuwen, M.	Boekhouden	1-9 t/m 31-12	7
von Tuinen, S.	Nederlandsch	1-9 t/m 31-12	8
't Hart, W. C.	id.	1-7 t/m 31-12	5

ONTWERP LESVERDEELING TECHNISCHE DAGSCHOOL.

Leervakken	Afdeeling							
	Bouwkunde				Werktuigkunde			
	Klasse							
	1	2	3	tot.	1	2	3	tot.
Nederlandsch	2	2	2	6	2	2	2	6
Wiskunde	5	3	3	11	5	3	3	11
Handteekenen	2	1	—	3	2	1	—	3
Lijnteekenen	5/—	—	—	2½	5/—	—	—	2½
Projectie	3	3	—	6	3	3	—	6
Burgerlijke bouwkunde en teekenen	—/5	6	6	14½				
Waterbouwkunde en teekenen	—	5	4	9				
Kennis van werktuigen	—	—	1	1	—	—	1	1
Landmeten	—	—	1	1				
Kennis van materialen	—	—	2	2	—	1	1	2
Werkadministratie	—	—	1	1				
Werktuigkundig teekenen					—/5	4	4	10½
Kennis van Krachtwerktuigen					—	3	4	7
Natuurkunde en Electrotechniek					—	2	4	6
Werktuigkunde					—	1	1	2
Totaal aantal theorielessen	17	20	20	57	17	20	20	57
Aantal voormiddagen praktisch onderwijs	3½	4	4	11½	3½	4	4	11½

5/— voor Kerstmis.
—/5 na Kerstmis.

ONTWERP LEERPLAN DAGSCHOOL

THEORETISCH ONDERWIJS.

Nederlandsch.

Afd. Bouw- en Werktuigkunde.

1e klasse, 2 lessen per week.

Verklaren van woorden en uitdrukkingen uit de praktijk. Opstellen, zooveel mogelijk over onderwerpen aan het bouw- en machinevak ontleend. Het schrijven en beantwoorden van brieven in den goeden vorm. Dicté's. Lezen van eenvoudig proza.

2e klasse, 2 lessen per week.

Schrijven en beantwoorden van brieven. Opstellen van verzoekschriften. Dicté's, ook van veel gebruikte vreemde woorden. Lezen van moeilijker proza.

3e klasse, 2 lessen per week.

Uitbreiding van het in de 2e klasse behandelde.

Wiskunde.

Afd. Bouw- en Werktuigkunde.

1e klasse, 5 lessen per week.

Meetkunde. Hoeken. Snijding van lijnen. Drie- en veelhoeken. Eenvoudigste gevallen van congruentie. Constructies. Oppervlakte van veelhoeken. Evenredigheid van lijnen en gelijkvormigheid van driehoeken (eenvoudige gevallen). Stelling van Pythagoras. Oppervlakte van den cirkel. Eenvoudige vraagstukjes over oppervlakte en inhoudsberekeningen in aansluiting met het geleerde op de lagere school.

Reken- en stelkunde. Hoofdbewerkingen met algebraïsche vormen. Vierkantsworteltrekking. Evenredigheden. Vergelijkingen van den 1en graad met een onbekende en toepassingen daarvan.

2e klasse, 3 lessen per week.

Uitbreiding en herhaling over oppervlakken (ellips). Eenvoudigste eigenschappen van den cirkel. Berekening van oppervlakken en inhouden van lichamen.

Reken- en stelkunde. Eenvoudige wortelvormen. Vergelijkingen met 2 onbekenden.

3e klasse, 3 lessen per week.

Meetkunde. Voortzetting van inhouds- en oppervlakte berekeningen, zooveel mogelijk in verband met aan de praktijk ontleende vraagstukken.

Reken- en stelkunde. Herhaling.

Handteekenen.

Afd. Bouw- en werktuigkunde.

1e klasse, 2 lessen per week.

Eenvoudige recht- en kromlijnige figuren, ontleend aan praktijkvoorbeelden. Projectievisch schetsen van eenvoudige voorwerpen op bouwkundig- en machine-gebied.

2e klasse, 1 les per week.

Opmeten en uit de hand schetsen van aan het vak ontleende voorwerpen.

Lijnteekenen.

Afd. Bouw- en Werktuigkunde.

1e klasse, 5 lessen per week voor Kerstmis.

Oefeningen in het gebruik van het gereedschap. Opwerken door middel van harceeren of tinten.

Projectie.

Afd. Bouw- en Werktuigkunde.

1e klasse, 3 lessen per week.

Lichamen, begrensd door platte vlakken, wentelen van li-

Burgerambachtsschool
van de Gemeente
Soerabaja

Lesverdeeling technische afdeeling 2e halfjaar

Jaarverslag 1927
Bijlage XIII b.

DAGSCHOOL

Namen	Leervakken	Juli afd. Bouwk. Klasse 1a	1b	2a	3a	Juli afd. Werkt. Klasse 1c	1d	2b	2c	3b	aantal overuren per leerkracht. pr.	th.	Augustus t/m October afd. Bouwk Klasse 1a	1b	2a	3a	Aug. t/m Oct. afd. Werkt. Klasse 1c	1d	2b	2c	3b	aantal overuren per leerkr. pr.	th.	November afd. Bouwk. Klasse 1a	1b	2a	3a	November afd. Werkt. Klasse 1c	1d	2b	2c	3b	aantal overuren per leerkr. pr.	th.	December afd. Bouwk. Klasse 1a	1b	2a	3a	December afd. Werkt. Klasse 1c	1d	2b	2c	3b	aantal overuren per leerkr. pr.	th.	Avondschool (e) 1 Augt. t/m 31 December afd. Bk. Klasse 12	13	afd. Werkt. Klasse 1	2	3	per leerkr.
van Woerden, J.	projectie		3			3		3			—	—	3							3	3	—	—	3						3	3	—	—	3															
	handteekenen														1										1											1											
Blokland, A. W.	Timmeren			21							—	14			28							—	9		28							—	7		28							—	7							11
	Lijnt. en burg. bouwk.	5		6	6		5						5		6	6								5		6	6								5		6	6								6	6		
	Kennis van materialen				2											2											2											2								a	2		
	Projectie	3																																													3		
	Handteekenen	2				2							2																																				
Kouwenhoven, A. J. P.	Timmeren				28						—	12				28						—	7				28						—	9				28						—	9							9½
	Lijnt. en Waterbouwk.		5	5	4	5								5	5	4									5	5	4									5	4								5	4		
	Landmeten				1											1											1											1								a	1b		
	Kennis van Werkt. en				2											2											2											2									2		
	Werkadm.		2											2																						2	2											
	Handteekenen																							2	2																								
Bruijn, G.	Timmeren	21	21								—	—	20	20								12	2	25	25								8	—	25	25								8	—							
In dienst getr. 25-7-'27	Lijnteekenen																5	5																															
	Handteekenen																2	2																															
Bolk, K.	Kenn. v. krachtwerkt.							3	3	4	—	10																																					
van der Veen, K. W.	Werktuigk. teekenen									4	—	11																																				
	Werktuigk. K. v. Werkt.							2	2	3																																						
	en materialen																																															
Bussink, R.	Nederlandsch	2		2	2			2		2	—	10	2		2	2			2		2	—	10	2		2	2			2		2	—	10	2							2	—	4	2		2		2
																																													a			
Trouw, W. J.	Nederlandsch		2			2	2		2		—	8		2			2	2		2		—	8		2			2	2		2	—	8											2	2	2		4
																																													a			
Westendorp, A. J.	Wiskunde	5				5					—	10	5				5					—	10	5				5					—	10					5				—	5	3		3		3
																																													a			
van Ree, J. J. N.	Wiskunde		5					3			—	8		5					3			—	8		5					3			—	8							3		—	3	3		3		3
																																													a			
Slothouwer, G. J.	Wiskunde						5		3		—	8						5		3		—	8						5		3		—	8												5c			5c
Schoewert, C. M.	Wiskunde			3	3					3	—	9				3	3				3	—	9			3	3				3	—	9														
van Bortel, W. J.	Natuurk. en Electrotechn.							2	2	4	—	8																																			2	4	6
Apetz, J. H.	Projectie						3				—	6						3	3			—	6						3	3			—	6											3		3		4
	Handteekenen						2	1																																					a			
																																													1		1		
																																													a			
Flenter, J. B.	Projectie			3					3		—	8			3	3						—	6	3	3								—	6										—	6				
	Handteekenen			1					1																																								
Vries, B. L.	Lijnteekenen							4	4		—	8										—	2										—	2										—	2			3		5
	Handteekenen																		1	1																												2		
Nolte, G.	Kenn. v. Krachtwerkt.																		3	3	4	—	3										—	7										—	7				
In dienst getr. 26-7-'27	Natuurk. en electrot.																		2	2	4																											3	4	11
	lijnteekenen																		4		4																											4		
	Kennis v. Werkt. en mat.																		2	2	3																												
	Werkt.																																																
van Tussenbroek, D. W.	Smeden							a									7	7	7	7	7	11	4					10½	10½	7	7	7	—	7					10½	10½	7	7	7	—	7				
In dienst getr. 18-7-'27	Bankwerken							21	21	21							9	9																															
	Lijnteekenen																			4									5													5							
	Handteekenen																												2													2						
van Es, B.	Bankwerken -draaien																		20	20	17	15	—						13½	13½	21	6	—						13½	13½	21	6	—					
In dienst getr. 1-8-'27																																																
Huisman, J.	Bankwerken																							14	14	7	7		—	7					14	14	7	7		—	7							
In dienst getr. 1-11-'27	Lijnteekenen																							5											5													
	Handteekenen																							2											2													
Verwoerdt, W. Ch.	Nederlandsch																									2	2	2							2	2	2	2		—	5							
	Wiskunde																							5	5	3	3									5		3	3							5d		5d
Niet gegeven	Timmeren	25–4; 25–4	7	—										5	5																																
	Bankw. en/of smeden					25	25	28/7; 28/7; 28/7									9	9	1	1	4			½	½	½	½									½	½	½	½										

a deze lessen werden gecombineerd gegeven.

b bovendien 1½ wek. lesuur per maand praktisch landmeten.

c t/m 30 November.

d 1 t/m 31 December.

e gedurende de maand Juli werden de lessen gegeven in combinatie met die der dagschool; aanvangende 11 Juli werden de lessen der eerste klasse avondschool afzonderlijk gegeven.

bij de berekening van het aantal overuren werd als basis aangenomen het schema van den Inspecteur van het Technische Onderwijs, volgens diens schrijven van 29/6'27 No. 438 subs, met uitzondering van den leeraar voor de theor. werktuigk. vakken, voor wien 30, i. p. v. 28 lesuren, als normale taak zijn aangenomen.

chamen. Projecteeren van lichamen, ontleend aan de praktijk. Cylinder, kegel, bol.

2e klasse, 3 lessen per week.

Ontwikkelen van oppervlakken. Snijding van lichamen door platte vakken. Doorboring en snijding van lichamen.

Burgerlijke bouwk. en bouwk. teekenen.

Afdeeling bouwkunde.

1e klasse, 5 lessen per week, na Kerstmis.

Houtverbindingen en lasschen.

2e klasse, 6 lessen per week.

Metselverband. Ramen, deuren en kozijnen.

3e klasse, 6 lessen per week.

Kapconstructie. Enkele eenvoudige trappen. Detailleeren volgens eenvoudig gegeven project.

Waterbouwk. en waterb. teekenen.

Afdeeling Bouwkunde.

2e klasse, 5 lessen per week.

Houten beschoeiïngen. Bekleedingsmuren. Bouwgrond en bodemonderzoek.

Fundeerings-put in drogen grond, in grondwater en in open water. Verschillende fundeeringsmethoden.

Wegen (profielen en afwatering). Leidingen.

3e klasse, 4 lessen per week.

Bruggen: systemen van overbrugging; algemeene maten en benamingen. Houten bruggen, houten landhoofden, onderbouw, bovenbouw, hoofdliggers in verband met overspanning. Eenvoudige ijzeren bruggen, steenen landhoofden. Eenige uitgevoerde eenvoudige bruggen. IJzeren jukken. Steenen pijlers.

Betonconstructies. Plaatsing der bewapening. Eenige veel voorkomende typen. Menging en storten van beton. Bekistingen.

Duikers: eenvoudige buisduikers, betonduikers, syphons. Sluizen: uitwateringssluizen, kort begrip van schutsluizen.

Kennis van werktuigen.

Afdeeling Bouwkunde.

3e klas, 1 les per week.

Beschrijving en wijze van behandelen van de voornaamste werktuigen, in gebruik bij de uitvoering van bouwwerken.

Afdeeling Werktuigkunde.

3e klas, 1 les per week.

Aandrijving, inrichting, werking en gebruik van werktuigmachines, die bij de machinebouw voorkomen; draaibanken, fraisbanken, steek- en schaafmachines, boormachines.

Landmeten en waterpassen.

Afdeeling Bouwkunde.

3e klas, 1 les per week.

De op een bouwwerk meest voorkomende instrumenten. Het gebruik van waterpas- en hoekmetingsinstrumenten.

Practische oefeningen (tijdens de voor de praktische lessen uitgetrokken uren) in het opnemen en uitzetten van situaties. Waterpassen.

Kennis van materialen.

Afdeeling Bouwkunde.

3e klas, 2 lessen per week.

Bewerking en keuring van de voornaamste bouwmaterialen.

Afdeeling Werktuigkunde.

2e klas, 1 les per week.

Brandstoffen. De verschillende ijzersoorten. Herkomst, bereiding en verwerking. toepassing in de praktijk.

3e klas, 1 les per week.

Smeermiddelen. Pakkingsstoffen. Andere metalen.

Werkadministratie.

Afdeeling Bouwkunde.

3e klasse, 1 les per week.

De op een klein bouwwerk voorkomende administratieve werkzaamheden.

Werktuigkundig teekenen.

Afdeeling Werktuigkunde.

1e klasse, 5 lessen per week, na Kerstmis.

Teekenen van eenvoudige gereedschappen en verbindingen.

2e klasse, 4 lessen per week.

Teekenen van bouten, moeren, spieën, klinkverbindingen enz. Opmeten en teekenen van eenvoudige machinedeelen en hulpstukken.

3e klasse, 4 lessen per week.

Enkele eenvoudige tandvormen.

Opmeten en teekenen van onderdeelen van stoommachines en motoren.

Kennis van Krachtwerktuigen.

Afdeeling Werktuigkunde.

2e klasse, 3 lessen per week.

Ketels. Algemeene inrichting, Vlampijpketels, inmetseling, steuning. Waterpijpketels. Verschillen met vlampijpketels, voor- en nadeelen. Inrichting Babe- en Wile Landketels. Steinmuller. Appendages. Het rook- en vuurwerk. Behandeling in bedrijf en onderhoud.

Indische stoomwet. Voornaamste voorschriften.

Beproeving van ketels.

3e klasse, 4 lessen per week.

Machines: benaming der machinedeelen. De loop van den stoom in het werktuig. Doel en inrichting van de onderdeelen. Soorten van machines. De stoomverdeeling. Behandeling in bedrijf en onderhoud. Behandeling indicateurtoestellen. Diagrammen.

Condensor. Lucht- en circulatiepompen. Voedingstoestellen. Werking 4- en 2-tact motor; Beschrijving voornaamste onderdeelen. Bespreking van eenige bekende typen.

Natuurkunde en electrotechniek.

Afdeeling Werktuigkunde.

2e klasse, 2 lessen per week.

Inleiding: Algemeene eigenschappen der lichamen. Vloeistoffen. Wet van Pascal. Communiceerende vaten. Wet Archimedes. Strooming en eenige der voornaamste toepassingen.

Gassen: Druk van de atm. lucht. Spanning van gassen. Wet van Boyle en toepassingen; Pompen.

3e klasse, 4 lessen per week.

Warmte: Warmte-verschijnselen; begrippen temperatuur; Warmtehoeveelheid; Soortelijke warmte.

Verdampen, koken, eigenschappen van dampen (in het bijzonder waterdamp) warmte en arbeid.

Magnetisme. Electrische eenheden. Wet van Ohm. Toepassingen warmte van den stroom. Toepassingen.

Magnetische werking van den stroom. Toepassingen.

Beknopte beschrijving van enkele typen van elementen; beginsel der accumulatoren. Beginselen van gelijk- en wisselstroommachines. Enkele moderne toepassnigen der electriciteit.

Werktuigkunde.

Afdeeling Werktuigkunde.

2e klasse, 1 les per week.

Beweging (eenparige en veranderlijke).

Samenstellen en ontbinden van krachten.

3e klasse, 1 les per week.

Voortzetting. Arbeid. Toepassing op eenvoudige werktuigen. Wrijving.

PRACTISCH ONDERWIJS.

Afdeeling Bouwkunde.

1e klasse, 3½ voorm. per week.

Benaming en gebruik van het gereedschap. Vooroefeningen: schaven, zagen en steken. Eenvoudige lasschen en verbindingen. Oefeningen in paren en afschrijven. Hakken en opsteken van gaten.

2e klasse, 4 voormid. per week.

Maken van kozijnen, ramen en deuren. Stellen van kozijnen. Afhangen van deuren en ramen. Enkele lessen in het metselen.

3e klasse, 4 voormid. per week.

Meer ingewikkelde kozijnen, ramen en deuren. Stellen en afhangen. Uitslag hoek- en kielkeper. Maken en stellen van een eenvoudige hangkap. Onderdeel eenvoudige trap met bordes. Practische oefeningen in het opnemen en uitzetten van situaties. Waterpassen.

Afdeeling Werktuigkunde.

Plaat- en bankwerk.

1e klasse, 2 voormid. per week.

Benaming, gebruik en onderhoud gereedschap. Haaks en vlakvijlen, van dikte, breedte en lengte vijlen van staafijzer. Hakoefeningen. Het maken van verbindingen. (Kruis, zwaluwstaart en rivet). Beginselen van het klinken. Gaten boren op afstand. Draadsnijden en tappen.

Plaat-, bankwerk en draaien.

2e klasse. 3 voormid. per week.

Maken van eenvoudig bankwerkers gereedschap. Draadsnijden (gas en W. W.). Eenvoudig plaatwerk. Samenstelling

en werking van de draaibank. Afdraaien rechte staaf, gewone bout, boet met borst en rivet.

3e klasse, 3 voormid. per week.

Het maken van gereedschap en van eenvoudige machineonderdeelen. Het inzetten van tanden. Verpakken van afsluiters. Schuren van kranen en kleppen. Draaien van rechte en tapsche pennen, assen en kolommen. Draadsnijden. Werkzaamheden aan frais- en schaafbank.

Smeden.

1e klasse, 1½ voormid. per week.

Benaming en behandeling gereedschap. Aanleg en onderhoud vuur. Smeden van punten aan vierkant en rond staafijzer. Het zetten van krammen, S-vormige haken en windhaken. Smeden van bouten met vierkanten en zeskanten gestuikten kop. Lasschen plat, vierkant en rond ijzer.

2e klasse, 1 voormid. per week.

Maken van eenvoudig bankwerkersgereedschap.

3e klasse, 1 voormid. per week.

Maken van gereedschap en machineonderdeelen.

LIJST DER BOEKEN

TITELS	AFDEELING							
	Bouwkunde				Werktuigkunde			
	KLASSEN							
Meetkunde. Vrijburg en van Leuven								
Beginselen der Meetkunde, deel I vlakke meetk.	1	2	3		1	2	3	
Deel II, meetk. i. d. ruimte (vereenvoudigd)		2	3			2	3	
Algebra. Beckman en Rademaker.								
Algebraïsche opgaven	1	2	3		1	2	3	
Krachtwerktuigen. Kruikemijer								
Kennis van krachtwerktuigen. A. Ketels						2		
B. Krachtwerktuigen							3	
Natuurkunde. Burgers								
Toegepaste natuurkunde voor ambachtslieden, deel I						2		
deel II							3	
Werktuigkunde. Cherpion Heil								
Vraagstukken over werktuigkunde: A.						2	3	
Nederlandsch. van Heuven. Indisch Leerboek	1	2			1	2		
Mann, Schweitzer en v. d. Wateren								
Nieuw leesboek I		2	3			2	3	

HOOFDSTUK X.

SUBSIDIE EN ONDERSTAND.

Gedurende het verslagjaar werden de volgende subsidies verleend:

Vereeniging voor Locale Belangen	f	150.—
Pro Juventute	„	2400.—
Fröbelschool voor minvermogenden	„	1800.—
Vereeniging tot verbetering van het lot der blinden	„	327.08
Kliniek van het Leger des Heils	„	6000.—
Openbare Leeszaal en Bibliotheek	„	11000.—
Vereeniging „Mohamadiah"	„	1200.—
Nederlandsch-Indische Wegenvereeniging	„	1000.—
Stadstuinvereeniging	„	6000.—
Oogheelkundige Kliniek	„	5000.—
Neutrale Schoolvereeniging „Het Javaansche Kind"	„	1000.—
Soerabajasche Industrieschool voor Meisjes	„	3600.—
Soerabajasche Jaarmarktvereeniging	„	10000.—
Liefdadigheidsvereeniging „Charitas"	„	1000.—
Marine Tehuis „Onze Hoop"	„	600.—
Afdeeling Soerabaja der Ned. Ind. Athletiek „Unie"	„	100.—
Steunfonds nagelaten betrekkingen gevallenen bij den Communistischen Opstand	„	32.95
Filmvoorstellingen Schooljeugd	„	2000.—
Kliniek van het Leger des Heils	„	529.10
Fonds voor het tehuis voor verlaten meisjes	„	208.75
Inl. Nijverheidstentoonstelling op de Jaarmarkt	„	500.—
Slachtoffers Cycloonramp	„	98.33
Comité Soero-Ing-Bojo	„	167,45
Jongensweezeninrichting	„	200.—

In deze bedragen zijn begrepen de subsidie gelijk aan de bedragen, welke als Vermakelijkheidsbelasting van voorstellingen enz. ten bate van liefdadige doeleinden, in de Gemeentekas zijn gestort.

ONDERSTAND AAN WERKLOOZEN EN HULPBEHOEVENDEN.

Aan onderstand aan werkloozen en hulpbehoevenden werd f 5751.30 uitgegeven.

Bij de verstrekking van onderstand en steun wordt systematisch te werk gegaan. Alvorens tot steunverleening wordt overgegaan, worden informaties ingewonnen bij Politie, Kerkgenootschappen, Pro Juventute, Bureau voor Arbeidsbemiddeling en andere instellingen.

Een enkele maal werd een bedrag ineens gegeven, teneinde den aanvrager in de gelegenheid te stellen een nerinkje of dergelijke op te zetten, teneinde op deze wijze in eigen onderhoud te voorzien.

Een enkele maal werd, in overleg met het Bureau voor Arbeidsbemiddeling, aan werkzoekenden het reisgeld verstrekt, teneinde elders te kunnen solliciteeren.

HOOFDSTUK XI.

JAARVERSLAG VAN DE GEMEENTELIJKE BRANDWEER OVER HET DIENSTJAAR 1927.

I. Materieel.

Aan het begin van dit verslagjaar bestond het materieel uit:
1 groote motorspuit gestationeerd te Passer Besar.
1 kleine motorspuit gestationeerd te Passer Besar.
1 Electrische- ladderwagen gestationeerd te Passer Besar.
1 groote motorspuit, gestationeerd te Tandjong Perak.
1 stoom-brandspuit, gestationeerd te Werfstraat.
Hierin kwam gedurende 1927 geen verandering.

II. Personeel.

Aan het begin van dit verslagjaar bestond het personeel uit:
1 Commandant, bezoldigd; 1 Onder-Commandant, op toelage; 2 Brandmeesters, op toelage; 5 Adjunct-Brandmeesters, op toelage. Europeesch personeel.

9 Chauffeurs; 3 Mandoers; 78 Spuitgasten; 4 Laddergasten; 1 Machinist; 1 Stoker; 2 Wielrijders voor onderhoud van brandputten en -kranen; 1 Schrijver. Inlandsch personeel.

Mutatien etc. Op den 28en Maart van dit verslagjaar ging de Commandant van de Brandweer met acht maanden buitenlandsch verlof, van welk verlof hij op den 29en November d.a.v. weder terugkeerde, en op welken datum de Onder-Commandant, die gedurende het verlof de functie van Commandant had waargenomen, den dienst weder overgaf.

In de maanden Juni-Juli van dit verslagjaar werden voor de contrôle in bioscopen, theater-zalen e.a. en voor de contrôle op afgegeven vergunningen 10 mandoers aangesteld. Op den 7en November d.a.v. werd de heer Engelken, in verband met uitbreiding der werkzaamheden, aangesteld als bezoldigd brandmeester, terwijl de overige adjunct-brandmeesters werden

bevorderd tot brandmeester. De toelagen voor de brandmeesters werden met ingang van denzelfden datum gebracht op f 125.— 's maands, die van onder-commandant op f 150.— 's maands. Voorts werd de bij den aanvang van dit verslagjaar reeds in dienst zijnde mandoer, Mat, ontslagen. (vide besluit B. en W. No. 2012/B ddo. 28-10-'27). Geen nieuwe mandoer werd aangesteld; echter werd ingaande 11 October 1927 aangenomen als spuitgast Kasmo, vide besluit B. en W. 2169/B ddo. 15 November 1927.

Nog werden gedurende dit verslagjaar 2 chauffeurs op eigen verzoek en 2 chauffeurs om verschillende redenen ontslagen. 4 nieuwe chauffeurs werden aangesteld.

Op eigen verzoek werden ontslagen 2 laddergasten, terwijl 1 laddergast werd ontslagen wegens een vechtpartij met den hoofdchauffeur. 3 nieuwe laddergasten werden aangesteld.

Van de in Juni-Juli aangestelde contrôle-mandoers werd Soedarmo per 1 September op eigen verzoek ontslagen. In zijn plaats werd per 6 September als mandoer aangesteld de laddergast Soeparman. Ingaande 7 September werd als laddergast aangenomen Wongso.

Verder werd gedurende dit jaar aan 8 spuitgasten op eigen verzoek ontslag verleend, en werden 11 spuitgasten om verschillende redenen ontslagen, terwijl 2 spuitgasten gedurende dit jaar kwamen te overlijden. Een even groot aantal nieuwe spuitgasten werd in de plaats daarvan, aangesteld. Het personeel bestond aan het einde van dit verslagjaar zoodoende uit:

1 Commandant; bezoldigd; 1 Onder-Commandant, op toelage; 7 Brandmeesters, waarvan 1 bezoldigd brandmeester en 6 brandmeesters op toelage. Europeesch personeel.

9 Chauffeurs; 2 Mandoers; 10 Bioscoop-mandoers; 79 Spuitgasten; 4 Laddergasten; 1 Machinist; 1 Stoker; 2 Wielrijders voor onderhoud van brandputten en- kranen; 1 Schrijver. Inlandsch personeel.

III. Verricht reddingswerk gedurende dit verslagjaar.

Gedurende dit verslagjaar werd de hulp van de brandweer ingeroepen voor:

5 groote uitslaande branden, die plaats vonden: ddo. 4 Januari te Songojoedan; ddo. 27 Februari, te Songojoedan; ddo. 12 Juli te Kampong Baroe; ddo. 11 Augustus te Paser Besar; ddo. 13 October te Ngagel.

Voor midden-branden werd eveneens 5 maal de hulp van de brandweer ingeroepen, t.w.:

ddo. 27 Maart te KembangDjepoen; ddo. 1 April te Tamarindelaan; ddo. 6 Mei te Van Hoogendorplaan; ddo. 4 Juli te Dinojo; ddo. 31 Augustus te Boeboetan.

Voorts werd de brandweer gedurende dit verslagjaar nog gealarmeerd voor 22 kleine branden, t.w.:

ddo. 6 Januari te Tepekongstraat; ddo. 28 Januari te Karang Mendjangan; ddo. 29 Januari te Paser Besar; ddo. 4 Februari te Kapasan; ddo. 14 Maart te Karang Tembok; ddo. 22 April te Passer Besar Wetan; ddo. 19 Mei te Sidodadie; ddo. 27 Juni te Van den Boschlaan; ddo. 2 Juli te Gili; ddo. 6 Juli te Ketabang, Ngemplak; ddo. 6 Juli te Boomstraat; ddo. 24 Juli te Kebalen-Lor; ddo. 6 Augustus te Simpang-park; ddo. 16 Augustus te Sidodadie; ddo. 17 Augustus te Songojoedan; ddo. 30 Augustus Vuilnisbelt; ddo. 5 October te Djagalan; ddo. 15 October te Kampong-Ngaglik; ddo. 15 October te Goebeng-Boulevard; ddo. 27 November te Embong-Mawar; ddo. 22 December te Oedjoeng; ddo. 28 December te Simpang.

Verder werd gedurende dit verslagjaar nog hulp verleend bij 7 grasbranden, respectievelijk ddo. 3 Juni; 2 Juli; 6 Juli; 24 Augustus; 31 October; 10 November; 15 November.

Ter informatie diene nog dat van bovengenoemde branden, niet medegerekend de grasbranden, 19 branden ontstonden tusschen 6 uur 's morgens en 6 uur 's avonds, 13 tusschen 6 uur 's avonds en 12 uur 's nachts, en 10 tusschen 12 uur 's nachts en 6 uur 's avonds.

Motorspuit Tandjong-Perak.

Op den 4en Januari verleende deze motorspuit assistentie bij den brand te Songojoedan; op 9 Februari d.a.v. werd uitgerukt voor een goedang-brand te Nieuwe Kalimasweg.

Op den 5en Juli werd de hulp ingeroepen voor een brandende vrachtauto. Assistentie werd niet verleend aangezien de benzinetank bij aankomst reeds was uitgebrand.

Ddo. 10 Juli d.a.v. werd uitgereden voor een gemelden brand te Ngaglik. Het alarm bleek echter valsch te zijn. Op den 20en Augustus werd uitgerukt voor brand aan boord van het S. S. Insulinde. Assistentie bleek echter niet noodig.

Verder werden gedurende dit jaar de geregelde droge- en natte oefeningen gehouden.

IV. Ingevoerde veranderingen in verband met het preventief optreden van de brandweer.

Waar naast het blusschingswerk het preventief optreden voor de brandweer het aangewezen werk is, werden gedurende dit verslagjaar enkele wijzigingen in de werkwijze aangebracht.

Om te voorkomen dat de waakzaamheid van het wachtdoende personeel ook maar eenigszins zou verslappen, werden met ingang van den 1en April van dit verslagjaar, dag- en nachtcontrôles, uit te voeren door Europeesch personeel, ingesteld. Voorts werd, om het brandweer-personeel, lichamelijk zoo geschikt mogelijk voor het van hen te verlangen werk te maken, het overdag wacht-doend personeel onderwezen in vrije en ordeoefeningen.

Tevens wordt hiermede bereikt dat het brandweerpersoneel leert vlugger en juister op gegeven commando's te reageeren. Voorts werd vanaf 1 April, teneinde de in de toekomst te volgen werkwijze te bespreken, en een idee te vormen van het preventief werken der brandweer, zoo dikwijls als noodig door het Europeesch personeel vergaderd, en werden, met aanwezigheid van al het Europeesch personeel, geregeld natte oefeningen gehouden.

In verband met dit voorgenomen preventief optreden, werden gedurende de maanden Juni-Juli voor de uitvoering van dit werk 10 mandoers aangesteld. Genoemde mandoers zijn van des morgens 8 uur tot 's middags 1 uur belast met na te gaan of de voorwaarden van afgegeven vergunningen worden nageleefd. Des avonds is hun bioscoop- of theaterwacht opgedragen vanaf den aanvang der bioscoop of van het theater tot aan het sluitingsuur. Gedurende die bioscoop- of theater-wacht stellen de mandoers hun bevindingen op papier, van welke bevindingen door hen den volgenden morgen rapport wordt uitgebracht. Blijkt uit

deze rapporten dat in de één of andere inrichting overtredingen worden begaan, dan wordt ingegrepen. Bovendien zijn voor elken avond twee Europeesche brandmeesters aangewezen voor contrôle op bioscopen en theaters, mede voor het constateeren van overtredingen o.m. het bijzetten van losse stoelen in de looppaden, en om die overtredingen direct tegen te gaan.

Met het preventief optreden van de brandweer is gedurende dit verslagjaar bereikt, dat plm. 1200 M^3 vuurwerk, hetwelk zich bevond in opslagplaatsen gelegen in de drukst bevolkte gedeelten van de stad, begin 1928 zijn overgebracht naar het Oude fort Prins-Hendrik.

Het preventief optreden zal nog aanmerkelijk kunnen worden uitgebreid wanneer de brandweer de bevoegdheid heeft **zelfstandig** op te treden.

De Commandant der Brandweer.

HOOFDSTUK XII.

GEMEENTELIJK BUREAU VOOR ARBEIDSBEMIDDELING EN BEROEPSKEUZE TE SOERABAJA.

Op 1 Januari 1927 werd het bestuur gevoerd door een Commissie bestaande uit de heeren:

Ir. G. J. Dijkerman, Voorzitter.

G. E. le Rutte, Secretaris.

Ir. E. Ch. Agerbeek; Ch. J. R. Both; A. van der Eijk; W. Houtstra; A. J. Huidekooper; Ir. S. F. W. Ladner; H. G. Levert; H. van Loo; Raden Adipati Ario Nitiadiningrat; A. Praasterink; H. P. Smits; Dr. E. Snethlage; F. J. Stemmerik; H. G. M. J. Susanna.

In de vergadering van de Commissie van 27 Mei 1927 werden tot leden benoemd de heeren:

G. A. Breijer; F. Diephuis; J. C. Kindermann; Ir. A. E. G. J. Kingma; H. A. Ko.

In de verslagperiode namen ontslag de heeren:

Ir. E. Ch. Agerbeek; Ch. J. R. Both; G. A. Breijer; A. J. Huidekooper; H. A. Ko; H. G. Levert.

terwijl na zijn terugkeer uit Europa wederom zitting nam de heer:

E. J. van Goor.

De Commissie betuigt hierbij dank aan de afgetreden leden voor de belangstelling in het werk van het Bureau betoond.

Op 1 Januari 1928 bestond de Commissie uit de Heeren:

Ir. G. J. Dijkerman, Voorzitter.

G. E. le Rutte, Secretaris; F. Diephuis; A. van der Eijk; E. J. van Goor; W. Houtstra; J. C. Kindermann; Ir. A. E. J. G. Kingma; Ir. S. F. W. Ladner; H. van Loo; Raden Adipati Ario Nitiadiningrat; A. Praasterink; H. P. Smits; Dr. E. Snethlage; F. J. Stemmerik; H. G. M. J. Susanna.

waarvan de heeren:

Ir. G. J. Dijkerman, Voorzitter; G. E. le Rutte, Secretaris; W. Houtstra; Ir. S. F. W. Ladner; F. J. Stemmerik; en H. G. M. J. Susanna het Dagelijksch Bestuur vormen.

Met de onmiddellijke leiding van het Bureau was gedurende de verslagperiode belast de Secretaris van de Commissie G. E. le Rutte. In het gebruik der localiteiten van het Bureau werd een zoodanige wijziging gebracht dat thans beschikt wordt over aparte kamers voor Europeesche werkzoekenden en voor die van Inlandschen en Chineeschen landaard.

Het aantal werkzoekenden, dat zich gedurende 1927 deed inschrijven bedroeg in totaal 2777, waarvan 1226 Europeanen, 1383 Inlanders en 168 Chineezen.

Het aantal aanvragen om werkkrachten bedroeg 1044 tegen 779 in 1926, hetgeen getuigt van eene aangroeiende belangstelling van werkgeverszijde.

Geplaatst werden 844 werkzoekenden, waarvan 441 Europeanen, 383 Inlanders en 20 Chineezen, terwijl 68 personen een tijdelijken werkkring verkregen.

Onder de geplaatsten waren:

286 personen met een aanvangssalaris beneden f 50.—;

190 personen met een aanvangssalaris van f 50. — tot f 100.-;

222 personen met een aanvangssalaris van f 100. — tot f 200.—;

84 personen met een aanvangssalaris van f 200. — tot f 300.-;

54 personen met een aanvangssalaris van f 300. — tot f 500.-;

en 8 personen met een aanvangssalaris van f 500.— en hooger.

Van het aantal ingeschreven Europeesche werkzoekenden (1226) moeten 66 gerekend worden tot de zgn. importkrachten, de overigen zijn inheemschen.

Van het aantal geplaatste Europeesche werkzoekenden (441) waren 37 importkrachten, de overigen inheemschen.

Vergelijkt men de resultaten van 1926 (779 aanvragen 688 plaatsingen) met die van 1927 (1044 aanvragen 912 plaatsingen) dan valt een grootere omvang der werkzaamheden van het Bureau in 1927 te constateeren. In het jaarverslag 1926 werd reeds gewezen op de vermoedelijke noodzakelijkheid om tot uitbreiding van personeel over te gaan. Deze uitbreiding had dan ook per 1 April 1927 plaats. Met ingang van dien datum werd een ambtenaar benoemd, die zich uitsluitend belast met de registratie der Inlandsche en Chineesche werkzoekenden.

Ook gedurende dit verslagjaar kon met genoegen geconstateerd worden, dat vele groote lichamen en firma's personeel van het Bureau betrokken.

In het algemeen kan opgemerkt worden, dat de vraag naar goed geschoolde of gediplomeerde werkkrachten, speciaal in technische vakken het aanbod verre overtrof en dit geldt voor personen van elken landaard; in administratieve vakken bleek nu en dan een tekort te zijn aan geroutineerde stenografen en gediplomeerde boekhouders; ook kon weder geconstateerd worden, dat personen boven den 45-jarigen leeftijd moeilijk een plaatsing vinden, tenzij zij zeer bijzondere vakkennis bezitten.

Bij het nemen van informaties werd zoowel in als buiten Soerabaja steeds veel steun van de werkgevers ondervonden. Ook een woord van dank aan de Pers, die meerdere malen het Bureau in zijn werk steunde is hier zeker op zijn plaats.

Wat betreft de „Beroepskeuze" werd slechts in 4 gevallen advies gevraagd en gegeven.

Op 18 en 19 November 1927 werd te Djocja een conferentie gehouden van leiders van arbeidsbeurzen onder voorzitterschap van het hoofd der afdeeling Arbeidswetgeving en Statistiek van het Kantoor van Arbeid. Op deze conferentie werd besloten tot het samenstellen van uniforme statistieken; overeenstemming werd gebracht in de werkwijze der bureaux ten aanzien van inschrijvingen, plaatsingen en afschrijvingen. Met betrekking tot de bestaande subsidieregeling zal het Kantoor van Arbeid nader overwegen of wijziging der grondslagen daarvan mogelijk is.

FINANCIEEL OVERZICHT.

Op de Gemeentebegrooting 1927 was oorspronkelijk voor het Bureau uitgetrokken een bedrag van f 17000.—.

Bij suppletoire begrooting werd in de gemeenteraadsvergadering van 28 December toegestaan een bedrag van f 2800.—, zoodat in totaal was toegestaan f 19.800.—.

De verhooging der begrooting met f 2800.— werd noodzakelijk, doordat de werkzaamheden van het Bureau in het verslagjaar aanmerkelijk toenamen en daarmede de uitgaven aan portiën bureau- en schrijfbehoeften hooger werden, terwijl bovendien

noodzakelijk werd een ambtenaar te benoemen, die zich speciaal met de registratie der Inlandsche en Chineesche werkzoekenden belast.

Uitgegeven werd ten behoeve van het Bureau een bedrag van f 19.459.—.

Hiertegenover staat als inkomen voor de Gemeente de Gouvernementssubsidie van f 2700.— 's jaars vermeerderd met eene restitutie van porti groot f 575.95 en een subsidie van f 415.—, voor plaatsingen buiten de Gemeente Soerabaja, in totaal een bedrag van f 3690.95.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van 5 Augustus 1927 No. 13 werd goedgevonden, aan de arbeidsbureaux voor plaatsingen buiten de Gemeente te restitueeren een bedrag van f 10.—, voor iedere plaatsing, waarbij zoowel werkgever als werknemer buiten de Gemeente verblijf houden en f 5.— voor iedere plaatsing, indien slechts één van beiden in die omstandigheid verkeert.

Voor 1928 is op de Gemeentebegrooting voor het Bureau uitgetrokken een bedrag van f 215.42.—.

Vergelijkt men het aantal plaatsingen in de jaren 1925, 1926 en 1927 in verband met de uitgaven gedurende die jaren ten behoeve van het Bureau gedaan, dan blijkt, dat in 1925 (plaatsingen 307; uitgaven f 10.939), 1926 (plaatsingen 688; uitgaven f 16.149) en 1927 (plaatsingen 912; uitgaven f 19.459.—) de kosten gemiddeld per plaatsing bedroegen resp. f 35.—; f 23.50 en f 21.—.

OVERZICHT VAN ONTVANGSTEN EN UITGAVEN

1927

Gouvernementssubsidie	f 2700.—	Salarissen	f 15 502.—
Restitutie door Gouvernement van portikosten	„ 575.95	Transportkosten	„ 1.200.—
Gouvernementssubsidie voor plaatsingen buiten de Gemeente Soerabaja	„ 415.—	Kantoorhuur	„ 900.—
Gemeentegeld	„ 15.768.05	Localhuur vergaderingen	„ 27.50
		Telefoonkosten	„ 424.75
		Porti	„ 575.95
		Bureau- en schrijfbehoeften	„ 736.30
		Onkosten conferenties Djocja en Pasoeroean	„ 92.50
Totaal	f 19.459.—		f 19.459.—

PLAATSINGEN IN HET JAAR 1927

a. Werkgevers en Werknemers, beiden buiten Soerabaja.

Datum	Werkgever	Werknemer
1 Juli	Kediri	Sepandjang
16 November	Djombang	Kertosono.

b. Werkgever óf Werknemer buiten Soerabaja.

Datum	Werkgever	Werknemer
3 Januari	Pamekasan	Soerabaja
4 id	id	id
6 id	Lawang	id
6 id	Kertosono	id
12 id	Pladjoe	id
13 id	Waroe	id
14 id	Banjoewangi	id
17 id	Bandoeng	id
19 id	Probolinggo	id
20 id	Banjoewangi	id
25 id	Malang	id
7 Februari	Bondowoso	id
10 id	Pamekasan	id
10 id	Palembang	id
12 id	Pamekasan	id
15 id	Rambipoedji SS/OL	id
18 id	Palembang	id
21 id	Malang	id
3 Maart	Soerabaja	Semarang
7 id	Kraksaän	Soerabaja
19 id	Krian	id
24 id	Djombang	id
5 April	Lawang	id

b. Werkgevers en Werknemers, beiden buiten Soerabaja.

Datum	Werkgever	Werknemer
7 April	Pamekasan	Soerabaja.
13 id	id	id
20 id	Palembang	id
20 id	Bangil	id
20 id	Kediri	id
21 id	Modjokerto	id
23 id	Palembang	id
25 id	Bandoeng	id
25 id	Barabai	id
9 Mei	Lawang	id
10 id	Sepandjang	id
10 id	Krian	id
11 id	Bangil	id
21 Juni	Kraksaän	id
22 id(3 plaatsingen)	id	id
22 id	Soerabaja	Garoet
23 id	Palembang	Soerabaja
1 Juli	Djember	id
4 id	Banjoewangi	id
5 id	Bangil	id
12 id	Tjepoe	id
12 id	Lawang	id
15 id	Modjokerto	id
16 id	Pasoeroean	id
18 id	Dampit	id
19 id	Malang	id
20 id	Semarang	id
29 id	Kediri	id
15 Augustus	Malang	id
25 id	Tjepoe	id
6 September	Batavia	id
7 id	Pasoeroean	id
29 id	Bandoeng	id

b. Werkgever óf Werknemer buiten Soerabaja:

Datum	Werkgever	Werknemer
1 October	Blitar	Soerabaja
11 id	Krampon	id
15 id	Batavia	id
20 id	Lawang	id
21 id	Waroe	id
24 id	Koetei	id
5 Nov. (2 plaatsingen)	Tanggoel SS./OL.	id
9 id	Modjokerto	id
23 id	Bandoeng	id
1 Dec.	Probolinggo	id
9 id (7 id)	Pamekasan	id
12 id	Kediri	id
22 id	Djember	id
30 id	Medan	id

HOOFDSTUK XIII.

VOLKSHUISVESTING.

De N. V. Volkshuisvesting te „Soerabaja" werd 8 Januari 1927 opgericht, krachtens acte van oprichting van dien datum No. 41, verleden voor den tijdelijk vervangend Notaris te Soerabaja, J. W. Bek en waarop goedkeuring werd verkregen bij Gouvernements-besluit van 10 Mei 1927 No. 24a.

Ingevolge artikel 10 der oprichtingsacte zijn voor de eerste maal bij Gouvernementsbesluit van 10 Mei 1927 No. 25 aangewezen:

Eerstelijk tot Commissarissen bij de vennootschap:

1. C. O. Matray, Assistent-Resident van Soerabaja;
2. Ir. E. Fels, Hoofd der 4de Waterstaatsafdeeling;
3. Th. G. F. I. Mollinger, Inspecteur van den Dienst der Volksgezondheid van Oost-Java;
4. H. R. P. Prins, Gouvernements Accountant 1e klasse.

Ten tweede: Als Regeeringscommissaris bij de Vennootschap: **Ir. J. H. Levert.** Hoofdingenieur, Hoofd der afdeeling „Gezondheidswerken" en „Volkshuisvesting" van het Hoofdkantoor van den Dienst der Volksgezondheid.

Ten derde: den Ingenieur 2e klasse bij den Dienst der Volksgezondheid **Ir. A. H. Stam**, om namens de Regeering de rechten uit te oefenen, verbonden aan het bezit der aandeelen, welke het Gouvernement van Nederlandsch-Indië in de vennootschap heeft. (Aandeelen A).

De installatie vergadering, voorgezeten door **Ir. G. J. Dijkerman**, Burgemeester van Soerabaja en als zoodanig vertegenwoordigende de Gemeente Soerabaja in hare kwaliteit van Directrice der vennootschap en houdster der aandeelen B, had plaats den 14 Juni 1927 in het Gemeentehuis te Ketabang, welke vergadering behalve door de tevoren genoemde door de Regeering aangewezen mandatarissen nog werd bijgewoond door de heeren: **Mr. A. van Gennep, Dr. Soetopo en Mr. V. W. Ch. Ploegman**, die vanwege den Gemeenteraad van Soerabaja als commissarissen der vennootschap zijn aangewezen.

In deze vergadering werd conform art. 8 der oprichtingsacte overgegaan tot de benoeming van **een Raad van Toezicht**, bestaande uit drie leden, waarvan twee leden vertegenwoordigers van aandeelhouders A zouden moeten zijn.

Hiertoe werden door de Commissarissen met algemeene stemmen gekozen de heeren **Ir. Fels** en **Prins**, terwijl als derde lid bij meerderheid van stemmen werd verkozen **Mr. Ploegman.**

Tot voorzitter en plaatsvervangend voorzitter van den Raad van commissarissen in den Raad van Toezicht werden daarna met algemeene stemmen benoemd de heeren **Ir. Fels** en **Prins**, zullende de heer **Mr. Ploegman** van beide colleges als secretaris optreden en **Mr. van Gennep** als plaatsvervangend secretaris.

Raad van Commissarissen.

In den loop van het verslagjaar is wegens overplaatsing naar elders Dr. Soetopo uit het college getreden, terwijl de vennootschap het verlies te betreuren had van het lid, den heer Dr. Th. G. F. I. Mollinger, die haar door den dood ontviel.

De practijk heeft aangetoond dat het wenschelijk is om het aantal commissarissen met twee te vermeerderen en dat aantal van zeven tot negen te brengen.

In verband daarmede en ter voorziening in de bestaande vacature werd overgegaan tot de benoeming als leden van den Raad van commissarissen van de heeren:

Ir. W. Lemei - Ingenieur b/d 4de Waterstaatsafdeeling te Soerabaja.

Liem Koen Hian - Directeur van het Dagblad „Soeara Publiek", voorts:

Dr. Raden Soetomo - Huidarts te Soerabaja in de plaats van Raden Soetopo en

Dr. S. W. de Wolff - Hoofd van den Plaatselijken Gezondheidsdienst te Soerabaja, in de plaats van wijlen Dr. Mollinger.

Op ultimo van het verslagjaar was de samenstelling van het college „de Raad van Commissarissen" aldus:

Ir. E. Fels - Voorzitter;

H. R. P. Prins - Plaatsvervangend voorzitter;

Mr. V. W. Ch. Ploegman - Secretaris;

Mr. A. van Gennep - Plaatsvervangend Secretaris;

C. O. Matray, Dr. S. W. de Wolff, Ir. W. Lemei, Dr. Raden Soetomo en **Liem Koen Hian,** Leden.

Plannen van voorbereiding. In de vergadering van den Raad van Commissarissen gehouden den 8 Augustus 1927 werd besloten een aanvang te maken met de bebouwing van de aan de Gemeente toebehoorende terreinen „Sidodadi" en „Ketabang-Oost".

Ten aanzien van het land Sidodadi zijn bereids aan den Raad van Commissarissen ingediend het ontwerp bestek met teekeningen, de begrootingen en rentabiliteitsrekening, welke plannen gebaseerd zijn op de reeds door de Gemeente op dat terrein getroffen voorzieningen.

Voor onmiddellijke uitvoering kwamen voorhands alleen de twee Westelijk gelegen bouwblokken in aanmerking, tezamen 336 woningen, die geheel op deugdelijken bouwgrond zullen worden opgezet, terwijl het resteerende gedeelte na het zetten van den grond en zeker niet eerder dan na afloop van den Westmoesson zou kunnen worden opgezet.

Personeel. Voor de te verrichten werkzaamheden werd besloten tot aanstelling van de volgende functionnarissen:

tot adviseerend architect, de heer **Ir. B. Nobile de Vistarini** op eene bezoldiging van f 700.— per maand.

tot technisch-ambtenaar de heer **M. H. P. J. E. Laudy** op een bezoldiging van f 350.— per maand en

tot adjunct-secretaris, om te worden toegevoegd aan den secretaris der vennootschap, de heer **G. A. Haholy**, ambtenaar ter Gemeente-Secretarie, op eene bezoldiging van f 100.— per maand.

Bebouwing terrein Sidodadi. In de gecombineerde vergadering van aandeelhouders en den Raad van Commissarissen ddo. 4 November 1927 werd besloten tot de uitvoering van het op die vergadering goedgekeurde ontwerp en bestek van de bebouwing van het land „Sidodadi" met voorloopig 336 koeliewoningen en waarvan de kosten zijn geraamd op f 96100.—

Bebouwing terrein Ketabang-Oost. Door den adviseerend-architect der vennootschap is te dezen aanzien een ontwerp ingediend met volledig bestek, welk plan er op gebaseerd is om het land Ketabang-Oost gedeeltelijk te bestemmen voor koeliewoningen en daaromheen woningen te bouwen voor menschen met kleine beurzen en de minder gesitueerden onder de Indo-Europeanen.

In de vergadering van 15 December 1927 werd voormeld plan goedgekeurd en aangenomen, hetwelk omvat den bouw van koeliewoningen, 110 Inlandsche woningen en 12 Europeesche woningen.

De kosten werden geraamd op f 282.689.—; de uitvoering zal geheel worden aanbesteed.

Bebouwing perceel Oendaän. In beginsel is besloten om het terrein Oendaän, waarop de Gemeente de hand heeft kunnen leggen groot 22295 M². tot den prijs van f 3.— per M² van haar over te nemen en dat terrein te bestemmen voor den bouw van goedkoope woningen van verschillende types ten behoeve van de Volkshuisvestiging.

Leening groot f 275.000. In voormelde vergadering werd goedgekeurd het besluit tot het aangaan van eene obligatie-leening groot f 275.000.— aflosbaar in 40 jaar tegen een rentevoet van ten hoogste 5½%.

Geldmiddelen. In den loop van het verslagjaar hadden de stortingen in het aandeelenkapitaal der vennootschap groot f 1.000.000.— plaats n.l.:

a. 10% van het 3/4 aandeel van het Gouvernement ten bedrage van f 750.000.— = f 75000.—;

b. 10% van het 1/4 aandeel van de Gemeente Soerabaja ad f 250.000.— = f 25000.—

Voorts werd door het Gouvernement op het aangevraagde bedrag ad f 200.000.— bij besluit van 8 Augustus 1927 No. 23 een renteloos voorschot verleend ad f 125.000.—; en waarbij werd aangeteekend, dat in 1928 de toekenning van het resteerende bedrag ad f 75.000.— nader in overweging zou worden genomen.

De ontvangen gelden als vorenbedoeld tot een totaal bedrag van f 225.000.—
werden in Girorekening belegd bij het Agentschap der Nederlandsche Handel Mij. alhier en over welke som voor het doen van diverse uitgaven is beschikt tot een bedrag van f 7.114.74
zoodat het Banksaldo per Ultimo December 1927 een bedrag aantoont van f 217.885,26
welk bedrag vermeerderd met de gekweekte rente (volgens ingediende Rkg. (Crt) ad f 583,09
op een Giro-saldo wijst van totaal f 218.468,35

STATUTEN
der
NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
„VOLKSHUISVESTING TE SOERABAJA".

Heden, Zaterdag, acht Januari Negentienhonderd zeven en twintig

Verschenen voor mij, Jan Willem Bek, krachtens beschikking van den Directeur van Justitie, dedato vijftien Mei Negentienhonderd zes en twintig nummer B 12/3/21, tijdelijk vervangend notaris te Soerabaja, in tegenwoordigheid van de na te noemen, mij bekende getuigen:

1. de HoogEdelGestrenge Heer Ingenieur Johan Hendrik Levert, Hoofdingenieur, Hoofd der Afdeeling Gezondmakingswerken en Volkshuisvesting van het Hoofdkantoor van den Dienst der Volksgezondheid, wonende te Weltevreden, ten deze handelende ingevolge Besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië dedato vijftien September negentien honderd zes en twintig numero 17, voor en namens den Gouverneur-Generaal als vertegenwoordigende Nederlandsch-Indië.
2. de Edelachtbare Heer Ingenieur Gerrit Jan Dijkerman, Burgemeester der Gemeente Soerabaja, wonende te Soerabaja, ten deze handelende in zijne evengemelde betrekking en als zoodanig ingevolge het Besluit van den Gemeenteraad van Soerabaja dedato zeven Juli negentien honderd zes en twintig numero 4367, waarop overeenkomstig het bepaalde in artikel 43*a* der Lolcale Raden Ordonnantie (Staatsblad negentienhonderd vijf nummer 181, gewijzigd bij Staatsblad negentienhonderd twee en twintig nummer 664) de goedkeuring is verkregen van den Voorzitter van den Gewestelijken Raad van Soerabaja, blijkens diens besluit van zes en twintig Juli negentien honderd zes en twintig numero 111/34, voor en namens de Gemeente Soerabaja.

De comparanten zijn mij notaris bekend.

Welke comparanten in kwaliteiten voormeld verklaarden dat het Gouvernement van Nederlandsch-Indië en de Gemeente Soerbaja onder nadere bewilliging van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, bij deze eene naamlooze vennootschap oprichten, onder de volgende

Voorwaarden en Bepalingen:

HOOFDSTUK I.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Naam en Zetel.

Artikel 1.

De Vennootschap draagt den naam van **„Volkshuisvesting te Soerabaja"** en is gevestigd te Soerabaja.

Doel.

Artikel 2.

Zij heeft uitsluitend ten doel werkzaam te zijn in het belang der Volkshuisvesting te Soerabaja voor zoover daarin door particulier initiatief niet of onvoldoende voorzien wordt.

Zij is bevoegd tot alle handelingen, die met het boven omschreven doel in overeenstemming zijn of daarmede in den ruimsten zin verband houden, ook indien deze bestaan in het deelnemen in andere ondernemingen.

Duur.

Artikel 3.

De Vennootschap wordt aangegaan voor een tijdvak ingaande op den dag waarop bewilliging is verkregen op de acte van oprichting behoudens het bepaalde bij artikel 51, Wetboek van Koophandel en eindigende den een en dertigsten December negentien honderd negen en negentig, behoudens vroegere ontbinding of verzetting na genoemden datum volgens de geldende wettelijke bepalingen.

Boekjaar.

Artikel 4.

Het boekjaar loopt van een Januari tot en met een en dertig December met uitzondering van het eerste boekjaar, dat

aanvangt met den datum bedoeld in artikel 3 en eindigt met een en dertig December negentien honderd zeven en twintig.

HOOFDSTUK II

Maatschappelijk kapitaal.

Artikel 5.

Het kapitaal der Vennootschap bedraagt een millioen gulden, verdeeld in vijf en zeventig aandeelen A, elk groot tien duizend gulden en vijf en twintig aandeelen B, elk groot tien duizend gulden.

In dit kapitaal wordt deelgenomen door het Gouvernement van Nederlandsch-Indië voor vijf en zeventig aandeelen A.

en de Gemeente Soerabaja voor vijf en twintig aandeelen B.

Alle aandeelen in het kapitaal der Vennootschap zijn geplaatst.

Artikel 6.

Op den dag van aanvang dezer Vennootschap wordt op de aandeelen tien procent gestort.

Verdere stortingen moeten geschieden krachtens besluit van de algemeene vergadering van aandeelhouders.

Van de deelname in het kapitaal blijkt uit een inschrijving in een daartoe bestemd register en een daarvan te houden afschrift, waarin voor de eerste maal de deelname volgens artikel 5 wordt ingeschreven en waarin van elke storting op de aandeelen aanteekening geschiedt.

Elke storting en aanteekening wordt door de directie en een lid van den Raad van Toezicht onderteekend.

Voormeld register berust ten kantore der vennootschap, het afschrift bij den Voorzitter van den Raad van Toezicht; ieder aandeelhouder heeft recht van inzage van gemeld register en afschrift.

Aan aandeelhouders, die zulks verlangen, worden te hunnen koste bewijzen van aandeel uitgereikt.

Deze bewijzen van aandeel zijn gesteld op naam.

Artikel 7.

Voor overdracht van aandeelen A is de toestemming van de houders van aandeelen B en voor overdracht van aandeelen B is de toestemming van de houders van aandeelen A noodig.

De overdracht geschiedt door eene verklaring van den vennoot en den verkrijger, ingeschreven in het bij artikel 6 omschreven register en in het afschrift daarvan en door of van wege beiden geteekend en door de directie en een lid van den Raad van Toezicht mede onderteekend.

Uitsluitend publiekrechtelijke lichamen zullen houders der aandeelen kunnen zijn.

HOOFDSTUK III.

Bestuur en Toezicht.

Artikel 8.

De vennootschap wordt bestuurd door eene directie, bestaande uit een of meer leden, onder toezicht van eenen Raad van Commissarissen, bestaande uit zeven of negen leden.

Met inachtneming van het vorenstaande wordt het aantal der leden van de directie en van den Raad van Commissarissen bepaald door de Algemeene vergadering van aandeelhouders.

Benoeming en ontslag van Directeuren en Commissarissen.

Artikel 9.

Directeuren en Commissarissen worden benoemd door de algemeene vergadering van aandeelhouders. De benoeming van directeuren geschiedt voor onbepaalden tijd.

Wanneer de Raad van Commissarissen uit zeven leden bestaat, worden vier Commissarissen benoemd uit een bindende voordracht door houders van aandeelen A opgemaakt en drie uit een bindende voordracht door houders van aandeelen B opgemaakt.

Wanneer de Raad van Commissarissen uit negen leden bestaat, worden vijf Commissarissen benoemd uit een bindende voordracht door houders van aandeelen A opgemaakt, en vier uit een bindende voordracht door houders van aandeelen B opgemaakt.

Voor het opmaken van de voordracht respectievelijk door de houders van aandeelen A en door de houders van aandeelen B wordt gedurende de algemeene vergadering gelegenheid gegeven. Iedere voordracht bevat de opgave van minstens twee

candidaten voor iedere vacature. Indien geene voordracht wordt ingediend, is de algemeene vergadering vrij in hare keuze.

Directeuren en Commissarissen kunnen te allen tijde door de algemeene vergadering worden ontslagen.

Benoeming van directie en Commissarissen voor de eerste maal.

Artikel 10.

Met afwijking van het bepaalde in artikel 9 wat de wijze van benoeming betreft, worden voor de eerste maal benoemd:

tot directrice, de Gemeente Soerabaja;

tot commissarissen:

een vertegenwoordiger Binnenlandsch Bestuur,

een vertegenwoordiger Burgerlijke Openbare Werken,

een vertegenwoordiger Dienst der Volksgezondheid,

een vertegenwoordiger Financiën.

Allen door de Regeering aan te wijzen.

Drie vertegenwoordigers der Gemeente door de Gemeente Soerabaja aan te wijzen.

Bij ontstaan eener vacature en voor de benoeming van de leden van den Raad van Toezicht zullen de vier eerstgenoemden worden beschouwd overeenkomstig het bepaalde in artikel 9 te zijn benoemd uit eene voordracht opgemaakt door houders van aandeelen A en de drie laatstgenoemden uit eene voordracht, opgemaakt door houders van aandeelen B.

Directie.

Artikel 11.

De directie vertegenwoordigt de vennootschap in- en buiten rechten en is met inachtneming van de bepalingen dezer statuten bevoegd tot alle handelingen van beheer en beschikking.

Schriftelijke stukken, waardoor de vennootschap tegenover derden gebonden wordt, moeten onderteekend zijn door de directeuren, of indien er maar een directeur is, door den directeur en een lid van den Raad van Toezicht.

Voor endossementen en quitanties kan worden volstaan met de handteekening van een directeur alleen.

De directie heeft, onverminderd het bepaalde in artikel 14, onder hare verantwoordelijkheid de bevoegdheid procuratie-

houders aan te stellen en hen van de gewenschte volmachten te voorzien.

Indien de directie uit meer dan een lid bestaat regelt de Raad van Commissarissen de onderlinge verhouding en de verdeeling van bevoegdheden tusschen directeuren. Op zoodanige regeling kan tegenover derden slechts beroep worden gedaan, indien zij daarmede behoorlijk in kennis zijn gesteld.

De directie is, zoo er meerdere directeuren zijn, in haar geheel, verantwoordelijk voor het richtig beheer der vennootschap; zij bewaart het archief en de fondsen en benoemt en ontslaat het personeel der vennootschap, een en ander met inachtneming van het nader daaromtrent in deze statuten bepaalde. Zij doet jaarlijks verslag en verantwoording aan den Raad van Commissarissen en de algemeene vergadering.

Zij is niet aansprakelijk voor schaden tengevolge van onrechtmatige handelingen of nalatigheid van het personeel der vennootschap voor zoover zij aantoont die redelijkerwijze niet te hebben kunnen voorkomen, zoomede tengevolge van overmacht of toeval.

Schorsing en ontslag van directeuren.

Artikel 12.

De Raad van Commissarissen heeft het recht een of meer der directeuren te schorsen. In dat geval is de voorzitter van den Raad verplicht, binnen een maand een algemeene vergadering van aandeelhouders te beleggen, waarin beslist zal worden of den directeur of directeuren ontslag zal worden gegeven. Ingeval deze vergadering niet tijdig wordt gehouden, dan wel op de vergadering niet tot ontslag wordt besloten, vervalt de schorsing van rechtswege, tenzij de vergadering, in afwachting van een definitieve beslissing omtrent het geven van ontslag, besluit de schorsing te verlengen, welke verlenging echter voor niet langer zal gelden dan voor ten hoogste drie maanden gerekend van af den datum der vergadering.

Bij ontstentenis, schorsing, ontslag of overlijden van een directeur, voorziet de Raad van Commissarissen tijdelijk in de vervulling van diens functie en zorgt dat binnen zes maanden

de vacature definitief vervuld kan worden op de wijze als in artikel 9 bepaald.

Artikel 13.

De bezoldiging van de directie wordt door de algemeene vergadering van aandeelhouders vastgesteld.

Artikel 14.

De directie behoeft de voorafgaande toestemming

a. van den Raad van Toezicht voor:
   1. het aangaan of ontbinden van overeenkomsten en het ondernemen van werken ter waarde van meer dan f 10.000.— (tien duizend gulden) doch van niet meer dan f 20.000.— (twintig duizend gulden);
   2. het bezwaren van roerende en onroerende goederen der vennootschap tot een bedrag van meer dan f 10.000.— (tien duizend gulden), doch van niet meer dan f 20.000.— (twintig duizend gulden).
   3. het benoemen of ontslaan van personeel der vennootschap waarvan de bezoldiging per maand meer bedraagt dan f 200.— (twee honderd gulden) doch minder dan f 500.— (vijf honderd gulden);
b. van den Raad van Commissarissen voor:
   1. het verbinden van de Vennootschap als borge;
   2. het aangaan van geldleeningen, met uitzondering van die behoorende tot de gewone bank en handelstransacties der vennootschap;
   3. het uitleenen van gelden aan vereenigingen, stichtingen, vennootschappen of andere lichamen die werkzaam zijn in het belang der Volkshuisvesting;
   4. het aangaan of ontbinden van overeenkomsten en het ondernemen van werken ter waarde van meer dan f 20.000.— (twintig duizend gulden) doch niet meer dan f 30.000.— (dertig duizend gulden);
   5. het bezwaren van roerende en onroerende goederen der vennootschap tot een bedrag van meer dan f 20.000.— (twintig duizend gulden) doch van niet meer dan f 30.000.— (dertig duizend gulden);
   6. het deelnemen in andere ondernemingen;

7. het regelen van de belegging en bewaring van de gelden en waarden der vennootschap;
8. het aanstellen en ontslaan van procuratiehouders en het hun verleenen van volmacht;
9. het benoemen en ontslaan van het persooneel der vennootschap, waarvan de bezoldiging per maand f 500.— (vijfhonderd gulden) of meer bedraagt, doch minder dan f 750.— (Zeven honderd en vijftig gulden); en het regelen van den werkkring van het personeel waarvan de bezoldiging per maand meer dan f 500.— (vijf honderd gulden) bedraagt;
10. het voeren van rechtsgedingen zoo eischend als verwerend (behalve in kort geding en of korten termijn; het aangaan van dadingen en het berusten in vorderingen tegen de vennootschap aanhangig gemaakt.

c. van de algemeene vergadering van aandeelhouders voor:
1. de handelingen vermeld onder b nummers 1 tot en met 6, indien deze loopen over een bedrag van meer dan f 30.000.— (dertig duizend gulden).
2. het benoemen en ontslaan van het personeel der vennootschap, waarvan de bezoldiging per maand f 750.— (Zeven honderd en vijftig gulden) of meer bedraagt.

De onder c bedoelde toestemming is alleen geldig indien zij wordt gegeven met algemeene stemmen.

Tegenover derden behoeft niet van de vereischte goedkeuring bij handelingen als in dit artikel bedoeld, te blijken.

Raad van Commissarissen.

Artikel 15.

De leden van den Raad van Commissarissen moeten ingezetenen zijn der Gemeente Soerabaja.

Een Commissaris verliest zijne functie van rechtswege indien hij zijn woonplaats buiten de Gemeente Soerabaja vestigt of langer dan drie maanden uit de Gemeente Soerabaja afwezig is.

Artikel 16.

Ter vergadering als bedoeld in artikel 28 volgende op elk der oneven jaren van het bestaande der vennootschap treden af

vier der commissarissen, ter vergadering volgende op elk der even jaren drie commissarissen volgens door loting vast te stellen rooster; deze getallen worden onderscheidenlijk gewijzigd in vijf en vier indien en zoolang het aantal commissarissen negen bedraagt. Aftredenden zijn terstond herkiesbaar, opvolgende commissarissen nemen op den rooster de plaats van hun voorganger in.

Artikel 17.

Vacatures in den Raad van Commissarissen, anders dan door periodieke aftreding ontstaan, worden aangevuld in de eerstvolgende algemeene vergadering van aandeelhouders; inmiddels komen aan de overblijvende commissarissen alle bevoegdheden toe welke de volledige Raad van Commissarissen kan doen gelden.

Artikel 18.

De Commissarissen kiezen uit hun midden een president en een secretaris en regelen de rangorde, waarin die titularissen bij verhindering of ontstentenis worden vervangen.

Artikel 19.

Commissarissen hebben, zoowel tezamen als ieder afzonderlijk toegang tot kantoren, werkplaatsen, magazijnen en inrichtingen der vennootschap.

De Raad van Commissarissen is bevoegd tot inzage van de boeken, bescheiden en kas der vennootschap en tot het vragen van alle gewenschte inlichtingen aan de directie, welke deze alsdan te verschaffen heeft.

Gelijke bevoegdheid als in het vorige lid bedoeld heeft iedere commissaris afzonderlijk slechts indien en voor zoover zij hem bij besluit van den Raad van Commissarissen uitdrukkelijk is toegekend.

Artikel 20.

De algemeene vergadering van aandeelhouders kan aan een of meer commissarissen eene vergoeding voor de verrichte werkzaamheden toekennen.

Artikel 21.

De Raad van Commissarissen vergadert ten minste om de drie maanden en verder zoo dikwijls de president of de directie zulks verlangt of tenminste drie commissarissen dit noodig achten.

De directeur of directeuren, tot de vergadering opgeroepen, zijn verplicht die bij te wonen.

Besluiten kunnen door den Raad slechts worden genomen als de meerderheid der commissarissen de vergadering bijwoont.

Van het verhandelde in de vergadering houdt de secretaris notulen.

De besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen der aanwezige commissarissen. Staken de stemmen, zoo wordt het voorstel geacht te zijn verworpen als het zaken betreft en beslist het lot als het personen geldt.

Raad van Toezicht.

Artikel 22.

De Raad van Toezicht bestaat uit drie leden die, evenals hunne plaatsvervangers, worden benoemd door en uit den Raad van Commissarissen met dien verstande dat twee der leden en hunne plaatsvervangers moeten worden gekozen uit de commissarissen, die door de algemeene vergadering worden benoemd uit de voordracht, opgemaakt door houders van aandeelen A.

De Raad van Toezicht wijst uit zijn midden een Voorzitter en een plaatsvervangend voorzitter aan.

Hij neemt zijne besluiten bij meerderheid van stemmen.

De directeur of directeuren zijn verplicht de vergadering van den Raad van Toezicht bij te wonen wanneer dit verlangd wordt.

Artikel 23.

Bij verschil van gevoelen tusschen de directie en den Raad van Toezicht wordt de beslissing ingeroepen van den Raad vna Commissarissen.

Huishoudelijk Reglement.

Artikel 24.

Alles wat verder de organisatie der vennootschap de verdeeling der werkzaamheden of de uitvoering der genomen

besluiten betreft, wordt nader voor zoover het regeling behoeft bij huishoudelijk reglement geregeld, welk reglement door den Raad van Toezicht wordt ontworpen en door der Raad van Commissarissen goedgekeurd.

Het bevat geen bepalingen in strijd met deze acte.

Regeerings Commissaris.

Artikel 25.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië is bevoegd eenen Regeerings Commissaris aan te wijzen en te ontslaan.

Indien zoodanige functionaris is benoemd wordt hij voor alle vergaderingen van de Commissarissen en voor de algemeemeene vergadering van aandeelhouders minstens tien dagen tevoren bij aangeteekenden brief uitgenoodigd met opgave der te behandelen onderwerpen. Hij heeft in die vergaderingen een adviseerende stem.

Hij is bevoegd een vergadering van den Raad van Commissarissen bijeen te roepen, op gelijken voet als in lid 1 van artikel 21 voor den president, de directie of ten minste drie commissarissen gezamenlijk is bepaald.

Overigens heeft hij alle bevoegdheden, welke in artikel 19 aan Commissarissen zijn toegekend, zonder de in het derde lid van dat artikel gestelde beperking. Hij geniet geen bezoldiging noch eenige vergoeding voor verrichte werkzaamheden of voor reis- en verblijfkosten ten laste der vennootschap.

HOOFDSTUK IV.

Algemeene vergadering van aandeelhouders.

Artikel 26.

De algemeene vergaderingen der aandeelhouders worden gehouden te Soerabaja. De oproepingen voor deze vergaderingen geschieden door of namens den president-commissaris minstens tien dagen voordat zij worden gehouden, bij aangeteekend schrijven aan de aandeelhouders.

De oproeping behelst een beknopte opgave der te behandelen onderwerpen en vermeldt den dag, de plaats en het uur der vergadering. Geen voorstellen van aandeelhouders komen

in behandeling, die niet minstens zeven dagen vóór de vergadering ter kennis van commissarissen zijn gebracht. De president-commissaris brengt deze voorstellen dadelijk ter kennis van de overige aandeelhouders. Behalve over deze voorstellen kan door de algemeene vergadering van aandeelhouders geen besluit genomen worden over andere onderwerpen dan bij de oproeping zijn vermeld.

Artikel 27.

De vergaderingen worden geleid door den president-commissaris, terwijl de secretaris van den Raad van Commissarissen het secretariaat waarneemt.

De notulen worden, na vaststelling, door den president, den secretaris en tenminste één der aanwezige aandeelhouders geteekend.

De stemming geschiedt mondeling tenzij zij betreft benoeming, ontslag of aanwijzing van personen, in welke gevallen zij schriftelijk geschiedt met gesloten ongeteekende en ongewaarmerkte briefjes, terwijl in alle andere gevallen de meerderheid der vergadering kan besluiten dat de stemming schriftelijk zal geschieden.

De besluiten worden genomen bij gewone meerderheid van stemmen, tenzij in deze statuten een bepaalde meerderheid dan wel éénstemmigheid vereischt wordt.

Bij staking van stemmen beslist het lot als het personen betreft, doch wordt het voorstel geacht te zijn verworpen als het zaken geldt.

Artikel 28.

De gewone jaarlijksche algemeene vergadering van aandeelhouders wordt voor den eersten Juli gehouden voor het eerst in negentien honderd acht en twintig.

Artikel 29.

Toegang tot de algemeene vergaderingen hebben houders van aandeelen, hetzij in persoon wettelijk vertegenwoordigd, hetzij bij schriftelijk gemachtigde, alsmede alle directeuren en commissarissen en de Regeeringscommissaris.

Het bezit van een tot en met tien aandeelen A of B geeft recht op het uitbrengen van een stem.

Het bezit van elf tot en met twintig aandeelen A of B geeft recht op het uitbrengen van twee stemmen.

Het bezit van een en twintig tot en met dertig aandeelen A of B geeft recht op het uitbrengen van drie stemmen.

Het bezit van een en dertig tot en met veertig aandeelen A geeft recht op het uitbrengen van vier stemmen.

Het bezit van een en veertig tot en met vijftig aandeelen A geeft recht op het uitbrengen van vijf stemmen.

Het bezit van een en vijftig of meer aandeelen A geeft recht op het uitbrengen van zes stemmen.

Geen directeur, noch commissaris, noch de Regeeringscommissaris zal als gemachtigde bij de stemming kunnen optreden.

Artikel 30.

Buitengewone algemeene vergaderingen van aandeelhouders worden gehouden wanneer de Raad van Commissarissen dit noodig acht of wanneer de Raad van Toezicht, de directeuren of een der aandeelhouders dit met opgave van redenen schriftelijk aan den president-commissaris verzoeken.

Zulk een vergadering moet plaats hebben binnen eene maand, nadat de schriftelijke aanvraag daartoe bij den president-commissaris is gekomen. Ingeval niet binnen een maand aan zulk een verzoek is voldaan, kunnen de verzoekers zelf de verlangde buitengewone vergadering uitschrijven.

Is in deze vergadering de president-commissaris noch zijn plaatsvervanger aanwezig, dan voorziet de vergadering zelf in het voorzitterschap.

De vergadering voorziet tevens zelf in het secretariaat, indien ook de secretaris van den Raad van Commissarissen of zijn plaatsvervanger niet in de vergadering aanwezig is.

HOOFDSTUK V.

Balans en verlies- en winstrekening.

Artikel 31.

De boeken der vennootschap worden met inachtneming van het bepaalde in artikel 4 per een en dertig December van elk jaar afgesloten en daaruit door de directie een balans, een verlies- en winstrekening opgemaakt, welke met de toelichtende

bescheiden voor één April daaraanvolgende aan den Raad van Commissarissen moeten worden overgelegd.

De Raad van Commissarissen doet de balans en verlies- en winstrekening door een door hem aan te wijzen deskundige onderzoeken en brengt de balans en verlies- en winstrekening met zijn praeadvies en het verslag van den deskundige in behandeling in de eerstvolgende gewone algemeene vergadering.

De stukken worden gedurende ten minste acht dagen vóór die vergadering ten kantore der vennootschap voor aandeelhouders ter inzage gelegd.

Goedkeuring van de verlies- en winstrekening door de algemeene vergadering strekt tot décharge van directeuren voor hun beheer en van commissarissen voor hun toezicht gedurende het jaar, waarop die bescheiden betrekking hebben.

Mocht de vergadering die bescheiden niet goedkeuren, zoo is zij gerechtigd een commissie te benoemen, met de bevoegdheid om met de commissarissen en de directie de balans en verlies- en winstrekening te herzien, deze namens de vergadering vast te stellen en commissarissen en directie décharge te verleenen.

Winstverdeeling.

Artikel 32.

De netto-winst, blijkens een goedgekeurde balans en verlies- en winstrekening gemaakt, wordt in onderstaande volgorde aangewend:

Eerste: indien in eenig jaar de kosten van onderhoud zijn gebleken beneden het bedrag, dat op de wijze als aangegeven in artikel 33 is vastgesteld voor jaarlijksch onderhoud, wordt het verschil gebracht ten bate van het in dat artikel bedoeld onderhoudsfonds;

Tweede: tot dekking van de vroegere verliezen, daaronder begrepen de tekorten op afschrijvingen.

Onder tekorten op afschrijvingen wordt verstaan het bedrag, dat jaarlijks op een toegelicht voorstel van den Raad van Commissarissen door de algemeene vergadering van aandeelhouders als afschrijving noodzakelijk wordt geacht verminderd met het bedrag dat daarvoor beschikbaar is;

Derde: van het overblijvende wordt 10% (tien procent) afgezonderd tot het vormen en onderhouden van het in artikel 34 bedoeld reservefonds;

Vierde: het overblijvende bedrag wordt beschikbaar gesteld voor uitkeering van dividend aan de aandeelhouders echter met dien verstande dat daarvoor over geen hooger bedrag beschikt wordt dan noodig is voor uitkeering van zes procent van het nominaal bedrag hunner aandeelen of, zoo de aandeelen nog niet volgestort zijn, over het bedrag der storting, vermeerderd met het bedrag naar dien maatstaf noodig, tot aanzuivering van hetgeen in eenig jaar minder dan het bovengenoemde percentage op die aandeelen werd uitgekeerd;

Vijfde: het daarna overblijvende bedrag wordt op eene door den Raad van Commissarissen voorgestelde en door de algemeene vergadering van aandeelhouders goed te keuren wijze aangewend in het belang der volkshuisvesting.

Onderhoudsfonds.

Artikel 33.

Door de algemeene vergadering van aandeelhouders wordt op voorstel van den Raad van Commissarissen een bedrag vastgesteld voor jaarlijksch onderhoud van de bezittingen der vennootschap.

De bedragen bedoeld in artikel 32 sub ten eerste komen ten bate van een onderhoudsfonds teneinde daaruit in de volgende jaren uitgaven, die het bedrag voor jaarlijksch onderhoud vastgesteld te boven gaan, te bestrijden.

Naar gelang de omstandigheden zich voordoen worden door den Raad van Commissarissen voorstellen aan de algemeene vergadering van aandeelhouders gedaan tot verhooging of verlaging van het voor jaarlijksch onderhoud vastgestelde bedrag.

Reservefonds.

Artikel 34.

Het reservefonds strekt tot dekking van verliezen der vennootschap, voor zoover daarin met het ingevolge artikel 32 sub ten tweede beschikbaar komende bedrag niet voorzien kan worden, een en ander telkens na besluit van de algemeene vergadering van aandeelhouders.

Deze vergadering kan bepalen, dat aanvulling van het reservefonds achterwege blijft, indien en voor zoover het twintig procent van het maatschappelijk kapitaal bedraagt.

Het reservefonds moet op solide wijze afzonderlijk worden belegd, terwijl de daarbij gekweekte rente ten bate van het fonds komt.

Statutenwijziging, ontbinding.

Artikel 35.

Tot wijziging of aanvulling dezer statuten, tot voortzetting der vennootschap na afloop van den in artikel 3 bepaalden termijn, alsmede tot ontbinding der vennootschap kan worden besloten in een tot dat doel opzettelijk belegde algemeene vergadering mits door een meerderheid van 3/4 (drie/vierde) der uitgebrachte stemmen.

Liquidatie.

Artikel 36.

Ingeval van liquidatie dezer vennootschap zal deze geschieden door de directie, onder toezicht van commissarissen, tenzij daaromtrent door de algemeene vergadering van aandeelhouders anders mocht worden besloten.

De algemeene vergadering zal aan de liquidateuren een belooning voor hunne werkzaamheid als zoodanig kunnen toekennen.

Voor zoover zulks mogelijk zal blijken, blijven gedurende de liquidatie de bepalingen dezer statuten van kracht.

Na afloop der liquidatie zal de eindrekening gedurende één maand voor de aandeelhouders ten kantore der vennootschap ter visie worden gelegd en daarna aan het oordeel der algemeene vergadering, bijeengeroepen volgens de bepalingen dezer statuten, worden onderworpen.

De goedkeuring der eindrekening door die vergadering strekt den liquidateuren tot algeheele décharge.

Uit het batig saldo der liquidatie wordt allereerst aan aandeelhouders terugbetaald het bedrag hunner stortingen, daarna wordt hun zooveel te goed gedaan als zij sinds de oprichting der vennootschap minder aan dividend ontvangen hebben dan 6% (zes procent) per jaar over het bedrag dier stortingen. Het alsdan nog resteerende wordt door de algemeene vergadering bestemd voor een doel in het belang der volkshuisvesting.

Oprichtingskosten.

Artikel 37.

De kosten van oprichting dezer vennootschap worden door haar gedragen.

Onvoorziene gevallen.

Artikel 38.

In gevallen, waarin door deze statuten niet is voorzien, besluit de Raad van Commissarissen en doet van hare beslissing mededeeling in de eerstvolgende algemeene vergadering die bevoegd is het genomen besluit al dan niet goed te keuren of te wijzigen.

Artikel 39.

De directrice der vennootschap, zoomede de heer Johannes Zwartveld, Directeur van de Bedrijven der Gemeente Soerabaja, wonende te Soerabaja, zijn bij deze zoo te zamen als afzonderlijk gemachtigd, om op deze acte bewilliging te vragen van Zijne Excellentie der Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië en daarin al zoodanige veranderingen aan te brengen, als waarvan het verleenen dier bewilliging mocht worden afhankelijk gesteld, mits de beginselen dezer statuten niet worden aangetast.

WAARVAN - ACTE

Verleden te Soerbaja, ten dage voormeld, in tegenwoordigheid van de heeren Soedomo en Koesno, van beroep notarisklerken, beiden wonende te Soerabaja, als getuigen, die deze acte onmiddellijk na voorlezing hebben onderteekend met de comparanten en mij, notaris.

Verleden met twee en twintig renvooien, een doorhaling en vijf bijvoegingen.

geteekend, J. H. Levert. geteekend, Koesno.
geteekend, G. J. Dijkerman. geteekend, Bek.
geteekend, Soedomo.

Uitgegeven voor afschrift,
(w.g.) Bek.

Behoort bij het besluit van 10 Mei 1927 No. 24a.
Mij bekend:
De Wd. Gouvernements- Secretaris,
(w.g.) J. M. Kiveron.

HOOFDSTUK XIV.

VETERINAIRE DIENST.

Personeel.

De formatie werd in den loop van het verslagjaar uitgebreid met een adjunct veearts (Indisch veearts), één opzichter voor het slachthuis en een leerling keurmeester. De laatste kon na een met goed gevolg afgelegd examen worden benoemd tot keurmeester derde klas. De administratief ambtenaar werd vervangen door een klerk eerste klas. Een binnenlandsch verlof van zes weken werd verleend aan een opzichter ter vervulling van zijn dienstplicht, en van vier maanden wegens langdurigen dienst aan een keurmeester.

Langdurig verlof wegens ziekte werd niet verleend.

Slachthuis.

Eind Maart werd het nieuwe slachthuis te Sidodadie in gebruik genomen. Alhoewel het voor de Inlandsche slagers vreemd was hun oude slachtmethode te moeten prijs geven, leerden zij de Europeesche wijze van slachten zeer snel aan, zoodat ernstige moeilijkheden niet werden ondervonden. Eenig verzet kwam wel van de zijde der Chineesche slagers, doch toen aan billijke eischen werd tegemoet gekomen, werd dit verzet al gauw opgegeven.

Door het verspreiden van een valsch gerucht, dat de runderen niet ritueel doch electrisch zouden worden geslacht was de eerste tien dagen na de opening van het slachthuis een aanmerkelijke vermindering van de runderslacht waar te nemen. Door het laten circuleeren van foto's van het slachthuis door de slagers tijdens de slachturen zelf gemaakt, kwamen de Inlandsche consumenten weldra tot de overtuiging dat er van misleiding sprake was.

Tevens werd het slachthuis voor een ieder ter bezichtiging open gesteld, waarvan door vele Inlanders werd gebruik gemaakt.

De Slacht.

Geslacht werden 46172 runderen tegen 47094 in 1926, 13935 varkens tegen 14379 in 1926, 35475 schapen en geiten tegen 36275 in 1926.

Bij alle diersoorten viel dus een geringe vermindering van den slacht te constateeren.

Eenige malen werd door Politie en Gem. Contrôledienst vleesch achterhaald, afkomstig van clandestien geslacht vee uit Waroe, Sepandjang en van Madoera.

Vleeschhouwerijen.

In de nieuwe slachtverordening welke 14 Januari 1927 in de Javasche Courant werd afgekondigd, en 1 Juni in werking trad, werden onder meer eischen gesteld waaraan vleeschhouwerijen hebben te voldoen. Dit bood de gelegenheid ze zoo hygiënisch mogelijk te doen inrichten. De slagers waren over het algemeen zeer gewillig in het aanbrengen van de noodig geachte verbeteringen. Totaal werden 42 nieuwe vergunningen verleend voor rund- en 9 voor varkensvleeschhouwerijen.

Keuring van vee en vleesch.

De levende keuring van het aangevoerde vee was in het oude slachthuis hoofdzaak, omdat van de keuring van het vleesch door de slechte inrichting van het abattoir niet veel terecht kwam.

In het nieuwe slachthuis kan het keuren van het vleesch en de organen zeer goed geschieden, zoodat daardoor een scherper toezicht mogelijk was. Het gevolg hiervan was dat ontdekt werd dat cysticercosis (vinnigheid) bij het Madoereesche rund frequent voorkomt, een bevinding, welke tot nu toe onbekend was gebleven.

Afgekeurd werden:

	Runderen	Varkens	Schapen en geiten
Geheele	9	103	
Koppen	121	1	
Longen (geh.)	222	116	44
Gedeelte (ktts)	35193	1041	598
Levers (geh.)	210	25	53
Gedeelte (ktts)	1070	91	193
Milten	29	21	3
Maag en darmen	38	11	

Cysticercosis bij runderen werd 130 maal geconstateerd of bij 0.28% van het geslachte aantal; bij varkens 101 maal of bij 0.73% van het geslachte aantal.

Distomatosis (leverbotziekte) kwam zeer veel voor.

Tuberculose werd gevonden uitsluitend bij runderen afkomstig uit melkerijen.

Passercontrôle.

Alle gemeente passers werden geregeld dagelijks tweemaal door de keurmeesters bezocht. Bedorven, bezoedeld of verontreinigd vleesch werd aan de consumptie onttrokken tot een totaal van 1150 katties.

Melkerijen.

De melkerijen binnen en buiten de Gemeente werden geregeld geïnspecteerd en wat betreft de melkerijen in de Gemeente al het daar aanwezige vee gekeurd. De gezondheidstoestand was over het algemeen goed. In het begin van verslagjaar heerschte in vrijwel alle melkveestallen mond- en klauwzeer, terwijl in enkele bedrijven nog de naweeën (slechte melkgift, steriliteit) werden ondervonden van de infectieuse abortus, welke in 1926 nogal eens werd geconstateerd. Door den B.V.D. werden geregeld de aan open tuberculose lijdende runderen uit de bedrijven verwijderd. In een tweetal bedrijven buiten de Gemeente werden 17 runderen vergiftigd vermoedelijk met warangan. Bij een aantal runderen werd piroplasmosis (texaskoorts) geconstateerd.

Nieuwe vergunningen voor melkerijen werden niet verleend. Een verzoek om invoer van melk werd afgewezen. Onderzocht werden 339 monsters melk. Proces-verbaal wegens verkoop van ondeugdelijke melk werd 12 maal opgemaakt.

Stalhouderijen.

De stalhouderijen werden eveneens geregeld geïnspecteerd. Over het algemeen laat de toestand waarin deze verkeeren te wenschen over. Vooral in den Westmoesson is het terrein van vele door onvoldoende afwatering dikwijls onbegaanbaar.

Keuring en herkeuring van paarden vond geregeld plaats. De goedgekeurde werden voorzien van een brandmerk op den linkervoorhoef. Geregeld werd nagegaan door het personeel van

den dienst of paarden gebruikt werden welke niet voorzien waren van het bovenbedoelde brandmerk, en bij herhaling procesverbaal deswege opgemaakt.

Vier vergunningen werden ingtrokken, terwijl 2 nieuwe werden verleend.

In begin van verslagjaar werd een aanvulling van de stalhoudersverordening ingdiend, hoofdzakelijk ten doel hebbende het gevaar van puntige dogcarboomen te voorkomen.

HOOFDSTUK XV.

EUROPEESCHE BEGRAAFPLAATSEN.

Gedurende het jaar 1927 had het ondervolgend aantal begrafenissen plaats:

Kembang Koening	1e. kl.	69	Peneleh	—
	2e. „	46		80
	3e. „	139		—
	Nissen	17		—
	Prodeo	38		5

het aantal verkochte graven gedurende hetzelfde tijdvak.

Kembang Koening	1e. kl.	55	Peneleh	
	2e. „	36	17	(verkochte gronden)
	3e. „	90		

het aantal opgravingen gedurende hetzelfde tijdvak.

Kembang Koening	6	Peneleh	1

Staat van het aantal teraardebestellingen Kembang Koening.

	1e. kl.	2e. kl.	3e. kl.	
Onbepaalden tijd				
betongraven	34	7	5	
gemetselde graven	....	3	10	
aardengraven	21	26	75	
Nissen in 1925				1
1926				4
1927				17
Bepaalden tijd				
aardengraven	1	4	27	
Prodeo				38
Bijzettingen in:				
betongraven	11	2	2	
gemetselde graven	1	1	2	
aardengraven	1	3	18	

HOOFDSTUK XVI.

DIENST VAN PUBLIEKE WERKEN.

a. Bouw- en Woningtoezicht.

In het verslagjaar werden voor nieuwbouw 443 bouwvergunningen verleend, waarvan 120 betrekking hadden op den bouw van kantoren, winkels en pakhuizen, 179 op den bouw van houten en bamboewoningen en 144 op steenen woningen.

Voor verbouwingen en diverse werkzaamheden van geringen omvang werd 941 maal vergunning verleend.

Het aantal gebouwen dat gesloopt werd bedroeg 5.

Voornamelijk vond nieuwbouw plaats op de landen Koepang 27, Darmo 19, op het land Ketabang werd voor 53 woningen vergunning verleend. Op 157 aanvragen, waaronder de mondeling voorgebrachte, werd een afwijzende beschikking genomen, zoodat het aantal behandelde vergunningen beloopt 1546.

In het verslagjaar werden opgemaakt 362 processen-verbaal, waarvan 140 betrekking hadden op overtredingen, 57 op noodzakelijke sloopingen en 165 op noodig bevonden verbeteringen.

Daarenboven werden 31 processen-verbaal opgemaakt wegens overtreding der Algemeene Soerabajasche Politieverordening.

Heeft in 1926 de opbrengst der rooigelden ruim f 27.000.— bedragen, in verslagjaar is dit bedrag ruim f 32.000.—.

GEWONE DIENST.

Ie Afdeeling.

Bestuur van de Gemeente.

PERSONEEL EN ALGEMEENE BUREAUKOSTEN.

ARTIKEL 23.

Onderhoud der gebouwen van de Secretarie.

Enkele kleine herstellingen aan de gebouwen werden verricht.

Toegestaan	f 450.—
Verwerkt door P. W.	„ 731.96

ARTIKEL 35.

Kosten verbonden aan de invordering van belastingen en retributiën.

Op verzoek van den Contrôledienst werden op dit artikel bestaande reclameborden verplaatst en opgeruimd en nieuwe bijgeplaatst. Waar noodig werden deze borden geverfd.

Toegestaan	f 3600.—
Verwerkt door P. W.	„ 1367.71

IIIe Afdeeling.

Inkoopbureau en Magazijn.

ARTIKEL 57.

Onderhoud van de gebouwen van- en de toegangswegen naar het Magazijn.

Nabij het Gemeentemagazijn werd een prikkeldraadafsluiting verplaatst. Overigens gewoon onderhoud.

Toegestaan	f 150.—
Verwerkt door P. W.	„ 74.31

Ve Afdeeling.

Openbare werken voor zoover niet begrepen in de volgende Afdeelingen.

Onderafdeeling A.

ALGEMEENE KOSTEN.

ARTIKEL 82.

Onderhoud van gebouwen.

Kleine herstellingen aan de gebouwen werden verricht.

Toegestaan	f 1000.—
Verwerkt	„ 509.90
Rest	f 490.10

ARTIKEL 84.

Kosten van grondboringen.

Voor rekening van de Aniem werden ten Westen nabij de remise van de electrische tram te Tembok Doekoe, grondboringen verricht.

Toegestaan	f 400.—
Verwerkt	„ 151.85
Rest	f 248.15

Onderafdeeling B.

Onderhoudswerken.

ARTIKEL 92.

Onderhoud van wegen en daartoe behoorende werken.

De asfaltbovenlaag van de Tamarindelaan en gedeelten van Hoogendorplaan kreeg, na eerst grondig te zijn hersteld, een oppervlakte behandeling met asfalt.

Langs een gedeelte van den weg Tegalsari en langs eenige wegen te Ketabang werden langs de kanten betonnen wegbanden gelegd en waar dit was geschied werden de bermen afwaterend naar de goot afgegraven tot plm. 5 cM. onder den wegband.

De berm van den weg Njamploengan werd aan de rivier, Oostzijde, plm. 1 à 2 M. verbreed met grond.

De witgeverfde houten en ijzeren hekken langs verschillende wegen werden overgeverfd.

In den Westerbuitenweg en Klein Kebalenstraat werden van de asfaltverharding slechte stukken uitgehaald, en vervangen door een asfaltbetonlaag.

De wegen Bagong, Ngagel, Embong Tjermee en Wonokromo tot aan de Gemeentegrens verkeerden in den regenmoesson, begin van het verslagjaar, in een zeer slechten toestand zoodat extra maatregelen moesten worden genomen om genoemde wegen

goed te houden. De plassen boven het nieuw aangelegd riool te Kranggan, ontstaan door verzakking van de grondaanvulling, werden dichtgegooid met puin en aarde.

De bochten, driesprong Tegalsarie, Kaliasin, van Hoogendorplaan, Reinierszboulevard en Kalongan werden beter afgerond en waar noodig bijverhard.

Op den weg Goebeng-Koeboeran werd een nieuwe steenslagbovenlaag gelegd en ingewalst.

In den weg Ngagel werd een proefvak lang plm. 50 M. van asfaltbeton gemaakt.

De nieuwe onderhoudsloodsen te Pandegiling werden voltooid en in gebruik genomen.

Overigens gewoon onderhoud aan wegen, trottoirs enz.

Toegestaan	f 89300.—
Verwerkt	,, 90107.25
Overschreden	f 807.25

ARTIKEL 92.

Het aanbrengen van 147 afsluitingen voor de brandgangen.

(G.R. Besl. do. 29-7-'25, No. 3998).

Het werk was een voortzetting, in het vorig verslagjaar begonnen.

De voltooiïng geschiedde in het afgeloopen jaar.

Enkele brandgangen werden nog extra opgehoogd.

Toegestaan	f 11200.—
Verwerkt	,, 9029.80
Rest	f 2170.20

ARTIKEL 93.

Onderhoud van kaaimuren en steenglooiingen.

Jaarlijksche herstellingen werden verricht.

Toegestaan	f 3000.—
Verwerkt	,, 2237.81
Rest	f 762.19

ARTIKEL 94.

Onderhoud van bruggen en duikers.

Om te voorkomen dat bedelaars en landloopers onder de bruggen zouden schuilen, werden de uiterwaarden daaronder waar noodig afgesloten met een stekeldraadafrastering.

Ook van de andere bruggen doch in het bijzonder van de brug te Kebondalem werden vermolmde dek- en trottoirplanken verwisseld. Overigens gewoon onderhoud.

Toegestaan	f 5000.—
Verwerkt	„ 4349.77
Rest	f 650.23

ARTIKEL 95.

Onderhoud van spoelleidingen, goten en riolen.

Langs de verschillende wegen te Ketabang, Goebeng, Koepang en Sawahan werden waar noodig, de betongoten welke plaatselijk verzwakt waren, opgebroken en opnieuw gelegd.

Van toko Onderling-Belang tot aan de toko Albert werd de goot Westkant Pasar Besar afgedekt met betonplaten.

Bij viaduct Kaliondo en in kampong Soeloeng tusschen gang IV en V werden afwateringsgoten gemaakt.

Ten Zuiden van de van den Boschlaan werden goten gegraven voor afvoer regenwater van kampong Dinojo Tangsi.

Langs den Zuidkant van den weg Tembaän werd ter vervanging van een oude goot een betonbuisriool Ø 50 cM. lang plm. 66 M. gemaakt. Verder werden de noodige herstellingen verricht aan goten en schuiven, nieuwe ijzerer put- of gootdeksels of roosters geplaatst enz.

Toegestaan	f 20000.—
Verwerkt	f 18847.10
Rest	f 1152.90

ARTIKEL 96.

Onderhoud van den Stadstuin en het bioscoopgebouw.

Toegestaan	f 500
Verwerkt	N i h i l

Verfraaiing van den Stadstuin.

(G. R. Besl. do. 28-12-27 No. 378).

Met dit werk werd in verslagjaar nog niet aangevangen.

Toegestaan	f 1570.—
Verwerkt	,, —
Rest	f 1570.—

ARTIKEL 97.

Onderhoud van los- en laadplaatsen.

De kribben te Ngagel langs de Soerabajarivier werden op dit artikel hersteld.

Toegestaan	f 500.—
Verwerkt	,, 109.78
Rest	f 390.22

ARTIKEL 98.

Onderhoud en exploitatie van pompstations.

De pompen van het pompstation te Groedo werden in het afgeloopen verslagjaar zooveel als noodig geheel gedemonteerd en het inwendige schoongemaakt en ingesmeerd met inertol. Defecte en gebroken onderdeelen ook van de electromotoren werden hersteld of verwisseld. Daarna werd alles weer in elkaar gezet.

In de acht zuigbuizen van dit pompstation waren door roestvorming gaten ontstaan, zoodat deze buizen verwisseld moesten worden.

Overigens gewoon onderhoud.

Met het in bedrijf stellen van het pompstation Simokerto werd een billijker tarief voor alle pompstations, aangesloten aan het Aniemnet, bedongen.

Toegestaan	f 25900.—
Verwerkt	,, 28393.25
Overschreden	f 2493.25

Onderafdeeling C.
Werken voor derden.

Artikel 99.

Werken voor derden.

Voltooid werd het herstellen voor rekening van de Bouw Mij. „Koepang" van de gemetselde taluds en bodem van de leidingen te Koepang en het bijwerken met beton van de blootliggende ijzeren wapening van de betonplaat brug in de van Reesstraat. Langs het nieuw gebouwd gedeelte van de Aniem te Gemblongan werd het opgebroken trottoirgedeelte hersteld en de weg langs het trottoir bijverhard en geasfalteerd op rekening van de Aniem.

Op kosten van de S. S. werden de weggedeelten bij overwegen Pasar Besar en Pasar Toerie op de plaatsen der opgebroken rails nieuw verhard en geasfalteerd.

Bij het Oranje Hotel, Toendjoengan, werd een erftoegang verplaatst op rekening van genoemd Hotel.

Eenige wegen te Koepang kregen een oppervlakte asfalteering op kosten van de Bouw Maatschappij „Koepang", en van andere werd de grindbovenlaag hersteld.

Er werd gewerkt aan het asfalteeren van enkele wegen op Koepang en het maken van afwateringsleidingen, een en ander op kosten van deze Maatschappij.

Toegestaan	f 50000.—
Verwerkt door P.W.	„ 43132.93

Artikel 99.

(Bouw Mij „Koepang")
Het afwerken der wegen en leidingen op Koepang.

Dit werk werd in verslagjaar aangevangen. Geasfalteerd werd:
8900 M^2 wegoppervlakte volgens de nieuwe penetratiemethode, terwijl
6900 M^2 berm afgegraven werd.

Toegestaan	f 77430.—
Verwerkt	„ 19218.02
Rest	f 58211.98

ARTIKEL 99.

(Bouw Mij. „Koepang").

Het afwerken der Westelijke leiding op Koepang.

De leiding bestaat uit een van karangsteen in kalktrasspecie gemetselden bodem, dik 25 cM., in het midden waarvan zich een goot bevindt ter breedte van ± 40 cM; de taluds bestaan uit een raamwerk van Madoerasteenmetselwerk, waarvan de openingen zijn opgevuld met gestapelde Madoerasteen ter dikte van 25 cM.

Tot ultimo verslagjaar werd 1700 M^3 grond ontgraven, ± 1900 M^2 bodem gemetseld, terwijl 1100 M^2 talud gereed kwam.

Het werk werd in verslagjaar niet voltooid.

Toegestaan	f 17130.—
Verwerkt	„ 6785.30
Rest	f 10344.70

VIe A f d e e l i n g .

REINIGINGS-, BESPROEIINGS- EN PLANTSOENDIENST.

Onderafdeeling B.

ALGEMEENE TRACTIEKOSTEN

ARTIKEL 107.

Onderhoud stallen en gebouwen, alsmede toegangswegen naar de stallen en gebouwen.

Slechte gedeelten van den vloer, veestal te Koepang, werden nieuw gemaakt en hersteld. Verder werd op het terrein van genoemden stal een nieuwe toegangsweg met keerplein gemaakt.

Toegestaan	f 3000.—
Verwerkt door P.W.	„ 451.29

Onderafdeeling C.

Stadsreiniging.

ARTIKEL 119.

Het maken van 10 vuilnisbakken van gewapend beton voor den Reinigingsdienst.

(GR. Besl. do. 22-9-26 No. 4446).

Een voortzetting van een in 1926 begonnen werk. Het werd in het begin van het verslagjaar voltooid.

Toegestaan	f 1350.—
Verwerkt	„ 1354.07
Overschreden	f 4.07

VIIe. Afdeeling.

Openbare gezondheid.

ARTIKEL 131.

Onderhoud, verlichting en verzekering der bad-, privaat- en waschinrichtingen.

Ten behoeve van de openbare bad- en waschinrichting te Pegirian werd een nieuwe afwatering door middel van betonbuizen Ø 15 cM. gemaakt. Verder gewoon onderhoud en kleine herstellingen aan enkele openbare bad-, wasch- en privaatgelegenheden.

Toegestaan	f 3590.—
Verwerkt door P.W.	„ 176.65

IXe. Afdeeling.

ALGEMEENE BEGRAAFPLAATSEN.

Onderafdeeling A.

Europeesche begraafplaatsen.

ARTIKEL 145.

Onderhoud van wegen, graven, kelders enz.

Herstellingen aan eenige afvoergoten op de Europeesche begraafplaats te Kembang Koening werden verricht.

Toegestaan	f 8200.—
Verwerkt door P.W.	„ 137.53

ARTIKEL 146.

Onderhoud van gebouwen.

De verzakte werkloods op de Europeesche begraafplaats te Kembang Koening werd hersteld en in den bestaanden toestand teruggebracht. Gescheurde betonvloeren van de koeliewoningen op bovengenoemde begraafplaatsen werden opgebroken en daarvoor in de plaats betonvloeren gelegd.

Toegestaan	f	400.—
Verwerkt door P.W.	,,	64.30

Onderafdeeling B.

Inlandsche begraafplaatsen.

ARTIKEL 152.

Onderhoud van gebouwen en wegen.

Op den toegangsweg naar de Inlandsche begraafplaats te Poetat werd een proefvak gemaakt lang ± 6 M bestaande uit gewapende betonplaten breed 2×1.60 M. Verder werden kleine herstellingen verricht aan gebouwen.

Toegestaan	f	600.—
Verwerkt door P.W.	,,	254.84

Xe. Afdeeling.

STRAATVERLICHTING.

ARTIKEL 154.

Kosten der straatverlichting.

In het verslagjaar werd de straatverlichting verminderd met:
20 gaslantaarns en vermeerderd met
60 electrische lampen.

Toegestaan	f	139400.—
Verwerkt	,,	139366.30
Rest	f	33.70

ARTIKEL 155.

Controle op de lichtsterkte.

Geregeld werden electrische- en gaslampen der straatverlichting gecontroleerd en verschillende malen werd de spanning van de electrische verlichting opgenomen.

Toegestaan	f	200.—
Verwerkt	,,	12.60
Rest	f	187.40

XIe. Afdeeling.

Brandweer.

ARTIKEL 161.

Onderhoud en verlichting van brandspuithuizen.

Kleine reparaties aan de gebouwen werden uitgevoerd.

Toegestaan	f	1250.—
Verwerkt door P.W.	,,	464.32

ARTIKEL 162.

Onderhoud van brandpunten.

Enkele herstellingen werden verricht.

Toegestaan	f	100.—
Verwerkt door P.W.	,,	30.79
Rest	f	69.21

XIIe. Afdeeling.

ONDERWIJS.

Burgeravondschool.

ARTIKEL 174.

Onderhoud en verzekering gebouwen.

Gewoon onderhoud werd verricht.

Toegestaan	f	600.—
Verwerkt door P.W.	,,	4.90

BUITENGEWONE DIENST.

XIXe. Afdeeling.

WERKEN, WAARVOOR NIET GELEEND IS.

Gemeentewerken.

ARTIKEL 212a.

Aanleg weg Semoet van de fabriek Becker & Co. tot brug Bibis.
(GR. Besl. do. 18-2-25 No. 3839).

Met dit werk is nog niet begonnen, aangezien met de S. S. over de verdeeling der kosten nog geen definitief accoord getroffen werd.

Toegestaan	f 34320.—
Verwerkt	„ —.—
Rest	f 34320.—

ARTIKEL 212b.

Het verharden van een strook langs den weg Kalimas Oost.

(GR. Besl. do. 16-9-25 No. 4048).

In verslagjaar restte van dit werk alleen het asfalteeren. Gelegd werden 3590 M² binder, 3864 M² sheet en 1008 M² topeka.

De overschrijding is een gevolg van het prijsverschil tusschen binder en een in de begrooting opgenomen steenslaglaag zoomede de te laag begroote kosten voor grondtransport.

Het werk kwam in verslagjaar gereed.

Toegestaan	f 33020.—
Verwerkt	„ 37409.88
Overschreden	f 4389.88

ARTIKEL 212c.

Het asfalteeren van de Ardjoenoboulevard West, voorzoover deze nog niet is geasfalteerd.

(GR. Besl. do. 23-4-26-No. 4271).

Dit werk werd in 1926 op eenig afwerken na voltooid.

Toegestaan	f 22680.—
Verwerkt	„ 17971.18
Rest	f 4708.82

ARTIKEL 212d.

Het verbeteren van de wegen Slomprettan, Songojoedan en een gedeelte van den weg Djagalan.

(GR. Besl. do. 7-7-26 No. 4355).

De wegen Slomprettan en Songojoedan kwamen in verslagjaar geheel gereed.

Na herstelling van de slechte gedeelten in de onderlaag werd hierover gelegd een binderlaag van grof asfaltbeton ter dikte van 10 tot 12 cM. waarop een sheetlaag van 4 cM. dikte als deklaag.

Totale oppervlakte 8200 M². De goten werden, waar noodig versterkt en afgedekt met gewapend betonplaten ter verkrijging van een zoo groot mogelijke rijbreedte.

De weg Djagalan kon wegens gebrek aan tijd, niet worden hersteld.

Toegestaan	f 111600.—
Verwerkt	,, 65026.68
Rest	f 46573.32

ARTIKEL 212e.

Het verbreeden van den weg van de Wonokromobrug tot aan de Gemeentegrens bij sluis Goenoengsarie.

(GR. Besl. do. 30-6-26 No. 4348).

De weg verkreeg tot aan de Gemeentegrens een breedte van 6 M. In afwijking met de begrooting werd inplaats van een asfaltbetonlaag een penetratielaag aangebracht, aangezien de asfaltbetonmengmachine in 1926 niet op tijd gereed was. Hierdoor kwamen ook de afsluitbanden te vervallen.

Tengevolge van een en ander bleef het verwerkte bedrag aanmerkelijk beneden het toegestane.

Het werk kwam in verslagjaar gereed.

Toegestaan	f 41200.—
Verwerkt	,, 19522.66
Rest	f 21677.34

ARTIKEL 212f.

Het verbreeden van de Aloon-Aloonstraat, het verplaatsen van hekken en het aanleggen van trottoirs met de noodige goten en duikers.

(GR. Besl. do. 22-9-26 No. 4443).

Tot de uitvoering van dit werk werd besloten in verband met het toenemende verkeer.

Aangelegd werd in totaal 3400 M² wegverharding, bestaande uit 35 cM. zand en 20 cM. Madoerasteen, 7 cM. grof en 4 cM. fijn asfaltbeton. Verder 980 M². trottoirs van geperste geribde trottoirtegels en 400 M². gemetselde afvoergoot langs het trottoir.

Behoudens enkele kleinigheden is het werk geheel volgens het voorgestelde plan uitgevoerd. Voor bijzonderheden wordt verwezen naar de nota van toelichting en het vorig jaarverslag.

Het werk kwam in verslagjaar geheel gereed.

Toegestaan	f 45200.—
Verwerkt	,, 35827.55
Rest	f 9372.45

ARTIKEL 212g.

Aanleg van een standplaats voor auto's aan het Willemsplein.

(GR. Besl. do. 17-11-26 No. 4480).

Geen bijzonderheden.

Het werk kwam in verslagjaar gereed.

Toegestaan	f 2450.—
Verwerkt	,, 2020.88
Rest	f 429.12

ARTIKEL 212h.

Het verbreeden van een gedeelte van den weg benoorden de Wonokromobrug.

(GR. besl. do. 26-1-27 No. 27).

De totale oppervlakte bleek ± 200 M². grooter te zijn dan de begrooting aangaf.

Het werk werd in verslagjaar voltooid.

Toegestaan	f 1360.—
Verwerkt	,, 1600.61
Overschreden	f 240.61

ARTIKEL 212i.

Verbetering hoek Kepoetran-Palmenlaan.

(GR. Besl. do. 24-2-27 No. 57).

Om een betere afronding te krijgen op den hoek Palmenlaan-Kepoetran bij den driesprong aldaar werd de erfafsluiting van een op dien hoek gelegen perceel meer naar binnen gebracht en

een stuk van het trottoir aldaar afgenomen. Het gedeelte verbreede weg werd verhard en geasfalteerd. Het werk werd in het verslagjaar voltooid.

Toegestaan	f 400.—
Verwerkt	„ 321.73
Rest	f 78.27

ARTIKEL 212k.

Het verbreeden van den weg en het aanleggen van een goot voor het Warenhuis Adler. Verder het leggen van een riool 60/90 cM. voor het Warenhuis Whiteaway naar het aan te leggen Prabanriool.

(GR. Besl. do. 27-7-27 No. 223).

Het volledig plan behelst de afwatering van den weg Toendjoengan met omliggend terrein en verbreeding van dezen weg.

Voorloopig is echter slechts de verbreeding van den weg voor het Warenhuis Adler en de afwatering van daar tot het riool Praban uitgevoerd.

Van de aangelegde trottoirgoot voor Adler wordt het water door middel van een tijdelijke buis ø 20 in een definitief riool 60/90 lang 65 M gevoerd.

Zoodra het restaurant Tutti Frutti in de rooilijn zal zijn gebracht kan de trottoirgoot worden voortgezet.

Het werk dat in eigen beheer werd uitgevoerd was ultimo December 1927 nog niet geheel gereed.

Toegestaan	f 3320.—
Verwerkt	„ 2415.11
Rest	f 904.89

ARTIKEL 212l.

Het verbeteren van de wegen Boeboetan en Wonokromo.

(GR. Besl. do. 12-10-27 No. 262).

Weg Boeboetan. Dit werk bestond uit de vernieuwing van den weg Boeboetan van de Kranggan-bioscoop tot en met het

kruispunt Halteweg Waroeng-Toerie. De geheele weg lang 1230 M. werd 8 M. breed gemaakt met een trottoir aan den Oostkant van 1½ M en een verhoogd gazon aan den Westkant van 6 M. breed.

Er is op gerekend aan den Westkant van het verhoogde gazon in de toekomst eveneens een weg van 8 M. breed met trottoir te maken.

Na vernieuwing voorzoover noodig van de onderlaag bestaande uit karangsteen dik 20 cM. op een zandlaag dik 40 cM. werd hierop aangebracht een tusschenlaag van grof asfaltbeton dik 7.5 cM. en een slijtlaag van sheet dik 4 cM.

Onder het trottoir bevindt zich een afvoergoot voor regenwater waarin ook de afvoergoten der verschillende kampong-gangen worden opgevangen. Op bepaalde plaatsen wordt deze trottoirgoot in het Boeboetanriool geleid. Aan de plantsoenzijde van den weg bevinden zich om de 6 M. vergaarbakjes vanwaar uit het regenwater eveneens door middel van buizen in het riool wordt geleid. De verschillende bruggen in de wegkruisingen over de Boeboetanleiding werden in verband met de demping hiervan weggebroken en werd hiervoor in de plaats verharding gelegd. Daar naklinken op deze plaatsen te verwachten is, werd hier instede van asfaltbeton, penetratie toegepast.

Ultimo December 1927 moest nog een gedeelte trottoir met tegels belegd worden.

Het werk werd in eigen beheer uitgevoerd.

Toegestaan	f 98800.—
Verwerkt	,, 88441.07
Rest	f 10358.93

Weg Wonokromo. Na verwijdering der oude asfaltlaag werd de onderlaag waar mogelijk tot 8 M. verbreed. Hierover werd gelegd een grof asfaltbetonlaag ter dikte varieerende van 7 tot 12 cM. en een sheetlaag ter dikte van 4 cM. De totale oppervlakte bedroeg ± 5424 M². Hierin is begrepen 1225 M². van de nieuwe pasar. Aan de Oostzijde tusschen de Wonokromobrug en de irrigatieleiding werd een gemetselde goot aangelegd afgedekt met gewapend betonplaten.

Het werk werd in verslagjaar aangevangen en voltooid.

Toegestaan	f 37200.—
Verwerkt	,, 32032.42
Rest	f 5167.58

ARTIKEL 212a.

Het verbeteren van den toegangsweg tot de 2e Inlandsche School te Kaliondo.

(GR. Besl. do. 28-12-27 No. 350).

Het werk dat in eigen beheer werd uitgevoerd bestond uit het verharden van den toegangsweg naar de 2de Inlandsche School naast het Gouvernements Pandhuis te Kalianjar en het leggen van een goot langs de Noordzijde van den weg.

De verharding werd gemaakt van afval asfaltsteenslag afkomstig van den opgebroken weg Boeboetan. In verband met de urgentie van het werk—de toegangsweg was in den Westmoesson een modderpoel—werd voor de uitvoering de goedkeuring van den Gemeenteraad niet afgewacht.

Toegestaan	f 570.—
Verwerkt	,, 502.77
Rest	f 67.23

ARTIKEL 213a.

Het aanleggen van een goot in gang Ampel Goebah lor.

(GR. Besl. do. 30-3-27 No. 73).

De goot bestaat uit halfcirkelvormige betongootstukken ø 20 cM. met taluds van metselwerk in Madoerasteen. De lengte bedraagt ± 145 M. waarbij ± 3 M. buisduiker ø 20 cM.

De voltooiing geschiedde in verslagjaar.

Toegestaan	f 330.—
Verwerkt	,, 304.16
Rest	f 25.84

ARTIKEL 215a.

Het aanleggen van een riool en het uitdiepen der aansluitende leidingen voor de afwatering van kampong Wonokromo.

(GR. Besl. do. 24-11-26 No. 4517).

Het werk in 1926 begonnen, werd in verslagjaar geheel voltooid.

Toegestaan	f 2350.—
Verwerkt	,, 1991.29
Rest	f 358.71

ARTIKEL 215b.

Het aanleggen van weggoten langs de wegen Tamarindelaan, Signaalstraat, Stationsweg, Schoolstraat, Srengganan en Ngagel.

(GR. Besl. do. 22-12-26 No. 4528 en
idem 30-3-27 No. 91).

De goten in de Signaalstraat, Stationsweg en Srengganan zijn gemetseld in baksteen en afgepleisterd in P.C. specie; alle overige zijn gegraven goten voorzien van betongootstukken R = 0.25.

De inritten zijn voorzien van plaatduikers. Het werk werd in verslagjaar voltooid.

Toegestaan	f 23710.—
Verwerkt	,, 14742.74
Rest	f 8967.26

ARTIKEL 215c.

Het aanleggen van weggoten in kampong Dapoean.

(GR. Besl. do. 22-12-26 No. 4538).

In kampong Dapoean werd aan beide zijden van den weg een goot gemaakt van betongootstukken met daarboven een bemetseling van karangsteen. De goten voeren het menage- en regenwater in de Moeteranleiding. Het werk werd in eigen beheer begonnen en voltooid.

Toegestaan	f 1535.—
Verwerkt	,, 1354.55
Rest	f 180.45

ARTIKEL 215e.

Het gedeeltelijk omleggen en normaliseeren van een afvoerleiding van den duiker Gamboean tot aan de Doepakleiding.

(GR. Besl. do. 28-12-27 No. 360)

Met dit werk werd nog niet aangevangen, daar de hiervoor benoodigde gronden nog niet konden worden gekocht.

Toegestaan	f 6365.—
Verwerkt	,, 285.—
Rest	f 6080.—

ARTIKEL 216a.

Gootaanleg Sidotopo en omstreken.

(GR. Besl. do. 22-12-26 No. 4540).

Dit werk moet worden beschouwd als een onderdeel van de „afwatering Simolawang."

Waar zulks mogelijk, werden in de gangen der kampongs: Kapassan Kidoel - Simokerto - Donokerto - Kapasan Lor en Gembong Sawaän open goten aan beide zijden van den weg gemaakt (betongootstukken), op andere plaatsen werden in het midden van den weg gemetselde overdekte goten gemaakt met openingen aan weerszijden voor invoer van regenwater.

Tijdens de uitvoering werd de constructie der gemetselde goten gewijzigd in goten van beton ter plaatse gestort, die veel goedkooper bleken te zijn.

Het werk werd in eigen beheer uitgevoerd en was ultimo December 1927 gereed.

Toegestaan	f 71000.—
Verwerkt	,, 47067.56
Rest	f 23932.44

ARTIKEL 216b.

Het maken van werken voor de afwatering van de kampongs Simolawang.

(GR. Besl. do. 19-5-26 No. 4302).

Het werk werd in 1926 begonnen. Het laatste gedeelte van dit werk, de openleiding Simolawang-Noord, lang 3106 M werd

dit jaar in eigen beheer uitgevoerd. Deze leiding is geheel afgemetseld en afgepleisterd en heeft een bodemverhang van 1:1000 tot 1:2000 en verder drains om de 5 M.

Voor den machinist van het Pompstation Simolawang, bij dit werk behoorend, werd een steenen woning gebouwd, bestaande uit een open galerijtje van $3 \times 1\frac{1}{2}$ M. en een kamer groot 3×3 M., terwijl de bijgebouwen omvatten een keukentje van $2 \times 1\frac{1}{2}$ M. en een W.C. badkamer van $1\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ M. met septictank en stapelput. Het werk was ultimo December 1927 nog niet geheel gereed.

Toegestaan	f 85300.—
Verwerkt	,, 72586.17
Rest	f 12713.83

ARTIKEL 216c.

Bouw en inrichting van het pompstation Simolawang.

(GR. Besl. do. 23-6-26 No. 4332).

Het werk werd in 1926 begonnen. Alle vier pompen werden eind Februari 1927 in bedrijf gesteld. Nadat nog eenige verbeteringen aan de grootste pomp werden aangebracht, werd het geheele bedrijf in December van verslagjaar aan het onderhoud voor de exploitatie overgegeven.

Toegestaan	f 43710.—
Verwerkt	,, 48487.24
Overschreden	f 4777.24

ARTIKEL 217a.

Het aanleggen van trottoirs langs een gedeelte van de wegen Kaliasin, Simpang en langs de Simpangdwarsstraat, alsmede het verbreeden van de verharding van de wegen Kaliasin en Simpang tot de aan te leggen trottoirs en het verbeteren van het weggedeelte van de Simpangdwarsstraat.

(GR. Besl. do. 28-7-26 No. 4383).

Dit werk werd in 1926 nagenoeg voltooid, waarom voor bijzonderheden naar het vorig jaarverslag verwezen wordt. Ook in het afgeloopen jaar kon een verdere voortgang ter voltooiïng niet plaats hebben in verband met gerezen moeilijkheden met

den eigenaar van het perceel, vroeger geoccupeerd door de firma Berkhemer.

Toegestaan	f 27500.–
Verwerkt	,, 17086.01
Rest	f 10413.99

ARTIKEL 217b.

Het aanleggen van trottoirs en verbreeden van de wegen Societeitstraat en Regentstraat.

(GR. Besl. do. 22-9-26 No. 4450).

In 1926 aangevangen kon dit werk in verslagjaar afgewerkt worden. Het trottoir in de Societeitstraat werd doorgetrokken tot aan toko van Dorp. De trottoirs werden belegd met geperste geribde tegels, terwijl een gemetselde goot aan den voorkant voor afvoer van het regenwater zorgt. De wegconstructie bestaat uit 30 cM. zand, 20 cM. Madoerasteen, ± 7 cM. grof asfaltbeton en een deklaag van 4 cM. sheet.

De uitvoering had een normaal verloop.

In verslagjaar voltooid.

Toegestaan	f 33320.—
Verwerkt	,, 30596.18
Rest	f 2723.82

ARTIKEL 217e.

Het aanleggen van een trottoir en het verbreeden van den weg voor Tideman en van Kerchem in de Heerenstraat.

(GR. Besl. do. 11-5-27 No. 131).

Aangelegd werd voor het kantoor van bovengenoemde firma een trottoir ter breedte van 2.5 M., bestaande uit geperste geribde tegels van 30 × 30 cM. in totaal 125 M². De wegconstructie is berekend voor zwaar verkeer, zijnde 40 cM. zandaanplemping, 20 cM. Madoerasteen, 6 cM. grof- en 4 cM. fijn asfaltbeton. De wegoppervlakte bedroeg 220 M².

Het werk kwam in verslagjaar gereed.

Toegestaan	f 3700.—
Verwerkt	,, 2883,33
Rest	f 816.67

ARTIKEL 277g.

Het aanleggen van een trottoir te Peneleh.

(GR. Besl. do. 8-6-27 No. 155).

Het werk bestaat uit:

Het aanleggen van een trottoir ter lengte van 20 M. en 2 M. breed, afgedekt met geperste geribde tegels en aan den voorkant onder het trottoir voorzien van eer afvoergoot. Het werk werd in verslagjaar voltooid.

Toegestaan	f 1540.—
Verwerkt	,, 1000.13
Rest	f 539.87

ARTIKEL 217h.

Het aanleggen van een trottoir en het verbreeden van een gedeelte van den weg Soeloeng.

(GR. Besl. do. 20-7-27 No. 200).

Het trottoir heeft een lengte van 32 M en is 2 M. breed, afgedekt met geperste geribde tegels en aan den voorkant onder het trottoir voorzien van een afvoergoot. Het gedeelte voor het trottoir ter oppervlakte van 160 M^2 is van een nieuwe verharding voorzien bestaande uit een zandlaag dik 30 cM., Madoerasteenlaag dik 20 cM., steenslaglaag dik 8 cM. en ten slotte een oude asfaltlaag dik 6 cM.

Toegestaan	f 2400.—
Verwerkt	,, 1097.21
Rest	f 1302.79

ARTIKEL 218.

Verbetering van rooilijnen.

De perceelen te Praban en Genteng hoek van Deventerlaan toebehoorende aan de Gemeente werden afgebroken. De terreinen voor zooveel mogelijk geëgaliseerd.

Toegestaan	Memorie
Verwerkt door P.W.	f 6217.06

ARTIKEL 218b.

Verbreeding Sumatrastraat.

(GR. Besl. do. 30-3-27 No.84).

Aangelegd werd 542 M² wegverharding bestaande uit 40 cM. zand, 20 cM. Madoerasteen en 7 cM. penetratielaag. De uitvoering had een normaal verloop. In verslagjaar aangevangen en voltooid.

Toegestaan	f 3120.—
Verwerkt	,, 2465.62
Rest	f 654.38

ARTIKEL 218d.

Het maken van een ijzeren hekafsluiting voor het bureau van de O. J. S. te Groedo.

(GR. Besl. do. 8-6-27 No. 153).

Het hek bestaat uit fundeeringen en voetingmuur van kalisteenmetselwerk waarop penanten van beton, met tusschen de penanten een ijzeren hek. De voetingmuur werd waar noodig afgepleisterd. Er moesten worden geplaatst ∓ 155 M² ijzeren hek. Het werk werd in verslagjaar niet geheel voltooid.

Toegestaan	f 2700.—
Verwerkt	,, 2007.39
Rest	f 692.61

ARTIKEL 218f.

Het verbreeden van den weg, het aanleggen van trottoirs en het verplaatsen van het hekwerk van de Simpangsche Societeit.

(GR. Besl. do. 20-7-27 No. 191)

Het hekwerk voor genoemde Societeit werd tot in den rooilijn teruggeplaatst.

Aangelegd werd verder 465 M² trottoir van geperste, geribde tegels, 1800 M². wegverharding, bestaande uit 30 cM. zand, 20 cM. Madoerasteen, 6 cM. grof en 4 cM. fijn asfaltbeton.

Voor den afvoer van het regenwater werd voor langs het trottoir op Simpang een goot gemetseld die door middel van een daartoe gemaakte goot in den berm van den weg Kebondalem loost op de rivier. Het werk werd in verslagjaar voltooid.

Toegestaan	f 22600.—
Verwerkt	„ 20552.94
Rest	f 2047.06

ARTIKEL 218h.

Het aanleggen van een trottoir en plantsoen langs den weg Simpang bij het Postkantoor en het aanleggen van een weg voor dit kantoor.

(GR. Besl. do. —

In verslagjaar werd het oude Controleurskantoor afgebroken; aangelegd werd een trottoir ter lengte van 1.40 M. met een breedte van 2 M. Het gedeelte ter plaatse van het voormalige Controleurskantoor werd belegd met geperste, geribde tegels, terwijl het gedeelte voor het Kroesenpark voorzien werd van Cheribontegels afkomstig van het trottoir voor de Simpang-Apotheek, waarvoor in de plaats geribde tegels gelegd werden. De weg Simpang werd tot aan genoemd trottoir verhard met een Madoerasteenlaag dik 15 cM., tusschenlaag dik 7 cM. en een sheetlaag van 4 cM. ter oppervlakte van 500 M^2. Onder de verharding is een zandbed van 30 cM. De verdere uitvoering wacht op de definitieve plannen tot verfraaiing van het Kroesenpark benevens de teekeningen voor een afscheidingsmuur, ter plaatse van het oude Controleurskantoor, te verstrekken door den Dienst der B. O. W.

Toegestaan	f 7800.—
Verwerkt	„ 6693.19
Rest	f 1106.81

ARTIKEL 218h.

Het verbeteren van de wegen Lemah Poetro en Kaliasin.

(GR. Besl. do. 28-12-27 No. 354).

In verslagjaar nog niet aangevangen.

Toegestaan	f 48100.—
Verwerkt	Nihil.
Rest	f 48100.—

ARTIKEL 219.

Het maken van betonnen vuilnisbakken.

(GR. Besl. do. 11-5-27 No. 119).

Er werden zes betonnen vuilnisbakken voltooid.

Toegestaan	f 1350.—
Verwerkt	,, 878.04
Rest	f 471.96

ARTIKEL 219a.

Het bouwen van loodsen voor de onderhoudswerken te Pandegiling.

(GR. Besl. do. 3-2-27 No. 35)

In verband met het verhuren van het terrein te Kalibokor, waar de onderhoudswerkloodsen van de derde sectie oorspronkelijk stonden, werden deze loodsen afgebroken en nieuwe opgezet op een terrein ten Zuiden van de Tamarindelaan, tusschen de van Heutz- en Daendelsstraat.

Het werk bestond uit het maken van twee nagenoeg evenwijdig aan elkander, permanente gebouwen. De loodsen hebben een ijzeren geraamte met halfsteensvulling. De dakbedekking bestaat uit martiniet.

In het gebouw aan den Noordkant werden ondergebracht, 2 kantoren voor de Werkbazen, magazijntje en goedangs voor gereedschappen, materialen, asfalt in fusten en brandhout en een open werkloods; aan de Zuidzijde, een keuken en warong, acht kamertjes voor mandoers en waker, een ruimte voor slaapplaats van koelies, een waschplaats, een privaat voor Europeanen en drie privaten tevens badgelegenheid voor het Inlandsch personeel met daarbij een septictank en twee stapelputten.

Het gebouw aan de Zuidzijde is lang van as tot as gevelmuren ± 33.71 M en breed ± 5.49 M, dat aan den Noordkant lang ± 40.05 M. en breed ± 4.50 M.

Verder werd een toegangsweg gemaakt van de van Heutzstraat en het terrein waar noodig afgesloten met een stekeldraadafsluiting.

Voor afvoer van regenwater werden betongoten gemaakt. Het werk werd in het verslagjaar voltooid.

Toegestaan	f 19360.—
Verwerkt	„ 19316.99
Rest	f 43.01

ARTIKEL 219b.

Het bouwen van loodsen voor de onderhoudswerken aan de N. I. S. Laan.

(GR. Besl. do. 7-4-27 No. 99.)

Dit werk is een gevolg van de noodzakelijkheid de onderhoudsloodsen van de 2de sctie gelegen aan den weg Praban, te moeten opruimen, omdat ze in het toekomstige wegprofiel stonden. De gebouwen bestaan uit:

1e. een dienstgebouw, waarin het kantoor van den werkbaas, een waschplaats en eenige goedangs voor gereedschappen en materialen zijn ondergebracht.

2e. koelieloodsen, omvattende een warong, eenige mandoers- en koelieverblijven, een waschplaats en bad- en privaatgelegenheden.

De dienstgebouwen werden afgescheiden gehouden van de koelieloodsen.

Het geheel bestaat uit een ijzeren constructie met halfsteensvulling en is ingedekt met gegolfd martiniet. De slaapbanken voor de koelies zijn geheel van steen en beton. Het werk dat in eigen beheer werd uitgevoerd, kwam op een gedeelte afrastering na gereed. De algeheele afwerking van deze afrastering wacht op den aankoop van het naastbij gelegen stuk terrein.

Toegestaan	f 17400.—
Verwerkt	„ 16943.31
Rest	f 456.69

ARTIKEL 220b

REINIGINGSDIENST.

Het maken van een septictank voor beerputteninhoud.

(GR. Besl. do. 3-2-27 No. 36).

Het werk, dat in eigen beheer werd uitgevoerd bestaat uit een septictank met aansluitende stapelput en is bestemd voor den inhoud van beerputten.

De septictank is door een scheidingsmuur in twee afzonderlijke tanks verdeeld, die ieder afzonderlijk van elkaár werken.

Toegestaan	f 1380.—
Verwerkt	,, 1186.67
Rest	f 193.33

ARTIKEL 220c.

Het verharden van een toegangsweg en het maken van een karrenplein voor de vuilnisbelt Wonokoesoemo.

(GR. Besl. do. 11-5-27 No. 134).

De constructie van den weg en het plein bestaat uit 30 cM. zand, 15 cM. Madoerasteen en een asfaltlaag van oude asfaltsteenslag dik 4 cM.

Geen bijzonderheden.

In verslagjaar aangevangen en voltooid.

Toegestaan	f 8970.—
Verwerkt	,, 8401.80
Rest	f 568.20

ARTIKEL 220d.

Het aanleggen van den toegangsweg en het maken van een karrenplein voor de vuilnisbelt te Doepak en het repareeren van den bestaanden toegangsweg.

(GR. Besl. do. —

Daar op de oude belt te Doepak geen voldoende bergruimte meer was, werd vooruitgeloopen op de goedkeuring van den Gemeenteraad en met dit werk aangevangen.

Van den bestaanden toegangsweg werd, voor zoover noodig, de onderlaag hersteld en werd een asfaltlaag aangebracht van afbraak asfalt afkomstig van den opgebroken Boeboetanweg.

De nieuwe toegangsweg en het karrenplein (dit laatste werd op verzoek van den Reinigingsdienst aan twee zijden 50 cM. hooger gelegd om gemakkelijker het vuil te kunnen lossen) bestaan uit een karangsteenonderlaag dik 20 cM. op zandbed dik 30 cM. afgedekt met afbraak asfalt. Het karrenplein heeft aan twee zijden een gemetselde keermuur.

Over de Doepakleiding werd een liggerbrug gemaakt om van den weg op het karrenplein te kunnen komen.

Het werk werd in eigen beheer uitgevoerd en was ultimo December 1927 nog niet geheel gereed.

Toegestaan	f 13800.—
Verwerkt	,, 12641.38
Rest	f 2158.62

ARTIKEL 221a.

Het bouwen van een privaatgebouw tevens badgelegenheid te Sidodadie.

(GR. Besl. do. 22-12-26-No. 4527)

Zie verslag privaatgebouw Kalongan Sajang etc. artikel 224c.

Het privaatgebouw op Sidodadie heeft 2 cellen meer, dan dat op Kalongan, doch is overigens van dezelfde constructie. In het plan is ook nog een keukentje opgenomen voor in de nabijheid staande koelieloodsen. Het werk, dat in eigen beheer wordt uitgevoerd, was ultimo December 1927 nog niet geheel gereed.

Toegestaan	f 4600.—
Verwerkt	,, 2611.86[5]
Rest	f 1988.13[5]

ARTIKEL 222a.

Het bouwen van een kleine vuilnisverbrandingsoven.

(GR. Besl. do. 11-5-27 No. 124).

In den loop van de maand December werden de vuurvaste steenen en diverse materialen ontvangen en werd met het werk aangevangen.

Dit werk wordt in 1928 voortgezet.

Toegstaan	f 720.—
Verwerkt	,, 337.21
Rest	f 382.79

ARTIKEL 223b.

Het bijverharden van het plantsoen Cannaplein.

(GR. Besl. do. 12-10-27 No. 281).

Ter verkrijging van standplaats auto's voor de jaarmarkt

werd een lichte verharding aangebracht, om de muziektent en in aansluiting met de daaromheen gelegen wegen, bestaande uit een zandlaag dik 10 cM. waarop een ingewalste laag van Madoerasteen dik 10 cM. tot een totale oppervlakte van 4400 M². Om de muziektent werd een oppervlakte van 345 M². geasfalteerd. De vrijkomende grond werd gebruikt voor het ophoogen van het overgebleven plantsoen.

Het werk, aangevangen in Augustus, kwam in verslagjaar gereed.

Toegestaan	f 7060.—
Verwerkt	„ 5462.96
Rest	f 1597.04

OPENBARE GEZONDHEID.

ARTIKEL 224a.

Het bouwen van een privaatgebouw tevens badgelegenheid op den Z. O. hoek van het karrenplein aan de Werfstraat, kampong Maspati, Boeboetan en Kranggan.

(GR. Besl. do. 26-2-26 No. 4237).

Het privaatgebouw Boeboetan kon niet worden uitgevoerd, daar het hiervoor benoodigde terrein niet beschikbaar bleek.

Toegestaan	f 14440.—
Verwerkt	„ 10874.25
Rest	f 3565.75

ARTIKEL 224c.

Het bouwen van een privaatgebouw tevens badgelegenheid met 10 cellen en mandoerscel in de kampongs Kalongan Sajang, Tambak Gringsing, Ampel en Oendaan.

(GR. Besl. do. 3-2-27 No. 44).

De constructie van deze privaatgebouwen wijkt in hoofdzaak niet af van het tot dusverre gevolgde type. De cellen werden hierbij voorzien van een deur en doorloopende schermmuur aan beide zijden der cellenrij, terwijl de ruimte tusschen cellen en schermmuur eveneens overdekt is.

Het normaal project omvat 10 cellen, dienende zoowel voor bad- als voor privaatgelegenheid. De gebouwtjes zijn voorzien van muntmeters voor elk der 10 badcellen en voor de waschplaats, terwijl voor de doorspoeling der faeces van 5 achterelkander gelegen cellen een automatisch werkende spoelinrichting is aangebracht.

Een afvoergoot voor elke serie van 5 cellen voert de faeces in de eerste kamer van de septictank, welke is voorzien van 2 zandvangers teneinde anorganische stoffen, die niet aan het rottingsproces deelnemen, uit de tank te kunnen verwijderen.

Het werk werd in eigen beheer uitgevoerd.

Toegestaan	f 14520.—
Verwerkt	,, 12449.02
Rest	f 2070.98

ARTIKEL 224d.

Bouw van een bad- en waschgelegenheid in de kampong Kebon Kertopaten.

(GR. Besl. 24-2-27 No. 66).

Voor toelichting zie artikel 224c.

Toegestaan	f 3600.—
Verwerkt	,, 3251.58[5]
Rest	f 348.41[5]

ARTIKEL 224f.

Het bouwen van twee privaatgebouwen tevens badgelegenheden in kampong Ambengan.

(GR. Besl. do. 12-10-27 No. 275)

Ten behoeve van de gemeentekampongs te Ketabang werden 2 bad- en privaatgebouwen geplaatst n.l. 1 in kampong Ambengan Oost en 1 in Ambengan West.

Elk privaatgebouw bestaat uit 10 cellen, 1 mandoerskamer en 1 overdekte waschplaats. Voorts zijn langs deze cellen overdekte gangen aangebracht, welke tevens dienen voor beveiliging van de aangebrachte watermeters, alsmede om directe inkijk in de badkamers te voorkomen.

Badcellen, waschplaatsen en mandoerskamer zijn gebouwd op de septictank, welke gemaakt is van metselwerk in baksteen, de vloer van de septictank is van gewapend beton. De vloeren van de cellen bestaan uit losse betonplaten. De dakbedekking is van gegolfde martinietplaten gemaakt.

Met den bouw van de twee privaatgebouwen werd aangevangen in den loop van de maand Augustus, op het einde van verslagjaar waren deze op aanbrengen van de waterleidingen na gereed.

Toegestaan	f 7720.—
Verwerkt	„ 5427.69
Rest	f 2292.31

ARTIKEL 224i.

Het bouwen van een privaatgebouw tevens badgelegenheid in kampong Pengampon.

(GR. Besl. do. 12-10-27 No. 268).

De inrichting bestaat uit: 10 bad- tevens privaatcellen, een mandoerskamer en een waschplaats. Voor elke serie van 5 badcellen is een schermmuur gemaakt. De doorspoeling van de faeces geschiedt door middel van een automatische spoelinrichting voor elke serie van 5 badcellen.

Twee afvoergoten voeren de faeces in de septictank, welke bestaat uit een zandvanger en de eigenlijke tank. De zandvanger dient om zware stoffen, die niet tot rotting kunnen overgaan, uit de tank te kunnen verwijderen.

Het geheel, ook de ruimte tusschen schermmuur en badcellen is met gegolfd martiniet ingedekt.

Toegestaan	f 3860.—
Verwerkt	„ 3020.38
Rest	f 839.62

ARTIKEL 224k.

Het bouwen van een privaatgebouw tevens badgelegenheid in kampong Simokerto gang 4.

(GR. Besl. do. 28-12-27 No. 349).

Voor toelichting zie artikel 224c.

Het gebouwtje dat in eigen beheer werd uitgevoerd was ultimo December 1927 nog niet geheel gereed.

Toegestaan	f 3860.—
Verwerkt	,, 2488.31⁵
Rest	f 1371.68⁵

ARTIKEL 224l.

Het bouwen van een privaatgebouw tevens badgelegenheid in kampong Boeboetan gang 6.

(GR. Besl. do. 7-12-27 No. 311)

Voor toelichting zie artikel 224c.

Het gebouwtje dat in eigen beheer werd uitgevoerd was ultimo December 1927 nog niet geheel gereed.

Toegestaan	f 3860.—
Verwerkt	,, 2575.95⁵
Rest	f 1284.04⁵

ARTIKEL 224m.

Het bouwen van een privaatgebouw tevens badgelegenheid in kampong Pengampon.

(GR. Besl. do. 28-12-27 No. 348)

Dit bad- tevens privaatgebouw is van hetzelfde type als dat van Pengampon gang 1. (zie artikel 224i)

Toegestaan	f 3860.—
Verwerkt	,, 2984.38
Rest	f 875.62

ARTIKEL 224n.

Het bouwen van een privaatgebouw tevens badgelegenheid in kampong Petjindilan gang 1.

(GR. Besl. do. 28-12-27 No. 347).

Dit bad- tevens privaatgebouw is van hetzelfde type als dat in kampong Pengampon (zie artikel 224i).

Toegestaan	f 3860.—
Verwerkt	,, 2864.46
Rest	f 995.54

ARTIKEL 224o.

Het bouwen van een privaatgebouw tevens badgelegenheid in kampong Ketapang.

(GR. Besl. do. -

Met de uitvoering in eigen beheer werd in de maand December een begin gemaakt in opdracht van den Burgemeester.

Zie verslag privaatgebouw Kalongan (artikel 224c.)

Toegestaan	f 2700.—
Verwerkt	„ 1388.38⁵
Rest	f 1311.61⁵

ARTIKEL 224p

Het bouwen van een tijdelijk privaatgebouw te Boeboetan.

(GR. Besl. do.

Met de uitvoering van eigen beheer werd in de maand December aangevangen, teneinde het bestaande, er naast gelegen, zeer onoogelijk uitziende gebouwtje zoo spoedig mogelijk te kunnen vervangen.

De constructie van het semi-permanent gebouwtje bestaat uit een houten vakwerk op betonneuten met martiniet wanden en vloer van betonplaten.

De bad- tevens privaatgebouwen genoemd onder de artikels: 224c, 224d, 224k, 224l, 224o en 224p zijn alle voorzien van muntmeters. In de mandoerskamer is een automatische spoelinrichting aangebracht om de faeces door middel van een betongoot in een als septictank fungeerende rioolbuis te kunnen voeren. Het effluent van deze tank wordt in het nieuwe riool Boeboetan gevoerd.

Toegestaan	f 2270.—
Verwerkt	„ 1192.32
Rest	f 1077.68

BRANDWEER.

ARTIKEL 227.

Aanleg van 4 brandputten langs den weg. Semampir.

(GR. Besl. do. 8-6-27 No. 160).

De brandputten werden alle voltooid.

Toegestaan	f	900.—
Verwerkt	,,	940.72
Overschreden	f	40.72

ARTIKEL 227.

Het aanleggen van 4 brandputten nabij Tempelstraat, Krembangankade, Rustenburgerpad en Boeboetan.

(GR. Besl. do. 17-11-26 No. 4474).

De 4 brandputten werden voltooid.

Toegestaan	f	1600.—
Verwerkt	,,	825.17
Rest	f	774.83

ARTIKEL 227a.

ONDERWIJS.

Het maken van teekenzalen en smederij voor de B. A. S.

(GR. Besl. do. 8-6-27 No. 163).

In verband met de reorganisatie van de B. A. S. van een avondschool in een dagschool, moest de bestaande inrichting worden uitgebreid. Er werden eenige teekenlokalen inclusief bergplaats en een smederij anex leeraarskamer, kleedkamer en bergplaats bijgebouwd.

De constructie der teekenlokalen bestaat uit een raamwerk van gewapend betonkolommen, met eensteensvullingmuren en gefundeerd op een doorgaande gewapend betonplaat.

De smederij is gebouwd overeenkomstig de bestaande werkplaatsen.

Het werk werd in eigen beheer begonnen en uitgevoerd.

Toegestaan	f	43530.—
Verwerkt	,,	41069.33
Rest	f	2460.67

DIVERSEN.

ARTIKEL 229.

Exploitatie betonwerkplaats.

Gedurende verslagjaar bedroegen de uitgaven voor het

aanmaken van diverse betonartikelen		f	49189.39
De ontvangsten over dit jaar bedroegen		„	51500.46
	Of meer	f	2311.07
Het restant betonwerken bij begin verslagjaar had een waarde van	f 4267.54		
idem bij einde verslagjaar	„ 5160.24		
of meer		„	892.70
zoodat meer ontvangen dan uitgegeven		f	3203.77

Dit is een bedrag beschikbaar voor afschrijving van de in gebruik zijnde ijzeren betonmallen, betonmengmachine en loodsen.

ARTIKEL 230.

Exploitatie asfaltbetonmenginstallatie.

De installatie werd op 2 Mei in bedrijf gesteld en op 22 November wegens beëindiging der werkzaamheden stop gezet.

Bij de aanvraag bleek al dadelijk dat de vuurvaste bekleeding de ijzeren bemanteling van het staartstuk niet meer voldoende tegen de hooge temperatuur kon beschermen. Aangezien dit euvel steeds ernstiger werd, werd besloten te stoppen en een nieuwe bekleeding, bestaande uit z.g. „Calco" steenen aan te brengen, terwijl de ijzeren mantel, waarin een gat van ± 40 × 30 cM. was gebrand, werd gerepareerd door afdekking met een losse plaat, vastgehouden door trekbanden.

Een ander euvel bleek, na verloop van enkele dagen, te zijn de verbinding tusschen droogtrommel en staartstuk. Door de roteerende beweging geraakte hiertusschen telkens eenig steenslag. Hoewel dit gebrek zich aanvankelijk niet zoo ernstig liet aanzien, moest toch na eenige weken tot reparatie worden overgegaan, aangezien niet alleen groot gevaar voor zware slijtage bestond doch het oorverdoovend lawaai maakte elk gesprek in de nabijheid van de machine geheel onmogelijk. Verder werd geconstateerd dat het staartstuk zich door de hooge temperatuur vervormde, hetgeen ondervangen werd door stempeling met zware balken.

Zeer veel hinder werd ondervonden van het feit dat de ketting, welke aan den droogtrommel een draaiende beweging geeft, niet voor zoo'n taak berekend was. Herhaalde malen moest deze door een nieuwe vervangen worden.

Een groot ongerief was verder het telkens breken der riemen van den ventilator. Hoewel een reparatie op zich zelf niet zooveel tijd in beslag nam was dit toch, juist omdat dit zoo veelvuldig voorkwam (soms 14 maal per dag) een bron van ellende, die tot aan het einde van de campagne voortduurde.

Voorts bleek reeds bij den aanvang der werkzaamheden dat in de roteerende zeef het fijn en grove materiaal niet zuiver gescheiden werd, zoodat in de zandsilo een niet gering percentage steenslag terecht kwam. Hierdoor was het steeds moeilijk een mengsel van de voorgeschreven samenstelling te maken. Door het aanbrengen van een schermplaat voor de monding van de zeef en een afvoerpijp kwam hierin verbetering.

Herhaalde malen kwamen in de invalgoot boven de zeef verstoppingen voor, die zich op onverklaarbare wijze tot in de groote Jacobsladder voortplantten.

Aangezien hierin een zeer groot gevaar school niet alleen voor genoemde ladder maar tevens voor het geheele drijfwerk, werden reeds na het eerste geval aan het bedienend personeel strenge instructies gegeven goed op deze verstoppingen acht te geven, teninde een voortplanting tot in de Jacobsladder te voorkomen. Hiermede was echter het euvel niet verholpen. Na langdurige observatie van de werking der zeef kwam men tot de conclusie dat een zeskantig geconstrueerde zeef minder juist is voor een behoorlijk regelmatige verplaatsing van het materiaal. Besloten werd een nieuwe zeef met zuiver cirkelvormige doorsnede in de plaats der oude aan te brengen, terwijl bovendien de invalgoot door een andere met een grooter doorsnede vervangen werd. Hiermede was dit euvel geheel uit den weg geruimd.

Wat de mixerbak betreft, deze is vrij sterk aan slijtage onderhevig. Reeds circa een maand na aanvang der campagne begonnen zich gaten te vertoonen, die zeer hinderlijk waren. Voortdurend moest door eenige koelies bij opening der silo's het nog niet met asfalt gemengde materiaal worden opgevangen, opdat dit zich niet met het reeds in den wagen gestorte product ging

vermengen. Dit ongemak werd op den duur zoo ernstig dat moest worden overgegaan tot het aanbrengen van een nieuwe slijtplaat op den bodem van den mixer. Hiermede was de zaak echter slechts tijdelijk geholpen, aangezien in een minimum van tijd deze plaat eveneens versleten was en weder door een andere vervangen moest worden.

Evenzoo de mixermessen, deze dienen in het vervolg van een dikkere geharde laag te zijn voorzien.

De ketting en de kettingwielen van den nat-materiaalelevator waren op het einde der campagne zoo versleten dat vernieuwing noodzakelijk was.

Na deze opsomming van allerlei kleine gebreken, is het duidelijk dat aan reparaties tamelijk veel tijd verloren ging. Zooveel mogelijk werd dit bezwaar ondervangen door de reparaties 's avonds of 's nachts uit te voeren. Vooral in de eerste maanden kwam dit herhaaldelijk voor.

In totaal werd door de plant afgeleverd:

7358.6 ton binder
3558.— „ sheet en
244.— „ topeka.

Laat men, voor de berekening van de capaciteit der machine gedurende de afgeloopen campagne, de maand Mei buiten beschouwing, aangezien deze maand abnormaal genoemd kan worden dan werd afgeleverd:

6681 ton binder in 575 werkuren en

3560 ton sheet in 432 werkuren, gevende een gemiddelde capaciteit per dag van 7 werkuren:

$\frac{6681}{575} \times 7 = 81.2$ ton binder en

$\frac{3560}{432} \times 7 = 57.4$ ton sheet.

Den 20sten September werd aangevangen met het gebruik van z.g. Bulkasfalt van de B.P.M. Dit asfalt werd in warmen toestand aangevoerd, hetgeen zeer vele voordeelen heeft. Immer moesten bij gebruik van Socony-asfalt, de vaten met een takel omhoog geheschen worden, bij het gebruik van B.P.M. bulkasfalt kwam dit geheel te vervallen hetgeen een niet geringe be-

sparing van arbeidsloonen gaf, terwijl bovendien het residu verbruik tot verwarming van het asfalt geringer was. De besparing kan als volgt gespecificeerd worden:

1 mandoer à	f 1.—	= f 1.—
8 koelies à	f 0.80	= ,, 6.40
per ton mengsel ± 1.2 liter Residu; geeft per dag		
70 × 1.2 = 84 L. à	f 0.05	= f 4.20
Per dag		f 11.60 of per maand f 350.—

XXe. Afdeeling.

WERKEN, WAARVOOR GELEEND IS.

Artikel 235a.

Het bouwen van een kantoorgebouw met verdieping, achtervleugel van het toekomstige Raadhuis.

(GR. Besl. do. 23-12-25 No. 4153).

Het werk in Januari 1926 begonnen werd in 1927 voortgezet en voltooid. Voor de omschrijving van het gebouw wordt verwezen naar jaarverslag 1926. Ter aanvulling kan nog worden gemeld, dat de vloer en wanden tot aan de fries alsmede de podiums van het Dagelijksch Bestuur der Gemeente in de Raadzaal met marmer zijn bekleed.

Het gebouw werd medio September in gebruik genomen.

Toegestaan	f 347850.—
Verwerkt door Pw.	,, 6927.19
Rest	f 340922.81

Artikel 235b.

Het maken van een toegangsweg naar de nieuw te bouwen Gemeentekantoren te Ketabang.

(GR. Besl. do. 26-11-25 No. 4129).

Aangelegd werd ± 1200 M^2 wegverharding van 15 cM. Madoerasteenlaag en 7.5 cM. penetratieasfaltlaag. Onder de verharding een zandlaag dik 50 cM.

daarvoor in de plaats leggen van een riool uitbesteed aan den aannemer de Geus voor f 46300.— (raming f 45700). De aansluitende goten werden in eigen beheer uitgevoerd.

Evenals opgemerkt bij het 2e gedeelte (zie verslag 1926) was het dempen van deze moddersloot langs den weg Boeboetan zeer noodzakelijk. Door den aannemer de Geus werd uitgevoerd:

a. het riool Boeboetan lang 1300 M van den Stadstuin tot de Krangganssluis.
b. het riool Praban lang 435 M van de Krangganssluis tot de Soerabajarivier.

Het riool Boeboetan loost voor wat betreft het Noordelijk gedeelte in het Tembaänriool. Het Zuidelijk deel loost via het Prabanriool in de Soerabajarivier bij Genteng. De kleinste hierbij gebruikte buizen zijn groot 30/45, terwijl de grootste 70/105 zijn.

Waar de gronddekking minder dan 50 cM. is, zijn gewapende buizen gelegd; (gedeelten Stadstuin en Waroeng Toerie) terwijl voor de wegkruising op Toendjoengan de buizen eveneens gewapend werden.

Het geheele werk was ultimo December 1927 nog niet geheel gereed.

Toegestaan	f 78000.—
Verwerkt	,, 65331.65
Rest	f 12668.35

ARTIKEL 236b.

Het dempen van de Krembanganleiding en het daarvoor in de plaats leggen van een riool (2e. gedeelte).

(GR. Besl. do. 7-7-26 No. 4366).

In verslagjaar werden nog eenige weggoten gemaakt en werd de Krembangan Westerkade van de Gatottan tot en met 's Lands Kas bijverhard. Het werk werd voltooid.

Toegestaan	f 123000.—
Verwerkt	,, 101492.27
Rest	f 21507.73

BEGRAAFPLAATSEN.

ARTIKEL 239a.

Het aanleggen van een toegangsweg naar het lijkengebouw met nissen te Kembang Koening.

(GR. Besl. do. 22-12-26 No. 4526).

De toegangsweg breed 1.50 M. bestaat uit betonplaten dik 6 cM. De lengte bedraagt ± 51 M.

Het werk werd voltooid.

Toegestaan	f	630.—
Verwerkt	,,	581.06
Rest	f	48.94

ARTIKEL 240a.

Verbetering van den toegangsweg der Inlandsche begraafplaats te Poetat Gede.

(GR. Besl. do. 11-5-27 No. 133).

Met dit werk is nog geen aanvang gemaakt, daar de bijdragen door belanghebbende nog niet zijn gestort.

Toegestaan	f	14500.—
Verwerkt		N i h i l.
Rest	f	14500.—

ARTIKEL 240b en 241/31a

Het aanleggen van een Inlandsche begraafplaats met mandoerswoning op het land Ngagel.

(GR. Besl. do. 7-12-27 No. 310).

Aan dit werk, dat in December is toegestaan, werd onmiddellijk met voorbereidende werkzaamheden begonnen.

Toegestaan	f	21820.—
Verwerkt	,,	—.—
Rest	f	21820.—

BEDRIJVEN.

GRONDBEDRIJF.

Buitengewone Uitgaven.

ARTIKEL 241/29a.

Het aanleggen van een hoofdafvoerleiding met de noodige weggoten en duikers en het aanleggen van wegen op het terrein ten Oosten van de Jaarmarkt.

(GR. Besl. do. 25-11-25 No. 4117).

Het bouwen van het pompstation zoomede de aanleg van de hoofdaanvoerleiding en de onderlagen der hoofdwegen werden in het vorige verslagjaar uitgevoerd en in het verslag van dat jaar nader omschreven.

In 1927 werden alleen de hoofdwegen geasfalteerd met gebruikmaking van oude asfalt, afkomstig van de wegen Slomprettan, Songojoedan en Boeboetan. Oppervlakte totaal ± 3000 M². De verdere uitvoering wacht op het definitieve bebouwingsplan van de Naamlooze Vennootschap „Volkshuisvesting".

Toegestaan	f 80300.—
Verwerkt	„ 46912.91
Rest	f 33387.09

ARTIKEL 241/29b.

Het aanleggen van wegen op Ketabang ten Westen Cannaplein.

(GR. Besl. do. 26-2-26 No. 4223).

De wegconstructie bestaat uit: 40 cM. zand, 15 cM. Madoerasteen. In plaats van een steenslaglaag en asfalteering met oude asfalt, zooals de begrooting aangaf, is geasfalteerd met asfaltbeton te weten, ± 6 cM. grof- en 4 cM. fijn asfaltbeton.

Verder werden 945 M betonbanden gesteld en ± 1000 M weggoten, bestaande uit betongootstukken R. 0.25 M. en aarden taluds, gelegd.

Overigens geen bijzonderheden. Het werk kwam in verslagjaar gereed.

Toegestaan	f 22360.—
Verwerkt	„ 20123.14
Rest	f 2236.86

ARTIKEL 241/29c.

Het aanleggen van wegen op Noord Ketabang.

(GR. Besl. do. 23-12-25 No. 4165).

In verband met den bouw van de Industrieschool is de Karoekstraat niet geasfalteerd.

Het werk kwam in verslagjaar gereed.

Toegestaan	f 11240.—
Verwerkt	,, 5752.71
Rest	f 5487.29

ARTIKEL 241/29d.

Het verharden en asfalteeren van den verlengden Djimertoweg.

(GR. Besl. do. 26-1-27 No. 28).

Geen bijzonderheden.

Toegestaan	f 4000.—
Verwerkt	,, 2906.70
Rest	f 1093.30

ARTIKEL 241/29e.

Het aanleggen van goten in kampong Ambengan en langs den Kenikirweg.

(GR. Besl. do. 24-2-27 No. 55).

Ter weerszijden van den Kenikirweg werden gemetselde afvoergoten aangelegd, bestaande uit metselwerk van baksteen in basterdspecie, en afgepleisterd in Portland Cement specie, tot een totale lengte van 100 M. De wijdte van de goot bedraagt 0.20 M. Ter plaatse van de inritten werden betonplaten aangebracht. Aan weerszijden van den middengang (hoofdgang) in kampong Ambengan Lor, werden goten aangelegd ter lengte van 340 M. bestaande uit bodemstukken, waarop gemetselde taluds van Madoerasteen dik 0.15 M. en afgepleisterd in P.C. specie. Ter plaatse van de kampong-gangen werden duikers aangelegd bestaande uit buizen Ø 0.40 M.

In aansluiting op deze hoofdgoten werden secundaire goten aangelegd langs de kampong-gangen bestaande uit gootstukken R 0.15 halfrond waarop gemetselde taluds van Madoerasteen, dik 0.10 M. tot een totale lengte van 1140 M.

Het werk aangevangen half April 1927 kwam in December van dat jaar gereed.

Toegestaan	f 7660.—
Verwerkt	,, 6719.05
Rest	f 940.95

ARTIKEL 241/29f

Het aanleggen van een weg in het bouwblok bezuiden het Cannaplein.

(GR. Besl. do. 8-6-27 No. 154).

In het geheel werd aangelegd:
1035 M² weg bestaande uit 40 cM. zand, 15 cM. Madoerasteenlaag en 7 cM. penetratieasfalt, terwijl de weggoten bestaan uit segmentvormige gootstukken en aarden taluds ter lengte van 440 M.

Het werk werd in verslagjaar aangevangen en voltooid.

Toegestaan	f 7770.—
Verwerkt	,, 7083.84
Rest	f 686.16

ARTIKEL 241/33a.

Het aanleggen van wegen en weggoten met de noodige duikers op het Gemeenteterrein Simolawang.

(GR. Besl. do. 3-2-27 No. 43).

Dit werk betreft den aanleg van 7450 M² wegverharding, waarvan de hoofdwegen ter oppervlakte van 4450 M² zullen worden voorzien van een penetratieasfaltlaag, terwijl de secundaire wegen met oude asfalt behandeld zullen worden. De weggoten ter lengte van 2600 M. bestaan uit segmentvormige gootstukken en aarden taluds. Op einde verslagjaar kwam gereed 627 M. weggoot, terwijl 2800 M² Madoerasteen gelegd werd.

Toegestaan	f 70700.—
Verwerkt	,, 14187.79
Rest	f 56512.21

ARTIKEL 241/35.

Het aanleggen van wegen op het land Boeboetan.

(GR. Besl. do. 30-6-26 No. 4338).

Dit werk werd, met uitzondering van het asfalteeren, in 1926 uitgevoerd waarom voor bijzonderheden naar dat jaarverslag verwezen wordt. In 1927 werd 1600 M^2 weg oppervlakte geasfalteerd met oude asfalt afkomstig van den weg Boeboetan.

Tusschen den weg en de nieuwe Ysfabriek werd een strook grond ter oppervlakte van 220 M^2 met asfaltbeton belegd voor rekening van genoemde fabriek.

Toegestaan	f 17170.—
Verwerkt	,, 10253.80
Rest	f 6916.20

WONINGBEDRIJF.

Buitengewone Uitgaven.

ARTIKEL 242/17a.

Het leggen van tegelvloeren en maken van scheidingsmuren met bijbehoorende werken voor de gemeentewoningen te Ketabang.

(GR. Besl. do. 20-7-27 No. 208).

In 116 gemeentewoningen waren op ultimo verslagjaar de tegels gelegd, in de nog 8 resteerende woningen werd door de bewoners bezwaar gemaakt, omdat deze binnen korten tijd de woning zouden verlaten.

De scheidingsmuren van metselwerk in baksteen tusschen de woningen, zijn niet uitgevoerd. Een constructie in gewapend beton bestaande uit gewapend betonplanken opgesloten tusschen kolommen werd gekozen. Deze gewijzigde uitvoering bood vele voordeelen boven metselwerk in baksteen en was bovendien goedkooper. Op einde verslagjaar waren ± 118 M^1 hoog 2 M^1 en 137 M^1 hoog 1.10 M^1 geplaatst.

Het werk is in Augustus aangevangen en wordt in 1928 voortgezet.

Toegestaan	f 53800.—
Verwerkt	,, 29865.44
Rest	f 23934.56

WATERLEIDING.

Buitengewone Uitgaven.

ARTIKEL 232/54b.

Het bouwen van een pomphuisje te Ngagel.

(GR. Besl. do. 22-12-26 No. 4545).

In verband met de plaatsing van 2 centrifugaalpompen ten behoeve van de Waterleiding aan den kant van de rivier te Ngagel nabij de ozonisatieinrichting, werd een pomphuisje gemaakt. De afmetingen binnenwerks zijn 4 × 4 M.

De omgaande muren bestaan tot 2.45 M. hoogte uit kalisteen metselwerk en het overige gedeelte uit metselwerk van baksteen.

Het dak is ingedekt met dakpannen, Echts model. Het werk werd voltooid.

Toegestaan	f 1400.—
Verwerkt	„ 1385.63
Rest	f 14.37

PASSERBEDRIJF.

Gewone Uitgaven.

ARTIKEL 193/21.

Onderhoud en kleine herstellingen.

Bij Pasar Pabean in gang Ketapang III werd een met Madoerasteen en asfalt verharde standplaats voor vrachtauto's en aanhangwagen van den Reinigingsdienst gemaakt.

Pasar Kapasan werd aan de Noordzijde afgesloten met een stekeldraadafrastering.

Op het terrein van Pasar Pabean werd een nieuw kantoortje voor den Pasarchef gebouwd.

Toegestaan	f 8000.—
Verwerkt door P.W.	„ 1156.57
Rest	f 6843.43

Buitengewone Uitgaven.

ARTIKEL 244/28a.

Het bouwen van een pasar te Wonokromo.

(GR. Besl. do. 19-10-25 No. 4077).

Dit werk was een voortzetting van een werk in 1926 begonnen.

De voltooiing geschiedde in het afgeloopen verslagjaar.

Toegestaan	f 28350.—
Verwerkt	,, 27333.78
Rest	f 1016.22

ARTIKEL 244/28b.

Het bouwen van een pasar te Wonokromo (Noordelijk gedeelte).

(GR. Besl. do. 7-7-26 No. 4364).

Dit werk was eveneens een werk waarmede was begonnen in het vorig verslagjaar.

De voltooiing geschiedde in 1927.

Toegestaan	f 27350.—
Verwerkt	,, 25817.78
Rest	f 1532.22

ARTIKEL 244/28c.

Het doen van bijbouwingen aan de pasar Kalianjar.

(GR. Besl. do. 22-12-26 No. 4546).

Aan de oude pasar is een stuk van 16 × 8.7 M. aangebouwd van dezelfde constructie als het oude gedeelte. De vloer is van stampbeton dik 7 cM. Het werk werd in verslagjaar voltooid.

Toegestaan	f 2830.—
Verwerkt	,, 2773.87
Rest	f 56.13

ARTIKEL 244/28d.

Het bouwen van pasarloodsen van gewapend beton voor groot- en klein vee te Karangtembok.

(GR. Besl. do. 11-5-27 No. 117).

Met dit werk werd in verslagjaar nog niet aangevangen.

Toegestaan	f 51884.—
Verwerkt	,, —.—
Rest	f 51884.—

WERKPLAATS.

Buitengewone Uitgaven.

ARTIKEL 233/19a.

Het verharden van het terrein voor de werkplaats te Sidodadie.

(GR. Besl. do. 11-5-27 No. 130)

Aangelegd werd ± 1600 M² verharding van 20 cM. Madoerasteen en 7 cM penetratieasfalt. Onder de verharding een zandbed van gemiddeld 40 cM.

Verder ± 100 M¹ groot met halfronde gootstukken als bodem en gemetselde taluds.

Overigens geen bijzonderheden.

In verslagjaar aangevangen en voltooid.

Toegestaan	f 7100.—
Verwerkt	,, 5452.17
Rest	f 1647.83

SLACHTHUIS.

Gewone Uitgaven.

ARTIKEL 196/13.

Onderhoud gebouwen, inrichtingen en goten.

De gebouwen toebehoorende aan de Gemeente op het terrein van het oude slachthuis te Kapasan werden afgebroken en opgeruimd en bruikbaar materiaal opgeslagen in het Gemeente-Magazijn te Pesapen.

Toegestaan	f 6500.—
Verwerkt door P.W.	,, 228.35

Buitengewone Uitgaven.

ARTIKEL 237/18.

Het bouwen van een slachthuis met bijbehoorende gebouwen.

(GR. Besl. do.

Aangezien de gebouwen in 1926 reeds voltooid waren wordt voor bijzonderheden naar het verslag over dat jaar verwezen.

In Maart 1927 werd het geheel in gebruik genomen.

Na den Westmoesson werd aangevangen met het afwerken van het terrein.

In totaal werd 2760 M^2 weg geasfalteerd met gebruikmaking van oude asfalt, afkomstig van de wegen Slomprettan en Songojoedan.

Verder werd voor een behoorlijke afwatering van het terrein ± 360 M goot aangelegd, terwijl 450 M. betonbanden gelegd werden.

Bovendien werd in totaal 865 M. voetpad aangelegd, bestaande uit een lichte Madoerasteen aanstamping en ter breedte van ± 1 M.

Het werk kwam in verslagjaar geheel gereed.

Toegestaan	f 200.000.—
Verwerkt	„ 188.414.95
Rest	f 11.585.05

De totale uitgaven van Publieke Werken in 1927 bedragen f 1.715,893.11.

Aan overwerk werd uitgegeven f 2075.38 — f 636.— (door den Aannemer terugbetaald) = f 1439.38 of ± 0.08%.

HOOFDSTUK XVII.

GEMEENTE BEDRIJVEN.

A. Gemeentelijke waterleiding.

1. Personeel.

Op den 20en Januari van dit verslagjaar werd de klerk 1e klasse R. S. Doeve overgeplaatst van den Waterleidingsdienst naar de afdeeling Centrale Bedrijfsadministratie.

Op den 15en Maart ging de tuinman Pa Mardjani met 6 maanden binnenlandsch verlof. Toen hij op den 16en September weder in dienst moest treden, bleek hij ziek te zijn, en werd hij, aangezien hij door den controleerend geneesheer voor verder dienen ongeschikt werd geacht, met ingang van 31 December eervol, onder toekenning van pensioen ontslagen.

De opzichter 1e klasse G. M. Kraamer, die op den 16en Juli 1926 met Europeesch verlof ging, hervatte, van dit verlof teruggekeerd zijnde, op den 23en Maart van dit verslagjaar zijn dienst.

Op den 1en Maart 1927 werd de Opzichter 3e klasse van de Publieke werken J. Lotz overgeplaatst naar dezerzijdschen dienst speciaal voor de afdeeling muntwatermeters.

In de plaats van den Opzichter in lossen dienst F. A. Beyer, die met ingang van den 16en April 1927 naar Publieke Werken werd overgeplaatst, werd met ingang van den 1en April 1927 aangesteld tot Opzichter in lossen dienst G. M. U. Cramer, vóórdien werkzaam als daggelder bij den aanleg der 2e Hoofdaanvoerleiding. Ingevolge besluit No. 926/B ddo. 4 Juni 1927 werd met ingang van 31 Mei 1927 de mandoer aan de hoofdleiding Nitiwidjojo ontslagen en werd in zijn plaats gesteld de mandoer van de 3e Sectie Niti.

In de 3e Sectie werd als mandoer aangesteld de koelie Makian.

Met ingang van den 28sten Juni werd, inplaats van Soedjono, die met ingang van den 1 Juli d.a.v. naar de Brandweer overging, als oppasser aangesteld Ratiman. Ingaande den 30sten Septem-

ber 1927 werd de werkman L. G. W. Charon de Saint Germain, die op 1 Maart 1927, ter vervulling van de door het weggaan van G. Nash, ontstane vacature, als daggelder was aangenomen, op verzoek eervol ontslagen en werd aangesteld F. Rottman.

Op den 21sten October werd de oppasser Roestam ontslagen en, ingaande den 5en November d.a.v. in diens plaats aangesteld de oppasser Tam. De Opzichter E. H. Janssen, die op den 18en Juli, wegens ontslagname van G. A. Vreede, als opzichter in lossen dienst was aangesteld, werd wegens gedeeltelijke beeindiging der werkzaamheden aan de 2e hoofdaanvoerleiding op 31 October 1927 ontslagen. Ingaande den 30sten November 1927 hervatte de Machinist F. Stomps, die op 4 April 1927 met buitenlandsch verlof was gegaan, van dit verlof teruggekeerd zijnde, zijn dienst.

2. Bronnen.

Aan het begin van dit verslagjaar deden zich de regelmatig terugkeerende debietsvermeerderingen voor, terwijl tegen het einde van het jaar de debieten zooals gewoonlijk een weinig terugliepen.

3. Hoofdaanvoerleiding en Pompstations.

a. Hoofdleiding.

In de maand Januari van dit verslagjaar werd kelder No. 9 aan de Oostzijde van een betonplaat voorzien, daar deze aan den Oostkant onderloops was. Verder werd in dezelfde maand de Mannesmann- buis bij de Porrongbrug, waarvan het metaal op enkele plaatsen reeds zichtbaar was, van een nieuwe asphaltlaag voorzien. Op den 10den Maart van dit verslagjaar had om ± 4 uur n.m. nabij de Sf. „Tjandi" een buisbreuk plaats Nadat de herstelling des nachts om 2 uur beëindigd was, werd met spuiën en opnieuw inbedrijfstellen van de leiding een aanvang gemaakt.

Den 11en Maart des v.m. 8 uur was de leiding weder normaal in bedrijf. Op den 7en Juni 1927 werd de leiding, welke voorziet in de waterverstrekking in het Kasrigebied overgedragen aan het Gewest Pasoeroean.

b. Pompstation Wonotjolo.

Gedurende dit verslagjaar geen bijzonderheden.

4. Pompstation Ngagel

Het pompstation Ngagel leverde gedurende

1926	1927
1088485 M^3	1317575 M^3

water. Deze, in vergelijking met 1926 aanmerkelijk grootere hoeveelheid, vindt zijn oorzaak in het vele spuiën der 2e Hoofdaanvoerleiding.

Verbruikt werden:	1926		1927	
Aluminiumsulfaat	88800	KG.	120402	KG
Chloor	2830	„	3516	„
Bisulfiet	871	„	—	
Natriumsulfiet	1790	„	4180	„

De kosten voor stroomverbruik inclusief vastrecht bedroegen gedurende:

1926	1927
f 14687.54	f 19990.69

5. Aangevoerd en Afgeleverd water.

Gedurende dit verslajaar werd aangevoerd door de bronwaterleiding 5950853 M^3 en door het pompstation Ngagel 1317575 M^3 of totaal 7268428 M^3 tegen 7011715 M^3 gedurende het jaar 1926, zoodat dus gedurende het jaar 1927 - 256713 M^3 water méér werd aangevoerd dan in 1926.

De hoeveelheid die werd afgevoerd volgens meteraanwijzingen bedroeg gedurende:

1926	1927
4946552 M^3	5242529 M^3
inclusief 291734 M^3 verstrekt aan W & B inrichtingen en 36000 M^3 gratis verstrekt door hydranten	inclusief 332877 M^3 verstrekt aan W & B inrichtingen en 36000 M^3 gratis verstrekt door hydranten.

Voorts werd in dezelfde maand een aanvang gemaakt met het witten, en waar noodig repareeren van de keermuren der kelders en kunstwerken. In de maand Juli werden deze werkzaamheden beëindigd. Op den 25en Juli van dit verslagjaar werd geconstateerd dat één der loodaangietingen van één der bochtstukken bij de Porrongbrug (Gempolzijde) was uitgeperst. Het

desbetreffende bochtstuk werd op den 27sten Juli ter voorkoming van erger, middels een beugel met trekstang aan de Porrongbrug-ligger bevestigd.

Op den 29sten Augustus 1927 ten 4 ure n/m had er, nadat motor III een uur geloopen had, een buisbreuk bij Sidowajah, schuin tegenover het pandhuis te Sidoardjo plaats. De reparatiewerkzaamheden werden op den 30en Augustus d.a.v. beëindigd; het bedrijf was te 8.30 uur v/m weder normaal. Verder werden gedurende de maand Augustus 1927 enkele gedeelten van de 2e hoofdaanvoerleiding gevuld en gespuid; het tweede gedeelte werd na herhaaldelijk gespuid en gedesinfecteerd te zijn op 23 September ten 12 uur n/m in bedrijf gesteld; het derde gedeelte werd op den 19en October d.a.v. in bedrijf gesteld.

b. Pompstation Sidoardjo.

Gepompt werd gedurende

	1926	1927
met pomp I	4805,45 u.	4811,15 u.
„ „ II	5085,15 u.	5217,30 u.
„ „ III	3012,35 u.	2854,— u.

Het verbruik aan brandstof- en smeerolie bedroeg respectievelijk:

1926		1927	
Brandstofolie	Smeerolie	Brandstofolie	Smeerolie
481050 L.	7801.75 L.	456000 L.	7096 L.

c. Wateraanvoer.

De wateraanvoer bedroeg naar schatting gedurende:

1926	1927
5923230 M³	5950853 M³

Waar gedurende het jaar 1927 werd aangevoerd	7268428	M³.
en afgeleverd	5242529	„
valt er gedurende genoemd verslagjaar een verlies te constateeren van	2025899	M³.
water. Van dit verlies dient in mindering te worden gebracht een hoeveelheid van	81000	„
gebruikt voor spuiën der 2e H. A. Leiding, zoodat het werkelijke verlies bedraagt	1944899	M³.

of 26,758 % tegen 28.76 % in 1926. In dit verlies is begrepen het bluschwater voor branden alsmede een niet onbelangrijke hoeveelheid spuiwater, benoodigd voor het in bedrijf stellen van hoofd- en spruitleidingen en water benoodigd voor meteronderzoekingen in de meter en muntmeterwerkplaats. Nog moet worden opgemerkt dat in 1927 aan de Haven van Soerabaja voor het spuiën van de havenleiding werd verstrekt 23000 M^3, waarvoor zal worden betaald f 0.125 per M^3. Dat zeer veel water verloren gaat op het hoogreservoir, speciaal gedurende den Westmoesson, en wat daarvan de oorzaak is, werd in vorige jaarverslagen reeds uiteengezet.

6. Hoogreservoirs.

In de maand Juni van dit verslagjaar werd een aanvang gemaakt met het witten en teren der reservoirs. In de maand Juli d.a.v. waren deze werkzaamheden beëindigd. Als bijzonderheid kan nog worden vermeld, dat in deze verslagmaand, in verband met de verwachte relletjes, de hoogreservoirs met het oog op eventualiteiten vanaf 21 Juli tot en met 26 Juli werden bewaakt.

7. Stadsnet.

In de maand Februari van dit verslagjaar werd vóór het Havenkantoor, vanaf de bestaande leiding van 200 m/m ter verbinding met de 150 m/m leiding in de Amsterdamweg een leiding van 150 m/m gelegd. Deze leiding werd, na 21 uur spuiën middels brandkranen op 15 Februari 1927 in bedrijf gesteld. Voorts werd in deze verslagmaand een begin gemaakt met het leggen van een 100 m/m leiding in de Rotterdamweg ter vervanging van de aldaar aanwezig zijnde leiding van 40 m/m. In de maand Maart moest, wegens het leggen van een goot de hoofdleiding in kampong Srenganan worden verlaagd. Gespuid werd van 10 uur t/m 11 uur n/m. De leiding van 100 m/m., welke werd gelegd in de Rotterdamweg kwam in deze verslagmaand gereed en werd na 33 uur spuiën middels brandkranen, in bedrijf gesteld.

Gezien het feit dat de havenleiding reeds vanaf 10 Juli 1926 gereed was en nog steeds niet voor het beoogde doel in gebruik kon worden gesteld, heb ik, teneinde latere aansluiting op de speciale kadewaterleiding zonder eenige storing wat het stads-

verbruik betreft, te kunnen doen geschieden, in April bedoelde leiding op het normale Gemeentelijke Havennet doen aansluiten, middels de leidingen gelegen in het Priokplein en de Prapatkoeroengweg.

In den avond van 28 op 29 Mei werden in den weg Kapassan 2 brandkranen verwisseld. Gespuid werd van 10 tot 11 uur 's avonds middels brandkranen. De Mannesmann-leiding van 200 m/m. bij de Machinefabriek Du Croo en Brauns, die defect was geraakt, werd op den 14en Juni van dit verslagjaar middels omlegging van een beugel gerepareerd. Wegens het maken van een nieuwe duiker te Kali Moro, moest in dezelfde verslagmaand de leiding over genoemde kali worden verlegd. Op den 27en Juni bleek de 100 m/m. leiding in de Koepang-boulevard door het ondergroeien van boomwortels te zijn defect geraakt. De leiding werd gerepareerd middels het omleggen van een tweeledige dubbele mof. Op den derden Juli geraakte de leiding van 80 m/m naar de Proefkampong Tandjong Perak defect. Gerepareerd werd van 6 uur n/m tot en met 10 uur n/m. In deze verslagmaand werd ten behoeve van Publieke Werken de hoofdleiding van 125 m/m in den weg Boeboetan over een lengte van 180 M. verlegd. Op den 13en September, nadat gespuid was van 3.15 t/m 5 uur 's morgens, middels brandkranen, was dit werk gereed. Op 16 September werd de leiding over de brug Tembaän, eveneens ten behoeve van Publieke Werken, verlaagd. Gespuid werd middels brandkranen van 3.15 t/m 4 uur n/m. Dezelfde leiding geraakte op den 1en October defect. Na reparatie werd gedurende 1 uur gespuid middels brandkranen. Op den 19en December werden leidingen van 1½", gelegd in de kampongs Simokerto gang II en IV ten behoeve van den aanleg der muntmeters, verbonden op de leiding van 60 m/m te Simokerto.

8. Spruitleidingen.

Gedurende dit verslagjaar werden 451 nieuwe spruitleidingen aangelegd, waarvan 310 door den Waterleidingsdienst en 141 door particulieren t.w.

Holvast	50
Bomhof	31
	81

Transport	81
Wetzel	24
de Rooy	10
Tyono	9
Pah Boor	5
Pridakdo	4
Hie. Djalie	2
Groen	2
I. T. Tan	2
Sastrodikromo	2
	141

Over hetzelfde tijdvak werden 661 spruitleidingen uitgebreid en/of veranderd, waarvan 357 door den Waterleidingsdienst en 304 door particuliere ondernemers t.w.

Holvast	137
de Rooy	61
Wetzel	59
Bomhof	34
Tyono	10
Pridakdo	2
Pah Boor	1
	304

Tevens werden nog door de Gemeente Waterleiding 3 aansluitingen gemaakt ten behoeve van de Marine.

Door den Waterleidingsdienst werden voorts gedurende dit verslagjaar 9044 reparaties aan kranen, afvoerbuizen en W. C.'s (1926 - 7744) en 171 reparaties aan straatpotten uitgevoerd. Het aantal openstellingen bedroeg gedurende dit verslagjaar 4351 tegen 4090 afsluitingen. Over het dienstjaar 1926 waren deze cijfers respectievelijk 4407 en 4192.

Het aantal reparaties aan leidingen op straat bedroeg gedurende 1927 - 1032, tegen 1284 over 1926 en aan binnenleidingen 546 tegen 565 over het jaar 1926.

9. Watermeters.

Geplaatst werden gedurende dit verslagjaar 7481 watermeters tegen 7454 in het jaar 1926, terwijl het aantal uitgenomen meters in 1927 bedroeg 7065 tegen 7081 in het jaar 1926.

Redenen van uitname:

	1926	1927
Verhuizing	1146	1630
Vervuiling	1685	1967
Ophouden waterverbruik	1244	1116
Periodieke verwisseling	1770	184
Ongereedheid door defecten	1236	2087
	7081	7065

Gedurende dit verslagjaar werden 176 meters, vroeger in meterkelders, op neuten geplaatst tegen 153 meters in het jaar 1926.

Van 784 watermeters werd de verzegeling verbroken bevonden, waarvoor, ingevolge Art. 28 van de Verordening op de Waterverstrekking aan de verbruikers een totaal bedrag van f 3920.— in rekening werd gebracht welk bedrag over de verschillende nationaliteiten als volgt is verdeeld.

	1926.		1927.	
Europeanen	97 zegelverbr.	f 635.—	105 zegelv.	f 1025.—
Inlanders	33 „	„ 165.—	126 „	„ 630.—
Chineezen	83 „	„ 415.—	354 „	„ 1770.—
Vreemde Oosterlingen	9 „	„ 45.—	99 „	„ 495.—
	224	f 1260.—	784	f 3920.—

Van de in 1927 in rekening gebrachte herzegelingskosten werden ingevolge besluit van Burgemeester en Wethouders 19 rekeningen tot een bedrag van f 95.— kwijtgescholden, benevens f 100.— voor herzegeling brandkranen.

Verder werden 375 meterbeschadigingen geconstateerd, waarvoor een bedrag van f 1023.75 in rekening werd gebracht t.w. als volgt:

	1926.	1927.
Europeanen	f 382.—	f 460.25
Inlanders	„ 52.—	„ 353.—
Chineezen	„ 205.—	„ 93.—
Vreemde Oosterlingen	„ 40.—	„ 117.50
	f 679.—	f 1023.75

De totaal ontvangst voor herzegelings- en reparatiekosten over 1927 bedroeg dus f 4943.75

10. Waterverkoopers.

Het aantal waterverkoopplaatsen bedroeg aan het begin van dit verslagjaar 234 (in gebruik 216) en aan het einde 235 (in gebruik 211). In totaal werd door de waterverkoopplaatsen gedurende 1927 verkocht 220114 M^3. à f 0.30 of totaal f 66034.20 tegen 251532 M^3 à f 0.30 of 75459.60 in het jaar 1926.

11. Verbruikers.

In het afgeloopen jaar werden wegens wanbetaling reglementair afgesloten 1103 spruitleidingen tegen 1170 in het jaar 1926.

Gedurende dit verslagjaar werden door tusschenkomst van de Afdeeling Algemeene Administratie (Missigitplein) door den Technischen dienst in 732 perceelen contrôles verricht, 204 dezer contrôles werden opgedragen naar aanleiding van schriftelijke of mindelinge reclames t.w. 118 schriftelijke en 86 mondelinge reclames.

42 der genoemde 204 reclames bleken gegrond, terwijl 162 reclames ongegrond werden bevonden.

De overige 528 contrôles welke werden opgedragen hielden verband met uitbreidingen en/of veranderingen, uitgevoerd door particulieren.

Naar aanleiding van de verhoogde of verminderde verbruiken, die bij opname van den meterstand maandelijks aan het licht komen, en mondelinge en telefonische reclames, die geregeld na het presenteeren der rekeningen worden ingediend, werden door de afdeeling waterleiding Administratie gedurende dit verslagjaar 7134 contrôles opgedragen.

Ten slotte zij nog vermeld, dat 6 verbruikers, het bij Art. 28 der Verordening op de Waterverstrekking toegestane meteronderzoek aanvroegen, waarvan na onderzoek alle gecontroleerde meters in orde bleken te zijn.

12. Muntmeters.

Op den 1sten Januari 1927 bedroeg het aantal geplaatste muntmeters 13 en op den 31en December '27, 2042 zoodat in het jaar 1927 werden geplaatst 2030 muntmeters.

VERSLAG VAN DE WATERLEIDING OVER 1927.

Uitbreidingen.

Op het eind van 1927 waren van de nieuwe tweede hoofdleiding drie van de zes gedeelten in bedrijf gesteld. Voor de overige gedeelten was het wachten op het gereedkomen van den spoorwegovergang bij Tangoelangin en op een omlegging bij de Wonokromobrug.

Bij den overweg te Wonokromo werd een meter in de nieuwe leiding geplaatst, opdat straks met meer zekerheid de aangevoerde hoeveelheid kan bepaald worden. Zoodra de geheele nieuwe leiding in gebruik gesteld is, zal ook in de oude leiding een meter aangebracht worden.

Op rekening van de nieuwe hoofdleiding was t/m 1927 geboekt in totaal **f 1.032,018,72.**

In dit bedrag is nog begrepen de aankoopprijs van een partij reserve-buizenmateriaal, welke nog niet werd overgeboekt naar Magazijn.

Het werk is begroot geworden op **f 1.000.000.—**

Op het verzoek om afstand van het bronnen-complex Segaran werd nog geen beslissing van de Regeering ontvangen. Door de Irrigatie-afdeeling „Brantas" werd zeer gunstig geadviseerd.

Te Ngagel kwam een permanente pompinstallatie voor het oppompen van water uit de rivier in de toevoerleiding naar de bezinkbassins gereed.

Machtiging daartoe werd gegeven bij Raadsbesluiten van 18 Augustus 1926 No. 4407 en 22 December 1926 No. 4545.

Tegen het eind van den Oostmoesson trad weer de onaangename smaak aan het water op. Door het Gewestelijk Laboratorium werden in verband hiermede proeven genomen met het toevoegen van permangaan. Toen bleek, dat op deze wijze het euvel te verhelpen was, werd aan de inrichting een verandering aangebracht, ten einde al het door de installatie geproduceerde water op deze wijze te kunnen behandelen.

Het Stadsnet onderging in 1927 eenige uitbreidingen in de nieuwe stadsgedeelten: Ketabang, Koepang, Darmo en het Haventerrein.

Het Stadsnet had op ult. 1927 eene totale lengte van 307 K.M.

De bouw en de inrichting van de muntmeterwerkplaats kwamen in Januari gereed.

Wanneer de eigen aanmaak van muntmeters moet worden stopgezet, zal deze werkplaats bestemd worden voor reparatie en nazien van muntmeters. De werktuigen zullen door de herstelwerkplaats worden overgenomen, gedeeltelijk ter vervanging van oude werktuigen.

In 1927 werden aangeschaft 1400 watermeters: volume natloopers van ½".

Wateraanvoer.

De wateraanvoer bedroeg in:	1927		1926	
Bronwaterleiding	5950853.—	M^3	5923230.—	M^3
Rivierwaterleiding	1317575.—	,,	1088485.—	,,
Totaal	7268428.—	M^3	7011715.—	M^3

De cijfers van de Bronwaterleiding zijn wegens het ontbreken van een meetinstrument in de hoofdleiding bij benadering bepaald. Deze hoeveelheden, bruto, zijn echter te verminderen met het noodzakelijke waterverlies, wegens overloop bij het hoogreservoir en spuien van de hoofdleiding, welke hoeveelheden voor 1927 geschat worden op 81000 M^3.

Het betaalde waterverbruik bedroeg in 1927 4836891 M^3. waarbij te voegen is het waterverbruik van de openbare bad- en privaatinrichtingen ad 332877 M^3., van de openbare hydranten,

geschat op 36000 M³., en van de in de huizen geplaatste muntmeters ad 50000 M³. Het waterverlies bedroeg dus 1931660 M³. of ca. 26,9 % van de hoeveelheid, die de bronwaterleiding en de rivierwaterleiding netto in het hoogreservoir en in de stad hebben afgeleverd. In 1926 bedroeg het verlies op dezelfde wijze berekend ca. 27,5 %.

De netto-aanvoeren bedroegen dus:

Bronwaterleiding.

Bruto	5.950.853 M³
Overloop hoogreservoir en spuien	81.000 ,,
	5.869.853 M³
Verlies ± 26,9%	1.578.990 ,,
Netto-aanvoer	4.290.863 M³

Rivierwaterleiding.

Bruto	1.317.575 M³
Verlies ± 26,9%	352.670 ,,
Netto-aanvoer	964.905 M³
Totaal netto-aanvoer	5.255.768 M³

tegen 49.981.11 M³ in 1926.

In het verlies is begrepen het bluschwater voor branden, alsmede een niet onbelangrijke hoeveelheid spuiwater voor het in bedrijfstellen van hoofd- en spuitleidingen in de stad, het water voor meteronderzoek, e.d.g.

Volgens de specificatie van de Exploitatiekosten (Bijlage IV) hebben de kosten van het aangevoerde bronwater bedragen f 302739,46, tegen f 263464,16 in 1926 en dus de kosten per M³. nettoaanvoer, 7,05 ct. tegen 6,26 ct. in 1926. De kosten van de Rivierwaterleidingen bedroegen in 1927 f 175868.29 tegen f 197968.15 in 1926, dus per M³. netto-aanvoer 18.22 ct. tegen 25.1 ct. in 1926.

De kosten van den geheelen netto-aanvoer bedroeg in 1927 f 478607,75 tegen f 461432,31 in 1926 en per M³. 9,11 ct. tegen 9.20 ct. in 1926. De vermeerdering der uitgaven van de bronwaterleiding ad rond f 40.000,— betreft een verhooging van f 10.000.— van de schadeloosstellingen wegens wateronttrekking

en voor het overige rente van opgenomen gelden voor den aanleg van de 2e. hoofdleiding.

Daarentegen blijven de kosten van Ngagel met ca. f 20.000.— beneden die van het vorige jaar. De gemiddelde kosten per M³. bedragen echter, in verband met den grooteren aanvoer, minder dan in 1926.

Het pompstation Sidoardjo heeft dit jaar onafgebroken gewerkt.

Gepompt werd gedurende	1926		1927	
met pomp I	4805,45	uren	4811,15	uren
„ „ II	5085,15	„	5217,30	„
„ „ III	3012,35	„	2854,—	„
Verbruikt werd aan:				
brandstof olie	481050,—	L.	456000	L.
smeerolie	7801,75	„	7096	„

De kosten, exclusief bezoldigingen van het vast personeel en rente en afschrijving hebben bedragen in 1927 f 33171,04 tegen f 40531,72 in 1926. Het jaar 1927 was bijzonder voordeelig, wat betreft reparaties en vernieuwing van drijfriemen. Het pompstation Wonotjolo heeft in 1927 niet behoeven te werken.

De rivierwaterzuiveringsinrichting te Ngagel deed het geheele jaar door dienst.

Deze inrichting leverde in 1927 1317575 M³. water tegen 1088400 M³. in 1926.

Aan chemicaliën werden verbruikt:

	1926.		1927.	
	Totaal in KG.	In Gram per M³. water	Totaal in KG.	In Gram per M³. water
Aluminium sulfaat	88800	81,6	120402	91.4
Chloor	2830	2,6	3516	2,7
Antichloor	2661	2,4	4180	3,2

Het gemiddelde verbruik aan chemicaliën per M³. water was in 1927 hooger dan in 1926. Hoofdzakelijk was dit een gevolg van de toevoeging van de grootere hoeveelheden in de laatste maanden van den Oostmoesson. Zooals hiervoor reeds werd medegedeeld, werd voor het wegnemen van den onaan-

genamen smaak aan het water in het laatst van den Oost-moesson, volgens aanwijzingen van het Gewestelijk Laboratorium, permangaan kali toegevoegd.

Voor wat betreft de zuivering van het water, stond de inrichting het geheele jaar onder contrôle van het Gewestelijk Laboratorium. De dagelijksche bacteriologische en chemische onderzoekingen wezen het geheele jaar door de absolute zuiverheid van het water aan.

Waterverbruik.

Het betaald waterverbruik (volgens meter) steeg van 4670377 M³. in 1926 tot 4836891 M³. of met 3,6%. Verdeeld over de verschillende groepen van verbruikers bedroeg het waterverbruik (afgerond tot 1000 M³.)

	1926	1927
Particulieren	3351000	3506000
Waterhandelaren	275000	240000
Industrieelen	190000	178000
Liefdadigheidsinstellingen	44000	45000
Gouvt. diensten	608000	652000
Gemeente diensten	104000	102000
Gewestelijke diensten	98000	113000

De verminderde afname door waterhandelaren is uitsluitend een gevolg van den minderen verkoop door waterverkoopers, wier verkoop langzamerhand minder wordt door de plaatsing van muntmeters in de huizen.

Het aantal spruitleidingen steeg op ultimo 1927 tot 14713, waarvan in gebruik waren 12672, tegen resp. 14259 en 12042 op ulto. 1926.

Het gemiddelde verbruik per aansluiting bedroeg in 1927 382 M³. tegen 388 M³. in het vorige jaar.

De opbrengst wegens waterverstrekking bedroeg in

	1926.	1927.
	f 1.285823,34	f 1.325641,19
gemiddeld per M³.	0,275	0,274
,, ,, aansluiting	106,70	104,61

De kostprijs van het water bedroeg, volgens de berekening opgenomen in bijlage IV:

	in 1926.	in 1927.
Totaal	f 993368,05	f 941149,02

of per M^3. betaald verbruik:

	in 1926	in 1927
Aanvoerkosten	9.20 ct.	9.11 ct.
Distributiekosten	9,09 ,,	7,26 ,,
Administratiekosten	1,66 ,,	1,66 ,,
	19,95 ct.	18,03 ct.

Hierbij dient het volgende toegelicht te worden. De ,,Aanvoerkosten'' en ,,Distributiekosten'' (Stadsnet) zijn omgeslagen over de totale hoeveelheid netto-aanvoer.

In deze hoeveelheid zijn ook begrepen de hoeveelheden verstrekt aan Bad- en privaatinrichtingen en openbare hydranten. Voor de Bad- en privaatinrichtingen bedroeg het verbruik in 1927 332877 M^3, dat dus gekost heeft 332877 × 16,36 ct. = f 54458,68. (Administratiekosten van de Waterleiding drukken hier niet op). Van deze kosten heeft de Gemeente een gedeelte terug ontvangen in den vorm van retributie voor het gebruik der inrichtingen, nl. f 25359,10. Het verschil komt op rekening van ,,Openbare Gezondheid''. Hetzelfde is het geval met de verstrekking van gratis water door middel van de openbare hydranten.

Verstrekt werd 36000 M^3., kostende 36000 × 16.36 ct. = f 5889,60. De bedragen van f 54458,68 en f 5889,60 of te zamen f 60348,28 zijn dus te beschouwen als bijdragen voor de ,,openbare Gezondheid''. De ,,administratiekosten'' zijn omgeslagen over de hoeveelheden verbruikt volgens aanwijzingen van de meters en de muntwatermeters. Door middel van muntwatermeters werd verbruik rond 50.000 M^3., waarvan dus de kosten in 1927 hebben bedragen 50.000 × 18.03 ct. = f 9015.—

Hierop wordt nader teruggekomen.

Exploitatiekosten.

Deze kosten bedroegen, gespecificeerd als volgt:

	1926	1927
Personeel (bezoldiging, transport)	f 162475,11	f 168437,06

Transport	f	162475,11	f	168437,06
Aandeel i.d. kosten van pensioenen, Verloven, C. B. A., Incassodienst, Alg. Bedrijfsbeheer	,,	89028,11	,,	107912,95
Diverse algemeene kosten	,,	13497,91	,,	18032,04
Onderhoud bronnen, hoofdleiding, Pompstations, hoogreservoirs	,,	74036,20	,,	75684,90
Installatie Ngagel	,,	70461,30	,,	63553,38
Onderhoud Stadsnet	,,	39003,52	,,	31169,27
Vernieuwing Stadsnet	,,	35454,39	,,	—.—
Rente en aflossing	,,	421726,17	,,	414407,47
Reservefonds	,,	64459,63	,,	70316,15
Vernieuwingsfonds	,,	64000,—	,,	48068,75
Reparatie watermeters	,,	21036,79	,,	21013,89
Afschrijving watermeters	,,	45130,52	,,	45896,95
Afschrijving materieel en gebouwen	,,	6330,—	,,	7950,95
Waterverstrekking a.d. Inlandsche bevolking	,,	6514,62	,,	16070,10
Afschrijving muntwatermeters	,,	—.—	,,	7564,—
	f	1113154,27	f	1096077,86

De exploitatie-kosten bedroegen dus in 1927 f 17076,41 minder dan in 1926.

Toelichting.

De kosten bedroegen meer voor (afgerond) Personeel	f	6000,—
(Periodieke verhoogingen, e.d.g.)		
Aandeel in diverse kosten	,,	19000,—
(Aandeel i/d kosten Magazijn f 16000.—		
Overige f 3000,— hooger).		
Diverse algemeene kosten	,,	4500,—
(Telefoon, reis- en verblijfkosten)		
Reservefonds (gekweekte rente)	,,	6000,—
Waterverstrekking a.d. Inlandsche bevolking	,,	17000,—
Onderhoud bronnen, enz.	,,	1500,—
Afschrijving materiaal	,,	1500,—
Totaal	f	55500,—

De kosten bedroegen minder voor:

Installatie Ngagel	f	7000,—
Onderhoud Stadsnet	,,	8000,—
Vernieuwing Stadsnet	,,	35000,—
Rente en aflossing (wegens mindere aflossing Leening 1921)	,,	7000,—
Vernieuwingsfonds	,,	16000,—
Totaal minder	f	73000,—
,, meer	,,	55500,—
Verschil minder	f	17500,—

Bovengenoemde specificatie in centen uitgedrukt per M³., betaald waterverbruik, geeft de volgende cijfers (met uitzondering van de kosten van watermeters en muntwatermeters), daarbij vergeleken met de cijfers over 1924/1926.

	1924	1925	1926	1927
Personeel	4,1	3,5	3,5	3,48
Aandeel in diverse kosten	1,6	1,4	1,9	2,23
Diverse algemeene kosten	0,4	0,4	0,3	0,37
Onderhoud bronnen, hoofdl. Pompst.	1,8	1,6	1,6	1,57
Installatie Ngagel	1,5	1,5	1,5	1,31
Onderhoud Stadsnet	0,9	0,9	0,9	0,64
Vernieuwing Stadsnet	—,—	—,—	0,8	—,—
Rente en aflossing en Reservef.	10,79	10,27	10,35	10,02
Vernieuwingsfonds	—,—	—,—	1,4	0,99
Afschrijving materiaal en gebouwen	0,40	0,25	0,14	0,16
	21,49	19,82	22,39	20,77

Hierbij zij opgemerkt, dat in dit overzicht alle kosten, ook die betrekking hebben op den aanvoer, zijn uitgedrukt per M³. betaald waterverbruik volgens aanwijzingen van de meters.

Werken voor derden.

In 1927 werden 451 nieuwe spruitleidingen aangelegd, tegen 537 in 1926. Van deze werden van 310 de binnenleidingen door den dienst aangelegd. In hetzelfde tijdvak werden 661 spruitleidingen uitgebreid en/of veranderd, tegen 635 in 1926.

Het aantal uitgevoerde reparaties aan kranen e.d.g. bedroeg 9044, dat aan spruitleidingen op straat 1032 (vorig jaar 565).

Het aantal openstellingen bedroeg in het verslagjaar 4315 tegen 4090 afsluitingen (vorig jaar resp. 4407 en 4192). De kosten hebben bedragen:

Werkloonen		f 20665,25
Materialen		,, 20961,15
Wegverharding		,, 5716,27
Bodeloonen		,, 260,44
		f 47603,11

Aan derden werd in rekening gebracht wegens:

aanleg van spruitleidingen	f 33173,37	
onderhoud en reparaties	,, 26835,90	
vergoeding voor diversen	,, 4076,48	,, 64085,75
alzoo een voordeelig saldo van		f 16482,64

zijnde ruim 25% van de kosten voor vergoeding van algemeene kosten.

Onderhoud watermeters.

De kosten hebben bedragen:

Reparaties	f 21013,89
Aandeel kosten personeel	,, 7120,—
Afschrijving gebouw en inrichting	,, 1000,—
Afschrijving watermeters	,, 45896,95
	f 75030,84
De opbrengst aan meterhuur bedroeg	,, 80233,05
alzoo een voordeelig verschil van	,, 5202,21

De cijfers bedroegen in 1926: Kosten f 76449,31; Opbrengst meterhuur f 78169,75; Voordeelig verschil f 1720,44.

Overzicht van de geplaatste en uitgenomen meters gedurende 1927 en van den stand op ult. 1927.

SOORT			Geplaatst gedurende 1927	Uitgenomen gedurende 1927	In spruitleidingen geplaatst op ult. 1927	Restant (niet geplaatste) meters op ult. 1927
S & H Vleugel	½	"	3	113	177	83
"	¾	"	25	298	396	180
"	1	"	1	67	93	268
"	1¼	"	8	11	42	104
"	1½	"	72	58	128	58
Schijf	½	"	269	824	749	1003
"	1	"	10	16	16	34
"	1¼	"	3	—	4	6
"	1½	"	5	3	5	5
Lambert	½	"	—	1	—	15
	¾	"	—	6	—	10
Meinecke	½	"	1072	1537	1718	682
	¾	"	221	269	210	90
Hersey	½	"	579	366	6802	80
	¾	"	587	288	825	38
Standpijp	1½	"	12	7	50	43
Lux"	1	"	10	5	10	20
	1½	"	3	5	14	6
Bopp& Reuter	½	"	4064	2685	7574	145
	¾	"	466	448	694	64
	1	"	51	42	87	16
	1½	"	19	19	90	17
Nash	½	"	—	1	—	—
Neptune	½	"	—	—	8	2
	1	"	—	—	9	5
Worthington	½	"	—	—	—	1
	¾	"	—	—	1	—
Breslau	¾	"	—	—	—	5
			7480	7064	13702	2980

In het verslagjaar werden aangeschaft 1400 ½" watermeters Bopp en Reuter.

5831 stuks watermeters van verschillende soorten en merken werden afgekeurd; deze werden in 1928 als oud koper verkocht.

Muntwatermeters.

Het aantal geplaatste muntmeters in huizen bedroeg op ult. 1927 1934.

Het waterverbruik bedroeg, berekend naar de opbrengst, rond 50.000 M³. à 18,03 ct. (kostprijs) f 9015,—

Afschrijving meters	,,	7564,—
Afschrijving spruitleidingen (½ jaar)	,,	1500,—
Onderhoud (afschrijving werkplaats)	,,	3150,95
	f	21229,95
Opbrengst	,,	18437,90
Nadeelig saldo	f	2792,05

Waar het grootste gedeelte der meters geplaatst is in de laatste helft van 1927 zijn de kosten ten opzichte van de opbrengsten, onevenredig hoog. In volgende jaren zal het resultaat gunstiger zijn, daar het verbruik per meter geregeld stijgt.

In de exploitatie-rekening werden de kosten van aansluitingen in haar geheel afgeschreven.

Afschrijvingen.

Voor de diverse objecten van de waterleiding is een gemiddelde levensduur van 30 jaar aangenomen. Voor brongebouwen, hoogreservoirs, buisleidingen is deze termijn te kort, doch voor de pompaggregaten te Sidoardjo, Wonotjolo en Ngagel is 30 jaar te lang. Daarenboven doet zich thans het geval voor, dat de installaties te Sidoardjo en Wonotjolo in de toekomst niet meer noodig zullen zijn, terwijl de ozonisatie-inrichting te Ngagel ook definitief buiten werking is gesteld.

Naar mijn berekening zou in verband hiermede extra afgeschreven moeten worden:

Wonotjolo	f 70.000,—
Sidoardjo	,, 250.000,—
Ngagel	,, 130.000,—
of totaal	f 450.000,—

Nu wordt ieder jaar uit de winst afgezonderd een bedrag van f 100.000.— voor buitengewone werken, waarvan ± f 30.000. voor duurzame werken. Op deze wijze werd t/m 1927 een kapitaal gevormd van rond f 186.000.— (zie balans onder Gemeente-Soerabaja — Rekening-Courant—).

Dit bedrag zou in de eerste plaats bestemd kunnen worden voor bedoelde afschrijvingen, en voorts ieder jaar het bedrag, dat uit de gewone middelen bestemd wordt voor duurzame werken.

Winst-saldo.

Blijkens de hieraan toegevoegde Balans met verlies- en winstrekening bedraagt het winstsaldo over 1927 f 394664,56 tegen f 283938,20 over 1926.

Het resultaat was dus in 1927 f 110.726,36 gunstiger en betreft

	Voordeelig	Nadeelig.
Waterleverantie	f 58255,75	—
Meterhuur	,, 2063,30	—
Diverse baten en renten	,, 16338,62	—
Werken voor derden	,, 4372,81	—
Exploitatie-kosten	,, 17076,41	—
Afschrijving claims	,, 12619,47	—
	f 110726,36	

Deze verschillen werden hiervoor en in de toelichting tot de balans reeds toegelicht.

WATERLEIDING.

Balans per ult. December 1927.

Aanleg	f	6971229:06⁵	Schuld a/h Gouvt van Ned. Indië v/h		
Materieel	,,	1500,—	Overnemen der Waterleiding	f	1847105,21
Meterwerkplaats	,,	8000,—			
Muntmeterwerkplaats	,,	15600,—	Aandeel in Leeningen,		
Meubilair	,,	500,—	5 % Leening 1916	,,	380000,—
Watermeters	,,	220000,—	5 % ,, 1927	,,	4400000,—
Muntwatermeters	,,	68076,—	Verschuldigde rente a/h Gouvt. van Ned.-Indië	,,	60173,19
Debiteuren Waterleverantie	,,	178355,51⁵	Afschrijvingen	,,	1534600,79
Debiteuren Onderhoud	,,	1918,48	Waarborgsommen	,,	265826,77
Gemeente-Gedeponeerde waarborgsommen	,,	265826,77	Debiteuren Aanleg S/L	,,	26273,30
Belegd Reservefonds voor Schuldaflossing	,,	689357,79	Gemeente Soerabaja (Rekg. Courant)	,,	186973,32
Belegd Vernieuwingsfonds	,,	112068,75	Vernieuwingsfonds	,,	112068,75
Kosten en disagio van Leeningen	,,	106088,10			
Gemeente Soerabaja (Leeningsgelden)	,,	174500,86			
	f	8813021,33		f	8813021,33

Verlies-en Winstrekening

Exploitatiekosten	f	1096077,86	Waterleverantie	f	1325641,19
Saldo Winst	,,	394664,56	Meterhuur	,,	80233,05
			Kosten herinnering, afsluiting, openstelling	,,	2523,70
			Rente van belegde gelden	,,	44056,75
			Huur van dienstwoningen	,,	1835,—
			Opbrengstwaterverstrekking m/muntmeters	,,	18437,90
			Werken voor derden	,,	16482,64
			Claims voorafgekeurde buizen	,,	1532,19
	f	1490742,42		f	1490742,42

BIJLAGE II.

TOELICHTING BALANS.

Debetzijde.

AANLEG		
a. **Algemeene kosten.**		
Overname Gouvt. D. W. L.		
Voorbereidende maatregelen	f	36341,01
Ontwerpen en begrootingen	,,	138640,51
Algemeene uitgaven opslagplaatsen	,,	139194,37[5]
Diverse uitgaven, als keuringskosten materialen in Europa, enz.	,,	30358,73
Uitbreidingen 1914/20.		
Teekenwerk, honorarium en diversen, adviezen, kosten geologisch onderzoek v/h brongebied Patjet en Kasri	,,	28037,04
	f	372571,66[5]
Te verdeelen over:		
Bronnen	f	22191,38
Hoofdleidingen	,,	189935,27
Hoogreservoirs	,,	27793,65
Stadsnet	,,	132651,36[5]
	f	372571,66[5]
b. **Bronnen.**		
Overname Gouvt. D. W. L.		
Bronleidingen	f	16606,50[5]
Brongebouwen en ontlastreservoirs	,,	94350,41
Algemeene kosten	,,	22191,38
Transporteere	f	133148,29[5]

Debetzijde

Transport	f	133148,29⁵	
Uitbreidingen.			
Nieuwe bronnen Plintahan II, Djomblangan, Klampok, Kesambi	,,	108675,67	
Onderzoek van nieuwe bronnen			
1926	,,	1599,77	
1927	,,	652,30	
			f 244076,03⁵
c. **Hoofdaanvoerleiding.**			
Overname Gouvt. D. W. L.			
Leidingen en kunstwerken	f	809491,14⁵	
Algemeene kosten	,,	189935,27	
Uitbreidingen.			
Syphon Porrong	,,	26508,25⁵	
Leiding v/d brug Porrong en bijdrage verbetering brug Porrong	,,	29537,98	
Waterstandaanwijzers (1915)	,,	1772,75	
Mandoerswoningen (5)	,,	8736,37	
Meterkelder i/d hoofdleiding	,,	4,25	
Aanleg 2e hoofdleiding			
1925 f 741,44			
1926 ,, 384465,82			
1926 ,, 1137,56			
1927 ,, 645673,90	,,	1032018,72	,, 2097004,74
d. **Hoogreservoirs.**			
Overname Gouvt. D. W. L.,			
1e. Hoogreservoir	f	138968,26⁵	
Algemeene kosten	,,	27793,65	
Uitbreidingen:			
2e. Hoogreservoir	,,	386923,38⁵	
id. verbetering aan- en afvoerleidingen	,,	1843,33	,, 555528,63
Transporteere			f 2896,609,40⁵

Debetzijde

Transport			f 2896609,40[5]
e. **Pompstation Wonotjolo.**			
Gebouw: motor en pomp		f 36306,82	
Machinistenwoning		,, 8262,42	
2e. Motor (1919)		,, 61512,51[5]	,, 106081,75[5]
f. **Pompstation Sidoardjo.**			
Gebouwen, 2 Dieselmotoren, met pompen		f 260954,08	
3e. Pompinstallatie (1921/22)		,, 125402,57	,, 386356,65
g. **Rivierwaterzuiverings-inrichting**. 1920/24.			
Gebouwen, machinerieën, ozonisatieinstallatie, bezinkbassins, meterkelders, Filter, Chloorapparaten, dienstwoningen		f 1145548,36	
Proeffilter-installatie 1925/26		,, 7734,26	
Pompinstallatie voor rivierwater			
1926	f 2297,—		
1927	,, 3345,40	,, 5642,40	
Wijziging reinwaterkelders		,, 4479,75	,, 1163404,77
h. **Stadsnet**.			
Overname Gouvt. D. W. L.			
Eerste aanleg		f 722604,59[5]	
Algemeene kosten		,, 132651,36[5]	
Uitbreidingen 1904/1906		,, 4555,78	
,, 1906/1926		,, 1349086,13	
,, 1927		,, 30291,59	
Transportleiding naar de Haven			
1925/26	f 137621,38		
1927	,, 1251,70	,, 138873,08	,, 2378062,56
Transporteere			f 6930515,14

Debetzijde

Transport		f 6930515,14
i. **Opslagplaats Ngagel.**		
Aanlegkosten 1921		,, 39713,92[5]
Totaal		f 6970229,06[5]
Materieel.		
Boekwaarde op ult. 1926		
1. aanhangwagen	f 250.—	
2. Ford-auto's	,, 2550.—	
	f 2800,—	
Afgeschreven ten laste der Exploitatierekening	,, 1300,—	f 1500,—
Gebouwen (te Kemajoran).		
Volgens balans 1926	f 2500,—	
Afgeschreven ten laste der Exploitatierekening	,, 2500,—	f —,—
Meterwerkplaats.		
Volgens balans 1926	f 9000,—	
Afgeschreven ten laste der Exploitatierekening 10% van f 10.000	,, 1000,—	f 8000,—
Muntmeterwerkplaats.		
a. Gebouw 1926 f 3082,50		
1927 ,, 2655,96	f 5738,46	
Afgeschreven ten laste der Exploitatierekening ± 10%	,, 538,46	f 5200,—
b. Inventaris 1927	f 13012,49	
Afgeschreven ten lasten der Exploitatie rekening + 20%	,, 2612,49	,, 10400,—
		f 15600,—

Debetzijde

Meubilair.		
Volgens balans 1926		f 500,—
Watermeters.		
Volgens balans 1926	f 240000,—	
Aangeschaft in 1927	„ 25896,95	
	f 265896,95	
Jaarlijksche afschrijving	„ 45896,95	f 220000,—
Muntwatermeters.		
Aangemaakt 1891 stuks	f 75640,—	
Afschrijving 20%, gedurende 1/2 jaar	„ 7564,—	f 68076,—
Debiteuren Waterleverantie en Meterhuur.		
Saldo per ult. 1926	f 173849,02⁵	
In 1927 werd in rekening gebracht wegens		
a. waterleverantie	„ 1325641,19	
b. meterhuur	„ 80233,05	
	f 1579723,26⁵	
Ontvangen per kas	„ 1401367,75	f 178355,51⁵
Debiteuren Onderhoud.		
Saldo per ult. 1926	f 2237,84	
In 1927 in rekening gebracht	„ 26835,90	
	f 29073,74	
Ontvangen per kas	„ 27155,26	f 1918,48
Gemeente-Gedeponeerde waarborgsommen.		
Saldo per ultimo 1926	f 276599,29⁵	
Terugbetaald gedurende 1927	„ 10772,52⁵	f 265826,77

Debetzijde

Belegd Reservefonds voor schuldaflossing.		
Saldo per ult. 1926		f 619041,64
Belegd in 1927		
Jaarlijksche storting	f 39880,65	
Rente 1927	„ 30435,50	„ 70316,15
Saldo per ult. 1927		f 689357,79

De beleggingen bestaan uit een 7% hypotheek (oorspronkelijk f 110.000,—) en uit 4½ en 5% Obligatiën Indische Leening.

Belegd Vernieuwingsfonds.		
Saldo per ult. 1926		f 64000,—
Storting van het onverwerkte bedrag in 1927	f 44360,—	
Storting rente 1927	„ 3708,75	„ 48068,75
Saldo per ult. 1927		f 112068,75

Jaarlijks wordt f 100.000.—uit de winst in het vernieuwingsfonds gestort voor vernieuwing van het Stadsnet. Het niet direct benoodigde gedeelte wordt voorloopig belegd voor latere jaren.

Claims voor afgekeurde buizen.	
Getaxeerde waarde per ult. 1926	f 58726,75
In 1927 werden uitkeeringen ontvangen tot een bedrag van	„ 60258,94
Het voordeelig verschil van komt ten bate der Verlies- en Winstrekening.	f 1532,19

Kosten en disagio van Leeningen.

Voor de conversie van de 7½% Leening 1921 in een 5% Leening en de plaatsing van f 1500000,— nieuwe leening in de 5% Leening 1927 is betaald geworden:

Debetzijde

aan kosten van plaatsing	f 30755,66	
aan disagio	,, 87120,—	f 117875,66
Dit bedrag ware over tien jaar te verdeelen en ten laste van de Exploitatierekening te brengen.		
Afschrijving 1927.		,, 11787,56
Saldo per ult. 1927		f 106088,10

Credit-zijde.

Leening Gouvernement van Ned.-Indië:		
Restant schuld op ult. 1927	f 1880412,21	
Afgelost in 1927	,, 33307,—	
Restant per ult. 1927		f 1847105,21

Aandeelen in Leeningen.

Leeningen	Oorspronkelijk bedrag	Afgelost t/m 1926	Afgelost in 1927	Afgelost t/m 1927	Restant op ult. 1927
5 % Leening 1916	f 600000	f 200000	f 20000	f 220000	f 380000
7½ % ,, 1921	,, 2900000	,, 96000	,, 2804000	,, 2900000	—
5 % ,, 1927	,, 4400000	—	—	—	,, 4400000
	f 7900000	f 296000	f 2824000	f 3120000	f 4780000

Verschuldigde rente aan het Gouvt. van Ned.-Indië.

Verschuldigde rente aan het Gouvt. van Ned. Indië over 1927, zijnde 3,2% van de restant schuld per 1 Januari 1927 ad f 1880412,21		f 60173,19
Afschrijvingen.		
Saldo per ult. 1926		f 1409943,90
Transporteere		f 1409943,90

Creditzijde.

Transport		f 1409943.90
Bijgekomen in 1927		
Stortingen Reservefonds	f 70316,15	
Aflossing Leening Gouvt. over 1927	,, 34340,74	
Aflossing Leening 1916	,, 20000,—	,, 124656,89
		f 1534600,79

Daar de aflossingstermijnen van de Leeningen overeenkomen met den aangenomen gemiddelden levensduur (30 jaar) zijn de afschrijvingen gelijk te stellen met de aflossingen.

Vernieuwingsfonds.

Saldo per ult. 1926	f 64000,—	
Stortingen 1927	,, 48068,75	
Saldo per ult. 1927		f 112068,75

Waarborgsommen Waterleverantie.

Saldo per ult. 1926	f 276599,29⁵	
Terugbetaald gedurende 1927	,, 10772,52⁵	
Saldo per ult. 1927		f 265826,77

Debiteuren Aanleg Spruitleidingen.

Saldo per ult 1926 Credit	f 23994,27	
In 1927 werd in rekening gebracht	,, 33173,37	
	f 9179,10	
Ontvangen per kas	,, 35452,40	
Saldo per ult. 1927 Credit		f 26273,30

Door aanvragers om aanleg van spruitleidingen moet, voordat met de werkzaamheden wordt aangevangen, een waarborgsom gestort worden, in verband waarmede deze rekening gewoonlijk een credit-saldo aanwijst.

Gemeente Soerabaja (Rekening Courant).		
Het saldo per ult. 1926 bedroeg Credit		f 816577,31
Nagekomen uitgaven in 1926....		,, 1137,56
Overgebracht naar leeningsgelden.		f 817714,87
(tijdelijk geleende leeningsgelden van andere objecten)		,, 657949,58
		f 159765,29
Door de Gemeente werd betaald wegens begrootingsrekening:		
Gewone uitgaven	f 1070481,51	
Buitengewone uitgaven (niet Leeningsgelden)	,, 157226,14	,, 1227707,65
		f 1387472,94
In de gemeentekas werd gestort:		
Gewone ontvangsten.....	f 1534905,24	
Buitengewone ontvangsten (geen Leeningsgelden)	,, 60258,94	,, 1595164,18
Debet		f 207691,24
Overgebracht het winst-saldo 1927.		,, 394664,56
Saldo per ult. 1927 Credit ..		f 186973,32
Gemeente (Leeningsgelden).		
Opbrengst Leening 1927		f 4312880,—
Aflossing Leening 1921		,, 2804000,—
		f 1508880,—
Terugbetaald, tijdelijk geleend van andere Bedrijven		,, 657949,58
		f 850930,42
Uitgaven in 1927		,, 676429,56
Saldo per ult. 1927		f 174500,86

VERLIES- EN WINSTREKENING.

Debetzijde. **Exploitatierekening.**

I.	Algemeene kosten		f	294382,05
II.	Onderhoud van aanvoer- en afvoerleidingen		,,	36037,29
III.	Pompstations		,,	96802,43
V.	Schadeloosstellingen		,,	37567,83
VII.	Proefnemingen		,,	16070,10
VIII	Reparatie watermeters		,,	21013,89
	Afschrijvingen Aanleg			
	Stortingen Reservefonds	f 70316,15		
	Stortingen Vernieuwingsfonds	,, 48068,75		
	Aflossing Gouvt. leening (te betalen in 1928)	,, 34340,74		
	Aflossing Leening 1916	,, 20000,—	,,	172725,64
	Afschrijving Diversen			
	Materieel	f 1300.—		
	Gebouwen	,, 2500.—		
	Meterwerkplaats	,, 1000,—		
	Muntmeterwerkplaats	,, 3150,95		
	Watermeters	,, 45896,95		
	Muntwatermeters	,, 7564,—	,,	61411,90
	Rente			
	Leening Gouvt. (te betalen in 1928)	f 60173,19		
	Leening 1916	,, 20000,—		
	Leening 1921	,, 268105,98		
	Afschrijving kosten en disagio Leening 1927	,, 11787,56	,,	360066,73
			f	1096077,86

Exploitatierekening.		Creditzijde
Waterleverantie.		
Gedurende 1927 werd aan geleverd water volgens den meter in rekening gebracht 4.836.891 M^3		f 1325641,19
Meterhuur		
Gedurende 1927 werd aan meterhuur in rekening gebracht		f 80233,05
Kosten van herinnering, afsluiting en openstelling.		
Aan vergoeding voor deze kosten werd in 1927 ontvangen		f 2523,70
Rente van belegde gelden		
In 1927 werd ontvangen van het		
belegde Reservefonds		f 34948,—
Belegde Vernieuwingsfonds		,, 3708,75
Belegde Waarborgsommen		,, 5400,—
		f 44056,75
De rente van belegde gelden der fondsen werd weer belegd en aan de fondsen toegevoegd.		
Huur van dienstwoningen.		
Gedurende 1927 zijn verhuurd geweest de dienstwoningen te Sidoardjo, Ngagel (2) en de Inlandsche woningen te Ngagel.		
De opbrengst bedroeg in totaal		f 1835,—

Exploitatierekening.		Creditzijde.
Opbrengst waterverstrekking met muntmeters		
Van de bij particulieren geplaatste muntmeters bedroeg de opbrengst		f 18437,90
Aannemende, dat ca. 25 L voor één cent werd verstrekt, dan is op deze wijze aan water verbruikt ongeveer 50.000 M^3.		
Werken voor derden.		
Aan particulieren werd in rekening gebracht wegens:		
a. aanleg van spruitleidingen	f 33173,37	
b. onderhoud van spruitleidingen	,, 26835,90	
c. diversen	,, 4076,48	
	f 64085,75	
De kosten hebben bedragen, vide Begrootingsrekening Afd. IV	,, 47603,11	
Voordeelig saldo		f 16482,64

Overzicht van de kosten van aanleg en daarop afgeschreven bedragen.

Omschrijving der werken	Oorspronkelijk bedrag der overname	Uitbreidingen t/m 1926	Totaal t/m 1926	Uitbreidingen in 1927	Totaal t/m 1927	AFSCHRIJVINGEN t/m 1926	AFSCHRIJVINGEN in 1927	AFSCHRIJVINGEN t/m 1927	Restant boekwaarde op ult. 1927
a. Brongebouwen, ontlastreservoirs leidingen.	133148,29^5	108675,67	241823,96^5		241823,96^5	76947,78	6558,—	83505,78	158318,18^5
b. Hoofdaanvoerleiding, kunstwerken	971389,37^5	94592,39^5	1065981,77		1065981,77	495448,07	26770,—	522218,07	543763,70
c. 2e Hoofdaanvoerleiding m/kunstwerken		385211,51	385211,51	646811,46	1032022,97				1032022,97
d. Hoogreservoirs	166761,91^5	388766,71^5	555528,63		555528,63	120195,90	8338,—	128533,90	426994,73
e. Pompstation Wonotjolo		106081,75^5	106081,75^5		106081,75^5	10141,—	2500,—	12641,—	93440,75^5
f. Pompstation Sidoardjo.		386356,65	386356,65		386356,65	36650,—	9000,—	45650,—	340706,65
g. Rivierwaterzuiveringsinrichting Ngagel.		1155579,62	1155579,62	7825,15	1163404,77	109014,—	20000,—	129014,—	1034390,77
h. Stadsbuizennet	859811,74	1486707,53	2346519,27	31543,29	2378062,56	556038,60	48990,—	605028,60	1773033,96
i. Opslagplaats Ngagel		39713,92^5	39713,92^5		39713,92^5	5508,55	2500,89	8009,44	31704,48^5
j. Onderzoek nieuwe bronnen		1599,77	1599,77	652,30	2252,07				2252,07
	2131111,32^5	4153285,54	6284396,86^5	686832,20	6971229,06^5	1409943,90	124656,89	1534600,79	5436628,27^5

Groepeering van de Exploitatie-kosten voor de berekening van den kostprijs per aangevoerden en per afgeleverden M³. water.

I.	**Algemeene kosten**		
	Bezoldiging personeel	f	30180,—
	Toelagen oud personeel	,,	80,50
	Transport personeel	,,	1800,—
	Pensioen Cramer	,,	3360,—
	Aandeel kosten Alg. Bedrijfsbeheer	,,	10912,95
	Aandeel kosten verloven en pensioenen	,,	4000,—
		f	50333,45
	Te verdeelen over:		
	Bronwaterleiding 1/3	f	16777,82
	Rivierwaterleiding 1/6	,,	8388,91
	Distributie 1/2	,,	25166,72
		f	50333,45
II.	**Bronwaterleiding**		
	Aandeel Algemeene kosten	f	16777,82
	Bezoldiging personeel: Bronnen, Hoofdleiding, Pompstations	,,	17940,—
	Kosten pensioenen en verloven van idem	,,	2500,—
	Transportkosten van idem	,,	2360,—
	Rente en afschrijving bronnen, hoofdleiding en pompstations	,,	169190,—
	Telefoonhuur	,,	3899,75
	Chemisch- en bacteriologisch onderzoek	,,	890,04
	Reis- en verblijfkosten	,,	5999,28
	Onderhoud bronnen	,,	2157,63
	Onderhoud Hoofdleiding	,,	1998,06
	Transporteere	f	223712,58

	Transport	f	223712,58	
	Exploitatie pompstation Sidoardjo	,,	33171,04	
	Exploitatie pompstation Wonotjolo	,,	78,01	
	Verzekering pompstations	,,	1000,—	
	Schadeloosstellingen wegens wateronttrekking	,,	37567,83	
	Afschrijving dienstauto's	,,	1300,—	
	Aandeel kosten Magazijn	,,	3000,—	
	Aandeel kosten huur pijpenterrein	,,	3300,—	
		f	303129,46	
	af: ontvangen huishuren	,,	390,—	f 302739,46
III.	**Rivierwaterleiding Ngagel.**			
	Aandeel Algemeene kosten	f	8388,91	
	Bezoldiging personeel	,,	19350,—	
	Aandeel kosten pensioen en verloven	,,	2700,—	
	Rente en afschrijving	,,	88541,—	
	Verzekering	,,	1200,—	
	Telefoon	,,	180,—	
	Werkloonen	,,	8984,08	
	Stroomverbruik	,,	20236,83	
	Chemicaliën	,,	11776,36	
	Laboratorium	,,	705,24	
	Onderhoud	,,	2011,87	
	Terreinhuur	,,	8439,—	
	Toezicht B. G. D.	,,	4800,—	
		f	177313,29	
	af: ontvangen huren van dienstwoningen	,,	1445,—	,, 175868,29
	Transporteere			f 478607,75

	Transport			f	478607,75
IV.	**Distributie**				
	Aandeel algemeene kosten		f 25166,72		
	a. **Hoogreservoirs**				
	Bezoldiging personeel	f 1320,—			
	Pensioenen en verloven	,, 180,—			
	Rente en afschrijving	,, 36066,—			
	Onderhoud	,, 712,33	,, 38278,33		
	b. **Stadsnet.**				
	Bezoldiging Techn. personeel	f 54646,—			
	Pensioenen en verloven	,, 7020,—			
	Transport Techn. Personeel	,, 3678,33			
	Rente- en afschrijving	,, 160491,12			
	Vernieuwingsfonds	,, 44360,—			
	Afschrijving gebouwen	,, 2500,—			
	Verzekering	,, 775,—			
	Onderhoud buizennet	,, 24413,50			
	,, gereedschappen	,, 5944,88			
	,, gebouwen en opslagpl.	,, 810,89			
	Aandeel kosten Magazijn	,, 10000,—			
	Aandeel huur pijpen terrein	,, 3300,—	,, 317939,72		
	Transporteere		f 381384,77	f	478607,75

		Transport	f 381384,77	f	478607,75
	c. **Administratie.**				
	Bezoldiging personeel	f 17192,23			
	Pensioenen en verloven	,, 2400,—			
	Aandeel kosten C.-B. A. en Incassodienst	,, 60000,—			
	Telefoonhuur	,, 960,—			
	Bureau- en schrijfbehoeften	,, 2599,83			
	Verlichting	,, 459,14			
	Uitrusting personeel	,, 69,—	,, 83680,20		
			f 465064,97		
	af: ontvangen kosten afsluiten en herinneringen		,, 2523,70	,,	462541,27
	Totaal kosten water			f	941149,02
V.	**Werken voor derden**				
	Bezoldiging personeel		f 10210,—		
	Pensioenen en verloven		,, 1400,—		
	Werkloonen, materialen enz.		,, 47603,11		
	Aandeel kosten Magazijn		,, 3000,—	f	62213,11
	Opbrengsten.				
	Aanleg spruitleidingen		f 33173,37		
	Onderhoud ,,		,, 26835,90		
	Vergoeding voor diversen		,, 4076,48		
				,,	64085,75
	Voordeelig verschil			f	1872,64

VI.	**Watermeterwerkplaats.**				
	Bezoldiging personeel	f	6320,—		
	Pensioenen en verloven	,,	800,—		
	Afschrijving gebouwen	,,	1000,—		
	Afschrijving watermeters	,,	45896,95		
	Werkloonen, materialen voor onderhoud van watermeters	,,	21013,89	f	75030,84
	Opbrengst Meterhuur			,,	80233,05
	Voordeelig verschil			f	5202,21
VII.	**Exploitatie Muntmeters**				
	Afschrijving gebouw en inrichting	f	3150,95		
	Afschrijving meters	,,	7564,—		
	Kosten aanleg aansluitingen	,,	16070,10	f	26785,05
	Opbrengst muntwatermeters			,,	18437,90
	Nadeelig saldo			f	8347,15

BEGROOTINGSREKENING 1927.

Art.	Gewone Uitgaven			
	I. Algemeene kosten.			
1	Bezoldigingen	f	157158,23	
1a	Toelagen oud personeel	,,	80,50	
2	Transportkosten	,,	7838,33	
3	Pensioen Cramer	,,	3360,—	
4	Bureau- en schrijfbehoeften e.d.g.	,,	2599,83	
5	Telefoonkosten	,,	5039,75	
6	Verlichting	,,	459,14	
7	Chemisch- en bacteriologisch onderz.	,,	890,04	
8	Reis- en verblijfkosten	,,	5999,28	
9	Uitrustingen personeel	,,	69,—	
10	Verzekeringen	,,	2975,—	
11	Aandeel kosten Alg. Bedrijfsbeheer	,,	10912,95	
12	Rente van Leeningen	,,	349312,91	
12	Aflossingen ,,	,,	53307,—	
13	Aandeel kosten 1e. afd. Alg. Begr.	,,	51000,—	
14	,, ,, 2e ,, ,, ,,	,,	30000,—	
15	,, ,, 3e ,, ,, ,,	,,	16000,—	f 697001,96
	II. Onderhoud aan- en afvoerleidingen.			
16	Brongebouwen, ontlastreservoirs enz.	f	2157,63	
17	Hoofdaanvoerleiding m/ kunstwerken	,,	1998:06	
18	Hoogreservoirs	,,	712:33	
19	Stadsnet	,,	24413,50	
20	Aanschaffing en onderh. gereedschappen	,,	5944,88	
21	Onderhoud gebouwen en opslagplaatsen	,,	810,89	
22	Huur van vrachtauto's	,,	,—	,, 36037,29
	Transporteere			f 733039,25

Art.					
	Transport			f	733039,25
	III. **Exploitatie Pompstations.**				
	a. **Sidoardjo.**				
23	Werkloonen	f	4478,—		
24	Brandstof en smeerolie	,,	27669,08		
25	Reparaties en diversen	,,	1023,96		
	b. **Wonotjolo**				
26	Werkloonen		—.—		
27	Brandstof en smeerolie	,,	1,94		
28	Reparatie en diversen	,,	76,07		
29	Terreinhuur	,,	—.—		
	c. **Ngagel**				
30	Werkloonen	,,	8984,08		
31	Stoomverbruik	,,	20236,83		
32	Chemicaliën	,,	11776,36		
33	Laboratoriumbenoodigdheden	,,	705,24		
34	Onderhoud gebouwen en machines	,,	2011,87		
35	Terreinhuur	,,	15039,—		
36	Toezicht B. G. D.	,,	4800,—	,,	96802,43
	IV. **Werken voor derden.**				
37	Werkloonen	f	20665,25		
38	Materialen	,,	20961,15		
39	Wegverharding	,,	5716,27		
40	Bodeloonen	,,	260,44	,,	47603,11
	V. **Schadeloosstellingen wegens wateronttrekking.**				
41	Plintahan I	f	37199,65		
42	Plintahan II				
43	Tamanan	,,	368,18	,,	37567,83
	VI. **Reservefondsen**				
44	Storing Reservefonds	f	40738,15		
	Transporteere	f	40738,15	f	915012,62

	Transport	f	40738,15	f	915012,62
45	Storting rente belegde gelden	,,	29578,—		
46	Storting Vernieuwingsfonds	,,	48068,75	,,	118384,90
	VII. **Proefnemingen.**				
47	Aanleg leidingen v/d Inlandsche bevolking	f	16070,10	,,	16070,10
	VIII. **Meterwerkplaats.**				
48	Werkloonen	f	11254,93		
49	Plaatsing meters	,,	3461,04		
50	Materialen	,,	6272,77		
51	Diverse uitgaven	,,	25,15	,,	21013,89
	Totaal gewone uitgaven			f	1070481,51
	IX. **Buitengewone Uitgaven.**				
52	Uitbreiding Stadsnet			f	30291,59
52a	Transportleiding n/d Haven			,,	1251,70
53	Aanschaffing watermeters			,,	25896,95
53a	Inventaris muntmeterwerkplaats			,,	13012,49
53b	Bouw muntmeterwerkplaats			,,	2655,96
54	Diverse uitbreidingswerken			,,	4479,75
54b	Pompinstallatie Ngagel			,,	3345,40
54c	Capteering nieuwe bronnen			,,	652,80
55	Aanleg 2e Hoofdaanvoerleiding			,,	645673,90
53c	Aanmaak muntmeters			,,	75640,—
	Kosten plaatsing Leening 1927			,,	30755,66
	Totaal Buitengewone uitgaven			f	833655,70
Ond.	**Gewone Ontvangsten.**				
1/2	Water en meterhuur	f	1401367,75		
3	Kosten herinnering, afsluiting enz.	,,	2523,70		
4	Aanleg spruitleidingen	,,	35452,40		
	Transporteere	f	1439343,85		

	Transport	f 1439343,85	
5	Onderhoud spruitleidingen	,, 27155,25	
6	Huishuren	,, 1835,—	
7	Rente van belegde gelden Reservefonds	,, 34948,—	
7a	,, ,, ,, ,, vernieuw.	,, 3708,75	
8	,, ,, ,, ,, waarborgsommen	,, 5400,—	
9	Andere Ontvangsten	,, 4076,48	
1a	Opbrengsten waterautomaten	,, 18437,90	f 1534905,24
	Totaal Gewone Ontvangsten		f 1534905,24
10	**Buitengewone Ontvangsten.** Uitkeering claim beschadigd buismateriaal		f 60258.94

HET PASARBEDRIJF.

Uitbreidingen en vernieuwingen.

Op ulto. 1926 was de bouw van de nieuwe pasarloodsen op het Zuidelijk gedeelte van pasar Wonokromo gereed. Het afwerken van het karreplein werd echter uitgesteld tot het gereedkomen van de vernieuwing der loodsen op het Noordelijk gedeelte. Deze vernieuwing en de daarbij behoorende verharding van het open terrein kwamen in 1927 geheel gereed. De vernieuwing van dezen pasar is een zeer belangrijke verbetering geworden waardoor het mogelijk werd een betere indeeling te maken, die langzamerhand meer en meer verkoopers trekt.

De verbouwing en uitbreiding van pasar Kalianjar kwam in den loop van 1927 gereed. De ruimte schijnt echter nog te klein te zijn, zoodat uitgezien zal moeten worden naar meerdere ruimte.

De voor bouw en verbouw van pasars en pasarloodsen bestede gelden, vindt men gespecificeerd in onderstaanden staat.

PASARS	Boekwaarde op 31 Dec. 1926	Bijgekomen in 1927	Boekwaarde op 31 Dec. 1927
Genteng	f 54957,92		f 54957,92
Toerie	,, 20712,23		,, 20712,23
Borg	,, 1700,—		,, 1700,—
Pabean	,, 7162,13		,, 7162,13
Pegirian	,, 10499,78		,, 10499,78
Kalianjar	,, 8597,46	f 3026,56	,, 11624,02
Ampel	,, 500,—		,, 500,—
Peneleh	,, 500,—		,, 500,—
Kepoetran	,, 30006,50		,, 30006,50
Babaän	,, 47853,07		,, 47853,07
Kapasan	,, 124573,06		,, 124573,06
Kalimati	,, 7653,02⁵		,, 7653,02⁵
Pasiran	,, 4488,09		,, 4488,09
Wonokromo	,, 66446,34	,, 27710,76	,, 94157,10
Sawahan(O.J.S.)	,, —.—	—.—	—.—
Karreplein	,, 3208,24	—.—	,, 3208,24
Disagio van Leeningen	,, 19545,18	,, 5000,—	,, 24545,18
	f 408403,02⁵	f 35737,32	f 444140,34⁵

In het laatst van 1927 werden de plannen ingediend voor den bouw van een nieuwen pasar te Toerie. De daarvoor benoodigde gronden werden door de S. S. en de N. I. S. kosteloos afgestaan. De kosten zullen in totaal f 140.000 beloopen.

Reeds direct is gerekend op een uitbreiding, terwijl voorts rekening is gehouden met een eventueele uitbreiding in de toekomst. In het plan werd een speciale loods voor den handel in pluimvee ontworpen, in de verwachting, dat deze handel zich meer en meer naar Toerie zal verplaatsen.

Naar aanleiding van het in werking treden van de nieuwe pasarverordening, moesten de exploitanten van de particuliere pasars opnieuw vergunning vragen voor het oprichten en exploiteeren van pasars.

Het bleek echter, dat niemand aan de gestelde bepalingen kan voldoen. De meeste z.g. „pasars" bestaan uit een verzameling van verkoopers op open terreinen in de kampongs, die zelfs in het minst niet voldoen aan hygiënische eischen.

Naar aanleiding hiervan werd voorgesteld de particuliere pasars Krembangan, Kembang Kidoel, Patjar Kembang over te nemen, en te verbeteren, en voorts pasars op te richten te Kranggan en te Petjindilan, waardoor het mogelijk is alle passerverkoop in de kampong te verbieden, zonder de bevolking ongemak te bezorgen. Deze voorstellen werden begin 1928 in behandeling genomen en gedeeltelijk reeds uitgevoerd.

In 1927 werd bij Raadsbesluit van 12 Mei No. 117 besloten tot den bouw van een veepasar op een terrein te Karangtembok nabij het slachthuis. Met den bouw werd eerst in 1928 een begin van uitvoering gemaakt.

De kosten werden begroot op f 51884,—

IJshuisjes, Warongs en Wagenloodsen.

Onder het beheer van het Pasarbedrijf zijn gesteld:

3 ijshuisjes, nl. Juliana Boulevard, Aloon-Aloon en Bibis;
2 dubbele warongs: Gembong en Gili;
2 wagenloodsen met 46 standplaatsen: Willemskade.

De bouwkosten hebben bedragen:

IJshuisjes	f 3950,83⁵
Warong Gembong	,, 2128,96
,, Gili	,, 5369,33
Wagenloodsen	,, 33748,10
Totaal	f 45197,22⁵

Perceelen.

Voor de uitbreiding van de pasars werden in den loop der jaren eenige perceelen aangekocht, welke zoolang zij nog niet noodig zijn voor uitbreiding der pasars, in hun oorspronkelijken toestand worden verhuurd.

		Aankoopsommen op ult. 1926	Bijgekomen in 1927	Aankoopsommen op ult. 1927
a.	Koepang	f 18337,50		f 18337,50
b.	Sidokapasan	,, 26200,—		,, 26200,—
c.	Kapasan Lor	,, 524,60		,, 524,60
d.	Njamploengan	,, 9630,—		,, 9630,—
e.	Klimboengan	,, 2040,—		,, 2040,—
		f 56732,10		f 56732,10

De perceelen b en c dienen voor een eventueele uitbreiding van pasar Kapasan. Perceel sub d ligt in de nabijheid van pasar Pegirian. Perceel sub e ligt ten Zuiden van pasar Kalianjar en zal bij dien passar getrokken worden. Getracht werd de belendende pereeeltjes ook in handen te krijgen, doch wegens den hoogen vraagprijs zijn de onderhandelingen afgebroken.

Van de op de balans per ultimo 1927 voorkomende posten behoeven de volgende nog toelichting.

Aandeel in Leeningen.

		Oorspronkelijk bedrag der leening	Afgelost t/m 1926	Afgelost in 1927	Afgelost t/m 1927	Restant schuld op ulto. 1927
5%	Leening 1916	f 300000,—	f 120000.—	f 12000.—	f 132000.—	f 168000.—
6%	Leening 1922	348000.—	34660.80	11066.40	45727.20	302272.80
		f 648000.—	f 154660.80	f 23066,40	f 177727.20	f 470272.80

Afschrijvingen.

Tot en met 1926 werd afgeschreven	f 116445,03
In 1927	,, 23066,40
Totaal	f 139511,43

De aflossingstermijn van de leeningen voor het Pasarbedrijf is gelijkgesteld aan den aangenomen levensduur van de pasars (25 jaar), zoodat de afschrijvingen gelijk zijn aan de aflossingen.

In de eerste jaren zijn de geleende gelden langen tijd onverwerkt gebleven; afschrijving had toen geen zin, terwijl de aflossing van de schuld doorging, hetgeen het verschil tusschen het totaal der aflossingen en het totaal der afschrijvingen verklaart.

Gemeente (Rekening-Courant)

Het saldo bedroeg per ult. 1926 credit	f 38245,77
In 1927 werd door de Gemeente betaald (Gewone uitgaven)	,, 256125,46
	f 294371,23
Gestort in de Gemeente-kas (Gewone Ontvangsten)	,, 497881,60
	f 203510,37
Overboeking van het Winstsaldo	,, 241726,14
Saldo credit per ult. 1927	f 38215,77

Gemeente (Leeningsgelden)

Saldo onverwerkt per ulto 1927	f 127667,65
Verwerkt in 1927 (Buitengewone Uitgaven)	,, 30737,32
Saldo per ult. 1927	f 96930,33

Opbrengsten Pasars.

Hieronder volgt een specificatie van de opbrengsten.

Pasars	Totaal opbrengsten			Gemiddelde opbrengst per M² pasarruimte		
	1925	1926	1927	1925	1926	1927
Genteng	60451.71	61787.22	65534.18	13.98	14.30	15.15
Toeri	65268.76	63284.27	63469.27	11.09	10.75	10.80
Ampel	1444.69	1656.33	1655.39	4.46	5.11	5.10
Bong	7044.31	7221.32	6043.96	6.61	6.78	5.67
Pabean	158454.02	154264.51	153733.—	15.88	15.46	15.40
Peneleh	8452.17	7548.20	7690.67	12.39	11.07	11.28
Kalianjar	11629.79	11418.05	11103.56	15.50	15.22	14.80
Pegirian	16173.32	12355.17	10928.64	9.11	6.96	6.16
Kepoetran	34163.43	30219.45	32409.78	15.32	13.55	14.33
Babaän	16364.20	14968.32	16008.30	6.13	5.61	6.—
Kapasan	60440.81	52462.66	51467.67	8.63	7.38	7.25
Pasiran	7972.11	6514.67	6117.25	5.75	4.68	4.41
Kalimati	4587.65	5689.61	6198.56	13.14	14.96	16.30
Sawahan	1463.85	1446.58	958.65	1.62	1.61	1.06
Wonokromo	44283.33	40405.14	43839.59	11.66	9.76	10.59
Totaal pasars	498194.15	471241.50	477158.47	11.99	10.81	11.12
Karreplein	2166.30	2155.33	1943.18			
Bad- en priv. inr. Kapassan en Babaän	5207.66	5154.37	5447.95			
	505568.11	478551.20	484549.60			

Over het algemeen vertoonen de opbrengsten der diverse pasars een kleine vermeerdering bij 1926 vergeleken.

In het verslag over 1926 werd op deze omstandigheid, die zich reeds in het laatst van 1926 voordeed, gewezen.

Daarentegen trad in December 1927 voor enkele groote pasars, Pabean, Genteng, Toerie een kleine vermindering in, die zich in 1928 voortzette. In hoofdzaak wordt dit toegeschreven aan den minderen aanvoer van tweede gewassen en vruchten.

De achteruitgang van pasar Bong (de pluimveepasar) komt geheel op rekening van de ziekte onder het pluimvee.

Omtrent Pegirian werd in het vorige verslag reeds opgemerkt dat de bedrijvigheid zich verplaatst heeft naar Pabean en Kalimati. De buurt van Pegirian is ook niet van dien aard, dat een groote pasar daar tot bloei kan komen, zoodat Pegirian langzamerhand zal terugvallen tot een buurt-pasar van bescheiden omvang.

Getracht is door een andere indeeling het den verkoopers zoo aantrekkelijk mogelijk te maken, doch tot nu toe is het niet mogen gelukken meer koopers, waar het ten slotte om gaat, te trekken. Deze schijnen de voorkeur te geven aan Pabean, waar meer keus is. Babaän begint zich meer en meer te herstellen.

In de minder aantrekkelijke gedeelten werden de noodzakelijke levensbehoeften ondergebracht, waardoor het mogelijk werd de opengekomen plaatsen te verhuren aan verkoopers van z.g. „Lux" artikelen.

Ook te Kapasan werd getracht door een andere indeeling van de artikelen sommige plaatsen aantrekkelijker te maken. Ook hier hadden wij succes. Daar deze wijziging eerst in het laatst van 1927 plaats vond, komt het resultaat in de totaalopbrengst van 1927 nog niet tot uiting.

De verbouwing van pasar Wonokromo is van gunstigen invloed geweest op de opbrengsten. De in het vorige verslag uitgesproken verwachting, dat deze pasar meer en meer in trek zal komen bij de tjita-verkoopers, is bewaarheid geworden. Er zijn thans reeds meer aanvragen dan plaatsen voor dit artikel beschikbaar.

Op „Legi" pasardag voor Wonokromo, is het soms moeilijk aan iedere aanvraag om een plaats te voldoen.

In verband met het in werking treden van de nieuwe Pasarverordening werden door B. en W. bij besluit van 16 Mei 1928 No. 779/B nieuwe pasartarieven vastgesteld, welke vanaf Augustus 1928 volledig werden toegepast.

Deze tarieven hielden voor enkele artikelen een vermindering in t.w.

Vruchten:	vroeger	15	ct.	per	M^2	thans	10	ct.	per	M^2
Inl. groenten	„	12½	„	„	„	„	10	„	„	„
Eur. „	„	15	„	„	„	„	12½	„	„	„
Polowidjo	„	10	„	„	„	„	7½	„	„	„

Voor de invoering van de nieuwe tarieven, was de dagpasar geopend tot 2 uur n.m. Zij, die na 2 uur op den pasar worden aangetroffen, moesten half tarief betalen. Volgens de nieuwe verordening duurt de dagpasar tot zonsondergang (6 uur n.m.). Eerst dan begint de avondpasar, op welken half tarief wordt geheven. Van de pasarverkoopers, die dus tusschen 2 uur en 6 uur den pasar verlaten, wordt geen retributie geheven. Een en ander was van invloed op de opbrengsten gedurende de laatste maanden van het verslagjaar.

Huur van ijshuisjes en warongs.

IJshuisjes:			
Juliana Boulevard	à	f 10,—	f 120,—
Aloon-Aloonstraat	,,	,, 30,—	,, 360,—
Bibis	,,	,, 20,—	,, 240,—
Warongs:			
Gili	2 ,,	,, 30,—	,, 720,—
Gembong	,,	,, 25,—	,, 300,—
			f 1740,—
Saldo onbetaald op ult. 1926			,, 30,—
Ontvangen per kas			f 1770,—

De ijshuisjes en warongs waren het geheele jaar door verhuurd.

De opbrengst ad f 1740,— bedraagt ± 15% van het bouwkapitaal ad f 11449.12⁵.

Huur wagenloodsen aan de Willemskade.

De opbrengst wegens verhuur bedroeg in 1927 f 2845.— tegen f 3170,— in 1926.

De huur per vak bedraagt per maand f 10.— zoodat in 1927 in totaal f 2845 :10 is 284½ maandvakken verhuurd zijn geweest. Beschikbaar zijn 48 vakken of 576 maandvakken zoodat gedurende 1927 gemiddeld 50% van de beschikbare ruimte verhuurd is geweest.

De opbrengst ad f 2845,— bedroeg 8,4% van het bouwkapitaal tegen 9% in 1926.

Huur van terreinen en perceelen.

De verhuurde perceelen en aangekochte terreinen en de verhuurde tereinen, bestemd voor uitbreiding der pasars brachten aan huur op:

Perceelen Njamploengan	f 420,—
Perceel Sidokapasan	,, 1572,—
,, Pegirianweg	,, 600,—
Benzine-depôt Kapasan	,, 600,—
Grond voor ijshuisjes e.a. Toerie, Genteng Kapasan, Wonokromo	,, 1025,—
Ontvangen per kas	f 4217,—

Rente van belegde gelden.

Aan rente van belegde onverwerkte leeningsgelden werd in 1927 ontvangen f 4500,—

Exploitatiekosten.

Hieronder volgt een specificatie van de exploitatiekosten over de jaren 1925, 1926 en 1927.

	1925	1926	1927
Bezoldiging en transport	f 75616,99	f 75819,84	f 72611,75
Kantoor en andere kosten	5512,75	4305,36	4474,37
Toelagen dessabestuur	1800,—	1920,—	1920,—
Verlichting pasars	7463,80	6471,46	6334,05
Aandeel in de kosten van diverse afd.	9700,—	18010,—	19478,—
Rente	30177,98	28989,46	28287,55
Aflossingen (afschrijvingen	21187,20	22440,—	23066,40
Bewaking	6609,95	4986,25	6326,55
Onderhoud pasars	22426,—	10547,95	12484,23
Reiniging pasars	31202,02	31293,73	31142,56
Vergoeding voor het ophalen van vuil	50000,—	50000,—	50000,—
	f 261696,69	f 254784,05	f 256125,46

De uitgaven van 1927 zijn practisch gelijk aan die van 1926, zoodat ze geen nadere toelichting behoeven.

Winstsaldo.

Blijkens de hierbij gevoegde balans met Verlies- en Winstrekening over 1927, bedraagt het winstsaldo over 1927 f 241726,14 tegen f 237299,15 over 1926.

Deze kleine vooruitgang wordt veroorzaakt door een meerdere opbrengst van de pasars, welke onder „Pasaropbrengsten" werd toegelicht.

PASARBEDRIJF

Balans per 31 December 1927.

Pasars en pasarloodsen	f 444140.34[5]	Aandeel Leening 1916	f 168000.—
IJshuisjes, warongs, wagenloodsen	„ 45197.22[5]	Aandeel Leening 1922	„ 302272.80
Perceelen	„ 56732.10	Afschrijvingen	„ 139511.43
Disagio Leeningen	„ 5000.—	Gemeente (Rekening Courant)	„ 38215.77
Gemeente (Leeningsdienst)	„ 96930.33		
	f 648000.—		f 648000.—

Verlies- en Winstrekening over 1927.

Exploitatie-kosten	f 256125.46	Pasaropbrengsten	f 484549.60
Saldo winst	„ 241726.14	Huur ijshuisjes en warongs	„ 1740.—
		Huur wagenloodsen	„ 2845.—
		Huur perceelen en terreinen	„ 4217.—
		Rente van belegde gelden	„ 4500.—
	f 497851.60		f 497851.60

Pasarbedrijf.

Begrootingsrekening 1927

Art.	GEWONE UITGAVEN.				
	I. Algemeene kosten.				
1	Bezoldiging personeel	f	69721,75		
2	Transportkosten	,,	2890,—		
3	Kantoorhuur	,,	1250,—		
4	Bureau- en schrijfbehoeften	,,	697,77		
5	Telefoonkosten	,,	390,—		
6	Verzekering	,,	500,—		
7	Aanschaffing en onderhoud meubilair	,,	—,—		
8	Uitrustingen	,,	—,—		
9	Onderhoud dienstfietsen	,,	84,25		
10	Verponding	,,	47,25		
11	Huishuur marktmeester Pasiran	,,	62,—		
12	Aanmaak pasarkaartjes	,,	1443,10		
13	Toelagen desabestuur	,,	1920,—		
14	Verlichting	,,	6334,05		
15	Aandeel kosten Alg. Bedrijfsbeheer	,,	8728,—		
16	Rente van Leeningen	,,	28287,55		
	Aflossing van Leeningen	,,	23066,40		
17	Aandeel kosten afd. I Alg.Begr.	,,	4750,—		
18	,, ,, ,, II ,, ,,	,,	4000,—		
19	,, ,, ,, III ,, ,,	,,	2000,—	f	156172,12
	II. Bewaking.				
19a	Bezoldiging wakers	f	6326,55	,,	6326,55
	Transporteere			f	162498,67

	Transport			f	162498,67
	III. **Onderhoud Pasars.**				
20	Aanschaffing en onderhoud van inventaris	f	1973,34		
21	Onderhoud en kleine herstellingen	,,	6791,47		
22	Zware herstellingen	,,	80,70		
23	Onderhoud aftappingen en waterverbruik	,,	3638,72	,,	12484,23
	IV. **Reiniging.**				
24	Bezoldiging	f	599,40		
25	Werkloon	,,	29596,26		
26	Materialen	,,	946.90		
27	Vergoeding aan den Reinigingsdienst	,,	50000,—	,,	81142,56
	Totaal Gewone Uitgaven			f	256125,46
	Buitengewone uitgaven.				
28a	Bouw pasar Wonokromo (Zuid)	f	3679,33		
28b	Bouw pasar Wonokromo (Noord)	,,	24031,43		
28c	Verbouwing pasar Kalianjar	,,	3026,56	f	30737,32
	Totaal Buitengewone Uitgaven			f	30737,32
Ond.	**Gewone Ontvangsten.**				
1	Opbrengst pasars	f	484549,60		
2	Huur ijshuisjes en warongs	,,	2340,—		
3	Huur wagenloodsen	,,	2915,—		
4	Rente belegde gelden	,,	4500.—		
5	Huur perceelen	,,	2877,—		
6	Grondhuur	,,	700,—	f	497881,60
	Totaal Gewone Ontvangsten			f	497881,60

I. REINIGINGSDIENST.

a. Indeeling en personeel.

De stad was evenals het vorige jaar ingedeeld in 8 secties t.w.

I. Kebalen, Pesapen, Kalongan, Kemajoran, Societeitstraat.
II. Oedjoeng, Prins Hendrik, Pasar Pabean, Gili, Njamploengan Srangganan, Sidodadi.
III. Kembang Djepoen, Tjantian, Kapassan, Simolawang, Chin. Voorstraat, Gembong, Kaliondo, Kapasarie.
IV. Aloon-Aloonstraat, Soeloeng, Kramat Gantoeng, Gemblongan, Praban, Blaoeran, Kranggan, Tembakbajan, Pasar Toerie.
V. Djagalan, Kalianjar, Peneleh, Plampitan, West-Ketabang.
VI. Sawahan, Emb. Malang, Kaliasin, Kepoetran, Tamarindelaan.
VII. Toendjoengan, Genteng, Simpang, Embongs, Patjarkling, Goebeng.
VIII. Koepang, Dermo, Wonokromo.

Het vaste personeel bestaat uit:

1 chef
1 adj. chef
2 opzichters } voor twee afdeelingen
1 hoofdwerkbaas }
9 werkbazen } voor 8 secties
3 hoofdmandoers }
1 stalopziener.

b. Vegen der wegen.

De meeste wegen worden geregeld twee maal per dag geveegd. Enkele druk bereden wegen zelfs meerdere keeren per dag.

In den drogen tijd werden speciale ploegen ingelegd voor verwijdering van het stof van de bermen, vanwaar het meeste stof komt. Klachten kwamen dan ook practisch niet binnen.

Het aantal vegers was als volgt over de stad verdeeld:

Sectie	Aantal vegers	Lengte der wegen	Gemiddelde lengte weg te vegen door een koelie
I	26	14.6	0,56
II	37	11.1	0,30
III	50	12.5	0,25
IV	30	11.5	0,35
V	29	17.8	0,61
VI	23	14.4	0,67
VII	30	19.4	0,65
VIII	19	29.2	1,54
	244	130.5	0,54
vorig jaar	242	129.4	0,54

In de secties II, III en IV heeft men de wegen met het drukste verkeer, welke het meeste onderhoud vergen. In de Europeesche wijken kan één koelie een grooter oppervlakte vegen.

De kosten van vegen der wegen hebben bedragen inclusief aandeel in de algemeene kosten personeel:

	1926	1927
Totaal	f 71957,63	f 73617,62
per K.M. weg	,, 531,84	,, 564,12
per M² oppervlak (1.140.000 M²)	,, 0,06⁸	,, 0,06⁵

c. Schoonhouden der goten.

Voor het schoonhouden der riolen, goten en afwateringsleidingen beschikt men over speciale ploegen koelies. Deze zijn tevens belast met het onderhoud der bermen en uiterwaarden.

Het gotenstelsel omvatte in 1927:

beton en gemetselde goten	182.7 K.M.
duikers en riolen	20.2 ,,
gegraven goten	14.2 ,,

Een groot gedeelte der goten, vooral die in de benedenstad, moet dagelijks schoongemaakt worden. Andere twee of driemaal per week. In verband hiermede is het onderhoud vrij kostbaar.

In den drogen tijd werden de groote afvoerleidingen grondig schoongemaakt.

Het aantal goten-koelies bedroeg in 1927 355 tegen 352 in 1926 en was als volgt verdeeld:

Sectie	Aantal koelies	Aantal K.M. goten enz.	Gemiddeld aantal K.M. goten per koelie
I	53	34.1	0,64
II	40	25.5	0,64
III	58	22.4	0,39
IV	29	23.2	0,80
V	58	30.4	0,52
VI	41	28.4	0,70
VII	40	23.8	0,60
VIII	36	29.2	0,81
	355	217.—	0,62
vorig jaar	352	217.—	0,61

De secties III en V waarin zich de meeste Chineesche wijken bevinden, vereischen, zooals uit bovenstaand staatje blijkt, het meeste onderhoud.

De kosten van onderhoud hebben bedragen, inclusief aandeel in de algemeene kosten (personeel)

	1926	1927
Totale kosten	f 91318,96	f 87710,62
Kosten per K.M. goot	,, 420,82	,, 404,20

d. Ophalen en verwerken van vuil.

Het ophalen van vuil ondervond in verslagjaar geen moeilijkheden. Voortgegaan werd met het aanbrengen van deksels op sappivuilniskarren.

Op plaatsen, waar voor het kampongvuil 3 en meer bakken noodig waren, werden betonnen vuilnisbakken geplaatst. In 1927 werden 8 van dergelijke bakken gebouwd.

Voor het ophalen van het stadsvuil waren dagelijks in gebruik 44 tjikars, waarvan 32 drie ritten en 12 twee ritten per dag deden.

Voor het ophalen van vuil uit de bovenstad en van de Oedjoeng loopt dagelijks een vrachtauto met aanhangwagen.

Voor het ophalen van pasarvuil is dagelijks één vrachtauto in gebruik, die tevens de bij de pasars gestationneerde aanhangwagens ophaalt. In 1927 waren er 10 aanhangwagen bij de pasars geplaatst.

Trekvee en stallen.

Het trekvee bestond op ult. 1927 uit 176 sappies. Aangekocht werden 10 sappies, terwijl wegens ouderdom 4 sappies werden afgemaakt en 2 sterfgevallen zich voordeden.

In Juli werd bij 10 sappies mond- en klauwzeer geconstateerd, echter niet van ernstigen aard.

Verandering of uitbreiding van de stallen te Sidodadi, Goebeng en Koepang vond niet plaats.

Belten.

Van een complex sawahs te Wonokoesoemo, groot 22 bouw, werden de rechten afgekocht om dit terrein te gebruiken voor belt.

Een toegangsweg naar deze belt, zoomede een karreplein, werden in 1927 aangelegd, welke werken in September gereed kwamen.

De stortplaats op de belt Doepak werd naar het Oosten verlegd en de toegangsweg verlengd.

Deze belten voorzien nog in de behoefte voor een vrij groot aantal jaren.

Gedurende 1927 werden de volgende hoeveelheden vuil op de belten gestort:

Goebeng	51027	M³.
Doepak	56749	,,
Karangtembok	18380	,,
Wonokoesoemo	13138	,,
Sidotopo	32893	,,
Kapas	9025	,,
	181212	M³. tegen 171766 M³ in 1926.

De kosten van ophalen en verwerken van het vuil, hebben, inclusief een aandeel in de algemeene kosten (personeel) bedragen f 165941,12 of f 0,916 per M^3. tegen f 0,939 per M^3 in 1926 en gespecificeerd als volgt:

	1926	1927
Aandeel Alg. kosten (personeel)	f 0,102	f 0,091
Onderhoud en vernieuwing trekvee en stallen	,, 0,299	,, 0,274
Idem idem materieel	,, 0,035	,, 0,063
Loonen koetsiers en koelies van de karren	,, 0,243	,, 0,242
Huur van vrachtauto's	,, 0,146	,, 0,137
Loonen koelies op de belten	,, 0,114	,, 0,109
	f 0,939	f 0,916

Voor het ophalen van extra huis- en erfvuil werd van particulieren ontvangen f 17272,05

Voor het ophalen van pasarvuil werd door het Pasarbedrijf bijgedragen met ,, 50000,—

f 67272,05

De netto kosten hebben dus bedragen f 165941,12 - f 67272,05 = f 98669,07 tegen f 93013,90 in 1926.

II. Plantsoendienst.

Het plantsoen voor het nieuwe Raadhuis kwam in het begin van het verslagjaar gereed. Voorts kwam gereed het plantsoen op het Cannaplein.

Met den aanleg van het plantsoen te Krembangan (oude Eur. begraafplaats) werd een begin van uitvoering gemaakt. De werkzaamheden beperkten zich tot het ophoogen en egaliseeren, daar gewacht moest worden op den aanleg van de paden door Publ. Werken.

Door den Plantsoendienst werden de volgende aantallen boomen gerooid, gesnoeid en bijgeplant:

	1927	1926
Gerooid	426	543
Gesnoeid	2081	2342
Bijgeplant	48	1089

De kosten van den geheelen plantsoendienst, zonder de kosten van het toeziend personeel hebben in 1927 bedragen f 19445.15 tegen f 20330,60 in 1926. Inclusief een aandeel in de algemeene kosten (personeel) bedroegen de kosten f 32646,18 tegen f 34355,52 in 1926.

De opbrengsten van verkocht brandhout en verrichte werkzaamheden voor particulieren bedroegen f 4042,75 tegen f 4665,20 in 1926.

III. Beerputreiniging.

In totaal werden vervoerd 1958 tanks van 2 M^3 tegen 461 in 1926. Het groote aantal in 1927 houdt verband met het dagelijks ledigen van de bakken voor vuil van het nieuwe Slachthuis.

De opbrengst heeft bedragen		f 9487,50
Kosten van bediening en onderhoud	f 5726,39	
Aandeel in de alg. kosten	,, 660,06	
		,, 6386,45
Voordeelig verschil		f 3101,05

tegen f 2064,45 in 1926.

In de kosten zijn niet begrepen rente en afschrijving van het materieel. Deze bedragen f 2600.—, zoodat het werkelijke voordeelige verschil f 501,05 bedraagt.

IV. Kadaververwerking.

De installatie is in 1927 123 keeren in bedrijf geweest tegen 136 keeren in 1926.

In totaal werden verwerkt:

	1927	1926
Paarden	402	471
Runderen	106	110
Varkens	160	113
Honden	570	258
Geiten	38	15
Diversen	26	—

Hiervan werden de volgende producten verkregen:

	1927	1926
Beendermeel	242 pic.	231 pic.
Vet	83 ,,	61 ,,

Het meel en het vet vonden geregeld afzet.

De huiden van paarden en runderen werden, indien mogelijk, verkocht. Het aantal opgevangen honden bedroeg 1444; hiervan werden door eigenaars teruggehaald 221 en aan den Dierentuin afgegeven voor voedsel voor wilde dieren 695.

De opbrengst van de installatie en hetgeen daartoe behoort bedroegen:

	1927	1926
	f 5019,54	f 4119,11

De uitgaven hebben bedragen:

Aandeel in de algemeene kosten	1927	1926
(personeel)	f 1320,10	f 1402,49
Exploitatiekosten	,, 5874,91	,, 6726,89
Rente en aischrijving	,, 6000,--	,, 6000,--
	f 13195,01	f 14129,38
Nadeelig saldo	,, 8175,47	,, 10010,27

Vervoer van dierenlijken.

Door de Kadaverauto werden in 1927 516 ritten gemaakt, tegen 483 in 1926.

De opbrengst bedroeg:

1927	1926
f 2485, —	f 2552,--

Uitgaven.

Aandeel algemeene kosten	f 1320,10		
Exploitatiekosten	,, 2562,76		
Rente en afschrijving	,, 600, —	,, 4482,86	,, 4626,44
Nadeelig verschil		f 1997,86	f 2074,44

V. Overzicht der uitgaven.

Hieronder volgt een vergelijking var de uitgaven volgens de begrootingsrekeningen over de jaren 1919 t/m 1927. (De cijfers stellen duizendtallen voor):

	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927
Algemeene Kosten									
Bezoldiging en transport-personeel	45.0	58.1	59.0	53.0	57.7	57.2	65.0	67.3	63.0
Kantoor kosten en diversen	2.7	5.5	2.4	0.9	1.8	0.9	2.0	2.8	3.0
	47.7	63.6	61.4	53.9	59.5	58.1	67.0	70.1	66.0
Kosten van Tractie									
Trekvee (stallen, verzorging)	37.2	46.2	26.9	39.7	48.5	62.4	54.2	51.5	49.7
Vracht auto's	11.3	11.3	99.7	129.1	93.7	55.8	15.3	25.0	24.8
Inhuur part. auto's	22.5	53.8	32.1	43.2	—	—	—	—	—
	71.0	175 9	158.7	212.0	142.2	118.2	69.5	76.5	74.5
Reiniging									
Loonen, vegen wegen, schoonmaken goten, ophalen en verwerken vuil, materialen	202.1	298 9	362.0	415.8	275.8	215.9	191.9	195 6	203.3
Besproeiing									
Loonen, materialen, auto's	18.1	20.8	43.5	52.8	42.4	10.3	1.8	2.0	1.9
Beerputreiniging	—	—	—	4.7	9.0	3 5	5.6	4.3	5.7
Plantsoendienst	18.6	35.6	24.4	41.1	38.5	37.3	22.4	20.3	19.4
Kadaververwerking	—	—	—	—	4.3	7,0	5.3	6.7	5.9
Transport dierenlijken	3.0	1.7	8.0	6.7	3.3	2.5	2.3	2.6	2.6
Totaal	360.5	596.5	658 0	787.0	575.0	452.8	365.8	378.1	379.3

REINIGINGS- EN BESPROEIINGSDIENST.

Begrootingsrekening over 1927.

Uitgaven.

A. Algemeene Kosten:

Art.				
100	Bezoldigingen	f	58945,10	
100a	Onderstand	,,	100,—	
101	Transportkosten	,,	3993,17	
102	Andere toelagen	,,	240,–	
103	Huur kantoorlokalen	,,	800,—	
104	Schrijf- en bureaubehoeften e.a. kosten	,,	449,46	
105	Telefoonkosten	,,	1205,40	
106	Verzekering	,,	272,—	f 66005,13

B. Algemeene Tractiekosten:

107	Onderhoud stallen	f	1114,87	
108	Verlichting idem	,,	822,53	
109	Verzorging trekvee	,,	41458,72	
	Transporteere	f	43396,12	f 66005,13

Art.					
	Tranport	f	43396.12	f	66005,13
110	Huur terrein Goebeng	,,	3817,50		
111	Huur vrachtauto's	,,	24795,—		
112	Onderhoud koelieloodsen	,,	1163,21		
113	Verplaatsing en vernieuwing id.	,,	90,73		
114	Aankoop trekvee	,,	1220,75	,,	74493,31
	C. Stadsreiniging				
116	Werkloonen	f	187325,99		
117	Onderhoud en aanschaffing materieel	,,	10235,13		
118	Onderhoud toegangswegen naar belten	,,	1228,70		
119	Aanmaak en herstelling van modderkarren, veegkarren, vuilnisbakken	,,	4482,44	,,	203272,26
	D. Besproeiing				
120	Huur sproeiauto's	f	1875,—	,,	1875,—
	E. Beerputreiniging				
123	Werkloonen	f	115,45		
124	Onderh. en bediening materiaal	,,	5610,94	,,	5726,39
	F. Kadaververwerking en Transport dierenlijken				
125	Exploitatie kadaververwerking	f	5874,91		
126	Vervoer dierenlijken	,,	2562,76	,,	8437,67
	G. Plantsoendienst				
127	Onderhoud parken	f	6521,54		
128	Kappen en planten van boomen, onderh. uiterwaarden en kweektuinen	,,	12526,66		
129	Aankoop materieel	,,	396,95	,,	19445,15
	Totaal Gewone Uitgaven			f	379254,91

Buitengewone uitgaven.

220A	Aankoop perceel te Wonokoesoemo voor belt	f	10793,85
220C	Aanleg toegangsweg naar en karreplein op belt Wonokoesoemo	,,	8284,75
220D	Aanleg toegangsweg naar belt Doepak	,,	240,50
222A	Bouw verbrandingsoventje	,,	829,35
223B	Aanleg plantsoen Cannaplein	,,	5456,96
223aa	Aanleg plantsoen Krembangan	,,	790,13
	Totaal	f	26395,54

Ontvangsten.

Ond.			
12	Ophalen huis- en erfvuil	f	17272,05
22	Inkomsten Beerputreiniging	,,	9487,50
23	Inkomsten Dierenlijkentransport	,,	2485,—
24	Inkomsten Kadaververwerking	,,	5019,54
28	Inkomsten Reinigingsdienst	,,	3695,—
29	Inkomsten Plantsoendienst	,,	4042,75
55	Bijdrage Pasars voor ophalen vuil	,,	50000,—
		f	92001,84

Verdeeling van de kosten over de verschillende onderdeelen van den Reinigings- en Plantsoendienst.

	Vegen der wegen	Schoonmaken goten	Ophalen en verwerken van vuil	Besproeiing	Plantsoendienst	Beerputreiniging	Kadaververwerking	Transport dierenlijken
A. Algemeene kosten	f 16501.28	f 16501.28	f 16501.28		f 13201.03	f 660.06	f 1320.10	f 1320.10
B. Tractie-kosten			,, 74493.31					
C. Reiniging								
Werkloonen	,, 54116.39	,, 69726.90	,, 63482.70					
Materieel			,, 10235.13					
Toegangswegen naar de belten			,, 1228.70					
Aanmaak en onderhoud karren en bakken	,, 3000.—	,, 1482.44						
D. Besproeiing				,, 1875.—				
E. Beerputreiniging						,, 5726.39		
F. Plantsoendienst					,, 19445.15			
G. Kadaververwerking							,, 5874.91	
Vervoer dierenlijken								,, 2562.75
Totaal 1927	f 73617.67	f 87710.62	f 165941.12	f 1875.—	f 32646.18	f 6386.45	f 7195.01	f 3882.86
Totaal 1926	f 71957.65	f 91318.96	f 161361.27	f 2036.68	f 34355.52	f 4960.55	f 8129.38	f 4026.44
Totaal 1925	,, 70026.46	,, 82742.06	,, 158296.56	,, 1805.55	,, 36018.12	,, 6547.69	,, 6658.49	,, 3718.06

D. HET SLACHTHUIS.

Het nieuwe **Slachthuis** werd 29 Maart 1927 officieel in gebruik genomen.

Het bestaat uit een runderslachthal met darmwasscherij, en slachthal voor klein vee, een runderstal, een varkensslachthuis en een kantoorgebouw met laboratorium. De bouwkosten van de gebouwen, de kosten van wegenaanleg, afrastering, afwatering hebben bedragen in totaal f 158.988.81.

De inrichting van de slachthuizen, luchtsporen, waschbakken, stoomketel e.d.g. en van den inventaris: weegbruggen, wagentjes, bakken e.d.g. hebben in totaal bedragen f 44.694.72.

Voor den grond is aan het Grondbedrijf te betalen f 45.000.— De verrekening van dit bedrag heeft eerst in 1928 plaats gehad. Met de 5% Leening 1927 werd voor het Slachthuis geleend f 250.000.—. De kosten van plaatsing van dit aandeel bedroegen aan:

disagio	f 4950.—
zegels, drukloon e.d.g.	„ 1747.50
	f 6697.50

Dit bedrag zal in vijf jaar ten laste van de Exploitatierekening worden gebracht.

Ten laste van 1927 komt dus	f 1339.50
Blijft saldo	„ 5358.—

In 1927 werden in de slachthuizen geslacht:

46172	runderen	tegen	47094	in 1926
13945	varkens	„	14621	„ „
34914	geiten	„	35779	„ „

Bij het in gebruik nemen van de nieuwe slachthuizen werden de tarieven voor slachten en keuren verhoogd en wel voor een rund van f 1.10 tot f 2.—; voor een varken van f 1.10 tot f 1.50; en voor een geit van f 0.15 tot f 0.35.

SLACHTHUIS

Bijlage behoorende bij begrooting 1929

Begrootingsrekening 1927

Art.				
	GEWONE UITGAVEN			
1	Bezoldigingen	f 11362.50		
2	Transportkosten	,, 120.—		
3	Aand. kosten Veterinaire Contrôle	,, 32000.—		
4	Aandeel kosten Alg. Bedrijfsbeheer	,, 1629.—		
5	Aandeel kosten 1e Afdeeling	,, 2000.—		
6	Aandeel kosten 2e Afdeeling	,, 1200.—		
7	Aandeel kosten 3e Afdeeling	,, 1000.—		
8	Rente van Leeningen	,, 15780.—		
	Aflossing van Leeningen	,, 550.—		
9	Koelie- en andere loonen	,, 10113.40		
10	Bureau- en schrijfbehoeften	,, 1111.93		
11	Telefoon	,, 483.—		
12	Laboratorium benoodigdheden	,, 251.68		
13	Onderhoud gebouwen, inrichtingen en goten	,, 6325.82		
14	Verlichting	,, 1485.88		
15	Waterverbruik en onderhoud aftappingen	,, 2176.12		
16	Onderhoud en aanschaffing inventaris	,, 3539.55		
17	Brandstoffen en onderhoud stoomketel	,, 2037.32	f	93166.20
	Totaal Gewone Uitgaven ..		f	93166.20
	BUITENGEWONE UITGAVEN			
18	Bouw Slachthuis	f 66378.88		
19	Kosten van den grond	,, —.—		
	Kosten Leening 1927	,, 1747.50	f	68126.38
Onderdeel.	GEWONE ONTVANGSTEN			
1	Slachtloonen	f 113274.55		
2	Huren	,, 1099.—		
3	Bijdrage van het Gouvernement voor het innen der Slachtbelasting	,, 3600.—	f	117973.55

BALANS per ult°. December 1927

Gebouwen		f 158988.81	Aandeel 5 % Leening 1927		f 250000.—
Inrichting		„ 44694.72	Gemeente (Rekening Courant)		„ 43660.50
Terrein		„ 45000.—			
Kosten Leening 1927		„ 5358.—			
Gemeente Leeningsgelden		„ 39618.97			
		f 293660.50			f 293660.50

VERLIES EN WINST-REKENING OVER 1927

ALGEMEENE KOSTEN:			Slachtloonen		f 113274.55
Bijdrage in de kosten van de Veterinaire Contrôle	f 32000.—		Huren		„ 1099.—
Bezoldiging Personeel	„ 11372.50		Bijdrage van het Gouvernement voor het innen der slachtbelasting		„ 3600.—
Transport personeel	„ 120.—				
Bureau- en schrijfbehoeften	„ 1111.93				
Telefoon	„ 483.—				
Laboratorium	„ 251.68				
Kosten Alg. Bedrijfsbeheer	„ 1629.—				
Kosten Pensioenen en verloven	„ 2000.—				
Kosten C. B. A.	„ 1200.—				
		f 50158.11			
ONDERHOUD:					
Gebouwen en inrichtingen	f 6325.82				
Koelie- en andere loonen	„ 10113.40				
Verlichting	„ 1485.88				
Waterverbruik	„ 2176.12				
Inventaris	„ 3539.55				
Stoomketel	„ 2037.32				
Kosten Magazijn	„ 1000.—				
		„ 26678.09			
RENTE en AFSCHRIJVING:					
Rente	f 16330.—				
Afschrijving Disagio	„ 1339.50	„ 17669.50			
Saldo Winst		„ 23467.85			
		f 117973.55			f 117973.55

E. WONINGBEDRIJF. Bijlagen: 3.

Algemeen.

In 1927 werd voortgegaan met de vernieuwing van de kampongwoningen in de kampongs Djimerto en Ambengan, waartoe bij besluit van 3 Februari 1927 No. 46 een bedrag van f 132500,— werd beschikbaar gesteld. Op het eind van het verslagjaar waren van de 162 woningen nog een 37 tal te vernieuwen.

Bij Gemeenteraadsbesluit van 20 Juli 1927 No. 208 werd machtiging verleend tot het aanbrengen van verbeteringen aan de Europeesche woningen, bestaande uit het maken van scheidingsmuren en het aanbrengen van tegelvloeren. De begrooting van dit werk wees een totaal aan van f 53800.—

Op het eind van 1927 was dit werk voor ongeveer de helft gereed.

Bij Gemeenteraadsbesluiten van 8 Juni 1927 No. 158 en van 7 December 1927 No. 325 werd machtiging verleend tot het afbreken van 12 woningen aan de Loentasstraat en tot verbetering van de overige 18 woningen.

De verbeteringen bestonden uit het vervangen van de muren van bepleisterd gedek door muren van steen; aanbrengen van eterniet plafonds en betere cement-vloeren en de bijbouwing van keukentjes en badkamers en W.C. De kosten werden begroot op f 16000.—. Het onderhoud vond geregeld plaats. Een 40 tal woningen werd opnieuw geverfd.

De verhuur ondervond minder moeilijkheden dan het vorige jaar waartoe de aangebrachte verbeteringen zonder twijfel hebben bijgedragen.

In 1926 bedroeg de gederfde huur wegens leeg staan f 9080,— in 1927 f 3272,75, in welk laatste bedrag begrepen is f 1146,— van de huizen aan de Viaductstraat voor de vernieuwing. Na de verbouwing zijn deze huizen niet meer leeg komen te staan. De vraag naar woningen tot f 40.— huur per maand is steeds grooter dan het aanbod.

In het laatst van 1927 werd een voorstel ingediend voor den bouw van eenige woningen in kampong Ambengan van het systeem Burkhardt. De woningen bevatten een voorgalerij, eetkamer, 2 slaapkamers en afzonderlijke keuken en badkamer met W.C.

Balans.

I. Kampongwoningen.

a. De woningen bevinden zich in :

kampong Djimerto	70
,, Ambengan	92
of totaal	162

De oorspronkelijke bouwkosten hebben bedragen:	f	71499,72
Extra-afschrijving (G.R.B. dd.8/9-'26 No. 4418)	,,	58499,72
	f	13000,—
Kosten van den grond 23166 M². à f 1,—	,,	23166,—
	f	36166,—

De kosten van de reeds vernieuwde woningen

bedroegen: in 1925	f	4061,60	
1926	,,	24912,87	
1927	,,	79357,97	,, 108332,44
Totaal per ultimo 1927			f 144498,44

Op ultimo 1927 waren vernieuwd in:
Djimerto 50 groote en 8 kleine woningen
Ambengan 47 ,, ,, 15 ,, ,,
terwijl bovendien bij alle woningen de keukentjes reeds gereed waren.

b. Korveritwoning.

Deze woning (twee gekoppeld) staat in kampong Ambengan. De woning wordt verhuurd als warong.

De bouwkosten hebben bedragen ..... f 2982.76

II. Bad- en privaatinrichtingen te Ketabang.

De kampong-woningen in de kampongs Ambengan en Djimerto hebben gemeenschappelijke bad- en privaatgebouwen.

De totaal bouwkosten hebben bedragen f 26850.14

III. Europeesche woningen.

a. 88 kleine Europeesche woningen (Ambenganweg, Cannalaan, Djimertoweg, Kanginanweg, Pandanweg en Kenikirweg).

Gebouwd werden:

44 woningen, type H, gekoppeld, 3 kamers en voorgalerij, klein erf;
2 woningen, type H, gekoppeld, 3 kamers en voorgalerij, groot erf;
6 woningen, type H^1, vrijstaand, 3 kamers en voorgalerij, klein erf;
6 woningen, type H^1, vrijstaand, 3 kamers en voorgalerij, groot erf;
14 woningen, type I, gekoppeld, 2 kamers en voorgalerij;
2 woningen, type I, vrijstaand, 2 kamers en voorgalerij;
14 woningen, type I^1, gekoppeld, 2 kamers en voorgalerij.

De bouwkosten hebben bedragen	f 619827.49[5]
Extra-afschrijving (G.R.B.dd.8-9-'26 Bo. 4418)	,, 17827.49[5]
	f 602000.—
Kosten van den grond 28114 M^2. à f 2.50	,, 70285.—
	f 672285.—

Bij G.R.B. dd. 20 Juli 1927 No. 208 werd machtiging verkregen bij deze huizen scheidingsmuren aan te brengen in de plaats van de levende paggers en de huizen van tegelvloeren te voorzien.

b. 16 groote woningen Slametstraat, Katjapiring- en Melatieweg).

Gebouwd werden:

2 woningen, vrijstaand, 4 kamers, voor- en achtergalerij en garage;
2 woningen, vrijstaand, 3 kamers, voor- en achtergalerij;
1 woning, vrijstaand, 3 kamers, voor-en achtergalerij, klein erf;
4 woningen, gekoppeld, 3 kamers, voor- en achtergalerij klein erf;
6 woningen, gekoppeld, 2 kamers, voor-en achtergalerij, klein, erf;
1 woning, vrijstaand, 2 kamers, voor- en achtergalerij, klein erf.

De bouwkosten hebben bedragen	f 237510.88[5]
Extra-afschrijving (G.R.B. dd. 8-9-'26 No. 4418	,, 20510.88[5]
	f 217000. —
Kosten van den grond 9690 M^2., à f 7.—	,, 67830.—
	f 284830.—

c. 13 verbeterde kleine woningen (verlengde Katjapiring- en Pandanweg.)

Gebouwd werden:
2 hoekwoningen, 3 kamers, voor- en achtergalerij, garage;
10 woningen, gekoppeld, 3 kamers en voorgalerij;
1 woning, vrijstaand, 3 kamers en voorgalerij.

De bouwkosten hebben bedragen	f	206025.59
Extra-afschrijving (G.R.B. dd. 8-9-'26 No. 4418	,,	97525.59
	f	108500.—
Kosten van den grond 7800 M^2 à f 7.—	,,	54600.—
	f	163100.—

Ook voor de woningen werd machtiging verkregen scheidingsmuren en tegelvloeren aan te brengen.

d. 24 kleine woningen (Kanginanweg).

Gebouwd werden:
18 pedakwoningen, 2 kamers en groot woonvertrek;
4 vrijstaande idem
2 ,, 1 kamer en groot woonvertrek.

De bouwkosten hebben bedragen	f	201303,73
Extra-afschrijving (G. R. B. dd.8/9-'26 No. 4418)	,,	69803,73
	f	131500,—
Kosten van den grond 5380 M^2 à f 7,—	,,	37660,—
	f	169160:—

Voor deze woningen werd eveneens besloten tot het aanbrengen van scheidingsmuren en tegelvloeren.

e. Woningen Woenistraat.

Uit een faillieten boedel werden overgenomen 3 woningen aan de Woenistraat. Ze werden tegen de getaxeerde waarde n.l. f 47000,— in het Woningbedrijf gebracht.

f. Woningen Viaductstraat.

Van deze woningen, 30 in totaal, zijn er gelegen 11 aan de Viaductstraat en 19 aan de Loentasstraat.

Bij G. R. B. van 8 Juni 1927 No. 158 werd machtiging verkregen 12 woningen aan de Loentasstraat wegens minder gunstige ligging af te breken en de overige 18 woningen te verbeteren.

Deze verbeteringen bestonden uit:
het vervangen van de gepleisterde gedekmuren door steenen muren, aanbrengen van betere vloeren, tusschenwanden en eterniet plafonds en het bijbouwen van een keukentje en een badkamer met privaat. Op het eind van 1927 waren alle te verbeteren woningen gereed. De kosten hebben in totaal bedragen f 15739,60.

De bouwkosten van den eersten bouw hebben bedragen

	f	91122,70
Extra-afschrijving (G. R. B. dd.8/9-'26 No. 4418)	„	70247,70
	f	20875,—
Kosten verbeteringen	„	15739,60
	f	36614,60
Kosten van den grond	„	3000,—
	f	39614,60

Bouwerediten.

Saldo per ultimo 1926	f	127123,50
In 1927 werd in totaal verstrekt	„	266900,—
	f	394023,50
en terug ontvangen	„	237977,—
Op ultimo 1927 stond dus nog uit	f	156046,50

bestaande uit:

J. W. Zernike	f	3123,50	
J. Kat	„	10000,—	
Bouw Maatschappij „de Preanger"	„	128023,—	
L. van Beem	„	2500,—	
Mevrouw Epke	„	12400,—	f 156046,50

Aan rente werd ontvangen f 14397,34 tegen f 2393,96 in 1926. Gedurende 1927 stond dan ook een belangrijk grooter bedrag gedurende een langeren tijd uit.

Aandeel in Leeningen.

Leeningen			Oorspronkelijk bedrag	Afgelost t/m 1926	Afgelost in 1927	Afgelost t/m 1927	Restant schuld
7½%	Leening	'21	f 1000000.—	f 15000.—	f 985000.—	f 1000000.—	
6%	„	'22	„ 1500000.—	„ 26250.—	„ 10312.50	„ 36562.50	f 1463437.50
5%	„	'27	„ 750000.—	—.—	—.—	—.—	„ 750000.—
			f 3250000.—	f 41250.—	f 995312.50	f 1036562.50	f 2213437.50

In 1927 werd de 7½% Leening 1921 geconverteerd in een 5% Leening, van welke gelegenheid gebruik gemaakt werd de toen niet benoodigde middelen te gebruiken voor extra-aflossing.

Kosten van Leeningen.

De conversie-leening 1927 werd geplaatst, beneden pari.

Het totaal bedrag van het disagio bedroeg	f	14850.—
Kosten van plaatsing (zegels e.d.g.)	„	5242,44
	f	20092,44

Dit bedrag ware in 10 jaar af te schrijven ten laste der Exploitatie-rekening.

Op 1927 komt dan	„	2009,24
Saldo	f	18083,20

Afschrijvingen.

De gemiddelde levensduur van de woningen is, in verband met de daarvoor uitgegeven bedragen, gelijk aan de aflossingstermijn, zoodat de normale afschrijvingen gelijk kunnen zijn aan de aflossingen.

In 1926 werd afgeschreven	f	41250,—
Afgeschreven in 1927	„	10312,50
Totaal	f	51562,50

Bij besluit van den Gemeenteraad dd.8 September 1926 No. 4418 werd goedgevonden op de verschillende groepen van woningen extra af te schrijven in totaal f 334415,12.

Dit bedrag zou uit de gewone middelen moeten worden bijgepast waarna het weer bestemd kan worden voor het doen van kapitaal-uitgaven. Dit is nog niet geschied. Voor een juist overzicht van de rentabiliteit, dient zoo lang de rente van dit kapitaal, in mindering te komen van het bedrag der rente, dat het bedrijf

aan den algemeenen dienst moet vergoeden voor zijn aandeelen in de Leeningen (Zie Exploitatie-rekening).

Aandeel N. V. Volkshuisvesting Soerabaja.

Het aandeel van de Gemeente in het kapitaal van de N. V. Volkshuisvesting Soerabaja bedraagt f 250000,—. Hierop werd bij de oprichting 10% of f 25000,— gestort.

Dit bedrag werd verkregen uit Leeningsgelden van het Woningbedrijf.

Huishuren.

Blijkens de hierna opgenomen specificatie van de huishuren was op 31 December 1927 nog te vorderen	f	5485.65
en vooruit ontvangen over 1928	,,	1086.—
aldus per saldo te vorderen	f	4399.65

Gemeente (Rekening-Courant).

Saldo per 1 Januari 1927 credit			f	1642.58
Gewone uitgaven credit			,,	158464.05
			f	160106.63
Gewone Ontvangsten debet			,,	143821.58
credit			f	16285.05
Verrekeningen met de Gemeente:				
rente kapitaal extra-afschrijving	f	20040.—		
Bijdrage wegens afstand van woningen en verhuur tegen lagere huren	,,	2460.—	,,	22500.—
			f	6214.95
Overboeking winst-saldo			,,	4456.89
Debet			f	1758.06

Gemeente (Leeningsgelden).

Saldo onverwerkt op 1 Januari 1927	f	575451.51
Terugontvangen bouwcredieten	,,	237977.—
Transporteere	f	813428.51

	Per transport		f 813428.51
In 1927 werd betaald aan:			
Bouwcredieten	f 266900.—		
Diverse werken	,, 150354.50	,,	417254.50
		f	396174.01
Aflossing Leening 1921	f 985000.		
Opbrengst Leening 1927	,, 735150.—	,,	249850.—
Saldo per ultimo 1927		f	146324.01

Verlies- en Winstrekening (Huishuren).

Verwezen wordt naar de hierbij gevoegde specificatie van de huishuren.

De bruto-opbrengst bedroeg		f	131905.59
Door de Gemeente bij te passen, wegens verhuur van huizen, beneden den door de Huurcommissie vastgestelden huurprijs en beschikbaarstelling van een huis aan de Politie		,,	2460.—
		f	134365.59
af: wegens onverhuurd	f 3272.75		
af: wegens wanbetaling	,, 600.—	,,	3872.75
Netto-huuropbrengst		f	130492.84

	1926	1927
Bruto huuropbrengst	f 132399.75	f 134365.59
Onverhuurd	,, 9080.—	,, 3272.75
Onverhuurd in % van de Bruto-huren	,, 6.86%	,, 2.44%
Wanbetaling	,, 355.—	,, 600.—
Wanbetaling in % van de Bruto-huren	,, 0.27%	,, 0.44%
Netto-opbrengst	,, 122964.—	,, 130492.84
Netto-opbrengst in % van de Bruto-huren	,, 92.87%	,, 97.12%

De bruto-huren bedroegen in 1927 meer dan in 1926 wegens verhooging van de huren van de vernieuwde kampongwoningen in Ambengan en Djimerto.

Het bedrag der gederfde huren wegens „onverhuurd" was in 1927 belangrijk lager dan in 1926, nl. f 3272.75 tegen f 9080.— in 1926. Hierin is ook begrepen de aan de Politie afgestane woning f 720.— huur per jaar, terwijl verscheidene woningen aan de Viaductstraat vóór de verbetering onbewoond zijn geweest. Na de verbetering is geen enkele woning onbewoond geweest.

Ook voor de andere woningen, vooral voor die met een huur tot f 60.— was steeds veel vraag.

Exploitatiekosten.

De exploitatie-kosten bedroegen in 1927 gespecificeerd als volgt:

Bezoldiging en transport personeel			f	1894.75
Bureau- en schrijfbehoeften			,,	229.90
Kantoorhuur			,,	360.—
Aandeel kosten Algem. Bedrijfsbeheer			,,	2443.50
Aandeel kosten 1e Afdeeling			,,	1200.—
Aandeel kosten 2e Afdeeling			,,	1200.—
Aandeel kosten 3e Afdeeling			,,	1000.—
			f	8328.15
Gewoon onderhoud	f	5684.16		
Extra onderhoud	,,	5071.49	,,	10755.65
Verponding	f	4705.50		
Verzekering	,,	2737.50	,,	7443.—
Rente	f	121624.75		
af: gekweekte rente	,,	14397.34		
	f	107227.41		
af: rente extra afgeschreven kapitaal 6% van f 334000.—	,,	20040.—		
	f	87187.41		
Afschrijving kosten-Leening	,,	2009.24	,,	89196.65
Aflossing (afschrijvingen)			,,	10312.50
		Totaal	f	126035.95

Vergelijking van de Exploitatie-kosten met die van 1926.

Onderdeelen	Exploitatie-kosten		Expl. kosten in % v/d bruto-huren	
	1926	1927	1926	1927
Administratiekosten	f 7748.20	f 8328.15	f 5.85	f 6.20
Onderhoud	,, 16054.70	,, 10755.65	,, 12.15	,, 8.—
Verzekering en verponding	,, 7913.55	,, 7413.—	,, 5.98	,, 5.54
Rente en afschrijving	,, 115235.11	,, 99509.15	,, 87.02	,, 74.06
Totaal	f 146991.56	f 126035.95	f 111.—	f 93.80

Het hooge bedrag van onderhoud in 1926 was het gevolg van reparaties van verzakte muren tot een bedrag van f 6600.—.

Belangrijk minder is de post „Rente". Zooals bij „Bouwcredieten" reeds werd opgemerkt, werd in 1927 een belangrijk grooter bedrag van de beschikbare beleeningsgelden, gedurende een langeren tijd uitgezet. In verband hiermede werd in 1927 ontvangen aan rente f 14397.34 tegen f 2393.96 in 1926.

Naarmate de beschikbare leeningsgelden verwerkt worden, zal minder uitgezet kunnen worden als bouwcrediet, doch daar de gelden uitsluitend gebruikt worden voor rendabele werken, zullen in de plaats van die wisselvallige inkomsten (rente) de opbrengsten van de tot stand gekomen werken komen.

Saldo Verlies- en Winstrekening.

De Verlies- en Winstrekening over 1927 wijst voor het eerst een klein batig saldo aan.

Dit is alleen mogelijk, wanneer buiten beschouwing gelaten wordt het kapitaal der extra-afschrijvingen, waartoe bij Raadsbesluit van 8 Spetember 1926 No. 4418 werd besloten.

In de begrootingen van het bedrijf is de rente van dit kapitaal nog steeds ten laste van het bedrijf gebracht, waardoor die begrootingen een ongunstiger beeld geven, dan de Verlies- en Winstrekening.

Juister ware het, de rentepost in de begrooting van het Woningbedrijf te splitsen.

BIJLAGE I.

WONINGBEDRIJF

Begrootingsrekening over 1927.

Gewone Uitgaven

Art.	1	Bezoldiging	f 1675.—	
	2	Transportkosten	„ 219.75	
	3	Bureau- en schrijfbehoeften	„ 255.60	
	4	Onderhoud en aanschaffing meubilair	„ 4.30	
	5	Locaalhuur	„ 360.—	
	6	Gewoon onderhoud woningen	„ 5684.16	
	7	Verponding	„ 4705.50	
	8	Assurantie	„ 2737.50	
	9	Bijzonder onderhoud woningen	„ 5071.49	
	10	Aandeel kosten Alg. Bedrijfsbeheer	„ 2443.50	
	11	Rente	„ 121624.75	
		Aflossingen	„ 10312.50	
	12	Aandeel kosten I, Afd. Alg. Begr.	„ 1200.—	
	13	Aandeel kosten II, Afd. Alg. Begr.	„ 1200.—	
	14	Aandeel kosten III, Afd. Alg. Begr.	„ 1000.—	f 158464.05
		Totaal Gewone Uitgaven		f 158464.05
		Buitengewone Uitgaven.		
	16	Vernieuwing 162 kpg. woningen in kampongs Ambengan en Djimerto		f 79357.97
	17	Vernieuwing woningen Viaductstraat		„ 15739.60
	17	Verbetering Europeesche woningen		„ 25014.49
	18	Bouwcredieten		„ 266900.—
	19	Storting aandeel in het kapitaal der N. V. Volkshuisvesting Soerabaja		„ 25000.—
		Kosten Leening 1927		„ 5242.44
		Totaal Buitengewone Uitgaven		f 417254.50
		Gewone Ontvangsten.		
Ond.	1	Huishuren	f 128053.24	
	1a	Huur badkamers	„ 66.—	
	1b	Huur tennisbanen	„ 1305.—	
	2	Rente van belegde gelden	„ 14397.34	f 143821.58
		Totaal Gewone Ontvangsten		f 143821.58
		Buitengewone Ontvangsten.		
3	3	Terugontvangen Bouwcredieten		f 237977.—

BIJLAGE II.

Per ulto. December 1927.

Aandeel in Leeningen:		
5% Leening 1916	f 735000.—	
6% Leening 1922	„ 2926875.—	
5% Leening 1927	„ 500000.—	f 4161875.—
Reserve voor waardevermindering:		
Land Goebeng	f 121930.43⁵	
Land Ketabang	„ 64831.37	
Land Ngagel	„ 466822.49⁵	
Land Boeboetan	„ 8544.90	„ 662129.20
Gemeente (Rekening-courant)		„ 273952.26
Exploitatie Kebon Dalem		„ 10.—
Waarborgsommen		„ 930.—
		f 5098896.46

Verlies- en Winst-rekening over 1927.

BIJLAGE III.

Exploitatie-rekening	Goebeng	f	5790.50	Gemeente (Rekening-courant	
Idem	Ketabang	„	57049.44	Saldo verlies	f. 116450.28
Idem	Ngagel.....	„	14284.07		
Idem	Kebon Dalem..	„	8808.06		
Idem	Simolawang ..	„	3037.41		
Idem	Boeboetan	„	968.41		
Idem	Karangtembok .	„	6621.11		
Idem	Dermo	„	4241.60		
Idem	Oendaän	„	778.70		
Idem	Diverse Landen.	„	14870.68		
		f	116450.28		f 116450.28

I. HET GRONDBEDRIJF.

1. Algemeen overzicht.

Het Grondbedrijf onderging in 1927 een belangrijke uitbreiding door den aankoop van het complex gronden in het Zuidelijk gedeelte der gemeente, bekend onder den naam van Dermo II en van een perceel te Oendaän.

Het complex Dermo II heeft een oppervlakte van ±830.000 M². Het gedeelte, gelegen tusschen Reiniersz Boulevard en Wonokromolaan zal bestemd worden voor gewone Europeesche bebouwing, terwijl de overige gronden zullen gereserveerd blijven voor kleinen Europeeschen woningbouw en voor kampong.

De tegenwoordige afwatering is van dien aard, dat vooreerst slechts een strook langs de Reiniersz-Boulevard in exploitatie gebracht kan worden.

De meer Zuidelijk en Westelijk gelegen gronden zullen eerst voor bebouwing in aanmerking kunnen komen na uitbreiding van de bemaling of na verlaging van het rivierpeil, omstreeks 1932.

Waar in dichter bij het centrum gelegen wijken gedurende de eerstvolgende jaren nog voldoende bouwgrond beschikbaar is, zal wachten op het gereedkomen van de werken tot verlaging van het rivierpeil economischer zijn, dan thans een dure bemaling tot stand te brengen, welke slechts van tijdelijken aard zou zijn.

Het perceel te Oendaän, dat een oppervlakte heeft van rond 22000 M² is bestemd om bebouwd te worden met woningen met huurprijzen van f 25,— tot f 75,— per maand.

Het is zeer gunstig gelegen ten opzichte van het centrum der stad, en sluit aan aan bestaande woonwijken.

Behalve bovengenoemde complexen werden in Oost-Soerabaja van enkele perceeltjes de bezitsrechten afgekocht, teneinde met reeds vroeger afgekochte perceelen, afgeronde complexen te verkrijgen.

De verkoop van gronden van het land Ketabang vond geregeld voortgang, en kan bevredigend genoemd worden. Verkocht werd voor f 187588,— tegen f 259578,— in 1926.

Van de industrie-terreinen te Ngagel werden drie perceelen ter opperlakte van 6500 M² in erfpacht uitgegeven tegen prijzen van f 0,50 en f 0,35 per M², terwijl een perceel van 8000 M² werd verkocht tegen f 6,50 per M².

De N. V. Volkshuisvesting Soerabaja besloot van de Gemeente over te nemen de voor de Volkshuisvesting bestemde terreinen van Oost-Ketabang, Sidodadi, Oendaän en Simolawang.

Bij de conversie van de 7½% leening 1921, waarin het aandeel van het Grondbedrijf f 1.100.000,— bedroeg, werd het aandeel in de nieuwe 5% Leening teruggebracht tot f 500.000,— hetgeen mogelijk was, doordat wegens verkoop van gronden de noodige middelen beschikbaar waren gekomen.

II. Land Goebeng.

Dit land oorspronkelijk groot 1.227.226 M² had na verkoop van diverse terreinen sinds 1909, nog een oppervlakte van rond 611.000 M².

In het laatst van 1927 werden onderhandelingen geopend over den verkoop van een terrein ter grootte van ca. 14000 M², gelegen tusschen Viaductstraat en Djeblokanleiding, voor de oprichting van een ijsfabriek. Deze verkoop kwam in het begin van 1928 tot stand tegen een prijs van f 6,— per M².

In verband met dezen verkoop zullen eenige wegen aangelegd moeten worden, waarvan de kosten geschat worden op ± f 15000,—

Tusschen Viaductstraat en Radersmastraat bevindt zich nog een open terreintje, dat zonder dat tot aanleg van extra afwateringswerken behoeft te worden overgegaan, zich nog leent voor woningbouw en aansluit aan de bestaande bebouwing langs de Viaductstraat. Een plan om dit terreintje voor bebouwing gereed te maken, is in behandeling.

De overige terreinen tot dit Land behoorende zijn gelegen ten Zuiden van de Djeblokanleiding en ten Oosten van de spoorbaan.

Een gedeelte wordt ingenomen door kampong, een ander gedeelte, het grootste, bestaat uit sawahs.

Wanneer het peil van de kali zal zijn verlaagd, zal dit terrein op de kali kunnen afwateren en daardoor geschikt worden voor bouwgrond.

Terreinen.

De resteerende terreinen kwamen op de balans van 1926 voor met een bedrag van f 244792,02
nagekomen uitgaaf in 1926 „ 7,28
f 244799,30

In 1927 kwam in dit bedrag geen verandering.

In het hiervoor genoemde bedrag zijn niet begrepen de nadeelige exploitatie-saldi, sinds 1924, bedragende:

1924	f	5534,24
1925	„	5834,83
1926	„	3993,95
1927	„	5790,50
of totaal	f	21153,52

welke ingevolge besluit van den Gemeenteraad vanaf 1924 ten laste van den algemeenen dienst zijn gebracht.

Inclusief deze saldi bedraagt de kostprijs der onuitgegeven gronden f 0,43⁵ per M².

Terreinen in erfpacht.

In totaal werden uitgegeven een drietal terreinen met een gezamenlijke oppervlakte van 11610 M², waarvan de jaarlijksche canon bedraagt f 5302,60.

De gekapitaliseerde waarde hiervan werd indertijd bepaald op f 70704,67.

Reserve voor waardevermindering.

Het voordeelig verschil tusschen verkoopprijs en/of gekapitaliseerde waarde en kostprijs van de verkochte en in erfpacht uitgegeven gronden, bedragende f 121930,43⁵ werd gereserveerd. (art. 3 v/d Grondbedrijf-verordening).

Exploitatierekening. 1927.

Verwezen wordt naar de hierachter opgenomen bedrijfsrekening.

Vergeleken met 1926 is het resultaat in 1927 f 1796,55 ongunstiger nl. f 834,17 wegens hoogere kosten (rente en onderhoud) en f 962,38 wegens mindere opbrengst grondhuren.

III. Land Ketabang.

Aankoop Landen Ketabang-Noord en -Zuid.

Deze landen werden in 1917 aangekocht. De koopsom, kosten van overschrijving e.d.g. hebben bedragen f 1015425,96⁵
Door het Gouvernement van Nederlandsch-Indië werd voor de helft bijgedragen in de kosten van aankoop en vrijmaking van bezitsrechten van Ketabang-Zuid met „ 315500,—

zoodat de Gemeente heeft betaald f 699925,96⁵

Verdeeld over: Ketabang-West f 528493,96⁵
Ketabang-Oost „ 171432,—

De totale bruto oppervlakte bedroeg 1.211.577 M², gesplitst als volgt:

	West-Ketabang	Oost-Ketabang
bruto	925857 M²	285720 M²
af wegen, pleinen, e.d.g.	312579 „	95240 „
	613278 M²	190480 M²

Van de gronden op West-Ketabang is in totaal 60.000 M² bestemd geworden voor kampong en kleinen Europeeschen woningbouw en in exploitatie gebracht.

De overige gronden zijn bestemd geworden voor gewonen Europeeschen woningbouw.

Van deze gronden was t/m 1927 verkocht en betaald (incl. bovengenoemde 60.000 M²) 470.363 M² en verkocht, doch nog niet overgeschreven 37.473 M², zoodat er nog resteerden 105.442 M². In laatstgenoemd aantal zijn begrepen:

Het voor het Gemeentehuis bestemde terrein, groot 32000 M², het aan het Gouvernement aangeboden terrein voor een openbaar gebouw, groot 4900 M² en het voor de Industrieschool bestemde terrein, groot 3200 M².

De gronden op Oost-Ketabang zijn in hoofdzaak bestemd voor de Volkshuisvesting.

Van de netto-oppervlakte ad 190480 M² werd in vorige jaren 25145 M² verkocht, zoodat aldaar nog beschikbaar is netto 165334 M².

De Gemeenteraad besloot de gronden van dit complex te reserveeren voor de N. V. Volkshuisvesting. Binnenkort zal dit

lichaam een begin maken met de bebouwing van het N.W. gedeelte.

Afgekochte bezitsrechten.

T/m. 1927 bedroegen de uitgaven van den afkoop van bezitsrechten f 306833,11

Deze betreffen uitsluitend Ketabang-West.

Nadeelige Exploitatie-saldi.

Ingevolge art. 21 van de Grondbedrijf-verordening werden t/m 1927 de nadeelige exploitatie-saldi op de waarde van de gronden bijgeschreven f 657227,47

verdeeld over:

Ketabang-West	f	584841,47
Ketabang-Oost	,,	72386, —

Ingevolge een besluit van den Gemeenteraad werden de nadeelige saldi sinds 1924 ten laste van den algemeenen dienst gebracht.

Deze bedroegen:	1924	f	118960,05
	1925	,,	97796,30
	1926	,,	82102,94
	1927	,,	65857,50
	Totaal	f	364716,79

waarvan komt ten laste van:

Ketabang-West	f	317706,92
Ketabang-Oost	,,	47009,87

Nieuwe Werken.

Op het Noordelijk gedeelte van Ketabang-West werden enkele wegen waarmede in vorige jaren een begin van uitvoering was gemaakt, geasfalteerd.

Op dit gedeelte zullen, met uitzondering van enkele verbeteringen van ondergeschikt belang, geen werken meer uitgevoerd behoeven te worden.

Op Ketabang-Oost werden de hoofdwegen afgewerkt volgens het goedgekeurde plan.

De secundaire wegen zullen eerst afgewerkt worden, als de voorgenomen bebouwing is tot stand gekomen.

Hieronder volgt een specificatie van de uitgaven voor nieuwe werken, sinds den aanvang van de exploitatie.

	Uitgaven t/m 1926	Uitgaven in 1927	Uitgaven t/m 1927
Ketabang-West;			
a. Ophoogen v. terreinen en aanleg wegen, gereed op ulto. 1926	f 1517810.73⁵	f 565.43	f 1518376.16⁵
b. Aanleg duikers en syphons	,, 31499.17⁵	,, 282.44	,, 31781.61⁵
c. Aanleg afvoerleidingen	,, 78613.25⁵		,, 78613.25⁵
d. Brug Kebondalem	,, 49510.77⁵		,, 49510.77⁵
e. Brug Plampitan	,, 115068.41⁵		,, 115068.41⁵
f. Jaarmarktterrein	,, 22598.70		,, 22598.70
g. Aanleg wegen ten W. Cannaplein	,, 10381.88	,, 10873.06	,, 21254.94
h. Aanleg wegen tusschen Ketoepa- en Sroenistraat	,, 1751.42	,, 1478.96	,, 3230.38
i. Aanleg verlengde Djimertoweg	,, 153.82	,, 2942.42	,, 3096.24
j. Afwatering kpg. Ambengan en Kenenikirweg		,, 7037.49	,, 7037.49
k. Aanleg Irisstraat		,, 7783.20	,, 7783.20
Disagio Leeningen	,, 82572.12	,, 1500.—	,, 84072.12
	f 1909960.29⁵	f 32436.—	f 1942423.29⁵
Ten bate hiervan werd geboekt ontvangen prauwhuur en opbrengst zand 1918—1923			,, 102750.31
			f 1839672.98⁵
Ketabang Oost:			
a. Toegangsweg naar de Mulo	f 11148.61		f 11148.61
b. Aanleg voetbalterrein	,, 2445.02		,, 2445.02
c. Aanleg wegen en afwatering Ketabang Oost	,, 30511.97	f 16437.23	,, 46949.20
d. Disagio Leeningen	,, 2000.—	,, 1000.—	,, 3000.—
	f 46105.60	f 17437.23	f 63542.83

Verkochte terreinen.

In 1927 werden van Ketabang-West de volgende terreinen wegens verkoop, op naam van derden overgeschreven:

1480	M²	à	f	8,—	f 11844,—
22712	,,	,,	,,	7,—	,, 158984,—
1570	,,	,,	,,	5,50	,, 8635,—
4642	,,	,,	,,	5,—	,, 23210,—
30404	M².				f 202673,—
voorloopige betaling op koopsom					,, 930,—
					f 203603,—
af: verrekende voorloopige betaling in 1926					,, 900,—
				Ontvangen	f 202703,—

De opbrengst van de verkochte terreinen werd overgeboekt als volgt:

Verrekende kosten van verkochte terreinen.

Kostprijs van 30404 M² à f 5,56	f	169046,24

Reserve voor waardevermindering.

Verschil tusschen opbrengst en kostprijs	,,	33626,76
	f	202673,—

Terrein in erfpacht.

Per Ult. 1926 waren terreinen in erfpacht uitgegeven, ter grootte van 87464 M², met een jaarlijkschen canon van f 12232,40, waarvan de gekapitaliseerde waarde werd gesteld op f 183320,—.

In 1927 werd uitgegeven een terrein, groot 10654 M² tegen f 0.45 of f 4794,30 per jaar. De gekapitaliseerde waarde bedraagt, ingevolge het bepaalde in art. 19 der Grondbedrijf-verordening 15 × f 4794,30 = f 71914,50.

Deze rekening wijst dus per ultimo 1927 een bedrag van f 255234,50 aan.

De gekapitaliseerde waarde van het nieuw uitgegeven terrein werd overgeboekt als volgt:

Verrekende kosten van verkochte terreinen.

Kostprijs van 10654 M². à f 5,56	f	59236,24

Reserve voor waarde-vermindering.

Verschil tusschen opbrengst en kostprijs	,,	12678,26
	f	71914,50

Verrekende kosten van verkochte terreinen (Ketabang-West.)

Deze rekening werd telkens gecrediteerd voor den berekenden kostprijs van de verkochte terreinen. Hetgeen de terreinen bij verkoop meer opbrachten, werd geboekt ten bate van de rekening „Reserve voor waardevermindering."

Bij den vroeger berekenden kostprijs werd geen rekening gehouden met de noodzakelijke afschrijving op het perceel Kebondalem ad f 150000,— welk bedrag het verschil uitmaakt tusschen de boekwaarde en de rentabiliteitswaarde.

Kebondalem werd indertijd aangekocht tot het verkrijgen van een verbinding van Ketabang-West met Simpang. In ver-

band hiermede behoort het risico van dien aankoop te drukken op Ketabang-West.

In het begin was het de bedoeling deze afschrijving t.g.t. in mindering te brengen van de „Reserve voor waardevermindering", doch het wordt juister geacht het bedrag in de kostprijs berekening op te nemen.

Volgens de hierna volgende berekening bedraagt dan de kostprijs f 5,56 per M², waarin niet begrepen zijn de nadeelige saldi van 1924/1927 die door de Gemeente ten laste van den algemeenen dienst werden afgeschreven.

Tot en met 1926 was verkocht 429305 M², waarvan de kosten dus hebben bedragen à f 5,56	f 2386935,80
Hiervoor was geboekt	„ 2288418,28
dus te weinig	f 98517,52

Dit bedrag komt in mindering van de „Reserve."

Per ulto. 1927 zal de rekening „Verrekende kosten van verkochte terreinen" moeten aanwijzen:

voor verkochte gronden t/m 1926	f 2386935,80
„ „ „ in 1927	„ 169046,24
„ in erfpacht uitgegeven gronden	„ 59236,24
Totaal t/m 1927	f 2615218,28

Ketabang-Oost.

Tot en met 1926 was verrekend	f 42072,61

In 1927 werden geen terreinen verkocht of uitgegeven.

Reserve voor waarde-vermindering.

Ingevolge art. 3 van de Grondbedrijf-verordening moet een meerdere opbrengst bij verkoop worden gereserveerd, waaruit een eventueele mindere opbrengst kan worden gedekt.

Per ulto. 1926 wees deze rekening een credit-saldo aan van f 117043,87

In 1927 werd overgebracht van verkocht terrein	„ 33626,76
(1) Terreinen erfpacht	„ 12678,26
	f 163348,89
Teruggeboekt naar „Verrekende kosten van verkochte terreinen"	„ 98517,52
Saldo per ulto. 1927	f 64831,37

Berekening van den kostprijs der gronden per ulto. 1927.

Ketabang-West.

Aankoop	f	528493,96⁵
Afkoop bezitsrechten	,,	306833,11
Nadeelig saldo t/m 1923	,,	584841,47
Nieuwe werken	,,	1839672,98
Afschrijving Kebon Dalem	,,	150000,—
Totaal	f	3409841,52⁵

De bebouwbare oppervlakte bedroeg in totaal 613278 M², zoodat de kosten per M² exclusief de nadeelige saldi 1924/1927 hebben bedragen f 5,56

Brengt men de afgeschreven nadeelige saldi van 1924/27 ad f 317706,92 in rekening, dan hebben de kosten per M² bedragen f 6,078. Het resultaat van de verkochte en in erfpacht uitgegeven gronden t/m 1927 was als volgt:

	Aantal M².	Totaal opbrengst	Gemiddeld per M².
Verkocht en betaald	470363	f 2680050,65	f 5,69⁸
Verkocht, nog niet betaald	69473	,, 416011,75	,, 5,98⁸
Totaal	539836	f 3096062,40	f 5,73⁵

De opbrengst was dus gemiddeld hooger dan de kostprijs, exclusief de saldi 1924/27, doch gemiddeld lager dan de kostprijs, waarin die saldi wel opgenomen werden.

De resteerende 73442 M² zullen vermoedelijk opbrengen (gebaseerd op de prijzen, waarvoor in 1928 eenige perceelen werden verkocht) rond f 530000,—

De totale opbrengst van Ketabang-West zal dan bedragen rond f 3626000,—

Ongeacht de nadeelige saldi na 1927 zal exclusief de saldi 1924/27 een voordeelig verschil behaald zijn van rond f 216000,— en inclusief de saldi 1924/27 een nadeelig saldo geleden zijn van rond f 101000.

Ketabang-Oost.

Aankoop 190480 M² à f 0,90	f	171432,—
Nadeelige saldi t/m 1923	,,	72386,—
Nieuwe werken	,,	63542,83
Totaal	f	307360,83

Inclusief rente-verlies 1924/27 (f 47009,87) bedraagt de totale kostprijs per ulto. 1927 f 354370,70
De kostprijs per M² bedraagt dus
exclusief saldi 1924/27 f 1,613
inclusief saldi 1924/27 f 1,86

Hierbij dient in aanmerking genomen te worden, dat nog slechts een begin van exploitatie is gemaakt en de kostprijs betrekking heeft op den grond in zijn tegenwoordigen toestand.

Teneinde het overzicht te verduidelijken werden de complexen Ketabang-West en Ketabang-Oost op de balans als afzonderlijke groepen beschouwd.

III. Land Ngagel.

Aankoop Land Ngagel.

De kosten van aankoop en overschrijving hebben bedragen f 895344,95⁵
De aankoop vond plaats in 1917. De oppervlakte bedroeg ca. 800 bouws of 5520989 M². Hiervan werd aan de S. S. en aan particulieren in eigendom afgestaan 74136 M².
In 1927 aan de S. S. afgestaan voor een wisselwachtershuisje 23 ,,
In totaal dus verkocht 74159 M².
zoodat er nog beschikbaar is 5446830 M².

Het gedeelte gelegen tusschen de kali en de spoorbaan, werd in 1918/20 in exploitatie gebracht en bestemd voor industrieën. Dit gedeelte heeft een oppervlakte van ca. 360.000 M²., waarvan na aftrek van den grond ingenomen door wegen en sporen, 247600 M² voor uitgifte overblijft. Hiervan was op ulto. 1927 in erfpacht en vaste huren uitgegeven 187427 M². en verkocht 17370 M² of totaal 204797 M², zoodat er op ulto 1927 nog 42803 M². beschikbaar was.

Van de gronden, gelegen ten Oosten van de spoorbaan en ten Zuiden van het Wonokromo-kanaal is 41966 M². in erfpacht en in vaste huur uitgegeven.

Nieuwe Werken.

Voor den aanleg van wegen en afwateringswerken en het graven van een koelwaterleiding op het gedeelte tusschen de kali en de spoorbaan werd t/m 1927 uitgegeven f 627440,32.

Terreinen in erfpacht.

Per ulto 1927 waren uitgegeven de volgende terreinen:

1	N. V. Bouw Mij. Limburg IV	8310	M²	à f	0.18	= f	1495.80
2	W. Hill	11000	„	„ „	0.18	= „	1980.—
3	N. V. Oliefabriek Ngagel	26560	„	„ „	0.25	= „	6640.—
4	R. D. De Jong	4060	„	„ „	0.25	= „	1015.—
5	N. V. Hoeks' Zuurstoffabriek	4435	„	„ „	0.25	= „	1108.75
6	Mineraalwaterfabriek Electra	6795	„	„ „	0.25	= „	1698.75
7	Bouw Mij. Carolina	5835	„	„ „	0.25	= „	1458.75
8	Zeepfabriek Dralle	25035	„	„ „	0.27	= „	6759.45
9	Rubber Import Mij.	4705	„	„ „	0.30	= „	1411.50
10	Plogstert & Co.	14087	„	„ „	0.35	= „	4930.45
11	Vereenigde IJsfabrieken	21395	„	„ „	0.30	= „	6418.50
12	Soc. d'Oxygene et d'Acetylene	6030	„	„ „	0.60	= „	3618.—
13	J. C. Schell	2580	„	„ „	0.60	= „	1548.—
14	San Liem Kongsie	23600	„	„ „	0.60	= „	14160.—
15	N. V. Constr. Werkplaats Bakker	8710	„	„ „	0.60	= „	5226.—
16	J. N. Beck	2090	„	„ „	0.50	= „	1045.—
17	Waterleiding (opslagterrein)	11000	„	„ „	0.60	= „	6600.—
18	Waterleiding (dienstwoningen)	1200	„	„ „	0.30	= „	360.—
		187427	M²				f 67473.95

Ten Oosten van de spoorbaan:

19	Maintz & Co.	9620	M²	à f	0.25	= f	2412.50
20	Waterleiding (rivierwater-zuiveringsinrichting)	32316	„	„ „	0.25	= „	8079.—
		41936	M²				f 10491.50

De gezamenlijke canon dezer terreinen bedroeg dus op ulto. 1927 f 77965,45, in verband waarmede de gekapitaliseerde waarde bedraagt 15 × f 77965,45 = f 1169481,75 (art. 19 van de Grondbedrijfverordening).

In 1927 werd geroyeerd het erfpachtsrecht op een perceel groot 12080 M², uitgegeven aan de N.V. Constructie Werkplaats A. Noordijk, terwijl een terrein van 2090 M² werd uitgegeven aan J. N. Beck.

Per ult. 1926 was als gekapitaliseerde waarde geboekt f 1185170,— zoodat een bedrag van f 15688,25 moet afgeboekt worden van de „Reserve" wegens teruggave van een terrein.

Afgekochte bezitsrechten.

Voor afkoop van bezitsrechten op het gedeelte tusschen de kali en de spoorbaan werd t/m 1926 betaald	f	81741,—
In 1927 werd betaald voor het vrijmaken van een terreintje te Djagir	„	545,—
Totaal t/m 1927	f	82286,—

Woningen.

Betreft een woning op het door Mej. Robinson gehuurde complex sawahgronden

Saldo per ulto. 1926	f	3075,—
Afschrijving (ten laste v/d Exploitatie-rekg)	„	375,—
Saldo per ult. 1927	f	2700,—

Nadeelige Exploitatie-saldi.

Tot en met 1923 bedroegen deze saldi f 186046,74⁵.

De nadeelige saldi over de jaren 1924/27, welke zooals hiervoor reeds werd medegedeeld, ten laste van den algemeenen dienst der Gemeente zijn gebracht, bedroegen in:

1924	f	11784,80
1925	„	20133,66
1926	„	13602,92
1927	„	14274,07
	f	59795,45

Reserve voor waarde-vermindering.

Tot en met 1926 was ingevolge art. 3 van de Grondbedrijfverordening geboekt een bedrag ad	f	482510,74⁵
In 1927, teruggeboekt, vide „Terreinen in erfpacht"	„	15688,25
Saldo per ulto. 1927	f	466822,49⁵

Verrekende kosten van verkochte en uitgegeven terreinen.

De tot en met 1926 verrekende kosten bedroegen	f	820477,35⁵
In 1927 werd aan de S. S. een terreintje van 23 M². tegen kostprijs afgestaan	,,	6,90
Totaal verrekend tot en met 1927	f	820484,25⁵

Exploitatie-rekening. 1927.

Wordt verwezen naar de hierachter opgenomen „Bedrijfsrekening". Op 31 December 1927 was nog te ontvangen:

sawahhuur	f 3746,—
erfpachten	,, 25581,50
Totaal	f 29327,50

Het resultaat is, in vergelijking met het vorige jaar ca. f 500,— ongunstiger. De kosten aan rente, administratie en diversen hebben echter ca. f 8300,— minder bedragen. Daarentegen bedroeg de opbrengst aan sawahhuur ca. f 2700— minder, grondhuren e.d.g. f 2600— minder, erfpachten f 3500— minder.

De oogst, welke eind 1927 geplant werd , is voor het grootste gedeelte mislukt. Voorgesteld zal worden de sawahhuurders voor de helft vrijstelling van huur over 1927 toe te staan.

Bij het bepalen van den achterstand werd hiermede rekening gehouden.

In 1926 werd een belangrijk bedrag aan achterstallige grondhuur ontvangen.

In 1927 was dat vanzelf minder.

In 1927 werd het erfpachtsrecht op een terrein, uitgegeven aan de Constructie Werkplaats Noordijk, geroyeerd, dat in 1927 nog niet op nieuw was uitgegeven.

Berekening van kostprijs der gronden.

De totale kosten van het geheele land hebben bedragen:

Aankoop	f	895344,95⁵
Afkoop bezitsrechten	,,	82286,—
Nadeelige exploitatie saldi t/m 1923	,,	186046,74⁵
Nieuwe werken	,,	627440,32
	f	1791118,02

Hiervan komt ten laste van het complex, gelegen tusschen de kali en de spoorbaan:

Aankoop	f	58320,—	
Afkoop bezitsrechten	,,	81741,—	
Nadeelige saldi	,,	48062,93	
Nieuwe werken	,,	627440.32	f 815564.25
Kostprijs van het overige gedeelte			f 975553.77

Het complex tusschen de kali en de spoorbaan heeft een netto-oppervlak van 247600 M^2. De kostprijs per M^2 van dezen grond bedraagt dus ± f 3.30.

Het overige gedeelte ten Oosten van de spoorbaan en ten Zuiden van het Wonokromo-kanaal, heeft een bruto-oppervlak van ± 5000.000 M^2, zoodat deze grond per M^2 bruto kost f 0.195. Houdt men rekening met de nadeelige saldi van 1924-'27, welke geheel op dit gedeelte drukken, dan is de prijs per M^2 bruto f 0.207.

IV. Kebon Dalem. (Aankoop en bebouwingen).

De kosten van aankoop en verbouwingen, onder aftrek van de opbrengst van een verkochte strook grond hebben bedragen:

	f	240087.56
Extra afschrijving ten laste van Land Ketabang West	,,	150000.—
Blijft saldo	f	90087.56

Exploitatie-rekening 1927.

Verwezen wordt naar de hierachter opgenomen Bedrijfsrekening.

V. Land Simolawang. (Aankoop).

De bruto-oppervlakte bedraagt 64460 M^2. Volgens het opgemaakte bebouwingsplan zal voor bebouwing beschikbaar komen, rond 39000 M^2.

De kosten van aankoop, afkoop rechten, e.d.g. hebben bedragen f 23809.35.

Nieuwe Werken.

De begrooting voor het bouwklaar maken bedraagt in totaal f 70.700.—. Hiervan werd verwerkt in:

1925	f	742.67
1926	,,	307.45
1927	,,	16461.85
	f	17511.97

In 1928 werd voortgegaan met de afwerking der wegen.

Diverse Kosten.

Als aandeel in vroegere nadeelige saldi en in het disagio werd ten laste van dit land geboekt f 25000.—.

Tot en met 1925 kwam dit land onder de groep „Diverse Landen" voor. In 1926 werd een begin van exploitatie gemaakt, in verband waarmede het administratief als een afzonderlijke groep werd behandeld.

In het bedrag van f 25000.— zijn ook begrepen de nadeelige saldi van 1924-'26, welke ten laste van de Gemeente zijn gebracht. De overeenkomstige rekening bij „Diverse Landen" werd daarvoor ontlast, waardoor deze eigenlijk een te laag bedrag aanwijst. Het nadeelig saldo van dit land over 1927 bedraagt volgens de hierachter opgenomen „Bedrijfsrekening" f 3037.41.

Verrekende kosten van verkochte gronden.

In 1927 werd aan het Gouvernement van Ned.-Indië voor den bouw van een Hollandsch-Chineesche School een perceel van 3650 M^2 verkocht tegen den prijs van f 2.50 per M^2., met enkele kosten, voor totaal f 9148.48.

Zooals uit de navolgende berekening zal blijken, werd de grond beneden kostprijs afgestaan, waarbij uitgegaan werd van de overweging, dat de bouw van een Holl. Chin. School de buurt aantrekkelijk zal maken.

Berekening van den kostprijs.

Aankoop	f	23809.35
Nieuwe werken (begrooting)	,,	70.700.—
Aandeel algem. afwatering	,,	12000.—
Diverse kosten	,,	25000.—
Exploitatie-saldo 1927-'29	,,	12000.—
Onvoorzien	,,	12490.65
Totaal der raming	f	156000.—

of rond f 4.— per M^2 netto bouwklaar.

VI. Tembok-lor, Boeboetan. (Aankoop).

Het restant, bruto 14362 M² heeft bij aankoop gekost f 14605.50.

In begin van 1926 werd in erfpacht uitgegeven een terrein ter grootte van 3130 M²., door wegen is ingenomen een oppervlakte van 3800 M²., zoodat nog netto beschikbaar is 7432 M². Hiervan is gereserveerd voor uitbreiding van de B. A. S. 2500 M²., zoodat er dus nog voor uitgifte beschikbaar blijft 4932 M².

Nieuwe Werken.

Ten einde het Noordelijk gedeelte van dit land te kunnen uitgeven, moest een weg worden aangelegd.

Hiermede kwam men in 1927 gereed. De kosten hebben bedragen in:

1926	f 8876.85
1927	,, 2497.88
Totaal	f 11374.73

Om een verbinding te kunnen krijgen met de N. I. S.-Laan, moest van de N. I. S. een strook grond worden overgenomen, waarvoor nog is te betalen een bedrag ad ± f 2400.—.

Diverse kosten.

Als aandeel in nadeelige saldi en in het disagio werd ten laste van dit Land gebracht een bedrag van f 18000.—.

Voor toelichting wordt verwezen naar de post „Diverse kosten" onder „Land Simolawang".

Terreinen in erfpacht.

In erfpacht werd uitgegeven een terrein van 3130 M² tegen een canon van f 0.50 per M². De gekapitaliseerde waarde bedraagt 15 × f 1565.—. f 23475.—

Dit bedrag werd als volgt overgeboekt:

Verrekende kosten van uitgegeven terreinen 3130 M² à f 4.77 (kostprijs)	f 14930.10
Reserve voor waarde-vermindering verschil tusschen opbrengst en kostprijs . .	,, 8544.90
	f 23475.—

Verrekende kosten van uitgegeven terreinen.

Deze rekening werd gecrediteerd voor den kostprijs van een uitgegeven terrein groot 3120 M². f 14930.10

Reserve voor waarde-vermindering.

Ingevolge art. 3 van de Grondbedrijfverordening werd op deze rekening geboekt de meerdere opbrengst boven den kostprijs van een uitgegeven terrein, n.l. f 8544.90

Berekening van den kostprijs.

Aankoop	f 14605.50
Nieuwe werken	,, 11374.73
Aan te koopen strook grond	,, 2400.—
Diverse kosten	,, 18000.—
Exploitatie-saldi 1927-'30 (geraamd)	,, 4000.—
	f 50380.23

De netto-oppervlakte bedraagt 10562 M²., zoodat de kostprijs wordt geraamd op f 4.77 per M².

VII. Karang-Tembok. (Aankoop).

Koopsom voormalige bastion	f 74244.53⁵
Koopsom omliggende rawahs	,, 4986.—
	f 97230.53⁵

De bruto-oppervlakten van deze perceelen bedragen:

ad 1e	52940 M².
ad 2e	33240 M².
Totaal	86180 M².

De rawahs zijn in den loop der tijden opgehoogd met stadsvuil. Van de sub 1e genoemde gronden is 15000 M² bestemd geworden voor het nieuwe Slachthuis en 4800 M² voor den Veepasser.

De verrekening van de kosten vond eerst in 1928 plaats.

Nieuwe werken.

Voor het egaliseeren van het terrein werd uitgegeven f 4929.96.

Diverse kosten.

Het aandeel in de nadeelige saldi en in het disagio van dit land bedroeg f 30.000.—.

Wordt verwezen naar de toelichting van den gelijknamigen post onder „Land Simolawang".

Het nadeelige exploitatie-saldo over 1927 bedroeg f 6621.41 (vide bedrijfsrekening).

VIII, Land Darmo.

In zijne vergadering van 30 Maart 1927 besloot de Gemeenteraad tot aankoop van het gedeelte van het land Dermo, dat gelegen is ten westen van de Reiniersz-boulevard. De oppervlakte bedraagt ca. 830.000 M² bruto. De koopsom bedr. f 525000.—

In 1927 werd betaald		
De helft van de koopsom	f	262500.—
Makelaarscourtage	,,	10500.—
Kosten notaris e.d.g.	,,	2500.—
	f	275500.—

De andere helft van de koopsom is te betalen bij de overschrijving, welke in verband met het opmaken van den meetbrief, eerst in 1928 zal kunnen plaats vinden.

Van de gronden, aan de Reiniersz-Boulevard werden in 1927 enkele perceelen verkocht, in totaal 6000 M²., tegen f 3.— per M².

De gronden, gelegen tusschen de Reiniersz-Boulevard en de Wonokromolaan, zijn bestemd voor bebouwing met gewone Europeesche woningen. Het ten westen van de Wonokromolaan gelegen gedeelte zal uitsluitend bestemd worden voor goedkoopen woningbouw en voor kampong.

Blijkens de bijgevoegde „Bedrijfsrekening" bedroeg het nadeelig exploitatie-saldo van dit land f 4241.60.

IX. Oendaän.

Ingevolge Raadsbesluit van 27 Juli 1927 No. 226 werd aangekocht een perceel te Oendaän, met het doel aldaar goedkoope Europeesche woningen te bouwen en wel in huurprijzen van f 25.— tot f 75.—. De kosten van aankoop hebben bedragen: koopsom, inclusief overschrijvingskosten f 73857.65.

De exploitatie-rekening van dit perceel wijst over 1927 een nadeelig saldo aan van f 778.70.

X. Diverse Landen.

Verwezen wordt naar de hieronder gegeven specificatie.

In 1927 werden van enkele perceeltjes, vallende in het plan „Soerabaja-Oost" de bezitsrechten afgekocht, ter verkrijging van afgeronde complexen.

Alle gronden zijn bestemd voor de volkshuisvesting.

Enkele gronden vroeger aangekocht uit gewone middelen, welke echter zijn te beschouwen als te behooren tot het Grondbedrijf, werden thans in de op pagina 302 gegeven specificatie opgenomen. Het bedrag ad f 23095.40 werd ten bate van de rekening „Gemeente" (rekening courant) geboekt.

Nadeelige Exploitatie saldi.

Per ultimo 1926 bedroeg het op deze rekening geboekte bedrag f 24401.29.

De saldi van 1924-1927 werden door de Gemeente gedragen. Deze bedroegen:

1924	f	32245.73
1925	„	30697.75
1926	„	23062.38
1927	„	14870.68
Totaal	f	100876.54

Tot 1925 kwamen de groepen Simolawang, Boeboetan en Karangtembok onder „Diverse Landen" voor. Nadien werden ze als afzonderlijke groepen behandeld, hetgeen de reden is van de vermindering van het nadeelige saldo in 1927.

XI. Algemeen. (Disagio en kosten van Leeningen.

Op ulto. 1926 wees deze rekening nog een saldo aan van	f	15500.—
Van de Leening 1927 bedroeg het disagio	„	9900.—
terwijl de kosten van plaatsing bedroegen	„	3494.95
	f	28894.95
In 1927 werd overgebracht naar „Nieuwe Werken" land Ketabang	„	2500.—
Saldo per ulto. '27	f	26394.95

Aandeel in Leeningen.

Leeningen	Oorspronkelijk bedrag	Restant op ult. 1926	Afgelost in 1927	Restant op ult. 1927
5% Leeningen 1916	f 900000,—	f 750000,—	f 15000,—	f 735000,—
7½% „ 1921	„ 1100000,—	„ 1084000,—	„ 1084000,—	—,—
6% „ 1922	„ 3000000,—	„ 2947500,—	„ 20625,—	„ 2926875,—
5% „ 1927	„ 500000,—	„ 500000,—	—,—	„ 500000,—
	f 5500000,—	f 5281500,—	f 1119625,—	f 4161875,—

Gemeente (Rekening courant.)

Op ulto. 1926 bedroeg het saldo credit		f 198740.61
Ingebrachte gronden „Diverse Landen"		„ 23095.40
		f 221836.01
In 1927 werd deze rekening gecrediteerd voor de gewone uitgaven		„ 310190.35
		f 532026.36
De rekening werd gedebiteerd voor Gewone Ontvangsten	f 141623.82	
en voor het totale verlies saldo op de exploitatie der Landen ad.	„ 116450.28	„ 258074.10
	Saldo per ulto. '27	f 273952.26

Gemeente (Leeningsgelden).

Saldo onverwerkte Leeningsgelden per ulto. 1926		f 845352.84⁵
Nagekomen uitgaven in 1926		„ 4869.50
		f 840483.34⁵
Opbrengst verkochte gronden		„ 211858.38
		f 1052341.72⁵
Buitengewone uitgaven in 1927		„ 421292.81
		f 631048.91⁵
Aflossing Leening 1921	f 1084000.—	
Opbrengst Leening 1927	„ 490100.—	„ 593900.—
	Saldo per ulto. '27	f 37148.91⁵

SPECIFICATIE VAN „DIVERSE LANDEN"

Omschrijving	Oppervlakte in M²				Boekwaarde			Op ult. 1927
	Titel	Op ult. 1926	Bijgekomen in 1927	Op ult. 1927	Op ult. 1926	Bijgekomen in 1927		
a. **Boejoekan.** (Grisseesche Weg) koopsom, afkoop rechten, enz.	R. v. E.	176427		176427	f 226461,10			f 226461,10
b. **Soerabaja-Oost.** Kapas-Krampoeng	,,	228050		228050	,, 100878,90			
Kapas-Krampoeng	Beheer	20082	2580	22662	,, 9109,73	f 515,92		
Rangkah	,,	28806	1603	30409	,, 30198,86	,, 320,69		
Toewowo	,,	9164		9164	,, 3477,83			
Karangdjagiran	,,	18113		18113	,, 10804,01			
Djagiran	,,	16392	2152	18544	,, 8111,76	,, 861,16		
Plossobogen	,,	42097	8094	50191	,, 18786,75	,, 1618,86		
Gresikan	,,	15569		15569	,, 7841,45			
Patroagoeng	,,	4102		4102	,, 2304,26			
Karanggajam	,,	2860		2860	,, 1144,38			
Tambaksari (Ngaglik)	,,	147	1301	1448	,, 1750,—	,, 650,41		
Tambak Doekoeh (Oost-Soerabaja)	,,	21225		21225	,, 34877,44			
Tambak Doekoeh (Oost-Ketabang)	,,	37053		37053	,, 44293,44			
Plossogedeh (voormalig rangeeremplacement)	,,	229886		229886	,, 5000,—			
		673546	15730	689276	f 278878,81	f 3967,04	f	282845,85
c. Tambak Doekoeh (t.N. Jaarmarkt)	Beheer	13927	685	14612	f 9946,40	f 1595,50	,,	11541,90
d. Asemdjadjar (Tembokgedeh)	,,	45736		45736	,, 19675,83		,,	19675,83
e. Disagio					,, 4000,—		,,	4000,—
		909636	16415	926051	f 538962,14	f 5562,54	f	544524,68

GRONDBEDRIJF

BIJLAGE I.

Begrootingsrekening over 1927

Gewone Uitgaven

Art.					
	I	**Algemeen beheer:**			
	1	Bezoldiging	f	1706.67	
	2	Transportkosten	,,	359.90	
	3	Locaalhuur	,,	400.—	
	4	Bureau- en schrijfbehoeften	,,	974.33	
	5	Onderhoud meubilair	,,	—.—	
	6	Onkosten verkoop perceelen	,,	3053.04	
	7	Aand. i. d. kosten v/h Alg. Bedrijfsbeh.	,,	2443.50	
	8	Rente van Leeningen	,,	233857.50	
		Aflossing van Leeningen	,,	35625.—	
	9	Aandeel i. d. kosten 1e Afd. Algem. Begr	,,	1200.—	
	10	Aandeel i. d. kosten IIe Afd. Algemeene Begrooting	,,	1200.—	
	11	Aandeel i. d. kosten IIIe Afd. Algem. Begrooting	,,	700.—	
					f 281519.94
	II	**Exploitatie Landerijen**			
	a	**Goebeng:**			
	12	Bezoldiging dessabestuur	f	390.—	
	13	Verponding	,,	32.10	
	14	Onderhoud	,,	295.79	
					,, 717.89
	b	**Ketabang:**			
	15	Bezoldiging dessabestuur	f	1440.—	
	16	Verponding	,,	837.62	
	17	Onderhoud	,,	386.93	
					,, 2664.55
	c	**Ngagel:**			
	18	Bezoldiging dessabestuur	f	1710.—	
	19	Verponding	,,	17771.41	
	20	Onderhoud	,,	769.39	
					,, 20250.80
	d	**Kebon Dalem:**			
	21	Verzekering	f	185.—	
	22	Verponding	,,	648.—	
	23	Onderhoud woningen	,,	640.51	
					,, 1473,51
	e	**Diversen:**			
	24	Verponding	f	2320.72	
	25	Onderhoud woningen	,,	570.04	
	25a	Onderhoud Darmo	,,	672.90	
					,, 3563.66
		Totaal Gewone Uitgaven			f 310190.35

		Buitengewone Uitgaven.		
		Bouwklaar maken terreinen.		
		Ketabang:		
	29	Aanleg wegen (diversen)	f 515.90	
	29a	Aanleg wegen afw. O. Ketabang	„ 13454.69	
	29b	Aanleg wegen ten W. Cannaplein	„ 10329.99	
	29c	Aanleg wegen N. Ketabang	„ 1324.63	
	29d	Aanleg verlengde Djimertoweg	„ 2927.04	
	29e	Aanleg goten kampong Ambengan en Kenikirweg	„ 7037.49	
	29f	Aanleg Irisstraat	„ 7783.20	f 43372.94
		Ngagel:		
	30	Afkoop bezitsrechten	f 545.—	
	31	Aanleg toegangsweg Ngagelredjo	„ —.—	
				„ 545.—
		Andere Landen:		
	32	Afkoop bezitsrechten	f 10807.99	
	33a	Aanleg wegen Simolawang	„ 16461.85	
	35	Aanleg wegen Boeboetan	„ 2497.88	
				„ 29767.72
		Dermo:		
	36	Aankoop	f 275500.—	
	37	Overname pompstation	„ —.—	
				„ 275500.—
		Oendaän:		
	39	Aankoop, incl. Overschrijving	f 68612.20	
				„ 68612.20
	40	Kosten plaatsing Leening 1927		„ 3494.95
		Totaal Buitengewone Uitgaven		f 421292.81
		Gewone Ontvangsten over 1927.		
		a. Land Goebeng:		
Ond.	1	Sawahhuur	f 605.59	
	2	Erfpacht en grondhuren	„ 7061.35	
				f 7666.94
		b. Ketabang:		
	3	Grond- en woninghuren	f 1654.—	
	4	Erfpachten	„ 16837.40	
				„ 18491.40
		c. Ngagel:		
	5	Sawah-, woning- en erfhuren	f 11907.47	
	6	Erfpachten	„ 76053.41	
				„ 87960.88
		d. Kebon Dalem:		
	7	Woninghuren	f 6990.—	
				„ 6990.—
		Transporteeren		f 121109.22

	Transport		f 121109.22
	e. Diverse Landen.		
8	Woning- en erfhuren	f 17545.85	
9	Grondhuur	„ 906.64	
10	Erfhuur kmp. Krembangan Baroe ..	„ 15.—	
11	Erfpachten	„ 1565.—	
11a	Diverse ontvangsten	„ 30.—	
			„ 20062.49
	Algemeen.		
12	Rente van belegde gelden	f 285.61	
13	Restitutie kosten meetbrieven	„ 166.50	
			„ 452.11
	Totaal Gewone Ontvangsten		f 141623.82
	Buitengewone Ontvangsten.		
14	Verkochte terreinen op het Land Ketabang		f 202703.—
15	Verkochte terreinen op het Land Ngagel		„ 6.90
16	Verkochte terreinen op het Land Simolawang		„ 9148.48
	Totaal Buitengewone Ontvangsten		f 211858.38

GRONDBEDRIJF

Bedrijfsrekeningen over 1927.

		Algemeene kosten.				
Art.	1	Bezoldiging personeel		f 1706.67		
	2	Transportkosten, idem		„ 359.90		
	3	Kantoorhuur		„ 400.—		
	4	Bureau- en schrijfbehoeften		„ 974.33		
	6	Onkosten verkoop perceelen		„ 3053.04		
	7	Aandeel in de kosten van het Algem. Bedrijfsbeheer		„ 2443.50		
	9	Aandeel in de kosten van het Pensioenfonds, geneesk. behandeling en verloven		„ 1200.—		
	10	Aandeel in de kosten der C. B. A.		„ 1200.—		
	11	Aandeel in de kosten v. h. Magazijn		„ 700.—		
	8	Rente		„ 233857.50		
Ond.	12	Rente van belegde gelden			f	285.61
	13	Vergoeding meetbrieven			„	166.50
		Overboekingen.				
		Expl. Goebeng Rente	f 11640.—			
		Adm. kosten	„ 593.55		„	12233.55
		Expl. Ketabang Rente	f 68127.39			
		Adm. kosten	„ 4748.40		„	72876.29
		Expl. Keb. Dalem Rente	f 13446.—			
		Adm. kosten	„ 593.55		„	14039.55
		Expl. Ngagel Rente	f 94528.—			
		Adm. kosten	„ 4748.40		„	99276.40
		Expl. Div. Landen Rente	f 30240.—			
		Adm. kosten	„ 237.41		„	30477.41
		Expl. Dermo Rente	f 3450.—			
		Adm. kosten	„ 118.70		„	3568.70
		Expl. Oendaän Rente	f 660.—			
		Adm. kosten	„ 118.70		„	778.70
		Expl. Simolawang Rente	f 2800.—			
		Adm. kosten	„ 237.41		„	3037.41
		Expl. Boeboetan Rente	f 2296.—			
		Adm. kosten	„ 237.41		„	2533.41
		Expl. Kar. Temb. Rente	f 6384.—			
		Adm. kosten	„ 237.41		„	6621.41
				f 245894.94	f	245894.94
		Exploitatie Land Goebeng.				
Art.	12	Bezoldiging dessabestuur		f 390.—		
	13	Verponding		„ 32.10		
	14	Onderhoud		„ 295.79		
		Rente over 1927		„ 11640.—		
		Administratiekosten		„ 593.55		
Ond.	1	Opbrengst sawahhuur	f 605.59			
		waarin van 1926	„ 826.—	„ 220.41		
		Transporteeren		f 13171.85		

		Transport	f 13171.85	
		Nog te vorderen		f 320.—
Oud.	2	Opbrengst grondhuren		„ 1758.75
	2	Opbrengst erfpachten		„ 5302.60
		Saldo		„ 5790.50
			f 13171.85	f 13171.85
		Exploitatie Land Ketabang.		
Art.	15	Bezoldiging dessabestuur	f 1440.—	
	16	Verponding	„ 837.62	
	17	Onderhoud	„ 386.93	
		Rente over 1927	„ 68127.89	
		Administratiekosten	„ 4748.40	
Oud.	3	Opbrengst grondhuren		f 1654.—
	4	Opbrengst erfpachten		„ 16837.40
		Saldo		„ 57049.44
			f 75540.84	f 75540.84
		Exploitatie Land Ngagel.		
Art.	18	Bezoldiging dessabestuur	f 1710.—	
	19	Verponding	„ 17771.41	f 16900.—
	20	Onderhoud	„ 769.39	
		Rente over 1927	„ 94528.—	
		Administratiekosten	„ 4748.40	
		Afschrijving woning	„ 375.—	
Oud.	5	Opbrengst sawah huur f 5974.70		
		waarin van 1926 „ 4944.75		„ 1029.95
		Sawahhuur nog te vorderen		„ 3746.—
	5	Opbrengst grondhuren		„ 5850.94
	5	Opbrengst huishuren		„ 420.—
	6	Opbrengst erfpachten f 75180.31		
		waarin van 1926 „ 22725.50		„ 52454.81
		Nog te vorderen erfpachten		„ 25581.50
		Boete voor te late betaling		„ 554.93
		Saldo		„ 14284.07
			f 119902.20	f 119902.20
		Exploitatie Kebon Dalem.		
Art.	21	Verzekering	f 185.—	
	22	Verponding	„ 648.—	
	23	Onderhoud woningen	„ 640.51	
		Rente over 1927	„ 13446.—	
		Administratiekosten	„ 593.55	
Oud.	7	Ontvangen woninghuren f 6990.—		
		waarin van 1926 „ 275.—		f 6715.—
		Woninghuren nog te vorderen		„ 125.—
		Woninghuren vooruit ontvangen	„ 135.—	
		Saldo		„ 8808.06
		Transporteeren	f 15648.06	f 15648.06

		Exploitatie Diverse Landen.		
Art.	24	Verponding en huur	f 2320.72	
	25	*Onderhoud* woningen, e.d.g.	„ 570.04	
		Rente over 1927	„ 30240.—	
		Administratiekosten	„ 237.41	
Ond.	8/9	Woning- en grondhuren		f 18497.49
		Saldo		„ 14870.68
			f 33368.17	f 33368.17
		Exploitatie „Boeboetan".		
		Rente over 1927	f 2296.	
		Administratiekosten	„ 237.11	
Ond.	11	Opbrengst Erfpachten		f 1565.—
		Saldo		„ 968.41
			f 2533.11	f 2533.41
		Exploitatie „Simolawang".		
		Rente over 1927	f 2800.—	
		Administratiekosten	„ 237.41	
		Saldo		f 3037.41
			f 3037.41	f 3037.41
		Exploitatie „Karang Tembok".		
		Rente over 1927	f 6384.—	
		Administratiekosten	„ 237.41	
		Saldo		f 6621.41
			f 6621.41	f 6621.41
		Exploitatie „Durmo".		
		Rente over 1927	f 450.—	
		Administratiekosten	„ 118.70	
Art.	25a	*Onderhoud*	„ 672.90	
		Saldo		f 4241.60
			f 4241.60	f 4241.60
		Exploitatie „Oendaan".		
		Rente over 1927	f 660.	
		Administratiekosten	„ 118.70	
		Saldo		f 778.70
			f 778.70	f 778.70
		RECAPITULATIE:		
		Exploitatie Goebeng	f 5790.50	
		„ Ketabang	„ 57049.44	
		„ Ngagel	„ 14284.07	
		„ Kebon Dalem	„ 8808.06	
		„ Diverse Landen	„ 14870.68	
		„ Boeboetan	„ 968.41	
		„ Simolawang	„ 3037.41	
		„ Karang Tembok	„ 6621.41	
		„ Dermo	„ 4241.60	
		„ Oendaän	„ 778.70	
		Totaal verlies door de Gemeente bij te passen		f 116450.28
			f 116450.28	f 116450.28

Balans van het Grondbedrijf

I	**Land Goebeng.**		
	Terreinen	f 244799.30	
	Terreinen in erfpacht	„ 70714.67	
	Exploitatie-rekening	„ 320.—	f 315833.97
IIa	**Land Ketabang West.**		
	Aankoop	f 528493.96⁵	
	Afgekochte bezitsrechten	„ 306833.11	
	Nadeelige exploitatie-saldi	„ 584841.47	
	Nieuwe Werken	„ 1839672.98	
	Afschrijving Kebon Dalem	„ 150000.—	
		f 3409841.52⁵	
	Verrekende kosten	„ 2615218.28	
		f 794623.24⁵	
	Terreinen in Erfpacht	„ 255234.50	„ 1049857.74⁵
IIb	**Land Ketabang-Oost.**		
	Aankoop	f 171432.—	
	Nadeelige Exploitatie-Saldi	„ 72386.—	
	Nieuwe Werken	„ 63542.83	
		f 307360.83	
	Verrekende kosten	„ 42072.61	„ 265228.22
III	**Land Ngagel.**		
	Aankoop	f 895341.95⁵	
	Afgekochte bezitsrechten	„ 82286.—	
	Nadeelige Exploitatie-saldi	„ 186046.74⁵	
	Nieuwe Werken	„ 627440.32	
		f 1791118.02	
		„ 820481.25⁵	
		f 970633.76⁵	
	Exploitatie-rekening	„ 29327.50	
	Terreinen in Erfpacht	„ 1169481.75	
	Woningen	„ 2700.—	„ 2172143.01⁵
IV	**Kebon Dalem.**		
	Aankoop en bebouwingen	f 90087.56	„ 90087.56
V	**Simolawang.**		
	Aankoop	f 23809.35	
	Nieuwe Werken	„ 17511.97	
	Diverse kosten	„ 25000.—	
		f 66321.32	
	Verrekende kosten	„ 9148.48	„ 57172.84
	Transporteeren		f 3950383.35

	Transport			f 3950383.35
VI	**Boeboetan.**			
	Aankoop	f	14605.50	
	Nieuwe Werken	,,	11374.73	
	Diverse kosten	,,	18000.—	
		f	43980.23	
	Verrekende kosten	,,	14930.10	
		f	29050.13	
	Terreinen in erfpacht	,,	23475.—	,, 52525.13
VII	**Karang Tembok.**			
	Aankoop	f	97230.53⁵	
	Nieuwe Werken	,,	4929.96	
	Diverse kosten	,,	30000.—	,, 114160.49⁵
VIII	**Land Dermo.**			
	Aankoop (gedeeltelijk).....			,, 275500.—
IX	**Oendaan.**			
	Aankoop			,, 73857.65
X	**Diverse Landen.**			
	Aankoop en afkoop rechten.....	f	544524.68	
	Nadeelige exploitatie-saldi.....	,,	21401.29	,, 568925.97
XI	**Algemeen.**			
	Disagio en kosten van Leeningen			,, 26394.95
	Gemeente (Leeningsgelden)			,, 37148.91⁵
				f 5098896.45

Specificatie van de Huishuren

BIJLAGE 11.

	WONINGEN	Aantal	Vooruit betaald in 1926	Achterstand op 1 Jan. 1927	Brutohuren in 1927	Onbewoond in 1927	Oninbaar in 1927	Nog te vorderen op ulto. 1927	Vooruit ontvangen over 1928	Ontvangen in 1927
I.	**Europeesche**									
	Slametstraat	2	f 140.—	f —.—	f 3360.—	f —.—	f —.—	f —.—	f 140.—	f 3360.—
	Melatiweg	8	,, 215.—	,, 625.—	,, 10260.—	,, 122.50	,, —.—	,, 105.—	,, 110.—	,, 10552.50
	Katjapiringweg	6	,, —.—	,, 500.15	,, 8040.—	,, 345.—	,, —.—	,, 410.15	,, —.—	,, 7785.—
	Pandanweg	5	,, —.—	,, 325.—	,, 5250.—	,, 320.—	,, —.—	,, —.—	,, —.—	,, 5255.—
	Katjapiringweg	8	,, 160.—	,, 80.—	,, 8160.—	,, 80.—	,, —.—	,, 160.—	,, 280.—	,, 8120.—
	Cannalaan	26	,, 180.—	,, 140.—	,, 20700.—	,, 163.25	,, 280.—	,, 737.50	,, 120.—	,, 20859.25
	Kanginanweg	13	,, 75.—	,, 520.—	,, 5820.—	,, —.—	,, 75.—	,, 265.—	,, 120.—	,, 6045.—
	Ambenganweg	12	,, 140.—	,, 530.—	,, 9710.—	,, —.—	,, —.—	,, 650.—	,, 70.—	,, 9520.—
	Djimertoweg	15	,, 70.—	,, 775.—	,, 11928.—	,, 117.—	,, 110.—	,, 870.—	,, —.—	,, 11536.—
	Pandanweg	5	,, 70.—	,, 520.—	,, 4020.—	,, 105.—	,, —.—	,, 605.—	,, 35.—	,, 3795.—
	Kenikirweg	17	,, 40.—	,, 211.50	,, 7740.—	,, —.—	,, —.—	,, 214.—	,, 40.—	,, 7727.50
	Kanginanweg	24	,, 60.—	,, 725.—	,, 16920.—	,, 832.—	,, 55.—	,, 435.—	,, 60.—	,, 16323.—
	Woeniestraat	3	,, —.—	,, 125.—	,, 3960.—	,, 42.—	,, —.—	,, —.—	,, —.—	,, 4043.—
	Viaductstraat	18	,, 150.—	,, 177.50	,, 4902.—	,, 1146.—	,, 80.—	,, 155.—	,, 111.—	,, 3659.50
	Badkamers				,, 66.—					,, 66.—
II.	**Kampongwoningen**									
	Ambenganweg en Djimerto	163		,, 586.90	,, 8984.59			,, 879.—		,, 8692.49
	Ambengan Lor (Korverit)	1			,, 780.—					,, 780.—
	Tennisbanen				,, 1305.—					,, 1305.—
			f 1300.—	f 7091.05	f 31905.59	f 3272.75	f 600.—	f 5485.65	f 1086.—	f 129424.24

Balans per 31 December 1927.

Woningen				**Aandeel in Leeningen**		
Europeesche				6% Leening 1922	f 1463437.50	
88 kleine woningen	f 672285.—			5% Leening 1927	„ 750000.—	f 2213437.50
16 groote woningen	„ 284830.—			Afschrijvingen		„ 51562.50
13 groote woningen	„ 163100.—					
24 pedak woningen.....	„ 169160.—					
3 gr. woningen (Woeniestr.) ..	„ 47000.—					
18 kl. woningen (Viaductstr.) ..	„ 39614.60					
Kosten van verbeteringen	„ 28652.52					
		f 1404642.12				
Inlandsche						
165 kampong-woningen	f 144498'44					
Bad- en privaatgeb. bij idem	„ 26850.14					
1 Korverit-woning	„ 2982.76					
		„ 174331.34				
Bouwcredieten.....		„ 156046.50				
Huishuren.....		„ 4399.65				
Aand. N. V. Volkshuisv. Soerab.		„ 25000.—				
Kosten van Leeningen		„ 18083.20				
Gemeente (Rekening-Courant) ..		„ 1758.06				
Gemeente (Leeningsgelden)		„ 146324.01				
Gemeente (Extra-afschrijvingen..		„ 334415.12				
		f 2265000.—				f 2265000.—

Verlies- en Winst-rekening over 1927.

Exploitatiekosten			**Huishuren**		
Administratiekosten e.d.g.....	f 8328.15		Netto-huishuren	f 128023.84	
Onderhoud gebouwen	„ 10755.65		Vergoeding v. d. Gemeente ..	„ 2460.—	f 130492.84
Verponding	„ 4705.50		Rente van Bouwcredieten		„ 14397.34
Verzekering	„ 2737.50				
Rente	„ 103593.99				
Afschrijvingen	„ 10312.50				
Winst-saldo overgebracht naar de Gemeente.....	„ 4456.89				
	f 144890.18				f 144890.18

G. WERKPLAATS.

BIJLAGEN 2.

Uitvoering van bestellingen. (Reparaties en aanmaak).

Uitgevoerd werden 864 orders (tegen 964 in 1926), waarvan

voor eigen onderhoud	9
Voor onderhoud van het bij de Werkplaats in beheer zijnde materieel	44
Voor aanmaak van muntwatermeters	1
Voor diverse Gemeente-diensten	810

Verwerkt werd	in 1927	in 1926
aan loonen	f 103522.51	f 55511.70
waarvan voor muntmeters	,, 32812.22	,, —.—
aan materialen	,, 145485.65	,, 67809.13
waarvan voor muntmeters	,, 48619.79	,, —.—

Het financieele resultaat was als volgt:

Betaald aan Algemeene kosten		f 49186.75
Betaald aan werkloonen		,, 103522.51
Verbruikte materialen		,, 145485.65
		f 298194.91
In rekening werd gebracht, wegens:		
Algemeene kosten	f 44971.39	
Werkloonen	,, 103522.51	
Materialen	,, 145485.65	,, 293979.55
Nadeelig saldo		f 4215.36

Bij vergelijking der cijfers, zal blijken dat het verlies is ontstaan op „Algemeene kosten".

De loonen, verwerkt voor reparaties e.d.g. worden verhoogd met 100% voor aandeel in de algemeene kosten.

In het totaal bedrag der betaalde loonen, zijn echter ook begrepen de loonen van het bedieningspersoneel der auto's en wegwalsen en van de afzonderlijk beheerde meterwerkplaats en muntmeterwerkplaats, welke niet tot de „reparaties" zijn te rekenen.

De exploitatie-rekeningen dezer onderdeelen worden wel maandelijks belast met een vast bedrag voor toezicht en beheer.

In 1927 bedroegen deze vaste bedragen voor aandeel in de algemeene kosten:

voor exploitatie	vrachtauto's	f	2400.—
,, ,,	wegwalsen	,,	3000.—
,, ,,	meterwerkplaats	,,	1200.—
,, ,,	muntmeterwerkplaats	,,	6000.—
,, ,,	latrine-installatie	,,	6000.—
,, ,,	kadaververwerking	,,	600.—
of totaal		f	13800.—

De toeslag op de rekeningen der reparaties heeft dus in totaal bedragen f 31171.39.

De werkelijke uitgaven aan Algemeene Kosten bedroegen:

		in 1927		in 1926
Directe uitgaven in geld	f	35186.33	f	28963.35
Afschrijvingen	,,	4321.42	,,	3262.46
Aand. in de kosten van andere afd.	,,	9679.—	,,	5503.—
	f	49186.75	f	37728.81

Het verlies bedraagt in 1927 f 4215.36, tegen f 6485.04 in 1926, zoodat ondanks de hoogere uitgaven in 1927 het resultaat iets gunstiger is. Het hoogere bedrag der directe uitgaven is een gevolg van de exploitatie der muntmeterwerkplaats, waartegenover staat een ontvangst van f 6000.— ten laste van de exploitatie der muntmeterwerkplaats.

In het bedrag van ,,Aandeel in kosten van andere afdeelingen" over 1927 is f 5000.— begrepen als aandeel in de kosten van Inkoopkantoor en Magazijn, hetwelk in het totaal van 1926 nog niet voorkomt. Toen werden de door tusschenkomst van het Magazijn geleverde materialen geleverd met een toeslag van 10%, waarvoor in 1927 een vaste bijdrage in de plaats kwam. De gewone toelage op de bestellingen is niet voldoende gebleken om het aandeel in de kosten van het Magazijn te dekken. Daartoe zal het noodig zijn in de toekomst den materialenprijs met een kleinen toeslag te verhoogen.

Exploitatie Materieel. (Vrachtauto's).

Het auto-park onderging in 1927 geen verandering. De werkplaats beschikte over 16 vrachtauto's, 1 olie-tankwagen, 2 Fordreparatie-auto's.

Voor het gebruik van de auto's werd in 1927 aan de diensten in rekening gebracht f 30.— per dag, voor gebruik binnen de Gemeente, en f 35.— per dag voor gebruik buiten de Gemeente.

Het aantal dagen betaald-gebruik bedroeg 1784, tegen 1221 in 1926, zoodat in 1927 gemiddeld 4,89 auto's per dag in gebruik waren, tegen 3,3 in 1926.

De kosten hebben bedragen:		in 1927		in 1926
Bedieningspersoneel	f	6707.82	f	6030.55
Benzine-verbruik	,,	18078.80	,,	12732.50
Olie-verbruik	,,	2142.08	,,	1842.92
Diverse artikelen	,,	5277.15	,,	3013.06
Reparaties en onderhoud	,,	11665.35	,,	13322.94
Totaal	f	43871.20	f	36941.97
Toezicht werkplaats	,,	2400.—	,,	2400.—
Verzekering	,,	2000.—	,,	2000.—
Afschrijving	,,	7191.50	,,	6725.—
Totaal	f	55462.70	f	48066.97

De kosten hebben dus in 1927 bedragen per auto per dag f 31.09, tegen f 29.40 in 1926.

De opbrengst (ontvangen huren) bedroeg f 55234.50, of f 30.96 per auto per dag, tegen f 33.60 in 1926. In 1926 was het aantal auto-dagen buiten de stad in verhouding grooter dan in 1927. De exploitatie is dus behoudens een klein verschil (f 228.20) bij de berekende huren van f 30.—binnen de stad, en van f 35.— buiten de stad, in 1927 uitgekomen.

Sproeiauto's.

De twee Kissel-sproeiauto's deden geregeld dienst voor het sproeien bij zeer druk verkeer gedurende sport-wedstrijden en gedurende de Jaarmarkt.

De kosten van onderhoud en bediening hebben bedragen

	f	2708.67
Afschrijving	,,	475.—
	f	3183.67

Voor gebruik werd aan den Reinigingsdienst in rekening gebracht f 1875.— of f 1308.67 te weinig.

Wegwalsen.

De werkplaats beschikte gedurende 1927 over de volgende walsen:
3 zes-tons walsen; (waarvan 1 motorwals), 4 acht-tons walsen; 6 tien-tons walsen; 1 acht-tons Tandemwals en 1 vier-tons Tandemwals.

Het bedieningspersoneel bestond uit 13 machinisten en 12 stokers. De kosten hebben bedragen:

		in 1927		in 1926
Bedieningspersoneel	f	15419.22	f	13175.10
Verbruiksartikelen	,,	2126.05	,,	2186.10
Dagelijksch onderhoud	,,	3470.40	,,	2718.14
Bijzondere reparaties	,,	1133.66	,,	2141.39
Toezicht van de Werkplaats	,,	3000.—	,,	3000.—
Afschrijving	,,	5222.50	,,	5222.50
Totaal	f	30371.83	f	28443.23

Het aantal dagen, dat de walsen in gebruik waren, bedroeg:

	in 1927	in 1926
10-tons walsen	678	428
8-tons walsen	415	249
6-tons walsen	337	290
Tandemwalsen (8- en 4-tons)	253	73
	1683	1040

De gemiddelde kosten per wals-dag bedroegen dus in 1927 f 18.05 tegen f 27.35 in 1926, doordat in 1927 de walsen een belangrijk grooter aantal dagen in gebruik zijn geweest. De vaste kosten hebben daardoor niet zoo zwaar op de kosten per wals-dag gedrukt.

Evenals vorige jaren werd voor het gebruik der walsen aan de Gemeente-diensten huur in rekening gebracht van f 10.— per dag voor een wals van 4 — 6 tons, van f 14.— per dag voor een wals van 8 ton en van f 18.— voor een wals van 10 ton, in totaal f 25793.55, of gemiddeld f 15.32 per wals-dag, tegen f 14.08 in 1926.

De walsen dienen uitsluitend voor Publieke Werken; de werkplaats is slechts belast met het beheer en onderhoud. In verband hiermede werd indertijd bepaald, dat een eventueel tekort op de exploitatie, nl. verschil tusschen berekende huren en kosten, ten laste van Publieke Werken moest komen. Dit verschil bedraagt voor 1927 f 30371.83 — f 25793.55 = f 4578.28. In 1926 bedroeg dit saldo f 13893.79.

Pompen.

De pompen, die bij de verschillende diensten in gebruik waren, werden in beheer en onderhoud bij de werkplaats gebracht, die ze weer in gebruik afstaat tegen berekening van een zekere huur voor vergoeding van bediening en onderhoud.

De kosten hebben in 1927 bedragen f 1953.54, terwijl aan huren werd ontvangen een bedrag van f 2244.75, gevende alzoo een voordeelig verschil van f 291.21.

Muntwatermeters.

Door de werkplaats werden in 1927 aangemaakt 2302 muntwatermeters, waarvan 1963 voor de Waterleiding en 340 voor particulieren.

De kosten van aanmaak hebben bedragen:

Loonen, materialen en diverse kosten		f 85245.78
Aandeel in de Algemeene kosten der Werkplaats voor toezicht, enz.		„ 6000.—
		f 91245.78
De opbrengst bedroeg:		
Ontvangen in 1927	f 87639.33	
Nog te ontvangen op ulto. '27	„ 5680.—	„ 93319.33
Voordeelig Verschil		f 2073.55

Gebouwen en terreinen.

Aanschaffingswaarde t/m 1926		f 29723.45[5]
Kosten verharding terrein in 1927		„ 9220.03
Afgeschreven t/m 1926	f 6639.37	
Afgeschreven in 1927	„ 1947.17	„ 8586.54[5]
Boekwaarde per ulto. 1927		f 30356.94[5]

Machinerieën en gereedschappen.

Aanschaffingswaarde t/m 1926		f 23710.06
Aangeschaft in 1927		„ 32.40
		f 23742.46
Afgeschreven t/m 1926	f 6168.86	
Afgeschreven in 1927	„ 2374.25	„ 8543.11
Boekwaarde per ulto. 1927		f 15199.35

Vrachtauto's.

Aangenomen waarde per ulto. 1924		f 36000.—
Aangeschaft 3 aanhangwagens		„ 2332.50
		f 38332.50
Afgeschreven t/m 1926	f 14400.—	
Afgeschreven in 1927	„ 7666.50	„ 22066.50
Boekwaarde per ulto. 1927		f 16.266.—

Het auto-park bestond op ulto. 1927 uit:

2 Republic-vrachtauto's van 2½ ton
3 Clydesdale „ van 1½ ton
3 Mannesmann „ van 3½ ton
1 Bussing „ van 5 ton
1 Bussing „ van 3½ ton.
7 Bergmann „ van 3½ ton.
2 Kissel-sproei-auto's.
2 Ford-reparatieauto's.
17 aanhangwagens.

Wegwalsen.

Aangenomen waarde per ulto. 1925			f 52225.—
Afgeschreven t/m 1926	f	9122.50	
Afgeschreven in 1927	„	5222.50	„ 14345.—
Boekwaarde per ulto. 1927			f 37880.—

Debiteuren.

Saldo per ulto. 1926	f 1508.51
In 1927 werd voor diverse werken in rekening gebracht	„ 295158.78
	f 296667.29
Ontvangen per kas in 1927	„ 294938.03
Saldo per ulto. 1927	f 1729.26

Materialen.

Voorraad per ulto. 1926	f 15109.33
Aangeschaft in 1927	„ 160621.35
	f 175730.68
Verstrekt voor uitvoering van orders	„ 145485.65
Voorraad per ulto. 1927	f 30245.03

Bestellingen.

Saldo op 1 Jan. 1927 van de onafgew. bestellingen	f 7754.—
Volgens de verantwoordingen werd wegens uitgevoerde orders e.d.g. in rekening gebracht	„ 287979.55
	f 295733.55
waarvan in 1927 werd verrekend	„ 295158.78
zoodat op ulto. 1927 nog	f 574.77

was verwerkt aan bestellingen, die eerst in 1928 zijn gereed gekomen.

Gemeente (Rekening-courant).

Saldo per ulto. 1926	f 129699.62
Uitgaven volgens Begrootingsrekening	„ 472337.71
Buitengewone uitgaven	„ 11584.93
Transporteeren	f 613622.26

			Transport	f 613622.26
Ontvangsten volgens Begrootingsrekening				„ 467.725.16
				f 145897.10
Afboeking saldi op:				
a. Bestellingen			f 4215.36	
b. Vrachtauto's			„ 228.20	
c. Sproeiauto's			„ 1308.67	
d. Wegwalsen			„ 4578.28	
			f 10330.51	
e. Pompen	f 291.21			
f. Muntwatermeters	„ 2073.55		„ 2364.76	„ 7965.75
		Saldo per ulto. 1927		f 137931.35

WERKPLAATS.
Begrootingsrekening 1927

Art.				
	Gewone Uitgaven.			
	I. Algemeene Kosten			
1	Bezoldigingen	f	18279.65	
2	Transportkosten		1004.65	
3	Bureau- en schrijfbehoeften		382.01	
4	Telefoonkosten		180.—	
5	Bewaking en verlichting		879.26	
6	Onderhoud gebouwen en toegangswegen		2625.09	
7	Verbruiksartikelen		8097.59	
8	Onderhoud machines en gereedschappen		3788.08	
9	Aandeel kosten Alg. Bedrijfsbeheer		1629.—	
10	„ „ Afdeeling I		1250.—	
11	„ „ Afdeeling II		1800.—	
12	„ „ Afdeeling III		5000.—	
				f 44865.33
	II. Directe Kosten			
13	Werkloonen	f	103522.51	
14	Materialen		160621.35	
				264143.86
	III. ExploitatieMaterieel			
15	Vrachtauto's	f	48271.20	
16	Sproeiauto's		2708.67	
17	Wegwalsen		25149.33	
18	Pompen		1953.54	
				78082.74
	IIIa. Exploitatie muntmeterwerkplaats			
18a	Loonen	f	32812.22	
18b	Materialen		48619.79	
18c	Diverse kosten		3813.77	
				85245.78
	Totaal Gewone Uitgaven			f 472337.71
	Buitengewone Uitgaven			
19a	Verharding terrein Sidodadi	f	9220.03	
20	Aanschaffing gereedschappen		32 40	
20a	„ materieel		2332.50	
				f 11584.93
	Totaal Buitengewone Uitgaven			f 11584.93
Ond,	**Gewone Ontvangsten**			
1	Ontvangsten wegens verrichte werkzaamheden	f	294938.03	
2	Huur materieel:			
	Vrachtauto's f 55234.50			
	Sproeiauto's 1875.—			
	Wegwalsen 25793.55			
	Pompen 2244.75		85147.80	
3	Aanmaak muntmeters		87639.33	
				f 467725.16
	Totaal Gewone Ontvangsten			f 467725.16

Werkplaats

BALANS per ult. December 1927

Gebouwen en terreinen	f 30356.91	Gemeente	f	137931.35
Machinerieën en gereedschappen	,, 15199.35			
Voorraad materialen	,, 30245.03			
Debiteuren	,, 1729.26			
Bestellingen	,, 574.77			
Vrachtauto's	,, 16266.—			
Wegwalsen	,, 37880.—			
Muntmeters	,, 5680.—			
	f 137931.35		f	137931.35

VERLIES EN WINST- REKENING OVER 1927

Bestellingen	f 4215.36	Pompen	f	291.21
Vrachtauto's	,, 228.20	Muntmeters	,,	2073.55
Sproeiauto's	,, 1308.67	Saldo verlies	,,	7965.75
Wegwalsen	,, 4578.28			
	f 10330.51		f	10330.51